

TÖRTÉNELEM ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési kimeneti követelmények

1. **A szakért felelős oktató:**

Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

2. **Az alapképzési szak angol megnevezése:**

History

3. **A szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**

Történelem alapszakos bölcsész

A szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

Philologist in History

4. **A végzettségi szint:**

Alapfokozat (baccalaureus, bachelor, BA)

5. **Képzési terület:**

Bölcsészettudományok

6. **Képzési ág:**

Történelem

7. **A képzési idő:**

6 félév;

teljes idejű képzés: 1440 óra

részidős képzés (levelező és távoktatás): 432 óra

8. **Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:**

180 kredit

9. **Az alapképzési szak képzési célja:**

A képzés célja olyan történelem alapszakos bölcsészek képzése, akik egyetemes és magyar történelemből, a rokon és segédtudományokból, valamint a történelem alapszakhoz tartozó specializációk területén szerzett ismeretekkel rendelkeznek és képesek történelmi, illetve általános társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. A hallgatók képessé válnak a történelmi folyamatok értékelésére, tanulságok levonására és a közelmúlt történelmi folyamatainak, jelenségeinek és személyiségeinek önálló elemzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

A Kodolányi János Egyetem a Történelem BA képzési programját összhangban az Európai Felsőoktatási Térség nemzetközi képesítési keretrendszerének elvárásaival a magyar képesítési követelményrendszer és képzési keretrendszer szerint alakította ki. Ennek középpontjában a tanulási eredmények állnak, melyek a felsőoktatási tanulmányok során egyre magasabb szerveződésű kompetenciák és készségek elsajátítását teszik lehetővé az oktatásban résztvevő diákok számára.

10. **Specializációk megnevezése:**

- Digitális történetírás és közösségi média
- Könyvtári menedzsment

- A Kodolányi János Egyetem másik alapképzési szakjának szakterületi ismerete, amelyek a bölcsészettudomány vagy a társadalomtudomány képzési területekhez tartozik.

11. A képzés szerkezete:

- Általános bölcsész- és társadalomtudományi ismeretek 12 kredit;
- Történelem szakmai törzsanyag 120 kredit;
Ebből:
 - történelmi szakmai alapozó modul 30 kredit;
 - magyar és egyetemes történelem szakterületi ismeretei 80 kredit;
- Szakdolgozat 4 kredit;
- Specializáció 34 kredit;
- Szabadon választható 10 kredit;

12. A szakmai gyakorlat rendje, főbb követelményei:

A szakmai gyakorlat a szak tantervében meghatározott, a képző intézmény által ajánlott specializációhoz kapcsolódó tantervi egység.

13. A szakdolgozat követelményei:

A szakdolgozat/zárodolgozat követelményei: a Kodolányi János Egyetem Szakdolgozati szabályzatának megfelelően, amely elérhető a KJE hallgatói tájékoztató elektronikus felületén.

14. A záróvizsga követelményei és szerkezete:

A hallgatók tanulmányaikat záróvizsgával fejezik be.

A záróvizsga a szakképzettség megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

- A záróvizsgára bocsátás feltételei:
 - a tantervben meghatározott követelmények teljesítése (abszolutórium megszerzése);
 - szakdolgozat elkészítése és bírálattal ellátott, legalább elégségesre javasolt értékelése.
- A záróvizsga részei:
 - szakdolgozat megvédése;
 - komplex szóbeli vizsga.
- Az eredmény kiszámításának módja:
A szakdolgozat védés és a komplex szóbeli vizsga eredményének átlaga.

15. Az oklevél minősítése:

Az oklevél minősítése az alábbi minősítések kerekített átlaga:

- a komplex szóbeli záróvizsga eredménye
- a hallgató szemeszterenkénti tanulmányi átlagának átlageredménye (amely a leckekönyvben is szerepel).

16. Idegennyelvi követelmények:

Ismeri a latin nyelv alapjait. Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a szakterminológiára

17. A tantárgyakra vonatkozó információk:

A tantárgyakra vonatkozó információk a Moodle-ben (<http://moodle.kodolanyi.hu>) találhatóak meg.

18. Mobilitási ablak:

A külföldi tanulmányok – pl. Erasmus – intézmény által javasolt féléve: 4. félév

ÁTTEKINTŐ TANTERV Történelem BA nappali/levelező/távoktatás tagozat

Óra	1.		2.		3.		4.		5.		6.	
30/9	SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS SZAKMAI KOMMUNIKÁCIÓ (szem.)	5	SZAKMAI IDEGEN NYELV - LATIN (szem.)	5	POLGÁRI JOGI ISMERETEK ÉS JOGALKALMAZÁS (ea.)	4	SZAKDOLGOZAT- ÉS KUTATÁSMÓDSZERTAN (szem.)	4	SPECIALIZÁCIÓ	5	SPECIALIZÁCIÓ	5
30/9	EURÓPAI CIVILIZÁCIÓ ÉS IDENTITÁS (ea.)	4			KOMPLEX TÁRSADALOMTUDOMÁNYI ISMERETEK (ea.)	3	EU ÉS MAGYARORSZÁG (ea.)	5				
30/9	BEVEZETÉS A TÖRTÉNETI SEGÉDTUDOMÁNYOKBA (ea.+szem.)	5	AZ ÓSKOR TÖRTÉNETE (ea.)	4	KÖZÉPKORI EGYETEMES TÖRTÉNELEM (476-1492) (ea.+szem.)	6	KORAÚJKORI EGYETEMES TÖRTÉNELEM (1492-1789) (ea.+szem.)	6	SPECIALIZÁCIÓ	5	SPECIALIZÁCIÓ	5
30/9			AZ OKOR TÖRTÉNETE (ea.)	5					SPECIALIZÁCIÓ	5	SPECIALIZÁCIÓ	5
30/9	BEVEZETÉS A TÖRTÉNETTUDOMÁNYBA ÉS HISTOGRÁFIA (szem.)	5	MAGYAR ŐSTÖRTÉNET ÉS AZ ÁRPÁD-KOR (ea.+szem.)	6	KÖZÉPKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM (1301-1526) (ea.+szem.)	6	KORAÚJKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM (1526-1790) (ea.+szem.)	6	ÚJKORI EGYETEMES TÖRTÉNELEM (1789-1918) (ea.+szem.)	6	JELENKORI EGYETEMES TÖRTÉNELEM (ea.+szem.)	6
30/9	GAZDASÁGTÖRTÉNET (ea.)	2										
30/9	POLITOLÓGIA (ea.)	5	MAGYAR MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET (ea.)	5	BEVEZETÉS A RÉGÉSZETBE (ea.)	4	MUZEOLÓGIA ÉS NÉPRAJZTUDOMÁNY (szem.)	4	ÚJKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM (1789-1918) (ea.)	5	MAGYAR KÜLPOLITIKA TÖRTÉNETE (ea.)	4
30/9	TÖRTÉNETI ÉS GAZDASÁGI FÖLDRAJZ (szem.)	3	SZABADON VÁLASZTHATÓ ISMERETEK 1. (ea.)	5	SZABADON VÁLASZTHATÓ ISMERETEK 2. (ea.)	5	VALLÁSTÖRTÉNET ÉS VALLÁSTUDOMÁNY (szem.)	4	ÚJKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM (1790-1918) (szem.)	4	20.SZÁZADI MAGYAR POLITIKA-TÖRTÉNET (ea.)	5
30/9												
-	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÓLLÉT 1.	1	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÓLLÉT 2.	1	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÓLLÉT 3.	1	KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÓLLÉT 4.	1				
Mentori óra	Mentori óra 1.		Mentori óra 2.	-	Mentori óra 3.	-	Mentori óra 4.	-	Mentori óra 5.	-	Mentori óra 6.	-
Szakmai gyak.	Tematikus hét 1.	-	Tematikus hét 2.	-	Tematikus hét 3.	-	Tematikus hét 4.	-	Tematikus hét 5.	-	Tematikus hét 6.	-
Kredit	30		31		29		30		30		30	
Összóra	240/72		240/72		240/72		240/72		240/72		240/72	

Tudásmodulok: Általános bölcsészet- és társadalomtudományi ismeretek: 12 kredit, Történelem szakmai ismeretek: 120 kredit; Ebből történelmi szakmai alapozó modul: 30 kredit; magyar és egyetemes történelem szakterületi ismeretei: 90 kredit; Szabadon választható 10 kredit; Specializáció: 34 kredit

A szakdolgozat készítéséhez rendelt 4 kredit: Szakdolgozat- és kutatómódszertan szem.

Tematikus hét (csak nappali tagozaton): a félév tantárgyaihoz kapcsolódó problémaalapú gyakorlati feladatok megoldása a tematikus hetek keretében. KULTÚRA, SPORT, MUNKAHELYI JÓLLÉT: részidős képzésen félévenként egy tanácsadáson a részvétel kötelező. Mentori óra: részidős képzésben minden évfolyamhoz egy főállású oktató kapcsolódik mentorként (online kapcsolattartás).

RÉSZLETES TANTERV

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős tanszék
HU 001	Személyiségfejlesztés és szakmai kommunikáció	5	30/9	gyakorlati jegy	1.	szem.		HUMÁN – PS
KN 271	Európai civilizáció és identitás	4	30/9	kollokvium	1	előadás		KULT
TR 158	Bevezetés a történeti segédtudományokba	5	60/18	kollokvium	1.	előadás + szem		TORT
TR 126	Bevezetés a történettudományba és historiográfia	5	30/9	gyakorlati jegy	1.	szem.		TORT
TR 068	Történeti és gazdasági földrajz	3	30/9	gyakorlati jegy	1.	szem.		TORT
TR 125	Gazdaságtörténet	2	30/9	kollokvium	1.	előadás		TORT
NE 124	Politológia	5	30/9	kollokvium	1.	előadás		NETA
SK 001	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 1.	1	30/9	aláírás	1.	gyakorlat		SIKK
TR 128	Mentori óra 1.	-	-	aláírás	1.	gyakorlat		TORT
TR 167	Tematikus hét 1.	-	-	aláírás	1.	gyakorlat		TORT
TK055/ TR039	Szakmai idegen nyelv (latin)	5	60/18	gyakorlati jegy	2.	szem.		TKK
TR 130	Az őskor története	4	30/9	kollokvium	2.	előadás		TORT
TR 131	Az ókor története	5	30/9	kollokvium	2.	előadás		TORT
TR 132	Magyar őstörténet és az Árpád-kor	6	60/18	kollokvium	2.	előadás+szem		TORT
TR 133	Magyar művelődéstörténet	5	30/9	kollokvium	2.	előadás		TORT
TR 134	Szabadon választható ismeretek 1.	5	30/9	kollokvium	2.	előadás		TORT
SK 002	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 2.	1	30/9	aláírás	2.	gyakorlat		SIKK
TR 135	Mentori óra 2.	-	-	aláírás	2.	gyakorlat		TORT
TR 168	Tematikus hét 2.	-	-	aláírás	2.	gyakorlat		TORT
NE 126	Polgári jogi ismeretek és jogalkalmazás	4	30/9	kollokvium	3.	előadás		NETA
HU 306	Komplex társadalomtudományi ismeretek	3	30/9	kollokvium	3.	előadás		HUM
TR 137	Középkori egyetemes történelem (476-1492)	6	60/18	kollokvium	3.	előadás+szem		TORT
TR 138	Bevezetés a régészetbe	4	30/9	kollokvium	3.	előadás		TORT
TR 139	Középkori magyar történelem (1301-1526)	6	60/18	kollokvium	3.	előadás + szem.		TORT
TR 140	Szabadon választható ismeretek 2.	5	30/9	kollokvium	3.	előadás		TORT
SK 003	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 3.	1	30/9	aláírás	3.	gyakorlat		SIKK

TR 141	Mentori óra 3.	-	-	aláírás	3.	gyakorlat		TORT
TR 169	Tematikus hét 3.	-	-	aláírás	3.	gyakorlat		TORT
TR 159	Szakedolgozat- és kutatómódszertan	4	30/9	gyakorlati jegy	4.	szem.		TORT
NE 158	EU és Magyarország	5	30/9	kollokvium	4.	előadás		NETA
TR 144	Koraújkori egyetemes történelem (1492-1789)	6	60/18	kollokvium	4.	előadás + szem.		TORT
TR 145	Koraújkori magyar történelem (1526-1790)	6	60/18	kollokvium	4.	előadás + szem.		TORT
TR 146	Muzeológia és néprajztudomány	4	30/9	gyakorlati jegy	4.	szem.		TORT
TR 147	Vallástörténet és vallástudomány	4	30/9	gyakorlati jegy	4.	szem.		TORT
SK 004	Kultúra, sport, munkahelyi jóllét 4.	1	30/9	aláírás	4.	gyakorlat		SIKK
TR 148	Mentori óra 4.	-	-	aláírás	4.	gyakorlat		TORT
TR 170	Tematikus hét 4.	-	-	aláírás	4.	gyakorlat		TORT
TR 046	Újkori egyetemes történelem (1789-1918)	6	60/18	kollokvium	5.	előadás + szem.		TORT
TR 150	Újkori magyar történelem (1790-1918)	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		TORT
TR 151	Újkori magyar történelem (1790-1918)	4	30/9	gyakorlati jegy	5.	szem.		TORT
	Digitális történetírás és közösségi média specializáció	LÁSD A SPECIALIZÁCIÓNÁL			5.			TORT
	Könyvtári menedzsment	LÁSD A SPECIALIZÁCIÓNÁL			5.			TORT
TR 152	Mentori óra 5.	-	-	aláírás	5.	gyakorlat		TORT
TR 171	Tematikus hét 5.	-	-	aláírás	5.	gyakorlat		TORT
TR 154	Jelenkori egyetemes történelem 1918-tól napjainkig	6	60/18	kollokvium	6.	előadás + szem.		TORT
NE 139	Magyar külpolitika története	4	30/9	kollokvium	6.	előadás		NETA
TR 066	20.századi magyar politikatörténet	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		TORT
	Digitális történetírás és közösségi média specializáció	LÁSD A SPECIALIZÁCIÓNÁL			6.			TORT
	Könyvtári menedzsment	LÁSD A SPECIALIZÁCIÓNÁL			6.			TORT
TR 155	Mentori óra 6.	-	-	aláírás	6.	TORT		TORT
TR 172	Tematikus hét 6.	-	-	aláírás	6.	TORT		TORT

TÖRTÉNELEM ALAPSZAK SPECIALIZÁCIÓI

Digitális történetírás és közösségi média

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős tanszék
NE 102	A nemzetközi kapcsolatok története (1815-1989)	5	60/18	kollokvium	5.	előadás + szem.		NETA
KO 771	Infokommunikáció	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		KOMM
KO 772	Tartalomkategóriák	5	30/9	gyakorlati jegy	5.	szem.		KOMM
NE 140	Hálózati ismeretek	5	30/9	gyakorlati jegy	6.	szem.		NETA
NE 133	Nemzetközi kapcsolatok az új világrendben	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		NETA
TR 160	Helytörténet és családfakutatás	5	60/18	kollokvium	6.	előadás + szem.		TÖRT

Könyvtári menedzsment

Kód	Tantárgy	Kredit	Tanóra	Követelmény	Félév	Jelleg	Előfeltétel	Felelős tanszék
NE 197	Bevezetés a könyvtár- és információ-tudományba	5	30/9	kollokvium	5.	előadás		KULT
NE 231	Könyvtártan (gyűjteményszervezés, állománygondozás, könyvtári szolgáltatások, könyvtárpolitika, könyvtárvezetés)	5	60/18	kollokvium	5.	előadás + szem.		KULT
NE 202	A könyvtári menedzsment alapjai, könyvtár minőségbiztosítása	5	30/9	gyakorlati jegy	5.	szem.		KULT
NE 140	Hálózati ismeretek	5	30/9	gyakorlati jegy	6.	szem.		KULT
NE 232	Osztályozási rendszerek, információkereső nyelvek, tartalmi feltárás	5	30/9	kollokvium	6.	előadás		KULT
TR 160	Helytörténet és családfakutatás	5	60/18	kollokvium	6.	előadás + szem.		TÖRT

Tematikák

1.félév:

Tantárgy neve: Személyiségfejlesztés és szakmai kommunikáció Kreditszáma: 5/2/3 Kódja: KJFNPS122B, HU001, HU027, HU049	
Óratípus: Előadás <input type="checkbox"/> <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <input type="checkbox"/> <u>Gyakorlati jegy</u>
A tantárgy célja: A hallgatók képesek legyenek a személyiségükkel összhangban lévő céljaikat megfogalmazni, és elérni. Tudjanak kommunikálni az üzleti élet, de akár a segítő szakma szereplőivel, képesek legyenek saját magukat a munkaerőpiacon, a legmagasabb szinten eladni és menedzselni. Ismerjék az életpálya tervezés alapvető elveit, az érdek érvényesítés eszközeit és módszereit, a tárgyalástechnika alapjait és a kockázatvállalás ésszerű módszereit és határait	
Fejlesztendő kompetenciaterületek:	
a. tudása	
<ul style="list-style-type: none">- Ismeri a személyiségfejlődés, a tanulás- és szociálpszichológia alapvető tényeit.- Alapvető ismeretei vannak a pedagógia területén, a pszichológia nevelésben, oktatásban, emberi kapcsolatokban való alkalmazásáról.- Ismeri a szociológia, az antropológia alapfogalmait, tájékozott e diszciplínák és más, a neveléstudománnyal kapcsolatba kerülő tudományterület kapcsolódási lehetőségeiről.- Érti a jelenkori társadalom, kultúra, és intézményei közötti alapvető összefüggéseket, a sokféleség és sokoldalúság szerepét.- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban; alapszinten ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és egy idegen nyelven; érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a kommunikáció tereit, lehetőségeit.- Ismeri az oktatás-képzés, a tanulás fejlesztése, illetve a tanítással, neveléssel kapcsolatos innovációk főbb nemzetközi tendenciáit.- Elsajátítja a tárgyalási technika alapjait, amely szintén helyzet asszertív megoldásához vezet, valamint betekintést nyer a közvetítéses technikába.	
b. képességei	
<ul style="list-style-type: none">- Képesé válik összehangolni a belső motivációs rendszerét a szakmai kihívásoknak.- Képesé válik asszertíven kezelni az osztályban és a kollektívában kialakult konfliktushelyzeteket.- Képesé válik menedzselni önmagát, és a munkaerőpiacon érvényesülni képes.- Képes objektíven értékelné a kockázatvállalás lehetőségeit.- Képesé válik a győztes-győztes helyzetek preferálására, és nem a győztes-vesztes helyzetet részesíti előnyben, melyből gyakran kialakulhat a vesztes-vesztes szituáció.- Képes a pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás, kutatás, fejlesztés során vagy a szakmai társas együttműködésben keletkező problémák felismerésére.- A pedagógia és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, követésében képes az adott feladatban releváns nézőpontok szerint választani, ezeket munkájában, feladataiban alkalmazni vagy erre javaslatot tenni.- Anyanyelvén és idegen nyelven, valamint az informatika legújabb eszközeivel képes hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni.	
c. attitűdjei	
<ul style="list-style-type: none">- Elfogadja, hogy az elmélet és gyakorlat, a neveléstudomány és a társdiszciplínák kölcsönhatásban állnak.- Nyitott a társadalmi változásokkal változó pedagógiai jelenségvilág iránt, képviseli, hogy a tanulásnak különböző helyei, terei, formái stb. vannak, a tudás, az emberi kompetencia fejlődésére ható szereplők kulturálisan sokszínűek, s társadalmi kölcsönhatásban állnak.- Együttműködése bizalomalapú, nyitott az inklúzió és az adaptivitás szemléleteire.- Nyitott a nemzetközi neveléstudományi trendek követésében, törekszik ehhez saját erőforrásainak önreflexív	

fejlesztésére.

- Olyan tárgyalástechnikákat sajátít el, melyek birtokában uralja a kihívásokat.

d. autonómiája és felelőssége

- Döntéseit kompetenciáinak reális ismeretében, felelősségének tudatában hozza meg.

- A nevelési tevékenységgel együttműködő társ-szakterületeken végzendő feladatait - a kellő gyakorlat megszerzéséig - szakértői támogatás mellett végzi.

- Társadalmi kontextust érintő vizsgálatokat, támogató beavatkozásokat a célok és az érintettek érdekének felelős mérlegelésével önállóan is végez.

A tantárgy tartalma nappali tagozaton:

1. Az önismeret elméleti kérdései, és gyakorlati megközelítése. A Johari-ablak.
2. Személyiség és énkép.
3. Verbális és nem verbális kommunikáció. Empátia. A Deutsch-Madle-féle empátia teszt. Paradox kommunikációk.
4. Eric Berne iskolája. A Berne-féle kommunikációs teszt.
5. A stressz és a „burn out”.
6. Az asszertívitás. Az asszertív kommunikáció begyakorlása. Az asszertív emberi jogok.
7. A konfliktus – konfliktuselméletek.
8. Konfliktuskezelési technikák. A Thomas – Kilmann teszt.
9. A vezetés – különböző vezetéselméletek.
10. Érvelési és meggyőzési technikák a gyakorlatban.
11. Az önéletrajz írása – az önéletrajz típusai.
12. Szimulált állásinterjúk. Prezentációk készítése.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A szeminárium vita- és gondolatindító jellegű. Az órákon a vitára, konfliktusmegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.

Prezentáció. Kommunikációs és pszichológiai játékok az adott témákra a tanár vezetésével. A játékok lélektani és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése. Az empátia teszt, a konfliktuskezelési teszt, a kommunikációs teszt kitöltése, majd visszajelzés a tesztek eredményeiről.

Prezentáció. Kommunikációs és pszichológiai játékok az adott témákra a tanár vezetésével. A játékok lélektani, személyiségfejlesztési és kommunikációs hatékonyságának megbeszélése, értékelése.

Előtanulmányi feltételek:

Középiskolai tanulmányok.

A tantárgy tartalma levelező tagozaton:

1-4. konzultáció	1-4. tartalom a nappali tagozaton
5-8. konzultáció	5-8. tartalom a nappali tagozaton
9-12. konzultáció	9-12. tartalom a nappali tagozaton

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei és értékelése

A kompetenciák mérésének módjai nappali tagozaton

A szeminárium érdemjegye:

- a félév során egy min. 20 perces és min. 20 kockából álló power pontos előadás készítése, órai prezentálással, a tartalomból kiválasztott témából. Az értékelésbe nem csak a választott szakmai, tartalmi bemutatása a fontos, hanem a power pontos előadás készítésének formai, alaki követelményei, valamint a prezentáció előadásmódja is beszámítanak – 30%;
- egy téma szakmai szempontú elemzése a beadandó munkában – 30%;
- órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;
- zárthelyi dolgozat az átvett témákból a 7. héten – 30%;
- az órákon tanúsított aktivitás 10%;
- bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.
- Értékelés:
0-50% - elégtelen

A power pointos előadás elmaradása, tartalmi köreinek be nem tartása, a meghaladott 3 hiányzás, zárthelyi dolgozat elégtelen eredménye.

51-70% - elégséges

A power pointos előadás hiányos, vagy oda nem illő tartalmi körökkel rendelkezik, elégséges zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított passzív magatartás.

71-80% - közepes

A power pointos előadás tartalmi köreinek általános jelenléte, régebbi tematikák feldolgozásával, közepes zárthelyi dolgozat, az órákon tanúsított mérsékelt aktivitás.

81-90% - jó

A power pointos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása, jó eredményű zárthelyi dolgozat, órákon tanúsított aktivitás.

91-100% - jeles

A power pointos előadás legújabb tartalmi köreinek prezentálása összefüggések alapján, jeles zárthelyi dolgozat, magas aktivitás az órákon.

A kompetenciák mérésének módjai levelező tagozaton

A szeminárium érdemjegye:

Az órai aktivitás kötelező.

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy kommunikációs helyzet elemzése a verbális és nonverbális kommunikációra helyezve a fókuszra.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

az elsajátított tananyag ismerete;

önálló meglátások;

továbbmutató javaslatok;

a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

terjedelem 8-10-A/4 oldal

a dolgozat szerkesztett legyen

az előlapon szerepeljen

a hallgató neve

a tantárgy neve, kódja

az oktató neve

a dolgozat címe

kelekezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

Teljesítendő követelmények kedvezményes tanrend estében:

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy kommunikációs helyzet elemzése a verbális és nonverbális kommunikációra helyezve a

fókusz. Pl. egy filmben.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

- az elsajátított tananyag ismerete;
- önálló meglátások;
- továbbmutató javaslatok;
- a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen
- a hallgató neve
- a tantárgy neve, kódja
- az oktató neve
- a dolgozat címe
- keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.

A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslatokkal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

Teljesítendő követelmények pót- vagy vizsgakurzus esetében:

Beadandó: A félév során egy 8-10 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítése.

A feladat: Egy kommunikációs helyzet elemzése a verbális és nonverbális kommunikációra helyezve a fókusz. Pl. egy filmben.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai:

- az elsajátított tananyag ismerete;
- önálló meglátások;
- továbbmutató javaslatok;
- a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (a dolgozat formai megjelenése).

Formai követelmények

- terjedelem 8-10-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen
- a hallgató neve
- a tantárgy neve, kódja
- az oktató neve
- a dolgozat címe
- keltezés

Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.

Betűtípus Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es.

A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni.
A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

Értékelés:

0-50% - elégtelen

A beadandó feladat elmulasztása, hiányos a tananyag ismerete. Kaotikus, a témát nem érintő munka, szakirodalmi háttér nélkül.

51-70% - elégséges

A beadandó feladat sekélyes ismerete, a formai követelmények minimális betartásával, kevés önálló meglátásokkal, és minimális szakirodalmi háttérrel.

71-80% - közepes

A beadandó feladat átlagos ismerete, kevés önálló meglátással, régebbi szakirodalmi hivatkozásokkal, kevés jövőbe mutató javaslattal.

81-90% - jó

A beadandó feladat megfelelő ismerete, néhány, a témát érintő fontos önálló meglátással, több továbbmutató javaslattal, általános szakirodalmi háttérrel.

91-100% - jeles

A beadandó feladat kiváló ismerete, több a témát érintő, önálló meglátással, és a jövőt formáló, konstruktív javaslattal. A szakirodalom a legújabb hivatkozásokat tartalmazza.

Jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Humánfejlesztési Tanulmányok Tanszék

Az elkészített tanulmányokat a Moodle- rendszerbe az egyéni portfólióba kell feltölteni a szorgalmi időszak 14. hetéig minden képzésre vonatkozóan.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150 óra
Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

50 óra – a prezentáció elkészítése, kötelező olvasmányok elolvasása – a témákról vita az órákon, a Moodle- rendszerbe feltöltött anyagokról.

Kötelező irodalom:

Bordás Sándor (2009): Az agresszív kód. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Bordás S. – Hunčík P. – Mikulás D. – Stredl T. (2004): Együttlét (Egy interetnikus tréning tapasztalatai), Balassi Kiadó – Magyar Pax Romana, Budapest.

Buda Béla (2012): Empátia. A beleélés lélektana, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L Harmattan Kiadó.

Németh Erzsébet: Az önismeret és a kommunikációs készség fejlesztése, Századvég Kiadó, 2002.

Vera F. Birkenbihl: Kommunikációs gyakorlatok, Trivium Kiadó, 1998.

Kulcsár Zsuzsanna: Egészségpszichológia, ELTE EÖTVÖS KIADÓ, Bp. 1998.

Pintér Zsolt (2009): Hogyan csináljunk karriert? Az álláskereső enciklopédiája. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Ajánlott irodalom:

Axtel, R.E.: Gesztusok, Ajánlott és tiltott testbeszéd megnyilvánulások a világ minden tájáról, Alexandra, 1998.

Dr. Pálhegyi Ferenc: Személyiség lélektani kalauz. Tankönyvkiadó, 1985

Selye János: Életünk és a stressz, Akadémiai Kiadó, 1973.

Atkinson, R.L. – Atkinson, R.C. – Smith, E.E. – Bem, D.J.: Pszichológia, Osiris-Századvég, Bp. 1995.

Pikó Bettina: Egészségpszichológia, Új Mandátum Könyvkiadó, Bp. 2002.

Barlai, R. – Kővágó, Gy.: Krízismenedzsment, kríziskommunikáció, Századvég Kiadó, Bp. 2004.

Strasser, F. – Randolph, P.: Mediáció – a konfliktusmegoldás lélektani aspektusai. Nyitott Könyvműhely Kiadó, Bp. 2005.

Fischer, R. – Ury, W. – Patton, B.: A sikeres tárgyalás alapjai. Bagolyvár Könyvkiadó, 1997.

Vincze László: Életpálya-tervezés Bagolyvár Kiadó Budapest 2004.

Adler, Alfred: Életismeret Kossuth Könyvkiadó Budapest 1998.

Thomas Harris: Oké vagyok, oké vagy Édesvíz Kiadó Budapest 1994.

Dr. Thomas Gordon: V.E.T. Vezetői Eredményességi Tréning, Studium Effektív, 1997

Seabury, David: Az önérvényesítés művészete Bagolyvár Kiadó Budapest 1996.

Szabó Katalin: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest 2002.

Michael LeBoeuf: Az önszervezés iskolája (Working Smart - How to Accomplish More in Half the Time), Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest 1998.

A menedzseri hatékonyság növelésének új útjai (Az 1999 októberében a World Confederation of Productivity Science által Edinburghban (UK) rendezett XI.

Termelékenység Világkongresszuson Veresegyházy Róbert által tartott előadás alapján)

[www. benchmarking.hu/idogazdalkodas](http://www.benchmarking.hu/idogazdalkodas)

Stephen R. Covey, A. Roger Merrill, Rebecca R. Merrill,; First Things First, Simon & Schuster, 1995.

Kerry Gleeson: The High-Tech Personal Efficiency Program John Wiley & Sons, 1998.

Hyrum Smith: A sikeres időgazdálkodás és életvitel 10 természettörvénye (The 10 Natural Laws of Successful Time and Life Management), Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest 1996

Tantárgyfelelős: Dr. Bordás Sándor

Oktatók: Dr. Bordás Sándor, Dr. Strédl Terézia.

Tantárgy neve: EURÓPAI CIVILIZÁCIÓ ÉS IDENTITÁS		Kreditszáma: 4 / 5/ 2	Kódja: KN271 / 406/490
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja, hogy: A hallgatók a kurzus segítségével képesek legyenek a mai társadalom, a gazdaság, a szűkebb szakterületük folyamatait felismerni, értelmiségi szinten értékelni. A cél elérése érdekében a hallgatók átfogó és széleskörű ismeretekkel rendelkeznek a kurzus végére a civilizáció fogalmáról, a különböző civilizáció-elméletekről, és megismerik elsősorban a nyugati civilizáció kialakulásának főbb lépéseit. Célkitűzésünk, hogy a hallgatók ne csak Európa történelmének alapvonalaival ismerjék, de legyenek tisztában az európaiságra vonatkozó koncepciókkal is. A tantárgy célja továbbá, hogy a történeti folyamatok megértése mellett lehetőséget kapjanak a hallgatók napjaink későmodern társadalmának elemzésére, a kortárs nyugati civilizáció fenntarthatóságával kapcsolatos társadalmi viták megismerésére, valamint az európai identitás mibenlétének kreatív eszközökkel történő értelmezésére.</p> <p>Fejlesztendő kompetencterületek, tanulási eredmények: Tudományos szövegértés fejlesztése nem elektronikus források feldolgozása alapján. Szóbeli és írásbeli kommunikáció, valamint kreatív készségek fejlesztése. Elméleti modellek megértése és összekapcsolása a valós folyamatokkal. Társadalmi érzékenység, kritikai szemlélet erősítése.</p> <p>PIQ & Lead prémium tartalom, és generikus képességek kompetenciái: K. 1.1. Tájékozott a kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében. K.2.2. Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez. K.2.3. Képviselet a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. K.7.1. Ismeri és alkalmazza a kulturális minőségre és kulturális innovációkra vonatkozó nézőpontokat és eljárásokat, módszereket és technikákat.</p> <p>képességei: megfelelő szakszókincs és ismeretanyagok alapján képes a tudományos szakirodalom szövegértésére és az ismeretterjesztő cikkek kritikai megközelítésű értelmezésére</p> <p>attitűdje: Rendelkezik munkájához hatékony kommunikációs, problémamegoldó képességgel. Emberi kapcsolataiban humánus és etikus viszonyulású. Rendelkezik ismeretei alkalmazása során empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással.</p> <p>autonómiája és felelőssége: Rendelkezik a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés képességével a szakma folyamatos fejlesztése érdekében Rendelkezik a kezdeményezés és döntéshozatal képességeivel. Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeivel. Felelősséget vállal a rábízott csoportok, közösségek fejlesztési tevékenységei területén. Törekszik az önálló gondolkodásra, felismeri, hogy munkája mely elemeit kell kreatívan és mely elemeit a szokásoknak és gyakorlatnak megfelelően megoldani</p> <p>A tantárgy tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés: a civilizáció és a kultúra fogalmának tisztázása történeti nézőpontból. A nyugati civilizációtól eltérő civilizációk a történelem hajnalán. 2. Globális kereskedelmi útvonalak civilizáció szervező szerepe (a selyem utak rendszere). 3. A nyugati civilizáció alapjai, az antikvitás és a preindusztriális kapitalizmus világa a görög és római kultúrkörben. Az antik világ összeomlása és a sötét középkor újdonságai, a középkori állam modellje 4. Európa élre tör: Európa, mint földrajzi és kulturális koncepció. A selyem utak rendszerének háttérbe szorulása. Az atlanti világ előre törése. 5. A modernitás előzményei (reneszánsz, reformáció, ellen reformáció, felvilágosodás). A nemzet, mint elképzelt közösség. 6. Európa a világ közepe-világképek (teologikus, univerzális, globális, biologizmus). 7. A Francia Forradalom és a status quo kialakulása, úton az új világrend felé. 8. Az angolszász, a germán és a neolatin kultúrák különbségei, versengése és egymásra hatása a nemzeti 			

ébredés korában. A félperifériás Közép-Kelet-Európa.

9. A „hosszú XIX. század” alapvető strukturái, eszmék, mint rendező elvek (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus és nacionalizmus és radikális 20. századi ideológiák, a totális állam).
10. Az egyensúly vége: győztesek, vesztesek és új kihívók. Európa periféria? Az új selyemút rendszer. A globalizáció új nézőpontjai.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: frontális előadás, tudásdiagnosztizálás, alkalmanként csoportos munka

Előtanulmányi feltételek: Középszintű történelem ismeretek

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): Nappali, levelező, távoktatási tagozaton azonos!

A maximum 4 kreditértékű tárgyként felvett hallgatóknak a szorgalmi időszak végéig el kell végezni:

- 1., Budapesten látogassák meg a Zene Házát és a Néprajzi Múzeumot. Székesfehérváron a Szent István Múzeumot és a Deák Képtárat, Orosházán valamelyik vidéki kastélyt, amely múzeumként funkcionál, illetve az orosházi városi múzeumot. Akik külföldről tanulnak nálunk, a lakhelyük hasonló intézményeit látogassák meg arról készítsenek beadandót.

Intézményenként 1-1 oldalban mutassák be az épületet és az aktuális kiállítást – szabadon írt szöveg formájában; illetve készülhet minimum 2 fős csapatmunkában egy maximum 5 perces, mobiltelefonnal készített interjú is. Ennek linkjét a szorgalmi időszak végéig a Moodle felületre kell feltölteni.

- 2., Minimum 2 fős csapatmunkában az ajánlott irodalomról vagy filmről készített maximum 5 perces, mobiltelefonnal készített interjú. Ennek linkjét a szorgalmi időszak végéig a Moodle felületre kell feltölteni.

Az 5 kreditértékű tárgyként felvett hallgatóknak:

Az előző kettő mellé az alábbi plusz feladatot is teljesíteni kell: Maximum 5 fős csoportban a környezettudatosság és fenntarthatóság témában videódokumentum készítése – műfaji kötöttség nélkül.

A videó linkjét szintén a szorgalmi időszak végéig kell a Moodle felületre feltölteni.

Mindhárom részfeladat alkalmas lehet záródolgozati portfólióban történő elhelyezésre is.

A szóbeli kollokvium tételei:

1. A civilizáció és a kultúra fogalmának tisztázása történeti nézőpontból. A nyugati civilizációtól eltérő civilizációk a történelem hajnalán.
2. Globális kereskedelmi útvonalak civilizáció szervező szerepe (a selyem utak rendszere).
3. A nyugati civilizáció alapjai, az antikvitás és a preindusztriális kapitalizmus világa a görög és római kultúrkörben. Az antik világ összeomlása és a sötét középkor újdonságai, a középkori állam modellje.
4. Európa élre tör: Európa, mint földrajzi és kulturális koncepció. A selyem utak rendszerének háttérbe szorulása. Az atlanti világ előre törése.
5. A modernitás előzményei (reneszánsz, reformáció, ellen reformáció, felvilágosodás). A nemzet, mint elképzelt közösség.
6. Európa a világ közepe-világképek (teológikus, univerzális, globális, biologizmus))
7. A Francia Forradalom és a status quo kialakulása, úton az új világrend felé
8. Az angolszász, a germán és a neolatin kultúrák különbségei, kulturális és tudományos versengése, illetve egymásra hatása a nemzeti ébredés korában. A félperifériás Közép-Kelet-Európa.
9. A „hosszú XIX. század” alapvető strukturái, eszmék, mint rendező elvek (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus és nacionalizmus és radikális 20. századi ideológiák, a totális állam).
10. Az egyensúly vége: győztesek, vesztesek és új kihívók. Európa periféria? Az új selyemút rendszer. A globalizáció új nézőpontjai.

Értékelés:

A félév értékelése a szóbeli vizsga minősítése és az egyéb feladatok alapján együttesen történik.

Elégséges:

A hallgató csak a legalapvetőbb terminológiával és a legalapvetőbb elméletek elemi tartalmával van tisztában, ám azokat alkalmazni, azokból következtetéseket levonni nem képes. A projektfeladatot minimális kreativitással oldotta meg.

Közepes:

A hallgató a szakirodalmat és az előadás anyagát megfelelő részletességgel ismeri, ám önállóan, kreatívan csak nehezen tudja használni az ismereteit. A projektfeladat megoldásához használ kreatív eszközöket, de a

kidolgozás hiányos.

Jó:

A hallgató az elméleti fogalmakban és a tananyagban apró hiányosságokkal, de magabiztosan kiismeri magát. Képes azokat apróbb hibákkal, de összefogottan, lényegre törően, minden fontos részletre kitérően ismertetni. Projektfeladatát kis döccenőkkel, de ötletesen, kreatívan oldotta meg.

Jeles:

A hallgató képes a szakirodalmat és az órai anyagot intelligensen, magabiztosan és pontosan értelmezni. A megszerzett ismereteket elemzésekben is képes alkalmazni. Projektfeladatát egyedien, ötletesen, komoly kidolgozottsággal oldotta meg.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 120/150

Kötelező irodalom:

Niall Ferguson: Civilizáció. A Nyugat és a többiek. Budapest, Scolar, 2011.

Niall Ferguson: A pénz felemelkedése. Budapest, Scolar, 2021.

Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és a világtrend kialakulása. Budapest, Európa, (1998), 2015.

Hervainé Szabó Gyöngyvér: A globalizáció selyem utas és atlanti ösvényei. L'Harmattan-Kodolányi János Egyetem, 2022.

Ajánlott irodalom:

Cséfalvai Zoltán: A nagy korszakváltás. Budapest Kairos Kiadó 2017.

Urs Bitterli: „Vadak” és „civilizáltak”. Az európai-tengerentúli találkozás szellem- és kultúrtörténete. Budapest, 1982.

Benedict Anderson: Elképzelt közösségek. Gondolatok a nacionalizmus eredetéről és elterjedéséről. Budapest, 2006.

Nyíri Kristóf: Információs társadalom és nemzeti kultúra. <http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/kmfil/kutatas/nyiri/nk.htm>

Josef Klíma: Mezopotámia. Gondolat, évn. 193-258. pp.

Jacques Gernet: A kínai civilizáció története. Osiris, Bp., 2001. 19-45, 438-443. pp.

Georg Ostrogorsky: A bizánci állam története. Osiris. Bp., 2001. 47-62, 118-127, 169-172, 369-376, 457-470. pp.

Louis Bréhier: Bizánc tündöklése és hanyatlása. Bp., 1999. 9-75. pp.

Gunst Péter (szerk.): Európa története. Debrecen, 1993. 9-20, 158-166, 177-187, 145-176, 188-192, 55-94, 193-200. pp.

Mezey Barna – Sente Zoltán: Európai parlamentarizmus és alkotmánytörténet. Osiris. Bp., 2003. 64-132. pp.

Johan Huizinga: A középkor alkonya. Budapest, 1996.

Benke József: Az arabok története. Hn., é. 61-139, 242-269. pp.

Jean Delumeau: Reneszánsz. Osiris-Bp., 1997. 67-98. pp., 367-392, 286-344. pp.

Fernand Braudel: Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus XV-XVIII. század A mindennapi élet struktúrái. Bp., 1985. 189-231, 270-312. pp.

Pierre Chaunu: Felvilágosodás. Osiris-Bp., 1998. 278-373, 7-68. pp.

Castiglione László: Az ókor nagyjai. Budapest, 1978.

Varga Domokos: A világ kereke. Az ember útja az őskortól az újkorig. Budapest, 1985.

Georges Duby: A francia civilizáció ezer éve. Budapest, 1975.

Egon Friedell: Az újkori kultúra története, Budapest, 1994.

Gonda László: A zsidóság Magyarországon. Budapest, 1992.

Jürgen Habermas: Válogatott tanulmányok. Budapest, 1994.

Kákósy László: Ré fiai. Az ókori Egyiptom története és kultúrája Budapest, 1993.

Kulcsár Zsuzsanna: Rejtélyek és botrányok a középkorban. Budapest, 1978.

Alan MacFarlane: Az angol individualizmus eredete: a család, a tulajdon és a társadalmi átmenet. Budapest, 1993.

Andrei Otetea: A reneszánsz és a reformáció. Budapest, 1974.

Ráth-Végh: Bármely elérhető munkája (pl.: Az emberi butaság stb.)

Richard Dülmen: A rettenet színháza: ítélezési gyakorlat és büntetőrituálék a kora újkorban. Budapest, 1990.

Michel Foucault: A szexualitás története. Budapest, 1994.

Georges Duby: A lovag, a nő és a pap. A házasság a középkori Franciaországban. Budapest, 2006.

Günter Grass: Beszéd a veszteségről. Álom Európáról. Budapest, 1994.

Richard Hill: Mi, európaiak. Budapest, 1999.

Ajánlott filmek, irodalmi alkotások az egyes korszakokhoz:

Korai civilizációk

Mika Waltari: *Színúhe*

William Wyler: *Ben Hur*, (1959) [film](#)

Julius Caesar életét feldolgozó bármelyik film:

1. Joseph L. Mankiewicz: *Julius Caesar* (1953) [film](#)

2. Stuart Burge: *Julius Caesar* (1970) [film](#)

Michael Apted: *Róma* (2005-2007) sorozat

Középkor

[Jean-Jacques Annaud](#): *A rózsza neve* (1986) [film](#)

Luc Besson: *Jeanne d'Arc, az Orleans-i szűz* (1999) [film](#)

Ingmar Bergman: *A hetedik pecsét* (1957) [film](#)

Boccaccio: *Decameron*

Szamártestamentum (angol diákirodalom)

Francois Villon versei

Kora újkor

James Clavel: *Az utolsó völgy* (1971) [film](#)

Sofia Coppola: *Marie Antoinette* (2006) [film](#)

A francia forradalom 1-2 (1989) [film](#)

[Andrzej Wajda](#): *Danton* (1983) [film](#)

Modern kor

Joe Wright: *Büszkeség és balítélet* (2005) [film](#)

Enyedi Ildikó: *Az én huszadik századom* (1989) <https://nava.hu/id/1508206/> (az egyetemi wifire csatlakozva elérhető)

Radványi Géza: *Valahol Európában* (1948) <https://nava.hu/id/3193308/> (az egyetemi wifire csatlakozva elérhető)

Szabó István: *A napfény íze* (1999) <https://nava.hu/id/3284859/> (az egyetemi wifire csatlakozva elérhető)

Késő modern kor

Agneszka Holland: *Európa, Európa* (1990)

Európa-képek (2004) (rövidfilm-összeállítás)

Jasmila Žbanić: *Quo Vadis Aida?* (2020)

Norman Davies: *Európa története*. Budapest, 2002.

Tantárgyfelelős: Dr. h. c. Szabó Péter Ph.D.

Oktatók: Dr. h. c. Szabó Péter PhD, Dr. Balázs Eszter

Tantárgy neve: Bevezetés a történettudományba és a történeti segédtudományokba		Kreditszáma: 5	Kódja: NE007, TR158
Óratípus: <u>Előadás:</u> <u>Szeminárium:</u> Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A hallgatók képessé válnak a történelmi tér multiperspektívikus szemléletére. A kurzus hozzájárul a történelmi tudat- és szemléletformáláshoz és a politikai-történelmi-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezési készségének kialakításához. A hallgató a kurzus elvégzésével rendelkezik a problémák elméleti és gyakorlati feltárásához szükséges források önálló feldolgozásának képességével, társadalom- és történettudományi kutatói eszközzel; mind analitikus, mind szintetikus gondolkodást be tud vetni a problémák megoldására és adekvát értékelési módszereket, valamint megfelelő humán tudományi megoldási módszereket alkalmaz; ismeretanyagaira alapozva képes a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézist felállítani, maga is elő tud állítani különböző műfajú, közérthető, a hipotézist kifejtő és megalapozó választékos írásbeli tudományos alkotásokat és szóbeli megnyilatkozásokat; tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi tudását és választékos szóbeli valamint írásbeli nyelvi képességeit; átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek:			
a) tudása:			
<ul style="list-style-type: none"> • A kurzus révén – mely alapozó tárgyként elsősorban a kulcskompetenciák megerősítésére és egyes generikus kompetenciák elsajátítására törekszik – a hallgatók megismerik és értelmezik a történettudomány és a segédtudományok alapvető szakkifejezéseit. • Megismeri a segédtudományok rendszerét és a szakterminológiát. • A kurzus hozzájárul a történelmi tudat- és szemléletformáláshoz. 			
b) képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képessé válik a történelmi tér multiperspektívikus szemléletére. A hallgató a kurzus elvégzésével rendelkezik a problémák elméleti és gyakorlati feltárásához szükséges források feldolgozásának képességével. • Ismeretanyagára építve képes a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézis felállítására. 			
c) attitűdjei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Mérlegeli a módszertani megközelítések lehetőségeit, törekszik tudásának folyamatos fejlesztésére, az információk, adatok kritikus elemzésére és feldolgozására. 			
d) autonómiája és felelőssége:			
<ul style="list-style-type: none"> • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi tudását és választékos szóbeli, valamint írásbeli nyelvi képességeit; átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait. 			
A tantárgy tartalma: A hallgató ismereteket szerez a történettudományról és társtudományairól, valamint alapvető képet kap a történettudomány művelésének módjáról, a forrásbázisok kezeléséről. A kurzus elsajátításával képes eligazodni a különböző kutatási módszerek és források világában. A tantárgy elméleti alapot nyújt a történelmi tanulmányok elsajátításához, annak mélyebb műveléséhez, metodológiai ismereteket közvetít a tudományos			

kutatáshoz, tisztázza a feltáró munka technikai kérdéseit, s ezáltal a hallgató képessé válik a szemináriumi dolgozatok, a szakdolgozat megírására, a történelmi források feltárására, az adatok csoportosítására és a tárgyilagos elemzésre, valamint önálló kutatások végzésére.

Ezek mellett a tantárgy célja, hogy a hallgató az egyes korszakok, és földrajzi régiók történetírói hagyományaival megismerkedve képet nyerjen a történetírás fejlődése során felbukkanó legalapvetőbb irányzatokról és iskolákról. A hallgató szakmai tárháza ezáltal azzal a készséggel bővül, hogy a történetírói munkákat nem csak az adott korszakhoz, de az egyes történetírói iskolákhoz is kapcsolni tudja.

A hallgató ismereteket szerez a segédtudományok kialakulásáról, művelésének folyamatairól, jelentősebb kutatóiról és a segédtudományok rendszeréről, annak változó tartalmairól. Megismeri a tárgy szakirodalmát, a művelésében szerepet vállaló szakmai egyesületek, szervezetek múltját.

A történeti segédtudományok kurzus a történetész szakma gyakorlati műveléséhez szükséges.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

1. hét: A történelemtudományról. Mi a történelem? A történettudomány rendszere. A történettudományi kutatás intézményei. A levéltár. A múzeum. A könyvtár. A felsőoktatási intézmények. A kutatóintézetek. 2. Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban I. Lexikonok, enciklopédiák. Topográfia. Kronológia. Genealógiák.

2. hét: Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban II. Az életrajz és az emlékiratok, naplók, visszaemlékezések. Ikonográfia. Statisztikák. Forráskiadványok. Monográfiák, szöveggyűjtemények és chrestomathiák. A bibliográfiai tájékozódás eszközei. Általános, egyetemes, első és másodfokú bibliográfiák. A nemzeti bibliográfia. Történeti szakbibliográfiák. Folyóiratok és repertóriumok.

3. hét: A klasszikus forrástudományok: diplomatika, paleográfia, epigráfia, kronológia, kodikológia, papirologia.

4. hét: Egyéb fontos segédtudományok I.: heraldika, genealógia, archontológia, szfragisztika, falerisztika.

5. hét: Egyéb fontos segédtudományok II.: vexillológia, numizmatika, metrológia, inszigniológia, ikonográfia, kormányzattörténet, történeti földrajz.

6. hét: A történettudomány munkáját segítő további tudományágak I.: művészettörténet, néprajz, szociológia, nyelvtudomány.

7. hét: A történettudomány munkáját segítő további tudományágak II.: onomasztika, antropológia, archeológia, muzeológia, archivisztika, statisztika.

8. hét: A történetíró felelőssége. A középkori történetírás műfajai. A görög és római történetírás. Ókeresztény és középkori egyházi történetírás. A bizánci történetírás. A magyar történetírás a középkor végéig. A reneszánsz szemléletváltása.

9. hét: A protestáns történet szemlélet. A felvilágosodás történet szemlélete, a romantikus történetírás. A korszak magyar történetírása. A pozitivisták történetírás. A XIX. századi német történetírás. Magyar történetírás a dualizmus korában.

10. hét: Az egyetemes történettudomány irányzatai a XX. században. A történetírás Kelet-Európában. A Südostforschung kialakulása és intézményrendszere. Magyar történeti gondolkodás a két világháború között. Szekfü Gyula és a szellemi történet.

11. hét: A hivatalos történetírás főbb irányzatai: Szekfü Gyula, Mályusz Elemér, Hajnal István, Domanovszky Sándor iskolái, segédtudományi kapcsolatai. A magyar történettudomány átalakulása a II. világháború után.

12. hét: A kutatómunka gyakorlata. Az irodalomkutatás technikája. A referátumkészítés és a dolgozatírás technikája.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: A történelemtudományról. Mi a történelem? A történettudomány rendszere. A történettudományi kutatás intézményei. A levéltár. A múzeum. A könyvtár. A felsőoktatási intézmények. A kutatóintézetek. 2. Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban I. Lexikonok, enciklopédiák. Topográfia. Kronológia. Genealógiák.

Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban II. Az életrajz és az emlékiratok, naplók, visszaemlékezések. Ikonográfia. Statisztikák. Forráskiadványok. Monográfiák, szöveggyűjtemények és chrestomathiák. A bibliográfiai tájékozódás eszközei. Általános, egyetemes, első és másodfokú bibliográfiák. A nemzeti bibliográfia. Történeti szakbibliográfiák. Folyóiratok és repertóriumok.

A klasszikus forrástudományok: diplomatika, paleográfia, epigráfia, kronológia, kodikológia, papirologia.

2. konzultáció: Egyéb fontos segédtudományok I.: heraldika, genealógia, archontológia, szfragisztika, falerisztika.

Egyéb fontos segédtudományok II.: vexillológia, numizmatika, metrológia, inszigniológia, ikonográfia, kormányzattörténet, történeti földrajz.

A történettudomány munkáját segítő további tudományágak I.: művészettörténet, néprajz, szociológia, nyelvtudomány.

A történettudomány munkáját segítő további tudományágak II.: onomasztika, antropológia, archeológia, muzeológia, archivisztika, statisztika.

3. konzultáció: A történetíró felelőssége. A középkori történetírás műfajai. A görög és római történetírás. Ókeresztény és középkori egyházi történetírás. A bizánci történetírás. A magyar történetírás a középkor végéig. A reneszánsz szemléletváltása. A protestáns történetészlelet. A felvilágosodás történetészlelete, a romantikus történetírás. A korszak magyar történetírása. A pozitivisták történetírása. A XIX. századi német történetírás. Magyar történetírás a dualizmus korában. A történetírás Kelet-Európában. Magyar történeti gondolkodás a két világháború között. Szekfü Gyula és a szellemtörténet. A magyar történettudomány átalakulása a II. világháború után.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

Komplex érdemjegy. Összetevői: zárthelyi dolgozat, továbbá a foglalkozásokon való aktív közreműködés, a csoportmunka, ill. a kiadott feladatok prezentációval történő feldolgozása (referátumok). A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása. A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli ZH a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéséhez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

Komplex érdemjegy. A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása. A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli ZH a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéséhez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

Komplex érdemjegy. A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása. A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli ZH a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéséhez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. Mutassa be a települése címerét, ismertesse változásait, történetét.

II. Fotók segítségével mutassa be települése történetét.

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házi dolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házi dolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Kötelező könyvtár-, múzeum és levéltár-látogatás, az intézmények működésének megismerése (pl.: BFL, FSZEK, OSZK, MNM, SZIKM).
- A kötelező és ajánlott olvasmányok feldolgozása.
- A lakhely szerinti térségben működő történettudományi intézmények megismerése.
- Lehetőség szerint a lakhely szerinti térségben végzett forrásfeltáró kutatás.
- Legalább egy szakmai konferencia, rendezvény meglátogatása és beszámoló készítése.

Kötelező irodalom:

- Bertényi Iván (szerk.): A történelem segédtudományai. Osiris, Budapest, 2006.
- Braudel, Fernand: A történelem és a társadalomtudományok. A hosszú időtartam. In: Történetelmélet II. Gyurgyák János – Kisantal Tamás (szerk.) Osiris, Budapest, 2006. 1157–1182.
- Breisach, Ernst: Historiográfia. Osiris, Budapest, 2004.
- Gunst Péter: A magyar történetírás története. Csokonai, Debrecen, 2000.
- Toynbee, Arnold. J.: Tanulmány a történelemről. In: Történetelmélet I. Gyurgyák János – Kisantal Tamás (szerk.) Osiris, Budapest, 2006. 686–710.
- A magyar történettudomány kézikönyve. Könyvértékesítő Vállalat, Budapest, 1987.

Ajánlott irodalom:

- Gárdonyi Albert: A történelmi segédtudományok története Magyarországon. In: A magyar történettudomány kézikönyve. Budapest, 1987. 231–268.
- Szentpétery Imre: Magyar oklevéltan. Budapest, 1930.
- Gedai István: A magyar pénzverés kezdete. Budapest, 1986.
- Bertényi Iván: Magyar címertan. Osiris, Budapest, 2003.
- Körmendy Lajos (szerk.): Levéltári kézikönyv. Osiris, Budapest, 2009.
- Duby, Georges – Lardreau, Guy: Párbeszéd a történelemről. Budapest, 1993.
- Bloch, Marc: A történész mestersége. Budapest, 1996.
- Dékány István: A történettudomány módszertana. Budapest, 1925.
- Hóman Bálint: A forráskutatás és forráskritika története. Budapest, 1925.
- Gyáni Gábor: Történelemszakkurzusok. L'Harmattan, Budapest, 2002.
- Bak Borbála: Magyarország történeti topográfiája. A honfoglalástól 1950-ig. História Könyvtár, Budapest, 1997.

Tantárgyfelelős: Dr. Csurgai Horváth József
Oktató: Dr. habil. Simándi Irén PhD. , Dr. Csurgai Horváth József

Tantárgy neve: Bevezetés a történettudományba és historiográfia		Kreditszáma: 5	Kódja: NE008, TR126
Óratípus: Előadás: <u>Szeminárium:</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A hallgató ismereteket szerez a történettudományról és társtudományairól, valamint alapvető képet kap a történettudomány művelésének módjáról, a forrásbázisok kezeléséről. A kurzus elsajátításával képes lesz eligazodni a különböző kutatási módszerek és források világában. A tantárgy elméleti alapot nyújt a történelmi tanulmányok elsajátításához, annak mélyebb műveléséhez, metodológiai ismereteket közvetít a tudományos kutatáshoz, tisztázza a feltáró munka technikai kérdéseit, s ezáltal a hallgató képessé válik a szemináriumi dolgozatok, a szakdolgozat megírására, a történelmi források feltárására, az adatok csoportosítására és a tárgyilagos elemzésre, valamint önálló kutatások végzésére. Ezek mellett a tantárgy célja, hogy a hallgató az egyes korszakok, és földrajzi régiók történetírói hagyományaival megismerkedve képet nyerjen a történetírás fejlődése során felbukkanó legalapvetőbb irányzatokról és iskolákról. A hallgató szakmai tárháza ezáltal azzal a készséggel bővül, hogy a történetírói munkákat nem csak az adott korszakhoz, de az egyes történetírói iskolákhoz is kapcsolni tudja.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek:			
a) tudása:			
<ul style="list-style-type: none"> • A kurzus révén – mely alapozó tárgyként elsősorban a kulcskompetenciák megerősítésére és egyes generikus kompetenciák elsajátítására törekszik – a hallgatók megismerik és értelmek a történettudomány alapvető szakkifejezéseit. • Megismeri a szakterminológiát. A kurzus hozzájárul a történelmi tudat- és szemléletformáláshoz. 			
b) képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képessé válik a történelmi tér multiperspektívikus szemléletére. A kurzus elvégzése után rendelkezik a problémák elméleti és gyakorlati feltárásához szükséges források feldolgozásának képességével. Ismeretanyagára építve képes a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézis felállítására. • A hallgató képes lesz a történetírás történelmi, gazdasági és társadalmi hátterének vizsgálatára, az ok-okozati összefüggések feltárására, s komplex történelmi látásmódja alakulhat ki. • Képessé válik az összegyűjtött információk kritikus kezelésére és az etikus felhasználás elsajátítására, valamint dolgozatok, tudományos munkák és a szakdolgozatának önálló megírására, szóbeli prezentációk megtartására, ezen munkák bibliográfiájának és hivatkozásainak pontos elkészítésére, a hivatkozások különböző fajtáinak helyes alkalmazására. 			
c) attitűdjei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit. • A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Törekszik történelmi tudásának folyamatos fejlesztésére. • Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására. 			
d) autonómiája és felelőssége:			

- Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi tudását és választékos szóbeli, valamint írásbeli nyelvi képességeit; átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

A tantárgy tartalma:

Történelmi tudat- és szemléletformálás; kronológiai készségek fejlesztése; forráskritika.

A félév során a hallgatóban tudatosan az egyes irányzatok és iskolák interdependenciája és egymásra épülése. A hallgató megismerkedik a történetírás történelmi, gazdasági és társadalmi háttérének vizsgálatával, az ok-okozati összefüggések feltárásával, a komplex történelmi látásmóddal. A kurzus megismerteti továbbá a hallgatót a kutatás általános szabályaival és folyamatával, bemutatja a legfontosabb módszertani szakirodalmat. A hallgató megismeri a források csoportosítását, módszertani segítséget kap felhasználásukra.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

1. hét: A történelemtudományról. Mi a történelem? A történettudomány rendszere.

A történettudományi kutatás intézményei. A levéltár. A múzeum. A felsőoktatási intézmények. A kutatóintézetek. A könyvtár. Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban: I. Lexikonok, enciklopédiák. Topográfia. Kronológia. Genealógiák.

2. hét: Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban. II. Az életrajz és az emlékiratok, naplók, visszaemlékezések. Ikonográfia. Statisztikák. Forráskiadványok. Monográfiák, szöveggyűjtemények és chrestomathiák. A bibliográfiai tájékozódás eszközei. Általános, egyetemes, első és másodfokú bibliográfiák. A nemzeti bibliográfia. Történeti szakbibliográfiák. Folyóiratok és repertóriumok.

3. hét: A historiográfia fogalma. A történetíró felelőssége. A görög és római történetírás. Ókeresztény és középkori egyházi történetírás.

4. hét: A középkori történetírás műfajai. A bizánci történetírás. A magyar történetírás a középkor végéig.

5. hét: A reneszánsz szemléletváltása. A protestáns történetnézet. A felvilágosodás történetnézete, a romantikus történetírás.

6. hét: A korszak magyar történetírása. A pozitivisták történetírása. A XIX. századi német történetírás. Magyar történetírás a dualizmus korában.

7. hét: Az egyetemes történettudomány irányzatai a XX. században.

8. hét: A történetírás Kelet-Európában.

9. hét: Magyar történeti gondolkodás a két világháború között. A polgári radikálisok történetnézete.

10. hét: Németh László és a népi írók történetfelfogása. A baloldali történetnézete. A hivatalos történetírás főbb irányzatai: Szekfű Gyula, Mályusz Elemér, Hajnal István, Domanovszky Sándor iskolái.

11. hét: A magyar történettudomány átalakulása a II. világháború után.

12. hét: A kutatómunka gyakorlata. Az irodalomkutatás technikája. A referátumkészítés és a dolgozatírás technikája.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: A történelemtudományról. Mi a történelem? A történettudomány rendszere.

A történettudományi kutatás intézményei. A levéltár. A múzeum. A felsőoktatási intézmények. A kutatóintézetek. A könyvtár. Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban: I. Lexikonok, enciklopédiák. Topográfia. Kronológia. Genealógiák. Tájékozódás a történettudományi szakirodalomban. II. Az életrajz és az emlékiratok, naplók, visszaemlékezések. Ikonográfia. Statisztikák. Forráskiadványok. Monográfiák, szöveggyűjtemények és chrestomathiák. A bibliográfiai tájékozódás eszközei. Általános, egyetemes, első és másodfokú bibliográfiák. A nemzeti bibliográfia. Történeti szakbibliográfiák. Folyóiratok és repertóriumok. A historiográfia fogalma. A történetíró felelőssége. A görög és római történetírás. Ókeresztény és középkori egyházi történetírás.

2. konzultáció: A történetíró felelőssége. A görög és római történetírás. Ókeresztény és középkori egyházi

történetírás. A reneszánsz szemléletváltása. A protestáns történetiszemlélet. A felvilágosodás történetiszemlélete, a romantikus történetírás. A korszak magyar történetírása. A pozitívista történetírás. A XIX. századi német történetírás. Magyar történetírás a dualizmus korában. Az egyetemes történettudomány irányzatai a XX. században. A történetírás Kelet-Európában.

3. konzultáció: Magyar történeti gondolkodás a két világháború között. A polgári radikálisok történetiszemlélete. Németh László és a népi írók történetfelfogása. A baloldali történetiszemlélete. A hivatalos történetírás főbb irányzatai: Szekfű Gyula, Mályusz Elemér, Hajnal István, Domanovszky Sándor iskolái. A magyar történettudomány átalakulása a II. világháború után.

A kutatómunka gyakorlata. Az irodalomkutatás technikája. A referátumkészítés és a dolgozatírás technikája.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

Komplex érdemjegy. Összetevői: zárthelyi dolgozat, továbbá a foglalkozásokon való aktív közreműködés, ill. a kiadott feladatok prezentációval történő feldolgozása (referátumok). A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása.

A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli Zh a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéshez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

Komplex érdemjegy. Összetevői: zárthelyi dolgozat, továbbá a foglalkozásokon való aktív közreműködés, ill. a kiadott feladatok prezentációval történő feldolgozása (referátumok). A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása.

A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli Zh a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéshez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus

A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása.

A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéshez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. Mutassa be a görög és a római történetírás legjelentősebb alkotóit és műveiket!

II. Mutassa be magyar történettudomány átalakulása a II. világháború után!

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házi dolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó

oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házidolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Kötelező könyvtár-, múzeum és levéltár-látogatás, az intézmények működésének megismerése (pl. MNL OL, OSZK, MNM).
- A kötelező és ajánlott olvasmányok feldolgozása.
- A lakhely szerinti térségben működő történettudományi intézmények megismerése.
- Lehetőség szerint a lakhely szerinti térségben végzett forrásfeltáró kutatás.
- Legalább egy szakmai konferencia, rendezvény meglátogatása és ezekről beszámoló készítése.

Kötelező irodalom:

- Kriston Pál: A történetírás története. Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest, 1995. Tankönyvi szám: Jegyzet. 11-1170.
- Gunst Péter: A magyar történetírás története. Csokonai Kiadó, Debrecen, 2000.
- Toynbee, Arnold. J.: Tanulmány a történelemről. In: Történetelmélet I. Gyurgyák János – Kisantal Tamás (szerk.) Osiris, Budapest, 2006. 686–710.
- A magyar történettudomány kézikönyve. Könyvértékesítő Vállalat, Budapest, 1987.

Ajánlott irodalom:

- Bloch, Marc: A történész mestersége. Budapest, 1996.
- Gyáni Gábor: Történetészdiszkurzusok. L'Harmattan, Budapest, 2002.
- Szekeres András (szerk.): A történész szerszámosládája. L'Harmattan-Atelier, Budapest, 2003.

Tantárgyfelelős: Dr. Csurgai Horváth József

Oktató: Dr. habil. Simándi Irén PhD. , Dr. Csurgai Horváth József

Tantárgy neve: Gazdaságtörténet		Kreditszáma: 2	Kódja: NE003, TR125
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: Az előadások a hallgatók egyetemes- és magyar történelmi ismereteire támaszkodnak, és az európai, a hazai gazdaság fejlődésének főbb vonulatait világítják meg. Törekvésünk, hogy a hallgatók a regionális históriából és a világgazdaság európai története gazdag tárházából szakmailag igényes összefoglalást, komplex gazdaságtörténelmi szemléletet kapjanak.</p> <p>A tárgy történelmi háttérrel biztosít a nemzetközi kapcsolatok tanulmányozásához. A hallgató elsősorban nem lexikai ismereteit bővíti, hanem sokkal inkább a történelmi folyamatok gazdasági vonatkozásaira lesz képes rálátni és azokat komplex módon kezelni. A hallgató a megszerzett ismeretekkel képes lesz Európa történelmének, de számos esetben az Európán kívüli világ gazdasági összefüggéseinek vizsgálatára, a folyamatok tanulságainak értékelésére és napjaink gazdasági változásaival való kapcsolat megtalálására.</p> <p>A kurzus jellegéből fakadóan hallgatók önálló elemzéseket is végeznek, a tehetséggondozás keretében saját kutatásokról számolhatnak be egy-egy témával kapcsolatosan, illetve szakmai vita keretében egyes részkérdéseket lehet részleteibe menően áttekinteni. Ennek során a kurzus alapvetően épít a hallgatói aktivitásra, önálló gondolatalkotásra, elemző-képességre.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait. • Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. • Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. • Összefüggéseiben értelmezi a történettudományhoz általában kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályokat, előírásokat. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni. • Képes a minta-feldolgozások és önálló munkája tanulságai alapján a közelmúlt gazdasági folyamatainak és jelenségeinek önálló elemzésére. • Képes a gazdaságtörténelmi folyamatok megismerésével az eltérő gazdasági rendszerek egymáshoz kapcsolódásának megismerésére és megértésére. • Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. <p>c) attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére. • Törekszik történelmi tudásának folyamatos fejlesztésére. • Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására. • Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik. 			

d) autonómiaja és felelőssége:

- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

A tantárgy tartalma:

Az európai és a hazai gazdaság történetének vizsgálatakor utalunk az egyes korok gazdaságpolitikai koncepcióira, az európai régiók és a nemzetállamok gazdasági szintjének azonosságaira és különbözőségeire, a fejlettség és az elmaradottság, valamint a gazdasági konjunktúrák és válságok okaira.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

1. hét: Bevezetés: A gazdaságtörténet kutatási elvei, iskolái.

Európa gazdasága a 10-13. században Római utakon: A 4. századi válság.

A feudális nagybirtok a középkori szisztémában: Újítások és új földesurak. A latifundium kettős szerkezete. A 10. századi kiegyenlítődés: Az első expanzió. A városi élet reneszánsza: Szárazföldi utak, Folyószámla és váltó, Áru az expanzió mélyén. A középkori agrárforradalom: Igaerő és eszközök, Művelési- vagy határhasználati rendszerek. Magyarok a Kárpát-medencében. A Kárpát-medence és a Magyar Királyság: Az Árpád-kori népesség. A középkori Magyar Királyság. Az Árpádok vendégei. Böszörmények, besenyők, gerébek. Árpád-kori szomszédság.

2. hét: A királyi birtokok súlya. Meghatározó településforma a falu. A természeti gazdálkodás. A jobbágyfalu határa. A parlagoló magyar falu. Az állattartás változásai. A robotoltató gazdaság. Regálék, vagy kisebb haszonvételek. Három rend egy hazában. A magyar nemesfémexport. A központosított királyság gazdaságpolitikája. A visegrádi királytalálkozó. A pénzügyi regalitás, Zsigmond és Mátyás király pénzreformja. Nemesség és jobbágyság. A nemesség rétegei. Pallosjog és fiúsítás. Az egységes jobbágyság. Városok: Szabad királyi városok. Fehérvári és budai szabadságjogok. A városiak szabadsága. Mezővárosok, Oppidum és civitas.

3. hét: Egy új világ Európa szeme előtt. (A középkori gazdaság válsága. A megoldás nyugati útja. Újjáéledő városok. Az Atlanti partok szerepe. Tengeri utak a mesés keletre: A déli út, Lisszabon felemelkedése. A nyugati út. A spanyol hódítások Amerikában. A visszahatás: A spanyol világbirodalom. A modern világgazdaság kihívásai (16-18. század). A modern világgazdaság jellemzői. Pénzgazdálkodás és árforradalom. Hollandia aranykora: Amsterdam a világkereskedelem élén. Az intenzív mezőgazdaság csodája, Központban a Balti-tenger. A holland gazdagság háborúban született. A részvényes gyarmatbirodalom. Angolok a nagyvilág élén: A parlament és a király.

4. hét: Gyárak küszöbén a nagyvilág: az ipari modernizáció. A kettős forradalom évszázada: A földesúri kötöttségektől mentes ember. A szabad munkavállaló és a fizetőképes belső piac, A világkereskedelmi elsőség. Modernizáció az angol iparban: A textilipar. Az infrastruktúra. Bányászat és vasipar. Modernizáció a kontinensen. Magyarország az európai munkamegosztás rendszerében. A kelet-európai lehetőség: A 18. század a Habsburgok Duna-medencei történetének fénykora. Magyarország közigazgatási egysége. A töröktől visszafoglalt ország: Az etnikai kép változása, Az új földtulajdonrendszer. Magyarország helye a birodalmi gazdaságpolitikában: Az Urbéri Pátens, Reformok helyett rendeletek.

5. hét: A hosszú 19. század viharos első fele. A Habsburg Birodalom a 19. század elején: A magyar gazdaság mozgástere. A magyar agrárium a polgári fejlődésben. Reformok a törvénykezésben. Az agrárgazdasági alap. A földesúri birtoküzem típusai: A gabona termőterületének növelése. A gabonatermesztés extenzív és intenzív szakasza. A jobbágy-paraszti birtoküzem átalakulása. Iparosítás Magyarországon: Az infrastruktúra átalakítása. Vasútépítés. Kereskedelem.

6. hét: A feudális viszonyok felszámolása. Jobbágyfelszabadítás Közép- és Kelet-Európában, Magyarországon a neoabszolutizmus korában: a jobbágyfelszabadítás és az 1853-as Urbéri Pátens kiadása, a földadókataszter, az Ősiségi Pátens (1852). A fiskális és monetáris politika változásai: Közteherviselés. Valutareform. Vámunió. A belső vámhatárok lebontására. A külső vámhatárok liberalizálása. Iparszabadság. A gazdaság szerkezeti változásai az önkényuralom időszakában.

7. hét: A tőkés gazdaság klasszikus korszaka. A tőkés világgazdaság új elemei. Nagyvállalatok kialakulása. Állami szerepvállalás a gazdaságban. Egyenlőtlen fejlődés. A Monarchia „közös piaca”. Az állam szerepe a magyar gazdaságban. A modern hitelrendszer kialakulása, pénzügypolitika. A gazdasági infrastruktúra változásai. Iparosodás agrár-országban. A bizonytalanság kora. A tőkés gazdaság újjászervezése 1919-1929: Megváltozott gazdasági körülmények. Pénzügyi stabilizáció. Gazdasági konszolidáció.

8. hét: Magyarország megváltozott gazdasági térszerkezete: Területi változások. Megváltozott településszerkezet és infrastruktúra. Népeesség. A gazdaság szerkezeti átalakulása. Vagyonveszteség. Gazdasági stabilizáció és növekedés. Pénzügyi stabilizáció, földreform. Önálló gazdaságpolitika. Külkereskedelem.

9. hét: Az 1929-33-as nagy világgazdasági válság. Kilábalás a válságból, az államkapitalizmus, és módosítai. Magyarország és a gazdasági válság: agrárválság, ipar, hitelválság, munkanélküliség. Kilábalás a válságból: Expanzív külkereskedelmi politika. Fegyverkezés. Hadigazdálkodás a második világháború idején.

10. hét: A két részre szakadt Európa gazdasága. Gazdasági újjáépítés Európában. Az USA, a világ vezetőhatalma. A Marshall-segély stratégiai céljai, segélyezés. A szovjet gazdaság. A „külső birodalom”, a kelet-európai országok. A közép-kelet-európai országok gazdasági integrációja. Molotov-terv. Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST). A szocialista tervgazdálkodás korszaka.

10. hét: Magyarország a tervgazdálkodás korszakában: Földreform. Államosítások. Infláció és stabilizáció. Az ötéves terv és hatása a gazdasági életre. A mezőgazdaság mint munkaerőforrás. A szovjet típusú kötött gazdálkodás. Nagy Imre gazdaságpolitikai reformjai.

11. hét: A "Mi 20. századunk". Gazdasági növekedés Nyugat-Európában: a világgazdaság átrendeződése. Új gazdasági modell és integráció. A keleti blokk gazdasága. Az „utolérés és leghagyás” programja (dogmaty i peregnaty = DIP). Magyarország gazdasága a szovjet érdekszférában. Új gazdasági mechanizmus. A reformok megtorpanása: Eladósodás. Gazdaságpolitikai átalakulás Közép-Kelet-Európában.

12. hét: Gazdaságpolitikai átalakulás Közép-Kelet-Európában. A Szovjetunió összeomlása. Az átmenet általános feladatai, tapasztalatai és sajátosságai. Az 1990-es évek gazdaságpolitikai dilemmái Magyarországon. A rendszerváltó gazdaságpolitika fő elemei: A privatizáció. A kapitalizmus alapjainak lerakása. A magyar nemzeti (gazdasági) fejlődés a rendszerváltástól.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: Bevezetés: A gazdaságtörténet kutatási elvei, iskolái.

Európa gazdasága a 10-13. században. Magyarok a Kárpát-medencében. A Kárpát-medence és a Magyar Királyság: Az Árpád-kori népesség. A középkori Magyar Királyság. A királyi birtokok súlya. Meghatározó településforma a falu. A természeti gazdálkodás. A jobbágyfalu határa. A parlagoló magyar falu. Az állattartás változásai. A robotoltató gazdaság. Regálék, vagy kisebb haszonvételek. A központosított királyság gazdaságpolitikája. A pénzügyi regalitás, Zsigmond és Mátyás király pénzreformja. Nemesség és jobbágyosság. A nemesség rétegei. Pallosjog és fiúsítás. Az egységes jobbágyosság. Városok: Szabad királyi városok. Fehérvári és budai szabadságjogok. A városiak szabadsága. Mezővárosok, Oppidum és civitas.

2. konzultáció: Egy új világ Európa szeme előtt. (A középkori gazdaság válsága. A megoldás nyugati útja. Újjáéledő városok. Az Atlanti partok szerepe. Tengeri utak a mesés keletre: A déli út, Lisszabon felemelkedése. A nyugati út. A spanyol hódítások Amerikában. A visszahatás: A spanyol világbirodalom. A modern világgazdaság kihívásai (16-18. század). Modernizáció az angol iparban: A textilipar. Az infrastruktúra. Bányászat és vasipar. A modernizáció területei. Magyarország az európai munkamegosztás rendszerében. A kelet-európai lehetőség: A 18. század a Habsburgok Duna-medencei történetének fénykora. A töröktől visszafoglalt ország. A hosszú 19. század viharos első fele. A Habsburg Birodalom a 19. század elején. Iparosítás Magyarországon: Az infrastruktúra átalakítása. Vasútépítés. Kereskedelem. A feudális viszonyok felszámolása. Jobbágyfelszabadítás Közép- és Kelet-Európában, Magyarországon a neoabszolutizmus korában.

3. konzultáció: A tőkés gazdaság klasszikus korszaka. A tőkés világgazdaság új elemei. Iparosodás agrár-országban. A bizonytalanság kora. A tőkés gazdaság újjászervezése 1919-1929: Megváltozott gazdasági körülmények. Magyarország megváltozott gazdasági térszerkezete: A világgazdasági válság és a kiút keresés. Magyarország és a gazdasági válság: agrárválság, ipar, hitelválság, munkanélküliség. Kilábalás a válságból: Expanzív külkereskedelmi politika. Fegyverkezés. Hadigazdálkodás a második világháború idején.

A két részre szakadt Európa gazdasága. Gazdasági újjáépítés Európában. Az USA, a világ vezető hatalma: A Marshall-segély stratégiai céljai, segélyezés. A szovjet gazdaság. A „külső birodalom”, a kelet-európai országok. Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST). Az ötéves terv és hatása a gazdasági életre. A mezőgazdaság mint munkaerőforrás. A szovjet típusú kötött gazdálkodás. Nagy Imre gazdaságpolitikai reformjai.

A "Mi 20. századunk". Gazdasági növekedés Nyugat-Európában: a világgazdaság átrendeződése. Új gazdasági modell és integráció. A keleti blokk gazdasága. A Szovjetunió összeomlása. Az 1990-es évek

gazdaságpolitikai dilemmái Magyarországon. A rendszerváltó gazdaságpolitika fő elemei: A privatizáció. A kapitalizmus alapjainak lerakása. A magyar nemzeti (gazdasági) fejlődés a rendszerváltástól.

Előtanulmányi feltételek:--

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. A hallgatók tudásukról zárthelyi dolgozatban adnak számot a 10. héten. A kurzus végén kialakuló jegyben a hallgatói aktivitás, a feladat határidőre való teljesítése, minősége, az órákon való részvétel, valamint a zárthelyi dolgozatra kapott jegy is szerepet játszik. Beadandó feladatként a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A gyakorlati feladatokra (beadandó és zárthelyi) kapott értéket a kollokviumon elért jegyhez hozzászámítjuk. Megszokott módon a gyakorlati feladatokra is osztályzatokat adunk: a jeles osztályzat két jeggyel, a jó osztályzat eggyel javítja a szóbeli kollokviumon elért osztályzatot. A közepes eredmény csak a vizsgára bocsátás követelményét teremti meg.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor az értékelésben a hallgatói aktivitás, a feladatok határidőre való teljesítése, az órákon való részvétel is szerepet játszik. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából prezentációt készítenek, melynek tartalmaznia kell a felkészüléshez használt források megjelölését. Második feladatként a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a hallgatói feladatok értékelése. A gyakorlati feladatokra kapott értéket a kollokviumon elért jegyhez hozzászámítjuk, így ezekből adódik az egységes félév végi jegy. Megszokott módon a gyakorlati feladatokra is osztályzatokat adunk: a jeles osztályzat két jeggyel, a jó osztályzat eggyel javítja a szóbeli kollokviumon elért osztályzatot. A közepes eredmény csak a vizsgára bocsátás követelményét teremti meg.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a hallgatók a vizsgára bocsátás feltételeként két beadandót készítenek. Az egyiket prezentáció formájában képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével készítsék, a másodikat pedig dolgozat formájában (kb. 5-8 oldal terjedelemben), lábjegyzetekbe rendezett hivatkozásokkal és a dolgozat végén a felhasznált irodalom megjelölésével. A gyakorlati feladatokra kapott értéket a kollokviumon elért jegyhez hozzászámítjuk, így ezekből adódik az egységes félév végi jegy. Megszokott módon a gyakorlati feladatokra is osztályzatokat adunk: a jeles osztályzat két jeggyel, a jó osztályzat eggyel javítja a szóbeli kollokviumon elért osztályzatot. A közepes eredmény csak a vizsgára bocsátás követelményét teremti meg.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!. A legalább közepesre értékelt beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz a szóbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. Készítsen prezentációt a megadott feltételekkel! Téma: A bipoláris világrend gazdasági szervezetei.

II. Készítsen dolgozatot a megadott feltételek szerint! Témája: A Molotov-Ribbentrop paktum gazdasági megállapodásai és teljesítésük. (Csak hivatkozásokkal alátámasztott dolgozatot fogadunk el!)

A hallgatók kötelesek a két beadandót (prezentáció és elemzés) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 10. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házidolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

Kötelező irodalom:

- DEMETER ZSÓFIA – LŐRINCZNÉ BENCZE EDIT: Gazdaságtörténet. közepéig. Távoktatásos tananyag. KJF, Székesfehérvár, 2006.
- HONVÁRI JÁNOS: Magyarország gazdaságtörténete Trianontól a rendszerváltásig. Aula Kiadó. Budapest, 2005.
- FARKAS GÁBOR: Gazdaságtörténet. Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár, 2004.

Ajánlott irodalom:

- Berend T. Iván – Ránki György: Közép-Kelet-Európa gazdasági fejlődése a 19-20. században. Budapest, 1976.
- Berend T. Iván: Válságos évtizedek. A 20. század első fele közép- és kelet-európai történetének interpretációja. Magvető. Budapest, 1987.
- Cameron, Rondo: A világgazdaság története a kőkorszaktól napjainkig. Maecenas Könyvkiadó. Budapest, 1994.
- Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete. 1700-2000. Dialóg-Campus Kiadó. Budapest-Pécs, 2002.
- Keenedy, Paul: A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Gazdasági változások és katonai konfliktusok (1500-2000). Budapest, 1992.
- Kövér György: A felhalmozás íve. Új Mandátum Kiadó. Budapest, 2002.
- Kövér György: Egy kereskedőbankár kapcsolatrendszere. Kohen I. 1869-es csődperének tanulságai. Rendi társadalom – polgári társadalom I. Salgótarján, 1987.
- Kövér György: Iparosodás agrárországban. Gondolat. Budapest, 1982.
- Palánkai Tibor szerk.: Gazdaság. Magyar tudománytár 5. Kossuth Könyvkiadó. Budapest, 2004.
- Práger László: A világ(gazdaság) és Magyarország a XXI. század elején. Unió Kiadó, Budapest, 2003.
- Rácz Lajos: Az európai gazdaság-világtól a világgazdaságig. Az európai gazdaság térszerkezetének átalakulása a késő középkor és az újkor idején. JGYF Kiadó. Szeged. 2001.
- Ránki György: Közgazdaság és történelem – a gazdaságtörténet választásai. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1977.

- Szakács Sándor: Gazdaságtörténet I-II. Számalk Kiadó, Budapest, 2002.

Tantárgyfelelős: Dr. Demeter Zsófia

Oktató: Dr. Csurgai Horváth József, Lőrincné Dr. habil Bencze Edit

Tantárgy neve: Politológia		Kreditszáma: 5	Kódja: NE004, NE124
Óratípus: <u>Előadás</u> <u>Szeminárium</u>		Értékelés: <u>Kollokvium</u> a gyakorlati munka érdemjegyének beszámításával Gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>A hallgató a kurzus elvégzése után legyen képes az őt körülvevő valóság, a politika világa, politikai és civil kapcsolatok lényeglátó realizálására, a releváns szereplők problémáik megfogalmazására, céljaik elérését szolgáló és hátráltató konkrét feltételek feltárására. A hallgató képessé válik a nemzetközi élet multiperspektívikus szemléletmódjának értelmezésére, az eltérő politikai rendszerek, azokban a hatalom természetének és megosztásának, a társadalmi, gazdasági, jogi, történelmi és kulturális kontextus, ill. e területek egymáshoz kapcsolódásának felismerésére és gyakorlati alkalmazására. A kurzus lehetővé teszi az olyan generikus készségek fejlesztését, mint a politikai szövegek olvasása, ezen forrásokból megfelelő információk gyűjtése, szervezése, elrendezése és kritikai szemléletű elemzése, a tudományos munkába való bekapcsolódás, újsághírek elemzése, vélemények ütköztetése, esszé jellegű kifejtése, ellenkező megítélések esetén toleranciakészség, véleménye melletti érvelési technikák, kulturált írásos és szóbeli kommunikációs információszervezési, problémamegoldó, kritikai és döntéshozatali készség.</p>			
Fejlesztendő kompetencterületek:			
<p>A tantárgy elősegíti a hallgatók kompetenciáinak fejlődését önálló kutatások végzésére, politikai szövegek olvasása, újsághírek elemzése, vélemények esszé jellegű kifejtése, kulturált írásos és szóbeli kommunikációs információszervezési, problémamegoldó, kritikai és döntéshozatali készségről tegyenek tanúságot.</p>			
A tantárgy tartalma:			
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a politológia, mint önállósult tudományág alapfogalmait, kutatómódszertanát, fontosabb irányzatait és gondolkodását.</p> <p>A félév során a kötelező és az ajánlott irodalom segítségével kialakítjuk azt a szemléletmódot, amely komplex társadalmi folyamatokat vizsgálható részekre bont és a politikatudomány eszközeivel leírhatóvá teszi.</p> <p>A hallgatók áttekintést kapnak a meghatározó ideológiák és eszmék kialakulását övező társadalmi-gazdasági folyamatok politikai vetületéről. Megismerkedünk a különböző demokratikus kormányzati modellekkel. A pártok és a politikai rendszer funkcióinak vizsgálata mellett a társadalmi törésvonalak és a politikai kultúra kérései is napirendre kerülnek.</p>			
A tantárgy tematikája:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. hét Bevezetés 2. hét Politika. Politikatudomány. A politika fogalma. A politikatudomány. A politikatudomány fő kutatási témái. A politikatudomány rendszerének tudományágazatai. A politológia fogalma, tárgya, vizsgálati módszere. A politikai háromszög. 3. hét A politológia alapfogalmai. I. A politikai hatalom: társadalmi alapja, fogalma, forrásai. A legitimitáció. 4. hét A politológia alapfogalmai. II. Az állam: államfelfogások, a modern állam és funkciói. (Gyurgyák 			

(szerk.): 38.-47). A konfliktus: fogalma, szintjei, konfliktuskezelő eljárások. Előadás anyaga.

5. hét A politológia alapfogalmai. III. Politikai érdekek. Politikai értékek. Érdekszervezetek. Az érdekérvényesítés csatornái és eszközei. Társadalmi mozgalmak.
6. hét A politikaelmélet főbb történeti szakaszai. I. Antikvitás. Középkor: Keresztény politikai felfogások.
7. hét A politikaelmélet főbb történeti szakaszai. II. Az újkor politikaelméletei. Szerződéselméletek. (Hobbes, Locke, Rousseau). Történeti-intézményi irányzat: A hatalommegosztás elve (Montesquieu).
8. hét A XIX. század politikaelméletei I. A modern ideológiák. Liberalizmus. Konzervativizmus.
9. hét A XIX. század politikaelméletei. II. Szocializmus. Nacionalizmus. Anarchizmus. Populizmus. Feminizmus.
10. hét A politikai rendszer: fogalma, funkciói, elemei. A politikai rendszer funkcionális - strukturalista - funkcionális felfogása.
11. hét A politikai pártok: történeti típusai, szociológiai ismérvei, funkciói. A pártrendszerek típusai.
12. hét Választási rendszerek. Választói magatartás. Politikai kultúra. Gyurgyák (szerk.): 96.-98. Gyurgyák (szerk.): 175.-276.
13. hét A parlamentarizmus: A parlamentek történelmi funkcióváltozásai. A modern parlamentek funkciói.
14. hét Kormányzati rendszerek: Diktatórikus rezsimek. Gyurgyák (szerk.): 74.-76.
A demokratikus rendszerek jellemzői. Gyurgyák (szerk.): 71.-73.
A demokratikus rezsimek típusai. Gyurgyák (szerk.): 63.-71.
A nem demokratikus rezsimek.
15. hét A magyar kormányzati rendszer:
 - 1) A parlament. Gyurgyák (szerk.): 74.-76.;
 - 2) A kormány. Gyurgyák (szerk.): 109.-112.;
 - 3) Az államfő. Gyurgyák (szerk.): 106.-108.

Levelező tagozaton:

- I. alkalom: Politika fogalma, politikatudomány kialakulása és tagozódása, politológiai hármasszög. A politológia alapfogalmai: állam, hatalom uralom, érték és érdek.
- II. alkalom: Fontosabb történelmi előzmények. Eszmeáramlatok, ideológiák.
- III. alkalom: A politikai rendszer és ennek részei: Pártok, választás, kormányzás, parlament. A politikai pártok és a politikai rendszer funkciói. A magyar politikai rendszer.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali, levelező tagozaton, pót- és vizsgakurzus esetében:

A félévet egy írásbeli vizsgadolgozat zárja, melyet egy beadandó dolgozattal lehet kiegészíteni.

A tanegység teljesítésének feltételei távoktatási tagozaton

A mindenkorai tutor által megadott feltételek szerint.

Értékelés:

Év közbeni beadandó dolgozat, valamint a félévet záró Multiple Choice típusú Zh. A beadandó munka elkészítése nem kötelező, de eredménye hozzáadódik a teszt eredményéhez és így adja ki az év végi érdemjegyet.

A félévet egy 30-35 kérdésből álló multiple choice típusú zh-val zárjuk, amely 1/3 részben a kötelező irodalomra, 1/3 részben az előadásra, és további 1/3 részben az ajánlott irodalomra és az elvárható általános tudásra épül. A teszt megírására 60 perc áll rendelkezésre

Plusz pontok szerzéséért lehetőség van a félév során egy beadandó feladat elkészítésére. A feladat beadása nem kötelező, amennyiben valaki nem ad be dolgozatot, annak a kollokviumi érdemjegye a teszt eredményével

azonos.

Beadható feladat: A félév során egy 6-8 oldalas, jegyzetekkel és hivatkozásokkal ellátott beadandó feladat készítésére van lehetőség előre egyeztetett témában.

A beadott dolgozat értékelési szempontjai: az elsajátított tananyag ismerete; önálló meglátások; továbbmutató javaslatok; a felhasznált irodalom mennyisége, minősége (nem lehet csak internetes forrásokra alapozva megírni a dolgozatot, a lelőhely pontos megjelölése, az oldalszám elengedhetetlen), a dolgozat formai megjelenése.

Formai követelmények: előlap nem szükséges, szerepeljen a dolgozaton a tárgy neve, a hallgató neve és Neptun-kódja, valamint az adott félév. A dolgozat betűtípusa Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es. A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megadva kell elkészíteni. A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogadja el!

A megfelelően elkészített beadandóval maximálisan 20 pont szerezhető. A beküldendő feladat elkészítése nem kötelező és nem is előfeltétele a vizsgán való részvételnek. Aki nem készíti el, annak a félév végi érdemjegye kizárólag a vizsgán szerzett pontjaiból kerül megállapításra.

A vizsga tesztos jellegű lesz, amelyen maximálisan 100 pont szerezhető.

A félév során összesen 120 pont szerezhető (beadandó + vizsga):

0 – 50 = 1
51 – 63 = 2
64 – 76 = 3
77 – 89 = 4
90 – 120 = 5

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

Kötelező irodalom:

- BIHARI Mihály, POKOL Béla (2009): *“Politológia”* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó
- Gyurgyák János (szerk.) (2004): *“Mi a politika?”* Budapest: Osiris Kiadó
- Politológia távoktatási jegyzet

Ajánlott irodalom:

- BAYER József (2004): *“A politikatudomány alapjai”* Budapest: Napvilág Kiadó
- BIHARI Mihály (szerk.) (1992): *“A többpártrendszer kialakulása Magyarországon 1985-1991”* Budapest: Kossuth Kiadó.
- BOGDANOR, Vernon (szerk.) (2001): *A politikatudomány enciklopédiája.* Osiris, Budapest
- CSIZMADIA Ervin (2008): *“Politikatudomány és politikai elemzés. Elmélet, történet, tudósok, műfaj és gyakorlat.”* Budapest: Századvég Kiadó
- Fisichella, D (2006): *“A politikatudomány alapvonalai”* Budapest: Osiris Kiadó
- ENYEDI Zsolt / KÖRÖSÉNYI András (2001): *“Pártok és pártrendszerek”* Budapest: Osiris Kiadó
- FRICZ Tamás (2001): *“Pártrendszerek. Nyugat-Európa, Közép-Európa, Magyarország”* Budapest: Századvég Kiadó
- Gallai Sándor / Török Gábor (szerk.) (2003): *“Politika és politikatudomány”* Budapest: Aula Kiadó
- GOODIN, Robert E / KLINGEMANN, Hans-Dieter (szerk.) (2003): *“A politikatudomány új kézikönyve”* Budapest: Osiris Kiadó
- KARÁCSONY Gergely (szerk.) (2006): *“Parlamenti választás 2006. Elemzések és adatok”* Budapest: Demokrácia Kutatások Magyar Központja Közhasznú Alapítvány / Budapesti Corvinus Egyetem Politikatudományi Intézet
- Körösenyi András / TÓTH Csaba / TÖRÖK Gábor (2007): *“A magyar politikai rendszer”* Budapest: Osiris Kiadó
- MARSH, David / STOKER, Gerry (ed.) (2002): *“Theory and Methods in Political Science”* (second edition) Hampshire: Palgrave – Macmillan
- PESTI Sándor (2002): *“Az újkori magyar parlament”* Budapest: Osiris Kiadó
- SARTORI, Giovanni (1999): *“Demokrácia”* Budapest: Osiris Kiadó
- SCHLETT István (2004): *“A politikai gondolkodás története Magyarországon”* (Rejtjel politológia könyvek 20.) Budapest: Rejtjel Kiadó

- WEBER, Max (1998): *“Tanulmányok”* Budapest: Osiris Kiadó
- Magyarország politikai évkönyve sorozat

Folyóiratok

Politikatudományi szemle (www.poltudszemle.hu)

Századvég folyóirat (<http://www.szazadveg.hu/kiado/archivum.html>)

Választási eredmények www.parties-and-elections.de

Tantárgyfelelős: Kiszelly Zoltán

Oktatók: Kiszelly Zoltán, Prof. Simon János, Szentiványi István

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A nemzetközi kapcsolatok története témakörből prezentáció elkészítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 37 óra) 25%

A nemzetközi kapcsolatok története témakörből tanulmány elkészítése (max. 38 óra) 25%

Szóbeli vizsgára történő felkészülés (max. 75óra) 50%

Kötelező irodalom:

1. Vadász Sándor szerk. (2011): 19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Európa és az Európán kívüli országok. Budapest, Osiris Kiadó.
2. Németh István (szerk.) (2005): 20. századi egyetemes történet. I. kötet Európa. Korona Kiadó, Budapest.
3. Romsics Gergely: Új- és jelenkori egyetemes történelem. Távoktatásos tananyag. KJF, Székesfehérvár, 2008.

Ajánlott irodalom:

1. Németh István (szerk.) (2005): 20. századi egyetemes történet. II. kötet Európán kívüli világ. Korona Kiadó, Budapest.
2. Roberts, Martin (1992): Európa története 1900-1973. Az új barbárság kora? Akadémiai Kiadó, Budapest.
3. Taylor, A. J. P. (2000): *Harc a hatalomért. Európa 1848-1918.* Scholar Kiadó, Budapest.
4. Taylor, A. J. P. (1999): *Európa tündöklése és bukása.* Scholar Kiadó, Budapest.
5. Roberts Martin (1992): *Európa története 1900-1973. Az új barbárság kora?* Akadémiai Kiadó, Budapest.
6. Hobsbawm, E. J. (1998): *A szélsőségek kora. A rövid 20. század története 1914-1991.,* Pannonica Kiadó, Budapest.
7. Vizi László Tamás (2012): *Magyarország és a francia háborúk. In. Franciák Magyarországon, 1809” Konferencia II. Szerkesztette: Bana József, Katona Csaba. Győr Megyei Jogú Város Levéltára, Magyar Országos Levéltár, Mediawave Közalapítvány. Budapest-Győr. pp. 261-277.*
8. Vizi László Tamás (2011): *Illíria a francia nagyhatalmi politikában a 19. század elején. In. Közép-Európai Közlemények. IV. évf. 2. szám. 2011/2. No. 13. pp. 7-20.*

Ezen kívül a hallgatók a MOODLE rendszerbe feltöltött részletes bibliográfiát, forrás- és irodalomjegyzéket kapnak, amely a tárgy részleteiben elmélyülni kívánó hallgatók számára nyújt további tájékoztatói lehetőséget.

Tantárgyfelelős: Dr. Vizi László Tamás, PhD, főiskolai tanár

Oktató: Dr. Vizi László Tamás, PhD, főiskolai tanár, Dr. habil Ujváry Gábor

Tantárgy neve: Történeti és gazdasági földrajz		Kredit: 3	Tárgykód:TR068
Óratípus: Szeminárium: heti 2 óra Gyakorlat: Típusa: Kötelező		Értékelés: Gyakorlati jegy	
<p>A tantárgy célja: A történeti földrajz az elmúlt korok leíróföldrajza. A leírás értelmezésünk és gyakorlatunk szerint nem egyszerűen a tények, jelenségek, jelenségcsoportok és mozgásfolyamatok regisztrálását, hanem az összefüggés- és kölcsönhatásrendszer feltárását is magában foglalja, sőt szintézisalkotást is jelent. A történeti földrajz feladata tehát a földrajzi környezet (valamely regionális egység) múltbeli állapotának komplex feltárása és értékelése. A történeti és gazdasági földrajz oktatás célja – a tudományos ismeretanyag átadása mellett – a tudományos gondolkodás fejlesztése, a lényeg- és problémalátásra, továbbá az önálló értékalkotó tevékenységre való felkészítés. A gyakorlati óra során előbb Európa és a Kárpát-medence domborzati képét, vízrajzát, illetve a legfontosabb nagyvárosok elhelyezkedését tekintjük át, majd Európa ókori, középkori és újkori államait, valamint államhatárait tesszük vizsgálatunk tárgyává, végül pedig gazdaságföldrajzi kérdéseket fogunk elemezni.</p> <p>A képzés eredménye: -Célunk, hogy a hallgató megismerje Európa és a Kárpát-medence történeti földrajzát, értse a történelmi-társadalmi-politikai összefüggések történeti földrajzi, gazdasági meghatározóit, amelyek a társadalmi elemzések általános alapjait képezik. -Célunk továbbá, hogy a hallgató magas fokú önálló gondolkodásról tegyen tanúbizonyságot különböző forrásból származó történelmi, gazdasági és földrajzi információk elemzésével, szintetizálásával és értékelésével. -Célunk végül, hogy a hallgató képes legyen a munkája során megismert vagy feltárt tények alapos és részletes elemzésére, az eredményekből kibontható összefüggések feltárására, ezekből reális értékítéletek megalkotására és végtermékként saját következtetései alapján önálló javaslatok megfogalmazására.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: A kurzus révén – mely alapozó tárgyként elsősorban a kulcskompetenciák megerősítésére és egyes generikus kompetenciák fejlesztésére törekszik – a hallgatók képessé válnak a nemzetközi tér multiperspektívikus szemléletére. A kurzust elvégzők az európai és a magyar történeti földrajz áttekintésével és a gazdasági folyamatok megismerésével megfelelő alapismeretekre is szert tesznek. A kurzus hozzájárul a történelmi tudat- és szemléletformáláshoz, valamint a történelmi-társadalmi-politikai elemzés során felmerülő problémák értelmezési készségének kialakításához.</p> <p>A tantárgy tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezető előadás: a történeti és gazdasági földrajz tárgya, a tantárgy teljesítésének követelményei. A szemináriumon feldolgozandó témák áttekintése. 2. Európa történeti földrajza. Domborzat, tájegységek. [1. nagy téma] 3. Európa történeti földrajza. Vízrajz. [1. nagy téma] 4. Európa történeti földrajza. A legfontosabb városok. [1. nagy téma] 5. A Kárpát-medence történeti földrajza. Domborzat, tájegységek. [2. nagy téma] 6. A Kárpát-medence történeti földrajza. Vízrajz. [2. nagy téma] 7. A Kárpát-medence történeti földrajza. A legfontosabb városok. [2. nagy téma] 8. Európa államai, államhatárai. Az ókor. [3. nagy téma] 9. Európa államai, államhatárai. A középkor. [3. nagy téma] 10. Európa államai, államhatárai. Az újkor. [3. nagy téma] 11. Európa gazdaságföldrajza. [4. nagy téma] 12. ZH – dolgozatírás. Egy Európát, illetve egy Kárpát-medencét ábrázoló vaktérkép pontos kitöltése 20-20 megadott tájegység, hegy, síkság, tenger, folyó, város vagy ország/birodalom nevével. 			

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Digitális pedagógia, előadás, magyarázat, megbeszélés.

A tárgy módszertanának megválasztása során annak mérlegelése elengedhetetlenül fontos, hogy a 21. század nemzedékébe tartozó hallgatók az információszerezés korszerű technikáját alkalmazzák. A tárgy oktatása során azonban annak is lényeges elemnek kell lennie, hogy a tudásmegosztás forrásának, vagyis az oktatónak is tudományos eredményei vannak. Egy jó előadó a hallgató önálló világlátását is fejleszteni tudja, hiszen képes megtanítani az érvek-ellenérvek felsorakoztatásának, a tények szelektálásának és az összefüggések átlátásának módszereit, amely egy történelem szakos bölcsésznél alaptulajdonság.

Előtanulmányi feltételek:

-

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi zárthelyi dolgozattal (ZH), azaz egy Európára (20 pont) és egy Kárpát-medencére (20 pont) vonatkozó vaktérképes teszttel zárul. Emellett a félév végéig egy minimum 15-20 diából álló PowerPoint kiselőadás is elkészítendő történeti földrajzi, vagy gazdaságföldrajzi témából. (Előadni nem kell, csak feltölteni.) A félév végi jegyet a kiselőadás jegyének és a zárthelyi dolgozat eredményének az átlaga adja. Ha bármelyik jegy elégtelen (1), akkor a végső jegy is elégtelen (1).

Értékelés:**Elégséges (2)**

Felszínesen ismeri csak a tananyagot, tárgyi tudása rendkívül hiányos. (ZH: 20-25 pont)

Közepes (3)

A tantárgy tananyagát sok hibával ugyan, de nagyjából ismeri. (ZH: 26-31 pont)

Jó (4)

Apróbb tévedésekkel, hibákkal ugyan, de ismeri a tananyagot. (ZH: 32-36 pont)

Jeles (5)

Teljeskörűen ismeri Európa és a Kárpát-medence történeti földrajzát. (ZH: 37-40 pont)

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 90

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A kötelező (és ajánlott) olvasmányok feldolgozása.
- Vaktérképek kitöltése és a térképek adatainak (tájegységek, domborzat, vízrajz, városok, történeti államhatárok) memorizálása.
- Egy minimum 15-20 diából álló, történeti földrajzi, vagy gazdaságföldrajzi tárgyú PowerPoint kiselőadás elkészítése és feltöltése.

Kötelező irodalom:

- *Történelmi világtalasz.* Budapest, Cartographia Kft. 2001.

Ajánlott irodalom:

- Bak Borbála: *Magyarország történeti topográfiája. A honfoglalástól 1950-ig.* Budapest, 1997.
- Pounds, Norman J. G.: *Európa történeti földrajza.* Budapest, 2003.

Oktatók: Dr. Sólyom Márk PhD

2.félév:

Tantárgy neve: Latin		Kr: 5	Kód: TR039
Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u>	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u>		

A tantárgy célja:

A hallgató nyerjen betekintést az indoeurópai nyelvek családjába. Ismerje meg a *latinitas* európai és magyarországi helyét, szerepét.

Sajátítsa el az alapvető kiejtési szabályokat, tanuljon meg helyesen olvasni. Ismerje fel a mindennapi szóhasználatunkban továbbélő latin szavakat.

A latin nyelv struktúrájának áttekintésével, az alapvető alaktani és mondattani ismeretek elsajátításával, valamint a latinról magyarra fordítás alapvető szabályainak megismerésével képes legyen szótár segítségével értelmezni egyszerűbb irodalmi-történelmi szövegeket, feliratokat.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:**a) tudása:**

- Ismeri a latin nyelv alapjait.
- Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit.
- Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára

b) képességei:

- Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően több stílusregiszterben, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
- Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. **c) attitűdje:**
- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történelmi és jelenkori sokszínűségét.
- Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

1. hét: Bevezetés, FERENCZI– MONOSTORI, I/1. fejezet.
2. hét: FERENCZI– MONOSTORI, I/2. fejezet.
3. hét: FERENCZI– MONOSTORI, I/3. fejezet.
4. hét: FERENCZI– MONOSTORI, I/4. fejezet.
5. hét: FERENCZI– MONOSTORI, I/5. fejezet.
6. hét: FERENCZI– MONOSTORI, I/6. fejezet.
7. hét: Komplex zárthelyi
8. hét: FERENCZI– MONOSTORI, II/1. fejezet.
9. hét: FERENCZI– MONOSTORI, II/1. fejezet.
10. hét: FERENCZI– MONOSTORI, II/2. fejezet.
11. hét: FERENCZI– MONOSTORI, II/2. fejezet.
12. hét: Komplex zárthelyi, jegylezárás

A tematika a csoport teherbírása függvényében változhat. A kiegészítő olvasmányokat, melyek nem képezik részét a félévi értékelésnek, a csoporttal közösen jelöljük ki.

Levelező és távoktatás tagozaton:

1. konzultáció: Bevezetés, FERENCZI– MONOSTORI, I/1. fejezet.
2. konzultáció: Zárthelyi, FERENCZI– MONOSTORI, I/2–3. fejezet.
3. konzultáció: Zárthelyi, FERENCZI– MONOSTORI, I/3–4. fejezet.
4. konzultáció: Zárthelyi, FERENCZI– MONOSTORI, I/5. fejezet.
5. konzultáció: Zárthelyi, FERENCZI– MONOSTORI, I/6. fejezet.
6. konzultáció: Zárthelyi, FERENCZI– MONOSTORI, II/1–2. fejezet.

A tematika a csoport teherbírása függvényében változhat. A kiegészítő olvasmányokat, melyek nem képezik részét a félévi értékelésnek, a csoporttal közösen jelöljük ki.

Előtanulmányi feltételek:

Előtanulmányok nem szükségesek

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozaton: rendszeres zárthelyi dolgozatok (szókincs) és két komplex dolgozat (szókincs, nyelvtan, fordítás).

Levelező és távoktatás tagozaton: egy zárthelyi dolgozat (szókincs és nyelvtan, közösen átvett szöveg fordítása) a félév végén és hat közösen nem olvasott latin szöveg otthoni fordítása.

Értékelés:

Nappali tagozaton: szódolgozatok (50%) és a két komplex dolgozat (50%) érdemjegyeinek átlaga.

Levelező és távoktatás tagozaton: zárthelyi dolgozat (25%) és beadandók (75%) érdemjegyeinek átlaga.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

Kötelező irodalom:

- FERENCZI ATTILA – MONOSTORI MARTINA: *Latin nyelvkönyv*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998. (és a későbbi utánnomások)

Ajánlott irodalom:

- Varga Barnabás: *Latin gyakorlókönyv a „Ferenczi-Monostori” latin nyelvkönyv olvasmányihoz*. Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, 1999.
Online elérhető: mek.oszk.hu/06800/06831
- Nagy Ferenc – Kováts Gyula – Péter Gyula: *Latin nyelvtan a középiskolák számára* (bármelyik kiadás).
- Finály Henrik: *A latin nyelv szótára* (bármelyik kiadás). *Online elérhető:* <https://latin.oszk.hu/cgi-bin3/index.cgi?function=xml&xmlID=cimlap>
- Burkard, Thorsten – Schauer Markus: *Lehrbuch der lateinischen Syntax und Semantik* (bármelyik kiadás).
- Stroh, Wilfried: *Meghalt a latin, éljen a latin! Egy nagy nyelv rövid története*. Typotex, Budapest, 2011.

Tantárgyfelelős: Seres Dániel

Oktatók: Seres Dániel

Tantárgy neve: Az őskor és az ókori Kelet története		Kreditszáma: 4	Kódja: TR130
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: Az előadás célja, hogy a történelem szakos hallgatók betekintést nyerjenek az őskor történetébe, valamint az első civilizációk, az ókori Mezopotámia és Egyiptom politika-, gazdaság-, kultúra- és társadalomtörténetének legfontosabb kérdéseibe.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: A hallgatók tudása: A kurzus eredményes teljesítésével a hallgatók képessé válnak az emberré válás őskori folyamatának és az ókori Kelet eseményeinek kronologikus felelevenítésére, illetve átlátják az ókori Mezopotámia és Egyiptom politika-, gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténeti folyamatait. Fontos, hogy a kurzus végeztével a hallgató ismerje az őskorral és az ókori Kelet történetével kapcsolatos alapvető szakkifejezéseket, <i>terminus technicus</i>okat, legyen továbbá tisztában a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel is.</p> <p>A hallgatók képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyenek képesek az ok-okozati összefüggések, a lokális-globális történések közötti kapcsolatok felismerésére. • Legyenek képesek a történelmi tér multiperspektívikus szemléletére. • Legyenek képesek a problémák feltérképezésére, valamint megoldására komplex (analitikus és szintetikus) megközelítések alkalmazásával. • Legyenek képesek megérteni az őskorhoz és az ókori Kelet történetéhez kapcsolódó szakmai szövegeket. • Legyenek képesek összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Legyenek képesek az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. <p>A hallgatók attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Törekszik történelmi tudásának folyamatos fejlesztésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit, folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi (és idegennyelvi) tudását, továbbá szóbeli, valamint írásbeli képességeit. • Mindig a független, értékközvetítő értelmiségi gondolkodás és a „<i>sine ira et studio</i>” Tacitus-idézet szellemének a jegyében munkálkodik. • Kialakít egy olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. Törekszik az önálló gondolkodásra és 			

véleményformálásra. A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.

- Egyszerre gondolkodik lokálisan és globálisan. Törekszik saját hazája, kultúrája, a magyar nép és az európai civilizáció gyökereinek és történetének a megismerésére, de nem zárkózik el más népek, kultúrák, vallások megismerésétől sem. Kritikus észrevételeit mindig objektíven, „*harag és részrehajlás nélkül*” fogalmazza meg.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

1. Paleolitikum
2. Mezolitikum
3. Neolitikum
4. Az őskor művészete
5. Mezopotámia I. (I.e. 3500 és i.e. 2004 között: sumer és akkád)
6. Mezopotámia II. (I.e. 2004 és i.e. 934 között: az óasszír korszak, az óbabiloni korszak, a hettiták, Mitanni, a közép-asszír korszak)
7. Mezopotámia III. (I.e. 934 és i.e. 539 között: az újasszír korszak, az újbabiloni korszak, Izrael és Júda)
8. Mezopotámia IV. (I.e. 539 és i.sz. 651 között: az óperzsa korszak, a parthus korszak; a szasszanida korszak)
9. Egyiptom I. (kb. 3000–2040; az archaikus kor, az Óbirodalom, az első átmeneti kor)
10. Egyiptom II. (2040–1070; a Középbirodalom, a második átmeneti kor, az Újbirodalom)
11. Egyiptom III. (1070–30; a harmadik átmeneti kor, a későkor, a hellenisztikus korszak)
12. Egyiptom IV. (Egyiptomi vallás-, kultúra- és művelődéstörténet)

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Távoktatási tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

- A kontroverzív oktatás módszere alapján az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.
- Mindezt az érvelési technikák fejlesztésével, számos esettanulmány elemzésével, a releváns szakmai honlapok folyamatos követésével, az azokról való információszerzéssel és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.
- Fejlesztjük az önálló és csoportos munka képességét.
- Fejlesztjük a forrásközpontú ismeretszerzést.
- Fejlesztjük a problémaközpontú tanulást.
- Fejlesztjük az önálló ismeretszerzés technikáit.

Előtanulmányi feltételek:

A tárgy felvétele előzetes kurzus teljesítését nem feltételezi.

Értékelés:

A kurzus kollokviummal zárul a vizsgaidőszakban, melynek feltétele a beadandó dolgozat elkészítése (lásd kontaktórán kívül elvégzendő feladatok), azaz ennek hiánya esetén a hallgató nem tehet vizsgát. A szóbeli során megbeszéljük a beadandót, majd a hallgató vizsgát tesz a kötelező és kötelezően választható irodalomból egyaránt. A végleges érdemjegy két részjegyből tevődik össze: beadandó és a szóbeli felelet. Ha bármelyik részjegy elégtelen, a vizsgát meg kell ismételni. Az érdemjegyek a következő módon alakulnak:

0–50%	<i>elégtelen</i>
51–60%	<i>elégséges</i> : felszínesen ismeri a tananyagot.
61–75%	<i>közepes</i> : a tantárgy tananyagát közepes szinten, komoly hiányosságokkal képes csak reprodukálni.
76–89%	<i>jó</i> : megfelelő szinten ismeri a tananyagot, kisebb hiányosságai, hibái ugyanakkor vannak, ám képes önálló hipotézisalkotásra és bizonyítani is képes felvetéseit.
90–100%	<i>jeles</i> : átfogóan és kiválóan ismeri a teljes tananyagot. Árnaltan és több szempont figyelembevételével képes alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit, megfelelő módszerekkel értelmezi a feltárt információkat.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 120

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Az órai anyag és a kötelező olvasmányok feldolgozása.
- Egy nevezetes személyről, műalkotásról (híres építményről, festményről, történetírói munkáról stb.), vagy valamilyen problémáról (pl. hadi konfliktusról, vallástörténeti kérdésről stb.) szóló, 10.000–12.000 leütés (5-6 oldal) terjedelmű, a feldolgozott korszakkal kapcsolatos esszét kell beadni a félév végi vizsga előtt. A pontos határidőt az első órán egyeztetjük a hallgatókkal.

Kötelező irodalom:

- Gaál Ernő – Kertész István: *Az őskor és az ókor története*. Eger, 2003. 7-149.

Ajánlott irodalom (tematikai egységek szerint):

Az őskor története:

- Bahn, Paul: *A régészet világotlása*. Kossuth, Budapest, 2007.
- Burenhult, Göran: *A múlt emberei – Az emberiség képes története*. Kossuth, Budapest, 2007.
- Renfrew, Colin: *A civilizáció előtt*. Osiris, Budapest, 1995.
- Kalicz Nándor: *Agyag istenek. A neolitikum és a rézkor Magyarországon*. Corvina, Budapest, 1980.
- Piggott, Stuart: *Az európai civilizáció kezdetei*. Budapest, 1987.
- Waechter, John: *Az ember őstörténete*. Budapest, 1988.

Ókori Kelet:

- Bács Tamás: *Bevezetés az ókori Egyiptom művészetébe*. Gondolat, Budapest, 2017.
- Bácskay András: *Orvoslás az ókori Mezopotámiában*. PTE Ókortörténeti Tanszék – L'Harmattan, Pécs–Budapest, 2018.
- Bertram, Stephen: *Élet az ókori Mezopotámiában*. Gold Book, Debrecen, 2006.
- Grisham, Roman: *Az ókori Irán*. Gondolat, Budapest, 1985.
- Harmatta János (szerk.): *Ókori Keleti történeti chrestomathia*. Osiris, Budapest, 2003.
- Kákósy László: *Ré fiai*. Gondolat, Budapest, 1979.
- Kákósy László: *Az ókori Egyiptom története és kultúrája*. Osiris, Budapest, 2005.
- Kuhrt, Amélie: *Az ókori Közel-Kelet*. PPKE BTK, 2005.
- Miller, J. Maxwell – Hayes, John H.: *Az ókori Izrael és Júda története*. PPKE BTK, Piliscsaba, 2003.
- Oates, Joan: *Babilon*. General Press, Budapest, 2008.
- Oppenheim, Leo: *Az ókori Mezopotámia*. Gondolat, Budapest, 1982.
- Roaf, Michael: *A mezopotámiai világ atlasza*. Budapest, Helikon – Magyar Könyvklub, 1998.

Oktató: Dr. Sólyom Márk

Tantárgy neve: Az ókor története		Kreditszáma: 5	Kódja: TR131
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: Az előadás és a hozzá kapcsolódó egyéni munka célja, hogy a történelem szakos hallgatók betekintést nyerjenek az ókori görög és római világ, vagyis két, a modern európai identitás megalapozása szempontjából rendkívül fontos civilizáció politika-, gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténetének legfontosabb kérdéseibe a bronzkortól a császárkor végéig. A klasszikus korszakolást követve a félév első felében Hellas bronzkorának, archaikus és klasszikus korszakának, valamint a hellénisztikus világnak a megismerésére összpontosítunk, míg a félév második felében az ókori Róma története (a királyság kora, a köztársaság kora és a császárkor), valamint Pannonia provincia kerül vizsgálgatásunk középpontjába.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: A hallgatók tudása: A kurzus eredményes teljesítésével a hallgatók képessé válnak a klasszikus antikvitás, a görög-római történelem eseményeinek kronologikus felelevenítésére, illetve átlátják az ókori Hellas és Róma politika-, gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténeti folyamatait. Fontos, hogy a kurzus végeztével a hallgató ismerje az ókortudomány alapvető szakkifejezéseit, <i>terminus technicusait</i> , legyen továbbá tisztában a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel is.			
A hallgatók képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Legyenek képesek az ok-okozati összefüggések, a lokális-globális történések közötti kapcsolatok felismerésére. • Legyenek képesek a történelmi tér multiperspektívikus szemléletére. • Legyenek képesek a problémák feltérképezésére, valamint megoldására komplex (analitikus és szintetikus) megközelítések alkalmazásával. • Legyenek képesek megérteni a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. • Legyenek képesek összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Legyenek képesek az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. 			
A hallgatók attitűdje:			
<ul style="list-style-type: none"> • A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit, folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi (és idegennyelvi) tudását, továbbá szóbeli, valamint írásbeli képességeit. • Mindig a független, értékközvetítő értelmiségi gondolkodás és a „<i>sine ira et studio</i>” Tacitus-idézet szellemének a jegyében munkálkodik. • Kialakít egy olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. Törekszik az önálló gondolkodásra és 			

véleményformálásra. A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.

- Egyszerre gondolkodik lokálisan és globálisan. Törekszik saját hazája, kultúrája, a magyar nép és az európai civilizáció gyökereinek és történetének a megismerésére, de nem zárkózik el más népek, kultúrák, vallások megismerésétől sem. Kritikus észrevételeit mindig objektíven, „*harag és részrehajlás nélkül*” fogalmazza meg.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

1. A görög bronzkor
2. Sötét és archaikus kor
3. Klasszikus kor I. (i.e. V. század)
4. Klasszikus kor II. (i.e. IV. század)
5. Hellénisztikus kor
6. Görög vallás-, kultúra- és művelődéstörténet
7. A római királyság és a köztársaság története az i.e. I. századig
8. A Római Birodalom az i.e. I. században
9. Császárkor I. (A principatus kora)
10. Császárkor II. (A dominatus kora)
11. Pannonia története
12. Római vallás-, kultúra- és művelődéstörténet

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Távoktatási tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Igény esetén Teams-en keresztül is vizsgálhatnak a hallatók, amennyiben erről még a vizsgaidőszak kezdete előtt egyeztetnek a kurzus oktatójával.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

- A kontroverzív oktatás módszere alapján az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.
- Mindezt az érvelési technikák fejlesztésével, számos esettanulmány elemzésével, a releváns szakmai honlapok folyamatos követésével, az azokról való információszerzéssel és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.
- Fejlesztjük az önálló és csoportos munka képességét.
- Fejlesztjük a forrásközpontú ismeretszerzést.
- Fejlesztjük a problémaközpontú tanulást.
- Fejlesztjük az önálló ismeretszerzés technikáit.

Előtanulmányi feltételek:

A tárgy felvétele előzetes kurzus teljesítését nem feltételezi.

Értékelés:

A kurzus kollokviummal zárul a vizsgaidőszakban, amelynek feltétele egy múzeumlátogatásról szóló, valamint egy történelmi személynél, vagy problémáról szóló beadandó dolgozat elkészítése (lásd kontaktórán kívül elvégzendő feladatok), azaz ezeknek a munkáknak a hiánya esetén a hallgató nem tehet vizsgát. A szóbeli során először megbeszéljük a beadandókat, majd a hallgató vizsgát tesz a kötelező irodalomból, ókori görög és római történelemből egyaránt. A végleges érdemjegy három részjegyből tevődik össze: egyrészt a beadandókat, másrészt a két szóbeli feleletet értékeli egy-egy érdemjeggyel az oktató. Ha bármelyik részjegy elégtelen, a vizsgát meg kell ismételni. Az érdemjegyek a következő módon alakulnak:

0–50%	<i>elégtelen</i>
51–60%	<i>elégséges</i> : felszínesen ismeri a tananyagot.
61–75%	<i>közepes</i> : a tantárgy tananyagát közepes szinten, komoly hiányosságokkal képes csak reprodukálni.
76–89%	<i>jó</i> : megfelelő szinten ismeri a tananyagot, kisebb hiányosságai, hibái ugyanakkor vannak, ám képes önálló hipotézisalkotásra és bizonyítani is képes felvetéseit.
90–100%	<i>jeles</i> : átfogóan és kiválóan ismeri a teljes tananyagot. Árnaltan és több szempont figyelembevételével képes alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit, megfelelő módszerekkel értelmezi a feltárt információkat.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A kontaktórákon elhangzottak és a kötelező olvasmány feldolgozása.
- Egy nevezetes személynél, műalkotásról (híres építményről, festményről, történetírói munkáról stb.), vagy valamilyen problémáról (pl. hadi konfliktusról, vallástörténeti kérdésről stb.) szóló, 10.000–12.000 leütés (5-6 oldal) terjedelmű, a feldolgozott korszakkal kapcsolatos esszét kell beadni a félév végi vizsga előtt. A pontos határidőt az első órán egyeztetjük a hallgatókkal.

Kötelező irodalom:

- Németh György – Hegyi W. György: *Görög-római történelem*. Osiris, 2011.

Ajánlott irodalom (tematikai egységek szerint):

Görög történelem

- Bosworth, A. B.: *Nagy Sándor. A hódító és birodalma*. Osiris, Budapest, 2002.
- Hegyi Dolores – Kertész István – Németh György – Sarkady János: *Görög történelem a kezdetektől Kr.e. 30-ig*. Osiris, Budapest, 1995.
- Hegyi Dolores: *Polis és Vallás. Bevezetés a görög vallástörténetbe*. Budapest, Osiris, 2003.
- Kerényi Károly: *Görög mitológia*. Budapest, Gondolat, 1977.
- Kertész István: *Ez történt Olümpiában. Az olümpiai játékok ókori története*. TKK, Debrecen, 2008.
- Nagy Árpád Miklós (szerk.): *Az Olympos mellett. Mágikus hagyományok az ókori mediterráneumban. I–II. köt.* Budapest, Gondolat Kiadói Kör, 2013. (vonatkozó fejezetek)
- Németh György: *A polisok világa*. Korona, Budapest, 1999. (EISZ hozzáféréssel online is az Akadémiai Kiadó honlapján)
- Németh György – Ritoók Zsigmond – Sarkady János – Szilágyi János György: *Görög művelődéstörténet*. Budapest, 2006.
- Németh György (szerk.): *Államéletrajzok*. Osiris, Budapest, 2002. (EISZ hozzáféréssel online is az Akadémiai Kiadó honlapján)
- Németh György (szerk.): *Görög történelem szöveggyűjtemény*. Osiris, Budapest, 1996.

Római történelem

- Alföldy Géza: *Római társadalomtörténet*. Osiris, Budapest, 2000.

- Borhy László (szerk.): *Római történelem szöveggyűjtemény*. Osiris, Budapest, 1998.
- Földi András – Hamza Gábor: *A római jog története és intézményei*. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest, 2012.
- Goldsworthy, Adrian: *A római hadsereg története*. Alexandra, Pécs, 2004.
- Grant, Michael: *Róma császárai*. Corvina, Budapest, 1996.
- Grüll Tibor: *A Római Birodalom gazdasága*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2017.
- Hahn István (szerk.): *Róma istenei*. Budapest, 1995.
Elérhető: <http://vmek.oszk.hu/05400/05422/05422.pdf>
- Havas László – Hegyi W. György – Szabó Edit: *Római történelem*. Osiris, Budapest, 2007.
- Mócsy András: *Pannonia a korai császárság idején*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975.
- Mócsy András: *Pannonia a késői császárságban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974.

Oktatók: Dr. Sólyom Márk

Tantárgy neve: Magyar őstörténet és az Árpád-kor		Kreditszáma: 6	Kódja: TR132
Óratípus: <u>Előadás</u> <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: Az előadás és a hozzá kapcsolódó egyéni munka célja, hogy a történelem szakos hallgatók betekintést nyerjenek a magyar nép származásának, őstörténetének, vándorlásának és honfoglalásának, valamint az Árpád-kor történetének legfontosabb kérdéseibe. A legnagyobb hangsúlyt a magyarság eredetének és identitásának (származásbeli, nyelvi és kulturális), valamint a korabeli magyar történelem főbb folyamatainak, eseményeinek és személyiségeinek a megismerése kapja.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek:			
a) tudása:			
<ul style="list-style-type: none"> • A kurzus eredményes teljesítésével a hallgató képessé válik a magyar nép őstörténetének és az Árpád-kor eseményeinek kronologikus felelevenítésére, átlássa a magyarság származásával kapcsolatos tényeket és tévhiteket, illetve tisztában legyenek az Árpád-kor politika-, gazdaság-, társadalom-, egyház- és kultúrtörténeti folyamataival. • A hallgató ismerje a magyar őstörténeti kutatás és medievisztika alapvető szakkifejezéseit, <i>terminus technicusait</i>, legyen továbbá tisztában a magyar őstörténet és medievisztika aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel is. 			
b) képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Képes legyen az ok-okozati összefüggések, a lokális-globális történések közötti kapcsolatok felismerésére. • A történelmi tér multiperspektivikus szemléletére. • A problémák feltérképezésére, valamint megoldására komplex (analitikus és szintetikus) megközelítések alkalmazásával. • Képes disztingválni a tudományos és áltudományos munkák között. Tudjon érvelni a tudományos eredmények mellett. • Képes legyen megérteni a magyar medievisztikához kapcsolódó szakmai szövegeket. • Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. 			
c) attitűdje:			
<ul style="list-style-type: none"> • A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit, folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi (és idegennyelvi) tudását, továbbá szóbeli, valamint írásbeli képességeit. • Mindig a független, érték közvetítő értelmiségi gondolkodás és a „<i>sine ira et studio</i>” Tacitus-idézet szellemének a jegyében munkálkodik. 			

- Kialakít egy olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. Törekszik az önálló gondolkodásra és véleményformálásra. A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Egyszerre gondolkodik lokálisan és globálisan. Törekszik saját hazája, kultúrája, a magyar nép és az európai civilizáció gyökereinek, történetének, kultúrájának a megismerésére, de nem zárkózik el más népek, kultúrák, vallások megismerésétől sem. Kritikus észrevételeit mindig objektíven, „*harag és részrehajlás nélkül*” fogalmazza meg.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

1. A magyar nép eredete: a genetikai, vérségi származás; a finnugor nyelvrokonság; a török jövevényszavak és a csatlakozó ótörök nyelvű népek; a sztyeppe kultúra; a hun-magyar leszármazás tudata krónikáinkban.
2. A magyar nép vándorlása a nyelvészeti és régészeti elméletek tükrében: Magna Hungaria, Levédia, Etelköz; a hét törzs és a magyar törzsszövetség létrejötte.
3. A Kárpát-medence lakossága a honfoglalás előestéjén; honfoglalás és megtelepedés; a brezalauspurci (pozsonyi) csata (907).
4. A Magyar Fejedelemség története 907 és 972 között; a nyugat-európai, itáliai és déli hadjáratok.
5. A Magyar Fejedelemség Géza fejedelem uralkodása (972-997) alatt.
6. Szent István uralkodása (997-1038) és az államalapítás.
7. A Magyar Királyság válsága Szent István halála után (1038-1077) és Szent László uralkodása (1077-1095).
8. Könyves Kálmán uralkodása (1095-1116); a Magyar Királyság a XII. század első felében.
9. III. Béla uralkodása (1172-1196).
10. II. András uralkodása (1205-1235); az Aranybulla (1222).
11. IV. Béla uralkodása (1235-1270); a tatárjárás (1241-1242).
12. Az utolsó Árpádok és a tartományúri hatalom kialakulása.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Távoktatási tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Igény esetén Teams-en keresztül is vizsgázhatnak a hallgatók, amennyiben erről még a vizsgaidőszak kezdete előtt egyeztetnek a kurzus oktatójával.

Előtanulmányi feltételek:--

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából beadandó munkát készítenek. A dolgozat tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését is. A feladatra kapott jegyből jön létre a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából beadandó munkát készítenek. A dolgozat tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését is. A feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából beadandó munkát készítenek. A dolgozat tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését is. A feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A hallgatók kötelesek a beadandó elemzést (házipolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - beadandó munka, 50% - kiselőadás.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házipolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A kontaktórákon elhangzottak és a kötelező olvasmányok feldolgozása.
- Egy nevezetes személyről, műalkotásról (híres építményről, képzőművészeti alkotásról, történetírói munkáról stb.), vagy valamilyen problémáról (pl. hadi konfliktusról, eredetkérdésről stb.) szóló, kb. 20.000 leütés (kb. 10 oldal) terjedelmű, a feldolgozott korszakkal kapcsolatos esszéjét is be kell adni a félév végi vizsga előtt. A pontos határidőt az első órán egyeztetjük a hallgatókkal.
- A tantárgy gyakorlati részét egy korszakról szóló, 15-20 diából álló, 20 perces kiselőadással kell teljesíteni. Az előadást a félév utolsó óráján kell előadni.

Kötelező irodalom:

- KRISTÓ GYULA: *Magyarország története 895-1301*. Osiris, Budapest, 2007.

Ajánlott irodalom:

- ANONYMUS: *A magyarok cselekedetei*. (ford. Veszprémy László) és KÉZAI SIMON: *A magyarok cselekedetei* (ford.: Bollók János). Osiris, Budapest, 1999.
- BERTÉNYI IVÁN (szerk.): *Magyar történeti szöveggyűjtemény 1000-1526*. Osiris, Budapest, 2000.
- ÉRSZEGI GÉZA (szerk.): *Árpád-kori legendák és intelmek. Szentek a magyar középkorból I*. Osiris, Budapest, 2001.
- GYÖRFFY GYÖRGY: *A magyarság keleti elemei*. Gondolat, Budapest, 1990.
- KÓSA LÁSZLÓ: *Magyar művelődéstörténet*. Osiris, Budapest, 2006. (1-3. fejezetek)
- KRISTÓ GYULA: *A feudális széttagolódás Magyarországon*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979.
- KRISTÓ GYULA: *A magyar állam megszületése*. Szegedi Középkorász Műhely, Szeged, 1995.
- KRISTÓ GYULA: *Írások Szent Istvánról és koráról*. Szegedi Középkorász Műhely, Szeged, 2000.
- MAGYAR ZOLTÁN: *Szent László a magyar néphagyományban*. Osiris, Budapest, 1998.
- PETKES ZSOLT – SUDÁR BALÁZS (szerk.): *A honfoglalók fegyverben*. Magyar őstörténet 3. MTA BTK MŰT – Helikon, Budapest, 2015.
- PETKES ZSOLT – SUDÁR BALÁZS (szerk.): *Honfoglalás és megtelepedés*. Magyar őstörténet 4. MTA BTK MŰT – Helikon, Budapest, 2016.
- PETKES ZSOLT – SUDÁR BALÁZS (szerk.): *Hétköznapok a honfoglalás korában*. Magyar őstörténet 5. MTA BTK MŰT – Helikon, Budapest, 2017.
- SUDÁR BALÁZS – PETKES ZSOLT (szerk.): *A honfoglalók viselete*. Magyar őstörténet 1. MTA BTK MŰT – Helikon, Budapest, 2014.
- SUDÁR BALÁZS (szerk.): *Magyarok a honfoglalás korában*. Magyar őstörténet 2. MTA BTK MŰT – Helikon, Budapest, 2015.
- SZÜCS JENŐ: *Az utolsó Árpádok*. Osiris, Budapest, 2002.
- VESZPRÉMY LÁSZLÓ (szerk.): *Szent István és az államalapítás*. Osiris, Budapest, 2002.
- ZSOLDOS ATTILA: *Az Árpádok és alattvalóik 896-1301*. Csokonai Kiadó, Debrecen, 1997.

Tantárgyfelelős: Dr. Sólyom Márk PhD

Oktatók: Dr. Sólyom Márk PhD

Tantárgy neve: Magyar művelődéstörténet		Kreditszáma: 5	Kódja:TR133
Óratípus:		Értékelés:	
<u>Előadás</u>		<u>Kollokvium</u>	
Szeminárium		Gyakorlati jegy	
Gyakorlat		Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A magyar kultúra legfontosabb, általános műveltséghez tartozó értékeinek megismertetése a hallgatóval.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):			
a) tudása			
- Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében.			
- Összefüggéseiben értelmezi a szakterületéhez általában kapcsolódó, nemzetközi, európai és regionális, politikai, jogi, gazdasági és civilizációs ismereteket és eseményeket.			
- Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.			
- Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket.			
- Ismeri a nemzetközi kapcsolattartás formáit, eszközeit és technikáit.			
- Ismeri az Európai Unió intézményrendszerének működését,			
b) képességei			
- Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére.			
- Legalább két idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára.			
- Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására.			
- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a nemzetközi kapcsolatok jelenségeit értelmezni.			
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.			
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.			

- Képes és alkalmas a kis és közepes vállalkozásokban a nemzetközi együttműködésekben való megjelenés elősegítésével kapcsolatos feladatok ellátására, valamint a multinacionális és nagyvállalati szektorban nemzetközi együttműködésekben származó feladatok ellátására.

- Képes az EU által támogatott projektek tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.

- Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő feladatok ellátására a magánszférában, a nem kormányzati szerveknél, az önkormányzatoknál és a kormányzati szerveknél, valamint az állami intézményekben.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.

- Igénye van az európai nemzeti kultúrák befogadására és az Európán kívüli kultúrák megismerésére.

- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.

- Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.

- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.

- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.

- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

- A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.

- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

- Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel.

- A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával.

- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez.

- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani.

- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét.

A tantárgy tartalma: A hallgatók betekintést kapnak a magyar kultúra történetébe. Bemutatjuk a különböző korszakok eltérő társadalmi és kulturális közegét, az elitkultúrától a tömegkultúráig, hangsúlyozva a társadalmi vonatkozásokat és a politikatörténettel való összefüggéseket. A képzés során különös figyelmet szentelünk a magyar művelődéstörténet európai beágyazottságának kérdésére, és a geopolitikai státusból adódó sajátosságokat is elemezzük. A hallgatók megismerik a művelődéstörténethez kapcsolódó alapfogalmak különböző értelmezéseit:

a kultúra és a civilizáció fogalmát, a kultúra rétegeit, a kultúrtörténet regionális és időbeli kereteit és korszakait, a kultúra intézményrendszerének összefüggéseit. A magyar kultúrtörténet általános jellemzőit korszakanként mutatjuk be, hangsúlyozva annak egyedi jellegzetességeit, különös tekintettel a vallás-, a társadalom-, a településtörténeti sajátosságokra, valamint különböző európai kulturális áramlatok és politikai változások hatásaira.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

1. hét: Bevezetés. A művelődéstörténet fogalmi tisztázása, tárgya, kialakulása (a segédtudományok ismertetése). A művelődéstörténet legjelentősebb kutatói, valamint műveik ismertetése, a tantárgy szakirodalma. A magyar nép és a magyar nyelv kialakulása. Eredetelméletek.

2. hét: A Kárpát-medence bemutatása a honfoglalást megelőző évszázadokban. A magyarság kultúrája a honfoglalás korában. A honfoglaló magyarság és a IX-X. századi Európa. Beilleszkedés Európába.

3. hét: A kereszténység felvétele, a magyar hitvilág és életmód átalakulása. Magyar szentek, szent ereklyék. Az egyház és a szerzetesrendek szerepe a magyar művelődésben. A latin nyelvű írásbeliség kialakulása és elterjedése. A középkori liturgikus, világi és jogi írásbeliség megjelenése. A középkori elbeszélő történelmi irodalom, és egyéb nyelvemlékek bemutatása.

4. hét: A középkori művelődés virágkora, a műveltség világi terjedése, centrumai. A magyar oktatás helyzete. A klasszikus gótika kibontakozása, a későgótika.

5. hét: A reneszánsz és humanizmus kibontakozása és elterjedése Magyarországon. Hunyadi Mátyás reneszánsz stílusú és humanista szellemű királyi udvara. A művelődési formák változásának érzékeltetése.

6. hét: A reformáció főbb tanai, irányzatai és ezek megjelenése Magyarországon. Hitvitázó irodalom. A reformáció hatása a művelődésre a XVI. században.

7. hét: A Török Birodalom kialakulása és terjeszkedése. A török hódoltság időszaka Magyarországon. A hódoltsági táj, városok, a mohamedán vallás ismertetése. Az iszlám hatása. A törökkori építészeti emlékek.

8. hét: Magyarország művelődése a XVII. században. Az ellenreformáció kibontakozása és hatása a magyar művelődésre. A barokk.

9. hét: Az európai felvilágosodás jellemzése, alapvető irányzatai és hatása Magyarországra. A XVIII. sz-i magyar művelődés társadalmi, politikai feltételei. Magyarország integrálódása Európába, a felvilágosult abszolutizmus.

10. hét: A magyar társadalom, politika és kultúra átalakulása XIX. század első felében. Nemzeti kultúránk a reformkorban. A klasszicizmus és a romantika bemutatása. A polgári társadalom kultúrája a XIX. század második felében. I. Az egyesületi élet elterjedése, tudományos intézmények létrejötte.

11. hét: A polgári társadalom kultúrája a XIX. század második felében. II. Az életmód átalakulása, az építészeti stílusok ismertetése, a szaktudományok fejlődése.

12. hét: Az első világháború hatása a magyar művelődés történetére. A két világháború közötti társadalom művelődése. Klebelsberg Kunó és Hóman Bálint oktatás- és kultúrpolitikai koncepciója. A magyar társadalom művelődése 1945 után. A politika szerepe a kulturális és társadalmi folyamatokban.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: Bevezetés. A művelődéstörténet fogalmi tisztázása, tárgya, kialakulása (a segédtudományok ismertetése). A művelődéstörténet legjelentősebb kutatói, valamint műveik ismertetése, a tantárgy szakirodalma. A magyar nép és a magyar nyelv kialakulása. Eredetelméletek. A Kárpát-medence bemutatása a honfoglalást megelőző évszázadokban. A magyarság kultúrája a honfoglalás korában. A honfoglaló magyarság és a IX-X. századi Európa. Beilleszkedés Európába. A kereszténység felvétele, a magyar hitvilág és életmód átalakulása. Magyar szentek, szent ereklyék. Az egyház és a szerzetesrendek szerepe a magyar művelődésben. A latin nyelvű írásbeliség kialakulása és elterjedése. A középkori liturgikus, világi és jogi írásbeliség megjelenése. A középkori elbeszélő történelmi irodalom, és egyéb nyelvemlékek bemutatása. A középkori művelődés virágkora, a műveltség világi terjedése, centrumai. A magyar oktatás helyzete. A klasszikus gótika kibontakozása, a későgótika.

2. konzultáció: A reneszánsz és humanizmus kibontakozása és elterjedése Magyarországon. Hunyadi Mátyás reneszánsz stílusú és humanista szellemű királyi udvara. A művelődési formák változásának érzékeltetése. A reformáció főbb tanai, irányzatai és ezek megjelenése Magyarországon. Hitvitázó irodalom. A reformáció hatása

a művelődésre a XVI. században. A Török Birodalom kialakulása és terjeszkedése. A török hódoltság időszaka Magyarországon. A hódoltsági táj, városok, a mohamedán vallás ismertetése. Az iszlám hatása. A törökkori építészeti emlékek. Magyarország művelődése a XVII. században. Az ellenreformáció kibontakozása és hatása a magyar művelődésre. A barokk.

3. konzultáció: Az európai felvilágosodás jellemzése, alapvető irányzatai és hatása Magyarországra. A XVIII. sz-i magyar művelődés társadalmi, politikai feltételei. Magyarország integrálódása Európába, a felvilágosult abszolútizmus. A magyar társadalom, politika és kultúra átalakulása XIX. század első felében. Nemzeti kultúránk a reformkorban. A klasszicizmus és a romantika bemutatása. A polgári társadalom kultúrája a XIX. század második felében. I. Az egyesületi élet elterjedése, tudományos intézmények létrejötte. A polgári társadalom kultúrája a XIX. század második felében. II. Az életmód átalakulása, az építészeti stílusok ismertetése, a szaktudományok fejlődése. Az első világháború hatása a magyar művelődés történetére. A két világháború közötti társadalom művelődése. Klebelsberg Kunó és Hóman Bálint oktatás- és kultúrpolitikai koncepciója. A magyar társadalom művelődése 1945 után. A politika szerepe a kulturális és társadalmi folyamatokban.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából kiselőadást készítenek és prezentálnak. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából prezentációt készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével. A feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett témából beadandót készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével lábjegyzetben és irodalomjegyzékben. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. A reneszánsz és humanizmus kibontakozása és elterjedése Magyarországon. Hunyadi Mátyás reneszánsz stílusú és humanista szellemű királyi udvara.

II. Az első világháború hatása a magyar művelődés történetére. A két világháború közötti társadalom művelődése. Klebelsberg Kunó és Hóman Bálint oktatás- és kultúrpolitikai

koncepciója.

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házi dolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házi dolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

1. Kósa László–Bitskey István–Németh Zsófia szerk. (2006): Magyar művelődéstörténet. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN: 963-389-722-X
2. B. Gelencsér Katalin szerk. (1998): Művelődéstörténet I-II. Budapest, Mikszáth Kiadó. ISBN: 963-9126-18-7

Ajánlott irodalom:

1. Szűcs Jenő (1983): Vázlat Európa három történelmi régiójáról. Budapest, Magvető Kiadó. ISBN: 963-271-953-0
2. Monok István szerk. (2003) A művelődéstörténet problémái. Budapest, Balassi Kiadó. ISBN: 9635065205
3. Szentpéteri József főszerk. (1999–2001) Magyar kódex 1–6. Budapest, Kossuth Kiadó. ISBN: 9630940779

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Ujváry Gábor

Oktató: Dr. habil. Ujváry Gábor, Dr. Csurgai– Horváth József

Tantárgy neve: A magyar kulturális külpolitika és a külföldi magyar intézetek, tanszékek és lektorátusok története		Kreditszáma: 5	Kódja: TR134
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): szabadon választható			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tárgy célja, hogy a hallgatók tanulmányaik során korábban megszerzett ismereteik birtokában képesek legyenek nyomon követni, értelmezni és feldolgozni a magyar kulturális külpolitika alakulását befolyásoló történelmi tényezőket, az ezzel kapcsolatos napi aktualitásokat, folyamatokat és változásokat.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenctáblája alapján): A kurzus kiemelt célja a generikus intellektuális képességek fejlesztése, mely az aktuális kihívások nyomon követésével, az elsődleges forrásokból történő megfelelő információk gyűjtésével, a friss információk összegyűjtésének, szintetizálásának és feldolgozásának folyamatát a hallgatók gyakorlatának rutinszerű részévé igyekszik tenni.			
a) tudása			
<ul style="list-style-type: none"> • Tájékozott a magyar kulturális külpolitika aktuális kérdéseiben, ismeri az ezek megoldására kidolgozott szakpolitikai terveket. • Összefüggéseiben értelmezi a magyar kulturális diplomácia történeti fejlődését, jelenlegi működését, a terület szakpolitikai vonatkozásait. • Ismeri a téma tanulmányozásához szükséges szakkifejezéseket, érti azok összefüggéseit. • Ismeri azokat a primer forrásokat, honlapokat, ahol információkat tud szerezni a magyar kulturális külpolitika történetéről és aktualitás kérdéseiről. 			
b) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> • Képes a magyar kulturális külpolitika történetéről és aktuális kérdéseiről az ismeretek önálló megszerzésére, elemzésére, értékelésére és rendszerezésére. • Képes a kulturális diplomáciában az összefüggésekben való látásmódra, az aktualitásokban való eligazodásra, a folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására. 			
c) attitűdjei			
<ul style="list-style-type: none"> • A hallgató igényesen és az információk kritikus kezelésével dolgozza fel a magyar kulturális diplomácia történetével és aktualitásaival kapcsolatos információkat. • Törekszik a folyamatos ismeretszerzés igényének, a szakmai hivatástudatnak a kialakítására. • Mérlegeli a magyar kulturális külpolitikával kapcsolatos problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. 			
d) autonómiája és felelőssége			
<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy területén szerzett komplex ismereteit alkalmazza az önművelés és folyamatos ismeretszerzés terén. • A magyar kulturális külpolitika aktualitás kérdései során felmerülő szakmai kérdések megválaszolása kapcsán önállóan véleményt alkot, illetve a másokkal való kooperációja során vállalja az egyéni felelősséget. 			
A tantárgy tartalma: A kurzus fő tartalmi eleme a hallgatók megismertetése a magyar kulturális külpolitika történetével és aktuális problémáival. Kitér ennek előzményeire, a peregrinációra, az első külföldi magyar intézetek, külföldi egyetemi tanszékek és lektorátusok történetére, a külföldi magyar kulturális-tudományos intézményhálózat két világháború közötti, 1945 utáni, illetve rendszerváltás követő történetére, valamint jelenlegi helyzetére.			
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: Érvelési technikák fejlesztése, a tantárggyal kapcsolatos fontosabb dokumentumok, honlapok, szakirodalmi tételek bemutatása, az azokról való információszerzés, az ismeretek szintetizálása és az önálló munkavégzés képességének fejlesztése.			

Előtanulmányi feltételek:

A tárgy felvétele előzetes BA kurzus teljesítését nem feltételezi.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Nappali tagozat és részidős képzés (pót- és vizsgakurzus):

1. A félév során a tantárgyhoz kapcsolódó, 12–18 kockából álló power-pointos előadás készítése, annak a Moodle-rendszerbe történő feltöltése, az oktatóval előre egyeztetett témából. Az értékelésbe nem csak a téma tartalmi bemutatása – különös tekintettel annak aktualitásaira –, hanem a hallgató személyes véleményének kialakítása, valamint a power-pointos előadás készítésének formai, alaki követelményei is beleszámít. 30%

2. Kollokvium. 70% A kollokviumon egyszerre több – legfeljebb öt – hallgató vizsgázik, akik segíthetik egymást, ha valaki a kurzussal kapcsolatos – annak a Moodle-ra is feltöltött diasorozatán alapuló – kérdésre nem tud válaszolni. Mindenki több rövid kérdést kap, hogy ne a tételhúzás esetlegessége döntsön az érdemjegy megítélésében. Az értékelés a hallgatók helyes válaszainak arányában történik.

Az órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;

Ezen feladatok együttes teljesítése adja a félévi érdemjegyet.

Bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.

Értékelés:

Elésleges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A külföldi magyar kulturális-tudományos intézményrendszer megismerése;
- Forrásgyűjtés, szakirodalom-feldolgozás a prezentációhoz;
- A témára vonatkozó honlapok figyelemmel kísérése;
- Prezentáció elkészítése.

Kötelező irodalom:

Ujváry Gábor: "A kultúrpolitikai fegyverletétel önkéntes lenne". In: Uő.: A harmincharmadik nemzedék. Politika, kultúra és történettudomány a "neobarokk társadalomban" (Bp. Ráció, 2010.) -- elsősorban a 101-174 oldal, illetve a további részletkérdésekről: 175-374. o. <https://mek.oszk.hu/10800/10841/10841.pdf>

Ajánlott irodalom:

Hankiss János: A kultúrdiplomácia alapvetései. Debrecen, 1936.

N. Szabó József: Magyar kultúra – egyetemes kultúra/Magyarország kulturdiplomáciai törekvései 1945–1948. Akadémiai Kiadó, Bp., 1998.

Ujváry Gábor: Kulturális hídfőállások. A külföldi intézetek, tanszékek és lektorátusok szerepe a magyar kulturális külpolitika történetében. I. köt. Az I. világháború előtti időszak és a berlini mintaintézetek (Bp. Ráció, 2013.) - továbbvezető szakirodalommal

Ujváry Gábor: Kulturális hídfőállások. A külföldi intézetek, tanszékek és lektorátusok szerepe a magyar kulturális külpolitika történetében. II. köt. Bécs és a magyar kulturális külpolitika (Bp., Ráció, 2017.) - továbbvezető szakirodalommal

Tantárgyfelelős: dr. habil. Ujváry Gábor
Oktató: dr. habil. Ujváry Gábor

3.félév:

Tantárgy neve: Polgári jogi ismeretek és jogalkalmazás		Kreditszáma: 4/5	Kódja: NE126/NE153 TR126
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a jogrendszer alapvető elemeivel, a demokratikus hatalomgyakorlás elveivel, a hatalommegosztás elméletével, az egyes fontosabb állami szervek hatalommegosztásban betöltött szerepével és képesek legyenek jogszabályok önálló tanulmányozására, a demokratikus intézményrendszer működésének megtárgyalására, véleményezésére. A kurzus célja továbbá, hogy a képzésben résztvevő hallgatókkal megismertesse a 2014. március 15. napján hatályba lépett, a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) alapvető rendelkezéseit, mely tantárgy keretén belül rövid áttekintést kapnak a természetes és jogi személyekkel (különösen a gazdasági társaságokkal), a családjoggal, a tulajdonjoggal, a kötelmi joggal (szerződések jogával), kártérítési joggal kapcsolatos joganyagról. A megjelölt jogterülettel kapcsolatos rendelkezések gyakorlati alkalmazásának bemutatása, gyakorlása a szeminárium keretében. A jogi nyelvezet és a vonatkozó joganyag helyes értelmezésének elsajátítása.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):			
d) tudása (lásd tematika szerint) <ul style="list-style-type: none">• Ismeri és érti a polgári jogra vonatkozó főbb rendelkezéseket.• Ismeri és érti a polgári joggal kapcsolatos definíciókat.			
e) képességei <ul style="list-style-type: none">• Képes átlátni a polgári jogi összefüggéseket.• Képes a szakirodalom és a jogi dokumentumok helyes értelmezésére, gyakorlati alkalmazására.			
f) attitűdjei <ul style="list-style-type: none">• Folyamatos képzés iránti igénytel rendelkezik, nyitott az új ismeretek megszerzésére.• Nyitott a leendő munkaköréhez kapcsolódó új joganyagok elsajátítására.			
d) autonómiája és felelőssége <ul style="list-style-type: none">• Alkalmas a leendő munkaköréhez tartozó útmutatók, szabályzatok, leírások, kapcsolódó jogszabályok, egyezmények, közzétett döntések önálló keresésére, alkalmazására.• Önállóan tájékozódik a vonatkozó joganyag rendszerében.			
A tantárgy tartalma: A hallgatók ismereteket szereznek a jogforrások fogalmáról és annak hierarchiájáról, továbbá a jogszabályok kihirdetéséről és közzétételének módjáról. Megismerkednek a polgári jog legfontosabb rendelkezéseivel, gyakorlati példák segítségével, jogesetek elemzése (a szeminárium keretében) által. Ennek során fontos szerepet tölt be az ember, mint jogalany, a jogképeség, a cselekvőképesség, valamint a jogi személy, mint jogalany létrejötte és jellemzői. Áttekintjük a családjog, a tulajdonjog, a szerződéskötés alapvető kérdéseivel. Az alább megjelölt tematika mentén haladva elemzünk közzétett eseti döntéseket, konkrét élethelyzetekre, jogvitákra keressük meg a megoldást a szemináriumi órákon.			

1. Bevezetés: Jogi alapfogalmak. A magyar jogforrások hierarchiája. A polgári jog részei, alapelvek.
2. A személyek joga. Az ember, mint jogalany. Jogképesség, cselekvőképesség.
3. A jogi személy, mint jogalany létrejötte és jellemzői.
4. A gazdasági társaságok közös szabályai. A kkt., bt., kft., rt. fogalma, főbb rendelkezések.
5. A Ptk. családjoggal kapcsolatos rendelkezései. (házasság intézménye, házastársi vagyonszövetség szabályai, a családi jogállás, az örökbefogadás, a szülői felügyelet, a gyámság).
6. A tulajdonjog szabályai. A tulajdonjog tárgyai, tulajdonszerzési jogcímek. Ingatlan – ingatlan-nyilvántartás.
7. Közös tulajdon, a társasház.
8. A szerződés általános szabályai. A szerződés létrejötte, a szerződés érvénytelensége.
9. Digitalizáció – elektronikus úton történő szerződéskötés – elektronikus kereskedelem.
10. Szerződésszegés esetei. Szerződést biztosító mellékkötelezettségek. Egyes tipizált szerződések szabályai.
11. Szerződések: adásvétel, ajándékozás; lízing, kölcsönszerződés, hitelszerződés.
12. Szerződések: vállalkozás, megbízás, egyéb nem Ptk-ban szabályozott foglalkoztatásra irányuló szerződések.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadáson a hallgatók is bevonásra kerülnek az alapvetően interaktív órák keretében, amelyek során ismertetésre kerülnek az alapvető polgári jogi ismeretek, definíciók, elméleti és gyakorlati kérdések. A szeminárium keretében jogesetek feldolgozására kerül sor egyéni és csoportos foglalkozás formájában egyaránt.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Valamennyi tagozaton elvárás a hallgatói aktív részvétel az órákon.

A Moodle felületére feltöltött, valamint a konzultációkon elhangzott kérdésekre történő válaszadás, a feladatok határidőre történő megoldása és az e-portfólióba való feltöltése.

Értékelés:

Elészséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a (kollokviumon vagy) a szemináriumon megírt zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Jól-léti Társadalom Intézet/Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórák kívüli elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Az írásbeli dolgozatra való felkészülés (max. 45 óra) 30%
- Szakspecifikus beadandó feladat készítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 60 óra) 30%
- A Moodle Fórumon a félév során feltöltött kérdésekre, témákra való válaszadás (max. 60 óra) 40%

A megjelölt szakirodalom, jogi dokumentumok elsajátítása, a beadandó feladat megoldásához szükséges forrás felkutatása és feldolgozása.

Kötelező irodalom:

Gombos Katalin – Simon Károly László –Strihó Krisztina (2021): Kérdések és válaszok a jogról. Bevezetés amagyar jogalapjaiba. HVG-ORAC, Bp., 3., 5-6., 11-12. fejezetek
A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény vonatkozó rendelkezései

Ajánlott irodalom:

Vékás Lajos (szerk.) (2013) Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal. Complex: Bp. 2013.
Strihó Krisztina (2018) Polgári jog. In: Jogi alapismeretek. Bp., Dialóg-Campus. Szerk.: Simon Károly László. 2018. 111-125.
Méhes Tamás (2018) Polgári jogi alapismeretek. Bp., Dialóg-Campus. https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12595/web_PDF_Polgari_jogi_alapismeretek.pdf;jsessionid=BF9552BAF87CA1158A950870CBA02910?sequence=1
Petrik Ferenc (főszerk.) (2018) Polgári jog I-VI. HVG-Orac, Budapest.

Tantárgyfelelős: dr. Strihó Krisztina PhD, egyetemi docens

Oktató: dr. Strihó Krisztina PhD, egyetemi docens

Tantárgy neve: Komplex társadalomtudományi ismeretek		Kreditszáma: 4/3	Kódja: NE156, NE016
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>A tantárgy bevezetést nyújt a társadalomtudományok összetett világába, kutatási módszereikbe, kérdésfeltevéseikbe és sajátosságaikba. A hallgatók a kurzuson alapvető ismereteket szereznek a társadalom működéséről, a társadalmi intézmények és folyamatok, a társadalmi változások általános és specifikus jellemzőiről. A tantárgy elsősorban az alapvető tájékozódást, a kurrens társadalmi folyamatok, a hallgatók által is észlelt társadalmi problémák önálló és kritikus értelmezésének képességét fejleszti.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):			
g) tudása			
<ul style="list-style-type: none"> - Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében. - Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. - Ismeri a társadalomtudományok egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. 			
h) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> - Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. - Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására. 			
i) attitűdjei			
<ul style="list-style-type: none"> - Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak. - Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. 			
d) autonómiája és felelőssége			
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek. - A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében. - Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait. 			
A tantárgy tartalma:			
Nappali tagozaton:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés: kultúra – egyén – társadalom. Mivel foglalkoznak a társadalomtudományok és miért van szükségünk rájuk? A társadalomtudományok megközelítésmódjai és 			

módszerei.

2. Társas interakciók – mindennapi élet: szocializáció és identitás
3. Kultúra és társadalom, kulturális különbségek, kultúrák találkozása, multikulturalizmus
4. Előítéletek, sztereotípiák, kirekesztés, konfliktusok
5. Társadalmi csoportok, osztályok, rétegek, társadalmi mobilitás és szegregáció
6. Szegénység és egyenlőtlenség
7. Nem, nemi identitás, nemek közti egyenlőtlenségek
8. Társadalmi intézmények: oktatás, kommunikáció, média
9. Társadalmi változások: globalizáció
10. Társadalmi változások: urbanizáció
11. A munka átalakuló világa.
12. Összefoglalás

Levelező tagozaton:

1. Mivel foglalkoznak a társadalomtudományok? Egyén – kultúra – társadalom: szocializáció, társas interakciók, kulturális különbségek.
2. Szegénység. Társadalmi egyenlőtlenségek. Társadalmi intézmények.
3. Társadalmi változások: globalizáció, urbanizáció, a munka átalakuló világa.

Előtanulmányi feltételek: nincs

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Szóbeli vizsga.

A tételek megegyeznek az órai tematikánál felsorolt témakörökkel.

Értékelés:

Az aláírás feltétele az előadások látogatása. A vizsgajegy a hallgató szóbeli vizsgán nyújtott eredménye.

Elégtelen:

A hallgató nincs tisztában az alapvető terminológiával, szakirodalmi ismeretekkel, illetve az előadáson elhangzott alapismeretekkel. Elégtelen kollokviumi jegy jár, ha a hallgató a kollokviumon meg nem engedett segédeszközt használ.

Elégséges:

A hallgató csak a legalapvetőbb terminológiával és a legalapvetőbb elméletek elemi tartalmával van tisztában, ám azokat alkalmazni, azokból következtetéseket levonni nem képes.

Közepes:

Kisebbségi segítséggel, rávezetéssel minden lényegi tartalmat képes visszaadni, a szakirodalmat és az előadás anyagát megfelelő részletességgel ismeri, ám önállóan, kreatívan csak nehezen tudja használni az ismereteit.

Jó:

A hallgató apróbb hiányosságokkal, apróbb hibákkal képes összefogottan, lényegre törően, minden fontos részletre kitérően ismertetni a tétel témáját, a szakirodalmat, az előadás anyagát, a terminológiát jól ismeri.

Jeles:

A hallgató képes kreatívan alkalmazni az elméleti ismereteket, meggyőző tárgyi tudással rendelkezik, magabiztosan és pontosan interpretálja a szakirodalmat, az előadás anyagot, jól ismeri a terminológiát, folyamatosan, önálló koncepció alapján képes a tételhez tartozó ismereteket összefoglalni, és a vizsgáztatóval érdemi szakmai beszélgetést is képes folytatni.

<p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék</p>
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150</p>
<p>Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszama és részletezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakirodalom-feldolgozása a vizsgafelkészülés keretén belül
<p>Kötelező irodalom (elérhetőek a SZAKTÁRS www.szaktars.hu adatbázisban EDU ID-val)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anthony Giddens: <i>Szociológia</i>. Osiris, Budapest, (legújabb kiadás) 2. Andorka Rudolf: <i>Bevezetés a szociológiába</i>. Budapest, 2006. 3. Jon Elster: <i>A társadalom fogaskerekei. Magyarázó mechanizmusok a társadalomtudományokban</i>. Budapest, 1997. 4. Patrick Diamond – A. Giddens (szerk): <i>Írások az egyenlőtlenségről, az egyenlősdiről és az új egyenlőségről</i>. Budapest, 2006. <p>Ajánlott irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lengyel György – Szántó Zoltán (szerk): <i>A gazdasági élet szociológiája</i>. Aula, Budapest, 2005, ISBN: 9639698032 http://publikaciok.lib.uni-corvinus.hu/publikus/647817.pdf 2. Ferge Zsuzsa: <i>Magyar társadalom- és szociálpolitika 1990-2015</i>. Budapest, 2017 (Iskola és esélyek fejezet) 3. Earl Babbie: <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i>. Budapest, 2003. 4. Ulrich Beck: <i>A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba</i>. Budapest, 2003.
<p>Tantárgyfelelős: Oktató: N. Kovács Tímea</p>

Tantárgy neve: Középkori Egyetemes Történelem (476-1492)		Kódja: TR137
Kreditszáma: 6		
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium <u>Gyakorlat</u>	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: Az előadás és a hozzá kapcsolódó egyéni munka célja, hogy a történelem szakos hallgatók betekintést nyerjenek a középkor (476-1492) történetének legfontosabb kérdéseibe. A legnagyobb hangsúlyt a korabeli európai történelem főbb folyamatainak, eseményeinek és személyiségeinek a megismerése kapja. A klasszikus korszakolást követve a félév során áttekintjük a korai, érett és kései középkor államalakulatait és az azokban bekövetkező legfontosabb politika-, gazdaság-, társadalom-, egyház- és kultúrtörténeti változásokat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes legyen a korai, érett és kései középkor eseményeinek kronologikus felelevenítésére, illetve lássa át a középkor politika-, gazdaság-, társadalom-, egyház- és kultúrtörténeti folyamatait. • A hallgató ismerje a medievisztika alapvető szakkifejezéseit, <i>terminus technicus</i>ait, legyen továbbá tisztában a medievisztika aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel is. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes az ok-okozati összefüggések, a lokális-globális történések közötti kapcsolatok felismerésére. • Legyen képes a történelmi tér multiperspektivikus szemléletére. • Legyen képes a problémák feltérképezésére, valamint megoldására komplex (analitikus és szintetikus) megközelítések alkalmazásával. • Legyen képes megérteni a medievisztikához kapcsolódó szakmai szövegeket. • Legyen képes az összefüggő szövegek, valamint a vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Legyen képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. <p>c) attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit, folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi (és idegennyelvi) tudását, továbbá szóbeli, valamint írásbeli képességeit. 		

- Mindig a független, érték közvetítő értelmiségi gondolkodás és a „*sine ira et studio*” Tacitus- idézet szellemének a jegyében munkálkodik.
- Kialakít egy olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. Törekszik az önálló gondolkodásra és véleményformálásra. A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Egyszerre gondolkodik lokálisan és globálisan. Törekszik saját hazája, kultúrája, a magyar nép és az európai civilizáció gyökereinek, történetének, kultúrájának a megismerésére, de nem zárkózik el más népek, kultúrák, vallások megismerésétől sem. Kritikus észrevételeit mindig objektíven, „*harag és részrehajlás nélkül*” fogalmazza meg.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

1. A keresztény Nyugatrómai Birodalom; a népvándorlás; a korai germán államok kialakulása (a Vizigót, Osztrogot, Vandál, Frank, Szváb, Burgund, Longobard Királyság születése és története).
2. Az eurázsiai sztyeppe története a középkor végéig (szkíták, hunok, avarok, onogur-bolgárok, szabírok, türkök, kazárok, besenyők, kunok, mongolok).
3. A Keletrómai (Bizánci) Birodalom korai története (330-867); az Arab Birodalom születése és hódításai; a keresztény egyház a korai középkorban: az egyetemes zsinatok, a korai pápaság, a korai szerzetesség, a jelentősebb eretnekmozgalmak, a bizánci ceszaropapizmus és a képművészet.
4. A frank állam története a verduini szerződésig (843); a pápai állam születése és története a VIII-X. században.
5. Anglia története a hastingsi csatáig (1066): szászok és vikingek; az ír kereszténység; Skandinávia.
6. A Német-római Császárság születése és története 1273-ig; az investitúraharc.
7. A Keletrómai (Bizánci) Birodalom felemelkedése, majd hanyatlása (867-1204); a kereszties hadjáratok (1095-1272).
8. Anglia az érett középkorban (1066-1272); a Francia Királyság az érett középkorban (987-1328); egyházi reformmozgalmak és új szerzetesrendek a X-XIII. században (ciszterciták, ferencesek, domonkosok).
9. Közép- és Kelet-Európa államainak története: a Cseh Királyság, a Lengyel Királyság, a Német Lovagrend, a Kijevi Rusz, a dunai bolgár államok és a volgai Bolgárország, Horvátország, a Szerb Fejedelemség, Havasalföld.
10. A középkor alkonya, válság és átrendeződés a XIV. században: a nagy pestisjárvány, a százéves háború, parasztfelkelések, a pápák avignoni fogsága; a Német-római Császárság a késő középkorban, Anglia a késő középkorban.
11. Az itáliai városállamok; a hispán reconquista; a török terjeszkedése a Balkánon és a Keletrómai (Bizánci) Birodalom bukása (1453).
12. Középkori művészettörténet: a bizánci művészet, a romanika, a gótika és a reneszánsz. A középkori műveltség és kultúra.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga

3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Távoktatási tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Igény esetén Teams-en keresztül is vizsgázhatnak a hallgatók, amennyiben erről még a vizsgaidőszak kezdete előtt egyeztetnek a kurzus oktatójával.

Előtanulmányi feltételek:--

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából kiselőadást készítenek és prezentálnak. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését is. Ezen felül a hallgatók egy 8-10 oldalas beadandó dolgozatot is készítenek egyetemes középkori témából. A két feladatra (kiselőadás, beadandó dolgozat) kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből (vizsgajegy) adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a beadandó dolgozatot a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz a szóbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett témából egy 8-10 oldalas beadandó dolgozatot készítenek. Erre a feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy (50%) mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből (50%) adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz a szóbeli vizsgán való részvételnek!

Értékelés:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 50% - beadandó dolgozat

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

Kontaktórákán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A kontaktórákon elhangzottak és a kötelező olvasmányok feldolgozása.
- Egy 18-20 diából álló, 20 perces kiselőadás prezentálása egyetemes középkori témából.
- Egy nevezetes személyről, műalkotásról (híres építményről, képzőművészeti alkotásról, történetírói munkáról stb.), vagy valamilyen problémáról (pl. hadi konfliktusról, eredetkérdésről stb.) szóló, kb. 20.000 leütés (8-10 oldal) terjedelmű, a feldolgozott korszakkal kapcsolatos esszé is be kell adni a félév végi vizsga előtt. A pontos határidőt az első órán egyeztetjük a hallgatókkal.

Kötelező irodalom:

- KATUS LÁSZLÓ: *Európa története a középkorban*. Kronosz Kiadó, Pécs, 2014.
- SZ. JÓNÁS ILONA (SZERK.): *Középkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény*. Európa és Közel-Kelet, IV-XV. század. Osiris, Budapest, 1999. Elérhető:

Ajánlott irodalom:

- BÁRÁNY ATTILA: *Britek, angolszászok, vikingek. Észak-Nyugat-Európa a korai középkor századaiban.* Attraktor, Máriabesnyő-Gödöllő, 2008.
- BLOCH, MARC: *A feudális társadalom.* Osiris, Budapest, 2002.
- BLOCH, MARC: *Gyógyító királyok.* Osiris, Budapest, 2005.
- BRONSTED, JOHANNES: *A vikingek.* Corvina, Budapest, 1983.
- HUIZINGA, JOHAN: *A középkor alkonya.* Európa, Budapest, 1996.
- CANNING, JOSEPH: *A középkori politikai gondolkodás története 300-1450.* Osiris, Budapest, 2002.
- DAVIS, R. H. C.: *A normannok. Mítosz és valóság.* Osiris, Budapest, 2002.
- DUBY, GEORGES: *Katedrálisok kora.* Corvina, Budapest, 1998.
- DUBY, GEORGES: *A nő a középkorban.* Corvina, Budapest, 2000.
- FISCHER-FABIAN, SIEGFRIED: *A német cészárok. A középkor császárainak tündöklése és bukása.* Európa, Budapest, 1985.
- FONT MÁRTA: *A keresztény nagyhatalmak vonzásában: Közép- és Kelet-Európa a 10-12. században.* Balassi, Budapest, 2005.
- KLANICZAY GÁBOR (szerk.): *Európa ezer éve I-II. A középkor.* Osiris, Budapest, 2004. Elérhető: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_europa_ezer_eve/ch03s02.html
- LE GOFF, JACQUES: *Európa születése a középkorban,* Atlantisz, Budapest, 2008.
- OSTROGORSKY, GEORG: *A bizánci állam története.* Osiris, Budapest, 2003.
- PIRENNE, HENRI: *A középkori gazdaság és társadalom története.* Gondolat, Budapest, 1983.
- RUNCIMAN, STEVEN: *A bizánci teokrácia. Bizánci stílus és civilizáció.* Gondolat, Budapest, 2007.
- RUNCIMAN, STEVEN: *A kereszties háborúk története.* Osiris, Budapest, 1999.
- SHEPARD, JONATHAN – FRANKLIN, SIMON: *A bizánci diplomácia.* Bizantinológiai Intézeti Alapítvány, Budapest, 2006.
- SÓLYOM MÁRK: *A hunok története.* In: Priskos, Rhétor - *Hunok és rómaiak: Priskos Rhétor összes töredéke.* Attraktor, Máriabesnyő-Gödöllő, 2017. 69-104.
- SOUTHERN, R. W. : *A nyugati társadalom és az egyház a középkorban.* Gondolat, Budapest, 1987.
- SZ. JÓNÁS ILONA: *Sokszínű középkor, természet - társadalom - kultúra a középkori Európában,* ELTE-Eötvös Kiadó, Budapest, 2010.
- VÁSÁRY ISTVÁN: *A régi Belső-Ázsia története.* Balassi Kiadó, Budapest, 2003.
- ZIMMERMANN, HARALD: *A középkori pápaság.* Gondolat, Budapest – Janus, Pécs, 2002.

Tantárgyfelelős: Dr. Sólyom Márk PhD.

Oktatók: Dr. Sólyom Márk PhD.

Tantárgy neve: Középkori magyar történelem (1301-1526)	
Kreditszáma: 6	
Kódja: TR139	
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium <u>Gyakorlat</u>	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: évente	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
<p>A tantárgy célja: Az előadás és a hozzá kapcsolódó egyéni munka célja, hogy a történelem szakos hallgatók betekintést nyerjenek a magyar késő középkor (1301-1526) történetének legfontosabb kérdéseibe. A legnagyobb hangsúlyt a korabeli magyar történelem főbb folyamatainak, eseményeinek és személyiségeinek a megismerése kapja, de áttekintjük az országban bekövetkező legfontosabb politika-, gazdaság-, társadalom-, egyház- és kultúrtörténeti változásokat is.</p>	
<p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p>	
<p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók képessé válnak a magyar kései középkor (1301-1526) eseményeinek kronologikus felelevenítésére, illetve átlátják a magyar kései középkor politika-, gazdaság-, társadalom-, egyház- és kultúrtörténeti folyamatait. • A hallgató ismerje a magyar kései középkor (1301-1526) alapvető szak kifejezéseit, <i>terminus technicus</i>ait, legyen továbbá tisztában a magyar medievisztika aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel is. 	
<p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes az ok-okozati összefüggések, a lokális-globális történések közötti kapcsolatok felismerésére. • A történelmi tér multiperspektivikus szemléletére. • A problémák feltérképezésére, valamint megoldására komplex (analitikus és szintetikus) megközelítések alkalmazásával. • Képes legyen megérteni a magyar medievisztikához kapcsolódó szakmai szövegeket. • Legyen képes az összefüggő szövegek, valamint a vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Tudjon az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. 	
<p>c) attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit, folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi (és idegennyelvi) tudását, továbbá szóbeli, valamint írásbeli képességeit. • Mindig a független, értékközvetítő értelmiségi gondolkodás és a „<i>sine ira et studio</i>” Tacitus-idézet szellemének a jegyében munkálkodik. • Kialakít egy olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. Törekszik az önálló gondolkodásra és véleményformálásra. A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, 	

önismeretében.

- Egyszerre gondolkodik lokálisan és globálisan. Törekszik saját hazája, kultúrája, a magyar nép és az európai civilizáció gyökereinek, történetének, kultúrájának a megismerésére, de nem zárkózik el más népek, kultúrák, vallások megismerésétől sem. Kritikus észrevételeit mindig objektíven, „*harag és részrehajlás nélkül*” fogalmazza meg.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

- 1. óra** - I. Károly harca a hatalomért (1301-1323).
- 2. óra** - I. Károly konszolidációja (1323-1342).
- 3. óra** - Nagy Lajos külpolitikája (1342-1382).
- 4. óra** - Nagy Lajos belpolitikája (1342-1382).
- 5. óra** - Luxemburgi Zsigmond uralkodása I. (1387-1404).
- 6. óra** - Luxemburgi Zsigmond uralkodása II. (1404-1437).
- 7. óra** - Hunyadi János kora (1437-1456).
- 8. óra** - Hunyadi Mátyás uralkodása (1458-1490).
- 9. óra** - II. Ulászló uralkodása (1490-1516).
- 10. óra** - II. Lajos uralkodása (1516-1526).
- 11. óra** – Középkori magyar történetírás.
- 12. óra** - Középkori magyar művészettörténet.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Távoktatási tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Igény esetén Teams-en keresztül is vizsgázhatnak a hallatók, amennyiben erről még a vizsgaidőszak kezdete előtt egyeztetnek a kurzus oktatójával.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

- A kontroverzív oktatás módszere alapján az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.
- Mindezt az érvelési technikák fejlesztésével, számos esettanulmány elemzésével, a releváns szakmai honlapok folyamatos követésével, az azokról való információszerzéssel és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.
- Fejlesztjük az önálló és csoportos munka képességét.

- Fejlesztjük a forrásközpontú ismeretszerzést.
- Fejlesztjük a problémaközpontú tanulást.
- Fejlesztjük az önálló ismeretszerzés technikáit.

Előtanulmányi feltételek:

A tárgy felvétele előzetes kurzus teljesítését nem feltételezi.

Értékelés:

A kurzus kollokviummal zárul a vizsgaidőszakban, amelynek feltétele egy 18-20 diából álló, 20 perces kiselőadás elkészítése és előadása, valamint egy történelmi személyről, problémáról szóló 8-10 oldalas beadandó dolgozat VAGY egy történelmi személyről, problémáról szóló 4-5 oldalas beadandó dolgozat és egy felkeresett középkori magyar várral, templommal, apátsággal kapcsolatos 4-5 oldalas dolgozat elkészítése (lásd kontaktórán kívül elvégzendő feladatok), azaz ezeknek a munkáknak (kiselőadás + 1 hosszú VAGY 2 rövid beadandó dolgozat) a hiánya esetén a hallgató nem tehet vizsgát. A szóbeli során először megbeszéljük a beadandó dolgozato(ka)t, majd a hallgató tételt húzva vizsgát tesz a kötelező irodalomból. A végleges érdemjegy két részjegyből tevődik össze: egyrészt a beadandó munká(ka)t (50%), másrészt a szóbeli feleletet (50%) értékeli egy-egy érdemjeggyel az oktató. Ha bármelyik részjegy elégtelen, a vizsgát meg kell ismételni. Az érdemjegyek a következő módon alakulnak:

0–50%	<i>elégtelen</i>
51–60%	<i>elégséges:</i> felszínesen ismeri a tananyagot.
61–75%	<i>közepes:</i> a tantárgy tananyagát közepes szinten, komoly hiányosságokkal képes csak reprodukálni.
76–89%	<i>jó:</i> megfelelő szinten ismeri a tananyagot, kisebb hiányosságai, hibái ugyanakkor vannak, ám képes önálló hipotézisalkotásra és bizonyítani is képes felvetéseit.
90–100%	<i>jeles:</i> átfogóan és kiválóan ismeri a teljes tananyagot. Árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit, megfelelő módszerekkel értelmezi a feltárt információkat.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 180

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A kontaktórákon elhangzottak és a kötelező olvasmányok feldolgozása.
- Egy korszakról szóló, 18-20 diából álló, 20 perces kiselőadás.
- 1 hosszú (8-10 oldalas) beadandó dolgozat megírása.

Egy nevezetes személyről, vagy valamilyen problémáról (pl. hadi konfliktusról, középkori írott forrásról stb.) szóló, 18.000–20.000 leütés (8-10 oldal) terjedelmű, a feldolgozott korszakkal kapcsolatos esszét kell beadni a félév végi vizsga előtt. A pontos határidőt az első órán egyeztetjük a hallgatókkal.

Kötelező irodalom:

- ENGEL PÁL – KRISTÓ GYULA – KUBINYI ANDRÁS: *Magyarország története 1301-1526*. Osiris, Budapest, 2005.
- GUNST PÉTER: *A magyar történetírás története*. Csokonai Kiadó, Debrecen, 1995. (a középkorról szóló részek)
- KÓSA LÁSZLÓ: *Magyar művelődéstörténet*. Osiris, Budapest, 2006. (3. fejezet)

Ajánlott irodalom:

- BERTÉNYI IVÁN (szerk.): *Magyar történeti szöveggyűjtemény 1000-1526*. Osiris, Budapest, 2000.
- BERTÉNYI IVÁN: *A tizennegyedik század története*. Pannonica Kiadó, Budapest, 2000.
- BERTÉNYI IVÁN: *Nagy Lajos király*. Kossuth Kiadó, Budapest, 1989.
- B. SZABÓ JÁNOS: *A mohácsi csata*. Corvina, Budapest, 2006.

- CSUKOVITS ENIKŐ (szerk.): *Mátyás és a humanizmus*. Osiris, Budapest, 2008.
- ENGEL PÁL: *Honor, vár, ispánság. Válogatott tanulmányok*. Osiris, Budapest, 2003.
- FÜGEDI ERIK: *Ispánok, bárók, kiskirályok. A középkori magyar arisztokrácia fejlődése*. Magvető, Budapest, 1986.
- FÜGEDI ERIK: *Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Tanulmányok a magyar középkorról*. Magvető, Budapest, 1981.
- GRANASZTÓI GYÖRGY: *A középkori magyar város*. Gondolat, Budapest, 1980.
- KUBINYI ANDRÁS: *Mátyás király*. Vince Kiadó, Budapest, 2001.
- KULCSÁR PÉTER: *A Jagelló-kor*. Gondolat, Budapest, 1981.
- MÁLYUSZ ELEMÉR: *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1971.
- MÁLYUSZ ELEMÉR: *Zsigmond király uralma Magyarországon*. Gondolat, Budapest, 1984.
- MAROSI ERNŐ (szerk.): *Magyarországi művészet 1300-1470 körül. I-II*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1987.

Tantárgyfelelős. Dr. Sólyom Márk

Oktatók: Dr. Sólyom Márk

Tantárgy neve: Bevezetés a régészetbe		Kreditszáma: 4	Kódja: TR138
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint 3. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: Az előadás és a hozzá kapcsolódó egyéni munka célja, hogy a történelem szakos hallgatók betekintést nyerjenek a régészeti munka alapjaiba, illetve megismerkedjenek a régészet olyan részterületeivel, amelyekre történeti segéd tudományként is tekinthetünk. A félév első felében általános, alapozó jellegű ismeretekről lesz szó, a félév második felében pedig részletesebben fogunk foglalkozni az antik (görög-római) régészettel, illetve a középkori régészet bizonyos kérdéseivel.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kurzus eredményes teljesítésével a hallgató bizonyítja, hogy birtokában van a régészet diszciplína alapvető elméleti és módszertani ismereteinek, s képes megfelelő módon használni a tudományterület <i>terminus technicusait</i>. • Az egyes korszakok tárgyi emlékeit a helyes kulturális kontextusban vizsgálja, ismeri a régészettudomány történetét. • Értelmezni tudja továbbá a régészettudományhoz kapcsolódó, munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos törvényeket, szabályokat, előírásokat. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes hozzávetőlegesen meghatározni egy ókori görög váza, szobor, vagy egy római érme korát, ismeri a római hadsereghez köthető legfontosabb tárgyi emlékeket, meg tudja határozni egy középkori vár, erődítmény körülbelüli korát. • Képes megérteni a régészettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. • Képes a problémák feltérképezésére, valamint megoldására komplex (analitikus és szintetikus) megközelítések alkalmazásával. • Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. <p>c) attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A régészettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti. • Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit, folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi (és idegennyelvi) tudását, továbbá szóbeli, valamint írásbeli képességeit. • Mindig a független, értékközvetítő értelmiségi gondolkodás és a „<i>sine ira et studio</i>” Tacitus- idézet szellemének a jegyében munkálkodik. 			

- Kialakít egy olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. Törekszik az önálló gondolkodásra és véleményformálásra. A történelem és a régészet területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Egyszerre gondolkodik lokálisan és globálisan. Törekszik saját hazája, kultúrája, a magyar nép és az európai civilizáció gyökereinek, történetének és tárgyi kultúrájának a megismerésére, de nem zárkózik el más népek, kultúrák, vallások megismerésétől sem. Kritikus észrevételeit mindig objektíven, „*harag és részrehajlás nélkül*” fogalmazza meg.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

Nappali tagozaton:

1. Kutatástörténet
2. A régészet fogalma, intézményei és szabályozása Magyarországon
3. Lelőhelyek felmérése és ásatása, környezetrégészet
4. Keltezési módszerek
5. Létfenntartás és étrend, az ember régészete
6. Görög vázafestészet
7. Görög szobrászat
8. Római numizmatika
9. A római legiók fegyverzete és felszerelése
10. Római erődépítészet
11. Középkori magyar várépítészet
12. Középkori magyar numizmatika

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Távoktatási tagozaton:

1. konzultáció: 1–4. hét tananyaga
2. konzultáció: 5–8. hét tananyaga
3. konzultáció: 9–12. hét tananyaga

Igény esetén Teams-en keresztül is vizsgálhatnak a hallgatók, amennyiben erről még a vizsgaidőszak kezdete előtt egyeztetnek a kurzus oktatójával.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy

előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából egy legalább 18-20 diából álló kiselőadást készítenek. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A feladatra kapott jegyből (50%) alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből (50%) adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a PowerPoint beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából egy legalább 18-20 diából álló kiselőadást készítenek. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A feladatra kapott jegyből (50%) alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből (50%) adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a PowerPoint beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából egy legalább 18-20 diából álló kiselőadást készítenek. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A feladatra kapott jegyből (50%) alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből (50%) adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás és bibliográfia

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

Kontaktórák kívüli elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- A kötelező olvasmányok és óravázlatok feldolgozása.
- Egy 18-20 diából álló PowerPoint prezentáció elkészítése ókori vagy középkori régészeti témából. (Előadni nem kell, csak feltölteni.)

Kötelező irodalom:

- 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről (vonatkozó részei)
Elérhető: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0100064.TV>
- 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról (vonatkozó részei)
Elérhető: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1800068.KOR>
- Borhy László: *A castrumtól a limesig. Római erődépítészet*. Rubicon Online Plusz, 1997.
Elérhető:
http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/a_castrumtol_a_limesig_romai_erodepiteszet
- Gerő László: *Váraink* c. fejezet In: Gerő László – Bujtás Amália – Huller Ágoston: *Regélő magyar várak*. Minerva, Budapest, 1977.
Elérhető:
<https://books.google.hu/books?id=nY1FCQAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=hu#v=onepage&q&f=false>
- Goldsworthy, Adrian: *A római hadsereg története*. Alexandra, Pécs, 2004. (A felszerelésről szóló fejezet)
- Grüll Tibor: *A Római Birodalom gazdasága*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2017. 37-42.
Elérhető: http://real.mtak.hu/74991/1/Grull_nyomdanak.pdf
- Gyöngyössi Márton: *Magyar pénztörténet (1000-1526) [The monetary history of Hungary (1000-1526)]* In: Gyöngyössi Márton (szerk.): *Magyar középkori gazdaság- és pénztörténet*. 227-288. Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006.
Elérhető:
<http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Tortenelem/83K%E1lnoki/GY%D6NGY%D6SSY%20K%D6NYV/10%20GYONGYOSSY.pdf>
- Németh György – Ritoók Zsigmond – Sarkadi János – Szilágyi János György: *Görög Művelődéstörténet*. Budapest, Osiris Kiadó, 2006. (Vázafestészetre és szobrászatra vonatkozó fejezetei)
- Renfrew, Colin – Bahn, Paul: *Régészet elmélet, módszer, gyakorlat*. Budapest, Osiris Kiadó, 2005. (1-4. fejezetek; 7. fejezet)
- Torbágyi Melinda – Tóth Csaba: Numizmatika. In: Müller Róbert (főszerk.): *Régészeti kézikönyv*. Magyar Régész Szövetség, Budapest, 2011. 417-435.
Elérhető: http://tortenelemszak.uni-miskolc.hu/Hallgatoi_anyagok/BA_regeszet/tereptan_anyagok/R%E9g%E9szeti%20K%E9zik%F6nyv%202011.pdf
- Visy Zsolt et al. (szerk.): *Magyar régészet az ezredfordulón*. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Műemléki Főosztálya, Budapest, 2003, 15-35.
Elérhető: http://www.ace.hu/curric/elte-archeometria/irodalom/Magyar_regeszet_az_ezredfordulon.pdf

Ajánlott irodalom:

- Anders Alexandra – Szabó Miklós – Raczky Pál (szerk.): *Régészeti dimenziók. Tanulmányok az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének tudományos műhelyéből*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2009.
- *Aquincumi Zsebkönyvek* sorozat kötetei.
- Bartosiewicz László: *Régenvolt háziállatok. Bevezetés a régészeti állattanba*. L'Harmattan

Kiadó, Budapest, 2006.

- Fitz Jenő: *Pannonok évszázada (Pannonia 193-284)* Corvina, Budapest, 1982.
- Gróf Péter – Horváth Ferenc – Kulcsár Valéria et al. Szerk.: *Régészeti kézikönyv*. Magyar Régész Szövetség, Budapest, 2011.
Elérhető: <http://regeszet.org.hu/regeszeti-kezikonyv/>
- Grüll Tibor: *A Római Birodalom gazdasága*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2017.
Elérhető: http://real.mtak.hu/74991/1/Grull_nyomdanak.pdf
- Hajnóczy J. Gyula: *Az építészet története – Ókor II. Klasszikus kultúrák*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.
- Kaba Melinda: *Az aquincumi orgona. (Kr. u. 228)*. Osiris, Budapest, 2001.
- Szabó Miklós – Borhy László: *Magyarország története az ókorban: kelták és rómaiak*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2015.
- Visy Zsolt et al. (szerk.): *Magyar régészet az ezredfordulón*. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Műemléki Főosztálya, Budapest, 2003.
Elérhető: http://www.ace.hu/curric/elte-archeometria/irodalom/Magyar_regeszeti_az_ezredfordulon.pdf

Ajánlott honlapok:

- Magyar Nemzeti Múzeum Online Régészeti Adatbázis
Elérhető: <https://archeodatabase.hnm.hu/>
- Magyar Régész Szövetség
Elérhető: <http://regeszet.org.hu/>
- Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat
Elérhető: <https://mrmt.blog.hu/>
- MTA BTK Régészeti Intézet
Elérhető: <http://www.archeo.mta.hu/hu/>

Tantárgyfelelős: Dr. Sólyom Márk PhD

Oktatók: Dr. Sólyom Márk PhD

Tantárgy neve: Szabadon választható ismeretek		Kreditszáma: 5	Kódja: LKN 431, KN418, KN425, NE051, TR140
2 - Városi kultúrtörténetek			
Óratípus:	Értékelés:		
Előadás X	Kollokvium	X	
Szeminárium	Gyakorlati jegy		
Gyakorlat	Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>Ez a tantárgy valójában egy „bónusz”-tantárgyként fogalmazódott meg a tanszéki vezetés fejében. Egyrészt azért, mert nagyon szórakoztatónak ígérkezik, másrészt azért, mert ezeken az órákon szinte észrevételül összegezhetik a hallgatók az eddigi tudásuk eredményeinek nagy részét.</p> <p>A hallgatók ugyanis megismerkednek egy új kulturális, társadalmi és gazdasági határterülettel, mely az egyéni kreativitásukat, képzettségüket, tudásukat és képességeiket nagy mértékben fejleszti. A kultúratudomány és a turizmus határvonalán járunk, ugyanis a kurzuson számtalan művelődés- és kultúrtörténeti témát érintünk úgy, hogy közben egy nagyon modern formában ismerjük azt meg, sőt, a hallgatók sajátos formában ismertetik is a megszerzett és felkutatott ismereteket a többiekkel.</p> <p>A jelenkori Magyarországon a mind nagyobb számban létrejövő, általában rekonstrukció révén megújult történeti helyszíneken vagy új telepítésű helyszíneken mind több lehetőség nyílik kulturális-művészeti-közművelődési-turisztikai-tudományos tartalmak bemutatására, és olyan innovatív ötletek megvalósítására, amelyek nem pusztán a szakmai tartalmukkal, de gazdaságilag is sikeresen, öntfinanszírozó vagy nyereséges módon képesek bizonyítani, bemutatni, sőt emelni a lokális tér szellemi és identitásképző fontosságát. Az egyre szélesebb piacon, az egyre erősödő versenyhelyzetben muszáj nyitottnak, leleményesnek, kreatívnak lenni az új innovációk megteremtésére és megvalósítására – miközben nem feledhető a szakmai tartalom értékének megőrzése sem. Ennek értelmében tehát a félév során a hallgatók megismerik lakóhelyük és környékének lokális történeti-művészeti-kulturális emlékeit, településük történelmét, és az összegyűjtött ismereteket városi séták tematikus útvonalába rendezve ismertetik hallgatótársaikkal. Ez egyébként a hallgatók önálló és újfajta innovatív megoldásainak kipróbálását is erősen támogatja, miközben közös, egymást inspiráló, közösen szerzett élményt adnak és kapnak.</p> <p>Emellett ráadásul ez egyfajta válasz is arra, hogy a mindenkor elsajátított ismereteinket állandó megújulási kényszer hajtja, hiszen a befogadói elvárások egyre szigorúbbak és mind gyorsabb és élménygazdagabb eredményeket várnak. A hallgatók ugyanis saját lakókörzetükre, városukra vonatkoztatva kapnak egy-egy kidolgozandó, tematikus séta-útvonalat, melyeket a tanár úgy állít össze, hogy a történeti-művelődéstörténeti-turisztikai-irodalmi-zenei-művészeti szempontok alapján is legyen mindre példa és találat. Ez a szokásos prezentációnál jóval lazább forma arra is lehetőséget ad, hogy az eddigi tanulmányaik (pl. a közművelődési, közgyűjteményi, közösség-szervezői, kreatív tudás, kulturális örökségturizmus tantárgyak) során elsajátított anyagokat felelevenítsék, dinamizálják és a gyakorlatban felhasználják és hasznosulni is lássák.</p> <p>Fontos, hogy a városi séta-helyszínekre készülve, ezen széles spektrumú kutatásban ráébredjenek, hogy mindez egyben a közösség-szervezés, a közösségépítés és a helyi identitáserősítés eszköze is, miközben nagyon modern forma és rendkívül szórakoztató. Emellett a városi séta műfaja – már önmagában is – közösséget épít, hiszen visszatérő csoportok alakulhatnak, köztük folyamatos és állandósult a párbeszéd és a kontaktus.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):			
<p>A hallgatók transzparensten legyenek képesek összeállítani egy nagyon sokirányú, sok szempontrendszerű ismeretanyagot. Igyekezzenek az eddig elsajátított tudásukat is alkalmazni a feladatteljesítés során, és</p>			

ehhez hozzá tudják építeni az újonnan szerzett tudás- és információanyagot.

A hallgató legyen képes a kultúra, a kultúraközvetítés, a közművelődés, a közösségfejlesztés, a közösségszervezés területén működő állami, önkormányzati, egyházi, vállalkozói, civil és nonprofit szervezetek, intézmények megismerésére és azok rövid, lényeglátó bemutatására.

Tudása legyen

- alkalmas a tanulmányaihoz, és későbbi munkájához szükséges források és feldolgozások használatára

Képességei

- tudja az interneten elérhető anyagot kritikai megközelítésben kezelni
- legyen képes a későbbi munkájához, kutatásaihoz az alapvető forrásmunkák és szakirodalom önálló használatára
- legyen képes lényeglátóan felmérni a rengeteg információt és fókuszpontokat kijelölve, transzparensszerűen felépíteni mondanivalóját a feladat során

Attitűdje

- megfelelő magatartást tudjon tanúsítani e feladat során
- legyen kreatív a feladat elvégzése során

Autonómiája és felelőssége

- legyen képes tudatos, érdemi felelősséget vállalni az anyagok szakszerű és megfelelő használatával az ezen közgyűjteményben őrzött értékek megőrzésére

A tantárgy tartalma

A hallgatók saját képzési helyszínük alapján választanak a tanár által összeállított feladatsorokból, és azok közül egy sorozatot kell városi séta-formában személyes jelenléttel, vagy ha az nem lehetséges, online virtuális séta keretében „lejárni” hallgatótársaival.

A VÁROSI SÉTA, MINT A KULTÚRTÖRTÉNETI TUDÁS EGYFAJTA ÖSSZEGZÉSE

1–12 óra

1. Bevezetés, tematika ismertetése, feladatok megbeszélése. A városi séta műfaja, gyakorlata

2. A városi kultúrtörténeti séták elméleti alapja, 01. Térelméleti alapfogalmak: centrum-periféria, a sétáló/flaneur mint megfigyelő szerepe. Jelentkezése az irodalomban

3. A városi kultúrtörténeti séták elméleti alapja, 02. A lokális helyszín megismerése a közösségépítés, az összetartozás és az identitásépítés erősítésének eszköze

4–11. A hallgatók által kiválasztott városi sétaútvonalak virtuális/valóságos bejárása, a témák megbeszélése, vita

12. Összegzés

A székesfehérvári hallgatók választható sétaútvonal állomásai – a választás 1 csoportra értendő!

1)

- a székesfehérvári királykoronázások
- a Várkörút és a városfal története
- a püspöki palota
- Püspök-kút
- Hiemer-ház
- a Szent Imre ferences templom
- a Városháza
- a Vörösmarty-díszkút és országalma
- a Mátyás király-emlékmű
- a Szentháromság-szobor

- Klebelsberg Kuno

2)

- a város a török hódoltság alatt
- a Szent István-bazilika
- Szent Anna-kápolna
- a Romkert
- Aba-Novák Vilmos alkotásai
- az Árpád-fürdő
- a Goldziehez-ház
- az órajáték
- a Városi Képtár, Deák-gyűjtemény
- a Vörösmarty Színház
- Kornis Gyula Székesfehérvár életében

3)

- a város a két világháború között
- Medgyesy Ferenc fali kútja
- a Budenz-ház
- a Csók István Képtár
- a ciszterci templom
- a Fekete sas patikamúzeum
- a Magyar Király Szálló
- a Szent István király Múzeum
- a Zichy-liget
- a Rózsaliget
- a Bory-vár

Az orosházi hallgatók választható sétaútvonal állomásai – a választás 1 csoportra értendő!

1)

- a Viharsarok elnevezés és Orosháza története a 19. századig
- Orosháza oktatási intézményei – különös tekintettel: Táncsics Mihály Gimnázium, Kodolányi Egyetem
- Darvas József-emlékház és Darvas József
- Fő tér és szobrai
- Kossuth Lajos utca és Kossuth-szobor
- Békés megyei Irodalmi Gyűjtemény
- Evangélikus templom
- Petőfi-szobor
- Történelmi emlékpark
- Gyopárosfürdő

2)

- Orosháza története a 19. és a 20. században
- Orosháza művelődési intézményei – különös tekintettel: Nagy Gyula Területi Múzeum, Városi Képtár
- Thék-emléksarok és Thék Endre
- Kútmúzeum
- Szent István-szobor
- Hősök szobra
- Gémes-palota
- Panoráma-kilátó
- Mikolay-park
- állatkert

A budapesti hallgatók választható sétaútvonal állomásai – a választás 1 csoportra értendő! Mivel a fővárosi helyszínekre lényegesen több szakirodalom és példa áll rendelkezésre, itt csak városi régiókat jelölök meg, a hallgatók itt önállóan állíthatják össze a sétaútvonalat. Fontos azonban, hogy legalább 11 altémából és állomásból álljon össze a séta – ezekbe beleértendőek azok a történeti témák, amelyeket előre én adtam meg! Kérem, figyeljenek arra, hogy történeti fontosságú, kulturális, oktatási, művészeti célú épületek, intézmények is legyenek mindenki listájában, illetve legalább egy, a helyszínhez köthető neves, híres

ember is bekerüljön a listába!

Mivel itt a hallgatók kreativitása még fontosabb, előre egyeztetve egyéb régiót is választhatnak.

1) a Budai Vár

- története, napjainkig, benne a Vár ostromaival
- Horthy Miklós

2) a pesti Belváros

- története a középkortól napjainkig
- Podmaniczky Frigyes

3) Kossuth tér és környéke, az új Országház

- a régi parlament és országgyűlés budapesti helyszínei
- az 1956-os események
- Nagy Imre

4) József- és Ferencváros

- a főváros a kiegyezés idején
- Budapest zsidó lakossága a 19-20. században
- Pulszky Ferenc

5) Új-Lipótváros

- a pesti városrészek elnevezésének eredete
- a Nagykörút kiépítésének története
- Ditrói Mór

6) Viziváros, Gellértalja és Tabán

- a 2. világháború és következményei
- budapesti legendák, boszorkány-történetek
- az Attila út kiépülése

7) Andrássy út és Városliget

- Buda-Pest lakossága és anyanyelvi megoszlása a 19. század közepén és a 20. század elején
- a sugárút kiépülésének története
- Andrássy Gyula
- a Liget-projekt

7) Óbuda

- a római kori város
- Árpád és Kurszán
- a városegysítés idejének és korszakának története

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Előtanulmányi feltételek:

Középiskolai történelem, irodalom, művészettörténeti alapismeretek

Alapfokú művelődésszociológiai, kultúratudományi ismeretek, a közművelődési és közgyűjteményi intézményhálózat ismerete

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

A félévi munka értékelése az órákon való aktív részvétellel és/vagy ha ez nem lehetséges, prezentációk alapján történik (témaválasztás, témakidolgozás tartalmi elemei, logikus felépítés, előadói stílus stb.)

A gyakorlati órán a hallgatók hétről-hétre szerteágazó olvasmányok alapján készülnek fel, az adott témához rendelt PPT-előadás vagy szabad előadás keretében be kell mutatniuk azt és a többiekkel megvitatniuk.

Minden hallgatónak minimum 5 kötelező olvasmányt vagy internetes tartalmat el kell olvasnia és a jegyzetei alapján ismertetnie.

A gyakorlati kurzus kitüntetett része a városi terepmunka, a mélyebb szakirodalmi áttekintés és a személyes séta-vezetés, amelyet a választott szakirányhoz kapcsolódóan kell elkészíteni.

Az előadás szóbeli városi séta vezetésével zárul, amely során a kötelező szakirodalom és az órai jegyzetek alapján a hallgatót mind a tanár, mind a hallgatótársak kérdezhetik, és neki a témáról átfogó ismeretekkel kell rendelkeznie.

Értékelés:

Elégtelen vizsgajegy

A hallgató nem ismeri az elméleti fogalmak túlnyomó részét. Nincs tisztában a meghatározó elméletekkel, koncepciókkal, különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések kevesebb, mint 51%-ára ad megfelelő választ Elégtelen kollokviumi jegy jár, ha a hallgató a kollokviumon meg nem engedett segédeszközt használ.

Elégséges vizsgajegy

A hallgató csak a legalapvetőbb terminológiával és a legalapvetőbb elméletek elemi tartalmával van tisztában, ám azokat alkalmazni, azokból következtetéseket levonni nem vagy alig képes.

Közepes vizsgajegy

A hallgató a szakirodalmat és az előadás anyagát megfelelő részletességgel ismeri, ám önállóan, kreatívan csak nehezen tudja használni az ismereteit. Ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni. Ha teljesítménye 61–70% közé esik.

Jó vizsgajegy

A hallgató az elméleti fogalmakban és a tananyagban apró hiányosságokkal, de magabiztosan kiismeri magát. Képes azokat apróbb hibákkal, de összefogottan, lényegre törően, minden fontos részletre kitérően ismertetni. Ha kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, de képes számot adni az órán tanultakról és teljesítménye 81–90%-ot mutat.

Jeles vizsgajegy

A hallgató képes a szakirodalmat és az órai anyagot felkészülten, magabiztosan és pontosan értelmezni. A megszerzett ismereteket elemzésekben is képes alkalmazni. Árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik, teljesítménye 91–100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):
150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező és ajánlott általános irodalom

(A szerteágazó témasorok miatt az egyedi témákra szakirodalmat itt nem adok meg. Szükség esetén egyéni szakirodalom-listával segítem az elkészítendő feladatokat.)

- <https://www.apertura.hu/2020/nyar/hermann-dicsoseg-a-koszalonak-megjegyzesek-a-flaneur-tarsadalomtortenetehez/>
- *Tér – elmélet – kultúra. Interdiszciplináris térelméleti szöveggyűjtemény*, szerk. Dánél Mónika, Hlavacska András, Király Hajnal, Vincze Ferenc, Bp., 2019.
- <http://kek.org.hu/projekt/varosi-setak/>
- Szemerey Anna: *Nagyvárosi séták*, 2012, diplomamunka

http://lazarus.elte.hu/hun/digkonyv/szakdolg/szemerey_anna-2012.pdf

- <https://esemenymenedzser.hu/utazas-vendeglatas-2/item/28828-kimerithetetlen-mufaj-a-varosisetak.html>

- Bódiné Kersner Katalin, *Tér-identitás-rekonstrukció*, DIA-dissz., 2013.

- <https://boklaszok.hu/a-flaneursegrol/>

Tantárgyfelelős: Dr. Császtvay Tünde

Oktatók: Dr. Császtvay Tünde

Tantárgy neve: Szabadon választható ismeretek / Csontváry program		Kreditszáma: 5	Kódja: TR140
Óratípus: Előadás ☐ Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium ☐ Gyakorlati jegy Aláírás	
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: tanterv szerint Az oktatás nyelve, ha nem magyar: A tantárgy előtanulmányi követelményei: A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): szabadon választható A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/</p>			
<p><i>A tárgy összefoglalója: Csontváry a magyar festészet általánosan ismert festőóriása a magyar művészeti piacon 1-1 képe százmilliókat ér el. Érdeemes tehát szabadon választott tantárgyként felvenni. Történészek összehangolhatják tanulmányaikkal, közönségszervezők betekintést nyerhetnek az időszak leglátogatottabb kiállításába, HR-esek is felhasználhatják munkájukban az interjúk során pl.</i></p> <p>.....</p> <p>A tantárgy tartalma: Csontváry (1853-1919) és kora -tág határok között értelmezve: ez lehetőséget nyújt Csontváry jelentőségének, művészetének és kiemelkedő műkereskedelmi értékeinek felfedésén túl, a korszak hazai és nemzetközi irányzatainak megismerésére. A válogatás a jelenleg látogatható kiállításokra épít.</p> <p>I. A globális nemzetközi művészeti trendek: Központok: Párizs, majd emellett Németország</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historizmus (1840-es évek-századvég), 2. Szecesszió angol előfutáraival együtt 1860-kb 1910) -IM Ráth György villa 3. Art Deco -1914k -tól lehetőség: előadás 4. Modernizmus – mint összművészet 1915k -tól (lehetőség: előadás, + látogatás az Építészettörténeti Múzeum modernista villájában (Bajza u.) 5. Újhistorizmus: lehetőség: Látogatás a Csinszka Ady lakásban a Veres Pálné utcában <p>II. Európai festészeti trendek: (a teljesség igénye nélkül)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. impresszionizmus (1870-80-as évek) 2. posztimpresszionizmus (1886-1905kb) (Cézanne, Van Gogh Gauguin, az 			

irányzat hatott Csontváryra) lehetőség: előadás

3. szecesszió ld. fent

4. a 20. század avantgárd művészeti mozgalmai (a teljesség nélkül):

- expresszionizmus (1898k -No: 1905-től
- fauvizmus: 1905-7 Matisse, lehetőség: **SZM Matisse kiállítás: nyitva októberig**
- kubizmus 1905-18(a modernizmus és art deco-nál tárgyalva)
- non figuratív-absztrakt (art deco-és modernizmus ea-ban)
- futurizmus (art deco és modernizmus ea-ban)

III. Csontváry és a magyar festészeti trendek

1. előadás a korszak magyar festészetéről

2. **Látogatás a MNG-ban esetleg tárlatvezetéssel**

3. **Látogatás a Virág Judit Galériában (Csontváry képek az aukciókon)**

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei

A. A program

Véglegesítése: kedden és az első órán a választott elemekből vagy új lehetőségekkel kiegészítve

B. **Számonkérés:** teszt, + ppt-s beszámolók a hallgató konkrét tanulmányaira vetítve (pl. HR-eseknek szituációs játék)

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Jól-Léti Kabinet

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

Tantárgyfelelős: Dr. Tarbay Gabriella

Oktatók: Dr. Tarbay Gabriella

4.félév:

Tantárgy neve: Szakdolgozati- és kutatómódszertan		Kreditszáma: 4	Kódja: TR159 (NE159)
Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium <u>Gyakorlati jegy</u> Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tárgy célja, hogy bevezetést nyújtson a hallgatók számára a tudományos munka írásának alapelveibe, továbbá, hogy megismertesse őket az adatbázis-kezelés, az információ-feldolgozás alapjaival és ezen túlmenően a kutatás általános szabályaival és folyamatával. Ennek során a hallgatók a szakmai kulcskompetenciák mellett jelentős előrelépést érhetnek el a generikus kompetenciák terén is. A tárgy elvégzésével elmélyült tudásanyagra tehetnek szert a tudományos alapkompentenciák, továbbá a tanulás tanulása és az informatikai készségek terén. A hallgatók megismerik a szociális munka forrásait, források feltárását, a forrástípusokat. Elsajátítják a forráselemzési technikákat, az adatbázisok kezelését, megismerik az elemzett források sajátosságait. Segítséget kapnak tudományos munkák témaválasztásához, kivitelezéséhez, a megfelelő módszer kiválasztásához és különösen a szakdolgozat vagy portfóliós szakdolgozat elkészítéséhez. Így a hallgatók képessé válnak az információk önálló felkutatására, kérdőív-szerkesztésre, személyes interjúk készítésére, kvantitatív és kvalitatív technikák alkalmazására az információ-felhasználás folyamatában, a megszerzett információk feldolgozására, írásos munkák összegzésére, recenziók és beszámolók megfogalmazására, az adatok interpretálására szakterületén valamely probléma megoldása érdekében és tudományos munka szakszerű összeállítására.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
a) tudása:			
A hallgató:			
<ul style="list-style-type: none">ismeri a kutatás folyamatát, a kutatási terv készítésének alapvetéseit,ismeri a fő kutatás-módszertani eljárásokat,ismeri a szakirodalom feltárásának módjait, az ismertetés, elemzés és kritikai értékelés technikáit,elsajátította a hivatkozás alapvetéseit,birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, illetve egyes matematikai és statisztikai elemzési módszereknek, az adatok megfelelő kezelésének,elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait,			
b) képességei			
A hallgató:			
<ul style="list-style-type: none">a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával képes tények és alapvető összefüggések feltárására, rendszerezésére és elemzésére, illetve önálló következtetések megfogalmazására,képes projektben, illetve csoportos feladatmegoldásban részt venni, szakszerűen megfogalmazott javaslatait prezentálni,			

- képes a különböző kutatási módszerek közötti lehetőségek feltárására, a kutatási folyamat főbb lépéseinek megtervezésére, néhány kutatási módszer, eszköz alkalmazására;
- képes a szakterülethez tartozó informatikai ismeretek alkalmazására és a hatékony írásbeli kommunikációra;
- képes a szabályos bibliográfia elkészítésére;
- megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában;
- megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) attitűdjei:

A hallgató:

- törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg;
- folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi;
- fogékonyvá válik az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra;
- nyitottá válik az új módszertanok alkalmazására;
- törekszik az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége:

A hallgató:

- önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását, elemzését, bemutatását;
- munkájáért, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal;
- tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

A tantárgy tartalma:

1. A társadalomtudományi kutatás folyamata és a vizsgálat elméleti háttere. Kutatási terv készítése.

Induktív és deduktív elméletalkotás, etika és erkölcsi felelősség a kutatásban. Kutatási téma, probléma és a kutatás célja. Hipotézisek megalkotása. Az irodalom feldolgozás módszertana. Feltáró, leíró, ok-okozati, keresztmetszeti kutatások.

2. Adatforrások. Szekunder adatok előnyei és hátrányai. Szekunder adatforrások a kutatásban. A szekunder adatok típusai. A primer adatok előnyei és hátrányai. A primer adatok típusai. Stílusok alkalmazása, módosítása, új stílus készítése, stílusok törlése.

3. Levéltár használat. Kutatás a levéltárban. Levéltári források felhasználása.

4. Könyvtári rendszerek használata

Könyvtári rendszerekben, szakfolyóiratokban való keresés.

5. Internet használata. Szakirodalom keresése. Az internetes források felhasználása, lábjegyzetek készítése.

6. A kutatás módszerei.

Kvalitatív kutatási módszerek történeti áttekintése. Mélyinterjú, fókuszcsoportok. Esettanulmány készítése, strukturálatlan megkérdezés. **Kvantitatív** kutatási módszerek: megfigyelések, megkérdezések, felmérések.

7. A kérdőíves kutatás szempontjai és módszerei. Online kérdőív készítése.

A mintavétel folyamata, a mintavétel alapvető szakkifejezései. Mintavételi eljárások: nem véletlen mintavétel (önkényes, elbírálásos, kvótás), véletlen minták (egyszerű, szisztematikus, rétegzett, csoportos). Mérési szintek (skálák): névleges szint, sorrendi szint, intervallum szint, arányskála.

8. Adatok előkészítése, elemzése.

Adatok rendezése. Képletek alkotása. Logikai függvények alkalmazása. Mátrix függvények alkalmazása. Feltételes formázás. Statisztikai függvények alkalmazása. A program sűgójának alkalmazása a használat során.

Összetett statisztikai feladatok megoldása. Diagram készítése, formázása. Szűrések. Kimutatás készítése. Keresztáblás lekérdezések.

9. Szakdolgozat felépítése, elkészítése.

Bevezető, kutatási cél (hipotézis) megállapítása, tartalom megírása, összegzés, felhasznált irodalom, mellékletek.

Bekezdések alkalmazása, jegyzetszámok, lábjegyzetek elkészítése teljes bibliográfiai adatokkal, idézőjelek alkalmazása, kiemelések logikus egymásra épülése. Címrendszer áttekinthető felépítése.

10. A szakdolgozat formai követelményei.

A szakdolgozat felépítése, formai követelményeinek megvalósítása szövegszerkesztő program segítségével.

11. Mellékletek. Képek, ábrák, képjegyzék, ábrajegyzék, saját készítésű fotók stb. forrás megjelölésével.

Nappali képzésben résztvevő hallgatók esetében: alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: előadás, bemutatás, szemléltetés, megbeszélés, vita.

Előtanulmányi feltételek: középiskolai tanulmányok

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

A kurzus teljesítésének feltételei:

Nappali képzésben résztvevő hallgatóknak:

„A XX. századi magyar politikatörténet” c. tárgy tantárgyleírásában található 12 témakörből egyet kell választani.

Előadás keretében ppt. segítségével bemutatni a választott témakört!

Az előadás tartalmazza:

- legyen meghatározott a kutatás célja,
- logikusan felépített a tartalom,
- az előadás tartalmazza az ok-okozati összefüggéseket,
- legyen összefoglalás, amelyben saját véleményüket is megfogalmazzák.
- A ppt-ben legyenek lábjegyzetek, amelyek a felhasznált irodalom bibliográfiáját tartalmazzák, oldalszámmal együtt. Az internetről letöltött irodalmat oldják fel, ott is legyenek bibliográfiai adatok, és a letöltés dátuma. A dolgozat végén tüntessék fel a felhasznált irodalmat. Az előadást lehetőleg más segédlet nélkül önállóan mondják el!

Wikipédia csak további szakirodalom keresésére használható, felhasználása nem elfogadható!

Az előadások hossza: 25-30 perc!

Az előadásokat a félév utolsó két óráján hallgatjuk meg és értékeljük közösen, a megadott szempontok alapján!

Levelezős és távoktatásos kurzus esetében:

A hallgatók **szabadon választott témából** (ajánlott a szakdolgozatra gondolni és olyan témát választani, amit tovább lehet kutatni), **6 oldalnál nem kevesebb terjedelemben** (természetesen több lehet) készítsenek **beadandó dolgozatot**. Ez nem tartalmazhatja a borítót és a felhasznált irodalmat!

Wikipédia csak további szakirodalom keresésére használható, felhasználása nem elfogadható!

- a beadandó dolgozatnak összefüggő szövegnek kell lennie,
- szerkezeti felépítése: bevezető, kutatási cél meghatározása, kutatás kifejtése, ok-okozati összefüggések láttatása, összegzés,
- formai követelményeinek: tartalomjegyzék, tagolás, **lájbjegyzetes hivatkozás, felhasznált irodalom teljes bibliográfia, oldalszám, KÖTELEZŐ!**
- Az internetről letöltött irodalmat oldják fel, ott is legyenek bibliográfiai adatok, és a letöltés dátuma!
- betű: Times New Roman, 12-es betűméret, másfeles sortávolság,
- lehetnek képek, ábrák stb. szöveg közben
- lehetnek mellékletben a dolgozat végén, minden esetben forrásmegjelöléssel!

A dolgozatokat a Moodle felületére kérem feltölteni, **2023. május 6-ig (szombat!)**

Értékelés:

- Elégtelen az érdemjegy, ha a hallgató nem rendelkezik kellő tájékozottsággal a kutatás alapfogalmairól, alapvető teoretikus megközelítéseiről, interdiszciplináris vonatkozásairól, az adekvát eszközök és módszerek kiválasztásáról és gyakorlati alkalmazásáról;
- Elégséges a jegy, ha a hallgató nagy hiányosságokat mutat a fentiek használatában,
- Közepes az érdemjegy, ha bizonytalan a kutatási fogalmak és az elméletek ismeretében, és ezek gyakorlati alkalmazásában, de képes ezekről számot adni;
- Jó az érdemjegy, ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a kutatási fogalmak és az elméletek ismeretében, és ezek gyakorlati alkalmazásában;
- Jeles az érdemjegy, ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik feladataiban.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése: -

Kötelező irodalom:

Babbie, Earl (2006): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest.

Lengyelne Molnár Tünde – Tóvári Judit (2001): Kutatásmódszertan. Távköztársasági tankönyv.

http://publikacio.uni-eszterhazy.hu/147/1/kutatasmodszertan_lengyelne%20tunde%20tovar%20judit.pdf

(letöltés dátuma: 2022. 02. 02.)

Gyurgyák János (2005): Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Osiris Kiadó.

68-75.o.; 79-83.o.; 98-105.o.

Umberto Eco (2005): Hogyan írjunk szakdolgozatot? Kairosz Kiadó, Bp., 2005.

Sántha Kálmán (2009): Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába.

Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

Lengyelne Molnár Tünde (2013): Kutatástervezés. Eger.

Ajánlott irodalom:

Kutatás a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában:

https://mnl.gov.hu/mnl/ol/gyakori_kerdesek (letöltés dátuma: 2022. 02. 02.)

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár adatbázisai: <https://fszek.hu/onlibrary/databases>

Szabad hozzáférés az Országgyűlési Könyvtár adatbázisaihoz:

<https://www.ogyk.hu/hu/blog/posts/szabad-hozzaferes-az-ogyk-adatbazisaihoz>

(letöltés dátuma: 2022. 02. 02.)

Felhívom a Hallgatók figyelmét, hogy a Neptun kódjuk felhasználásával el tudják érni az egyetem könyvtárának honlapján lévő adatbázisokat!

<https://www.kodolanyi.hu/konyvtar/>

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Oktatók: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár, Kun Bence

Tantárgy neve: Az EU és Magyarország		Kreditszáma: 3 v.4 v.5	Kódja: NE158, NE044, TR158
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó és széleskörű ismeretekkel rendelkezzenek az európai integráció előzményeiről, kialakulásáról és jelentőségéről, a bővítés és mélyülés összefonódásáról és további lehetőségeiről. Mindezt „magyar szemmel” nézve, a kurzus során áttekintjük hazánk rendszerváltás előtti kapcsolatait az Európai Közösséggel, majd a magyar csatlakozás folyamatát. A konkrét magyar példa és az uniós bővítések összevetésével, a konkrétól az általános felé haladva a hallgatók képessé válnak a keleti bővítés fő sajátosságainak tipizálására, valamint a bővítésben bekövetkező változások okainak feltérképezésére, mely lehetővé teszi a komparatív technikák alkalmazását és fejlesztését és a komplex látásmód kialakítását. A csatlakozási folyamat hosszú időszakában, valamint a Közösségen belül eltöltött több mint tíz év alatt mind az Unió, mind Magyarország jelentős átalakuláson ment keresztül. A változásokat és azok okait megismerve a hallgatók képet kapnak a Közösségen bekövetkező folyamatos átalakulásról, megismerik a Közösség dinamikáját, fejlődik a hallgatók folyamatszempélete. A hallgatók Magyarország Közösségen belüli szerepét, helyzetét, lehetőségeit vizsgálva képessé válnak a szupranacionális és kormányközi döntéshozatali mechanizmusok összehasonlítására, valamint az uniós szabályok mindennapi életre gyakorolt hatásainak átfogó ismeretére. A hivatalos uniós honlapok folyamatos figyélésével lehetőség nyílik az egyéni kutatómunka készségének kialakítására, a dokumentumelemzésre, valamint fokozatosan fejlődik az uniós szaknyelv ismeretének készsége.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján): az EU multiperspektívikus szemléletmódjának kialakítása, szupranacionális, nacionális és szubnacionális szintek közötti kapcsolatok feltárására és együttműködésére vonatkozó készségek kialakítása; komparatív technikák alkalmazása és fejlesztése, komplex látásmód kialakítása, uniós szaknyelv ismerete, uniós honlapokról információk szerzésének és feldolgozásának képessége, egyéni kutatómunka készségének erősítése, érvelési technikák fejlesztése,			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):			
j) tudása			
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az Európai Unió működését, hatásköreit, jogrendszerét. - Ismeri a Közösség tanulmányozásához szükséges szakkifejezéseket, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. - Tisztában van az Unió meghatározó intézményeinek és a jogi gyakorlat elemzéséhez szükséges elméletekkel és módszerekkel. - Összefüggéseiben értelmezi az EU gazdasági, politikai, társadalmi, szociális hatásait és viszonyrendszerét. 			
k) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> - Képes az EU működését illetően az összefüggésekben való látásmódjára, a szakpolitikákban, a tagállami kapcsolatokban és érdekérvényesítésben való eligazodásra, a folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására. - Képes az EU kérdéskörében az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. 			

- Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő szakpolitikai feladatok ellátására.

l) attitűdjei

- A hallgató igényessé válik az Unió működésével kapcsolatos információk kritikus elemzésével, feldolgozásával és bemutatásával kapcsolatosan.
- Törekszik az EU és Magyarország vonatkozásában a folyamatos ismeretszerzés igényének, a szakmai hivatástudatnak a kialakítására.
- Érti és elfogadja az EU működésének változásait és azok okait.

d) autonómiája és felelőssége

- Az EU területén szerzett komplex ismereteit alkalmazza az önművelés és folyamatos ismeretszerzés terén.
- Az Európai Unió működése és az EU és Magyarország viszonyrendszerében felmerülő szakmai kérdések megválaszolása kapcsán önállóan véleményt alkot, illetve a másokkal való kooperációja során vállalja az egyéni felelősséget.

A tantárgy tartalma:

A hallgatók nyomom követhetik a Közösség fejlődésének történetét, egyrészt az integráció mélyülését jelentő Szerződések elemzésével, másrészt a Közösség történetét végigkísérő bővülési folyamatok tanulmányozásával, kiemelten kezelve hazánk csatlakozását, rávilágítva azokra az újszerű elemekre, amelyek megkülönböztetik a keleti bővítést a korábbiaktól. Ezen változások elemzésével és a komparatív összehasonlító módszer alkalmazásával kívánunk lehetőséget biztosítani hallgatóinknak, hogy megértsék a változások szükségességét és az integráció folyamatjellegét, s egyúttal képesek lesznek elhelyezni a Közösséget a nemzetközi politikában is. Bemutatásra kerül hazánk és az Európai Unió kapcsolatrendszere, a magyar részvétel a Közösségben, hazánk érdekérvényesítési lehetőségei, melynek kiemelt állomása volt a 2011. évi soros elnökség. A hallgatók megismerkednek az uniós szabályozókkal melyek a legteljesebb szigorral kötelezőek a magyar országgyűlésre, a magyar kormányra, a vállalatokra, a bankokra és egyéb jogi személyekre. A kurzus feltérképezi az Unió előtt álló legfőbb kihívásokat és a lehetséges válaszokat, ebben Magyarország lehetőségeit és korlátait. Az ismeretszerzés és átadás során a kurzus épít a hallgatók nemzetközi politikai és globalizációs ismereteire, önálló elemzéseire és véleményformálására.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Az előadás vita- és gondolatindító jellegű, az előadásokon a vitára, problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, valós gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére, az összefüggések átlátására, felismerésére törekszünk.

Mindezt az érvelési és tárgyalási technikák fejlesztésével, integrációs dokumentumok elemzésével, az uniós honlapok folyamatos figyelésével, az azokról való információszerzéssel és az önálló munkavégzés képességének fejlesztésével érjük el.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is)

Nappali képzés:

- A hallgatók a félév során az uniós honlapok figyelemmel kísérésével kiválasztva a Moodlebe feltöltött aktualitások közül egyet minden konzultáción számot adnak az EU és hazánk kapcsolatainak alakulásáról, a legfőbb eseményekről kötetlen beszélgetés formájában.
- A kurzust szóbeli vizsga zárja, melyen a hallgatók számot adnak elméleti tudásukról és szakirodalmi olvasottságukról.

Az érdemjegybe beszámításra kerül:

- az órákon tanúsított aktivitás;
- az órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;
- bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.

Részidős képzés:

- A hallgatók a félév során az uniós honlapok figyelemmel kísérésével kiválasztva a Moodlebe feltöltött aktualitások közül egyet 5 oldalas írásbeli esszé formájában az adott kérdéssel kapcsolatban számot adnak az EU és hazánk kapcsolatainak a félévhez kapcsolódó alakulásáról, a legfőbb eseményekről. *(Határidő szorgalmi időszak 14. hete vasárnap éjjél)* A feladat előfeltétele a

vizsgának.

- A kurzust szóbeli vizsga zárja, melyen a hallgatók számot adnak elméleti tudásukról és szakirodalmi olvasottságukról.
- Elvárás az órai részvétel;

Pót- és vizsgakurzus, valamint kedvezményes tanrend esetében

A követelmény megegyezik a részdíjs képzéssel

Értékelés:

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 90-120

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- Önálló adatgyűjtés és feldolgozás;
- Az Európai Unióval foglalkozó intézmények, szervezetek működésének megismerése (pl. KÜM, Külügyi- és Külgazdasági Intézet, Európa Pont, Europe Direct)
- A kötelező és ajánlott olvasmányok feldolgozása,
- Forrásgyűjtés, szakirodalom-feldolgozás az órai munkához;
- Uniós honlapok figyelemmel kísérése,
- Felkészülés a vizsgára;
- Esszé:
 - ✓ max. 20% a téma általános ismérveinek és előzményeinek bemutatása,
 - ✓ 80% a félévi aktuális események ismertetése
 - ✓ lábjegyzetes hivatkozás és a munka végén a felhasznált irodalom feltüntetése (ezek nélkül a beadott munka elégtelenre történő értékelése)

Kötelező irodalom:

ARATÓ KRISZTINA – KOLLER BOGLÁRKA (szerk.) (2019) Az Európai Unió politikai rendszere. Dialóg Campus. ([Moodleben feltöltésre került](#))

BALÁZS PÉTER (2017) Hogyan tovább, Európa? Progress Könyvek. Noran Libro

BÍRÓ-NAGY ANDRÁS – LAKI GERGELY (2019) 15 év után. Az Európai Unió és a magyar társadalom. Friedrich-Ebert-Stiftung. ([Moodleben feltöltésre került](#))

EGENHOFER, Christian, Sebastian Kurpas, Piotr Maciej Kaczyński, Louise G. van Schaik: *The Ever-Changing Union: An Introduction to the History, Institutions and Decision-making Processes of the European Union*. Brussels. ISBN: 9789290799801 Online: <http://www.ceps.eu/book/ever-changing-union-introduction-history-institutions-and-decision-making-processes-european-un>

LŐRINCZNÉ Bencze Edit (2020) Az európai uniós bővítések elmélete és gyakorlata a horvát csatlakozás tükrében. Akadémiai Kiadó. <https://mersz.hu/lorinczne-bencze-az-europai-unios-bovitesek-elmelete-es-gyakorlata-a-horvat-csatlakozas-tukreben>

Ajánlott irodalom:

ARATÓ Krisztina – KOLLER Boglárka (2015) Magyarország és az Európai Unió. In: KÖRÖSÉNYI András szerk.: *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Budapest. Osiris – MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, Politikatudományi Intézet.

ARATÓ Krisztina – KOLLER Boglárka (2015) Európa utazása – Integrációtörténet. Gondolat Kiadó, Budapest.

KÜLÜGYMINISZTERIUM: *Hat hónap egy erősebb Európa szolgálatában – áttekintés az Európai Unió Tanácsának magyar elnökségéről – 2011. január – június*. A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Budapest, 2011.

http://eu.kormany.hu/download/1/ff/20000/HUPRES_EREDMENYEK_HU.pdf

LŐRINCZNÉ Bencze Edit: *Az Európai Unió és tagállamai: A többszintű kormányzás analitikus kereteinek változásai a szabályzási folyamatok dinamikájában*. In: Hervainé Szabó Gyöngyvér (szerk.) *A 21. század eleji államiság kérdőjelei*. Székesfehérvár, KJF, 2015. 231-260. (Moodeleben feltöltésre került)

MOLNÁR ANNA (2018) Az Európai Unió külkapcsolati rendszere és eszközei. A külkapcsolatoktól a kül-, a biztonság- és védelempolitikáig. Dialóg Campus, Budapest. (Moodeleben feltöltésre került)

[Az Unió helyzete 2022-ben - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#)

Honlapok:

- Az Európai Unió központi portálja: https://europa.eu/european-union/index_hu
- Európai Bizottság: http://ec.europa.eu/index_hu.htm
 - Az Európai Bizottság Magyarországi Képvisellete: [Kezdőlap \(europa.eu\)](#)
 - Az EU Tanácsa: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/>
 - Európai Tanács: <https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>
 - Európai Parlament: <https://www.europarl.europa.eu/portal/hu>
 - Az Európai Parlament budapesti Tájékoztatási Irodája: <http://www.europarl.europa.eu/budapest/>
 - Az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége. <http://www.eu2011.hu/hu>
 - [EU Bookshop](#) – az Európai Unió Kiadóhivatalának (Publications Office) kiadványai
 - [EU Whoiswho](#) – ki kicsoda az EU-ban
 - [Rapid](#) – a Bizottság Sajtó- és Tájékoztatási Szolgálatának információi
 - [Tenders Electronic Daily \(TED\)](#) – uniós közbeszerzési értesítő
 - [EUROSTAT](#) – az Európai Unió Statisztikai Hivatalának adatbázisa
 - [CORDIS](#) – az Európai Unió kutatási és fejlesztési tevékenységével kapcsolatos információk
 - [EURES](#) – Európai Foglalkoztatási Szolgálat (adatbázis álláskeresőknél és munkaadóknál)
 - [European e-Justice](#) – európai igazságügyi portál
 - [IATE](#) – az EU többnyelvű terminológiai adatbázisa

Uniós hírportálok

- [Intézkedések az egyes szakterületeken \(europa.eu\)](#)
- [EurActiv](#) – hírek, aktualitások 12 nyelven
- [EU Observer](#) – hírek, aktuális jelentések angol nyelven
- [EU Business](#) – gazdasági hírek angol nyelven
- [Brüsszeli hét magazin - Infostart.hu](#)

Uniós kiadványok: <https://publications.europa.eu/hu/web/general-publications/publications>

[Hogyan működik az EU? - Uniós kiadványok - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#)

Tantárgyfelelős: Lőrinczné dr. habil. Bencze Edit PhD főiskolai tanár

Oktatók: Lőrinczné dr. habil. Bencze Edit PhD főiskolai tanár

Dr. Szent-Iványi István

Tantárgy neve: Kora újkori magyar történelem		Kreditszáma: 6	Kódja: TR145
Óratípus:	elmélet	Értékelés: vizsga	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A kurzus célja az európai események és történeti folyamatok áttekintése a mohácsi csatától II. József haláláig, az európai eseményekkel szoros összefüggésben. A tananyagban kronologikusan haladunk, közben folyamatos kitékintésekkel az európai viszonyokra politikai-gazdasági változásokra, kulturális hatásokra. A kurzus során az ország három részre szakadása, a három országrész sajátosságai, a társadalmi-kulturális aspektusok lesznek áttekintve.</p> <p>Célunk, hogy a hallgatók a kapcsolódó évközi gyakorlati feladatok szakirodalmi szövegeinek feldolgozása és egy-egy résztemába való elmélyültebb kutatásaik által képesek legyenek az események kronologikus áttekintésén túl a korszak Közép-Európáját formáló politikai, gazdasági, társadalmi, vallási, művelődési és életmódbeli folyamatok felismerésére és értelmező, elemző bemutatására.</p> <p>Fontos célunk annak a kutatói szemléletnek a megalapozása, hogy a történelmi események és folyamatok tanulmányozása során nemcsak térben és időben, de szaktudományos vonatkozásban is szükséges a szinkron, szintetizáló munkamódszer, egy-egy probléma (hipotézis) megválaszolásra politikatörténeti, diplomáciatörténeti, gazdaság, művelődés, eszmetörténeti, egyháztörténeti, vagy éppen technikatörténeti ismereteinkre is szükség lehet.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
a) tudása:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. ➤ Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait. ➤ Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. ➤ Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. ➤ Tájékozott az egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében. ➤ Ismeri az európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait 			
b) képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Értelmezi a magyar és európai kulturális és történeti jelenségeket és azok történeti beágyazottságát. ➤ Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális és történeti jelenségeket európai kontextusban értelmezni. ➤ Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. 			

- Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni.
- Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.
- Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően több stílusregiszterben, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
- Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a történeti-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviselet a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére.
- Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a történettudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

A tantárgy tartalma:

1. Mohács és következményei, a Mohács-vita témái és főbb alakjai, eseménytörténet Mohács és a három részre szakadás között, a másfél évtizednyi zűrzavar kora, két király egy országban.

A Királyi Magyarország kialakulása, berendezkedése és jellemzői a 16. században.

Vita a középkori magyar állam örökségének továbbviteléről. 1541 és előzményei, Fráter kísérlete az ország egységének helyreállítására, európai összefogás Buda visszavételének kísérletére és a kudarc politikai következményei. Az 1540-es évek oszmán foglalásai (Siklós, Pécs, Esztergom, Tata, Pápa, Székesfehérvár,

Visegrád, Hatvan, Nógrád, Simontornya). Béke Drinápolyban, a Habsburg szövetségesbe vetett illúzió vége, Fráter újabb egyesítési kísérlete, kudarc és halála.

2. A Királyi Magyarország frontországgá válása, a végvár-rendszer és a végvári katonaság kiépülése, újabb várháborúk (Becse, Beccserek, Csanád, Temesvár, Lippa, Eger, Veszprém, Drégely, Szigetvár). A Magyar Királyság a Habsburg Monarchia részeként, a kölcsönös egymásraultalság kora. Államrendszer és közigazgatás, a központi kormányzervek és a magyar intézmények kialakulása. Népeesség, gazdaság, település földrajzi jellemzők.

3. Török megszállás alatt, az oszmánok állama és berendezkedése Magyarországon.

A hódoltság története, az új tartomány kialakítása. Oszmán-török, a terminológiák pontosítása. Az oszmánok története a 13. századtól 1541-ig. A birodalomszervező Oszmán Gázi és politikai sikerének tényezői, a tartós hódítás feltételei. Az oszmán államszervezet (törzsből állam) és a tehetséges utódok. Orhán a katonai szervező, a modern, állandó hadsereg létrehozója, az állandó hódítás kényszere. Az oszmánok megjelenése (1354. Gallipolli) és folyamatos előretörése Európában. Bajezid a tímár rendszer és a rendszeres adóztatás kiépítője. Az oszmán interregnum, majd Hódító Mehmed kora.

A Magyar Királyság és a török probléma a 15-16-században. Az oszmán állam általános jellemzői, berendezkedése, hadszerkezete, pénzügyei, az „oszmán feudalizmus” jellemzői. A Hódoltság területének beillesztése a birodalomba, közigazgatás, hivatali tisztségek, hadszerkezet, gazdaság, társadalom, kultúra.

4. Az Erdélyi Fejedelemség a 16. században, „a legszűkebb ösvényen”. Létrejöttének előzményei, Fráter helytartóságának korszaka, egy „bizonytalan státuszú állam”, egyesítési kísérletek, Ferdinánd, majd Izabella uralma, János Zsigmond trónra lépése, Princeps Transylvaniae. 1570. speyeri szerződés és Ortelius térképe, az önálló Erdély megjelenése. Vita az Erdélyi Fejedelemség létrejöttéről: mindig is különállóan létezett, Szulejmán „alkotása”, hatalmi vákuumban született (Szekfü), a Keleti Királyság politikai örököse (Mályusz). Erdély és a középkori magyar államiság kapcsolata. Erdély, mint „nemzeti királyság” a magyar történetírói hagyományban, illetve a mai nézőpontok. Erdély és a Porta kapcsolata. Báthory István fejedelemsége és lengyel-magyar állama, Báthory Zsigmond személye és tevékenysége. Erdély államszervezete, a sajátos fejedelmi hatalom, az országgyűlés és a helyi igazgatás szervei, a magyar megyék, székely és szász székek rendszere.

5. A 15 éves háború és Bocskai szabadságharc

A 15 éves háború előzményei, a Királyi Magyarország és az oszmánok viszonya a 16. század utolsó harmadában, a drinápolyi béke (1568) és háborús békeévek időszaka. A háború kirobbanása, Rudolf és III. Murad személye, ambícióik és hadi aktivitásuk, az események korszakolása, a háború első (1591-1596) és második (1597-1606) szakasza.

Erdély bekapcsolódása a török ellenes küzdelembe, Báthory Zsigmond zaklatott személyisége, politikája különutas kísérlete és a következmények. Bocskai mozgalmanak előzményei: a háborús költségek és pusztítások, az udvar pénzszerzési kísérletei, a vallási sérelmek erősödése. A felkelés menete, katonai eseményei, a bécsi és a zsitvatoroki béke eredményei. Bocskai politikai végrendelete. Szabadságharc volt-e Bocskai felkelése?

6. A két Magyarország a 17. század első felében

A 17. század változó értelmezései, a romlás és megújulás korszaka, béke és polgárháború a két nagyhatalom határán, a kiútkeresők kora, felszabadított, de elpusztított ország. A Királyi Magyarországon a II. Mátyás engedményei a hatalomért, a rendek győzelmének kora. A kiváltságolások időszaka. Militarizálódó településhálózat, a parasztvármegyék kora. A válságos éveket követően Erdély aranykora, Bethlen Gábor és I. Rákóczi György személye, tevékenységük és megítélésük, Tündérország kora.

7. A két Magyarország a 17. század második felében

Lipót kora a Királyi Magyarországon, a török elleni háborúskodás kiújulása. Zrínyi Miklós személye, hadi-politikai elképzelései, megítélése. Az 1660-as évek katonai eseményei és a szégyenletes vasvári béke. Kiseb és nagyobb sérelmek és a Wesselényi féle összeesküvés, majd az azt követő megtorlás időszaka. Bujdosók, kurucok és Thököly színre lépte. Thököly fejedelemsége, a negyedik Magyarország.

Erdélyben a békés időszak vége, II. Rákóczi György szerencsétlen lengyelországi hadjárata és az oszmán megtorlás, tatár pusztítások, kártételek. Apafi Mihály konszolidációja és a béke ára.

8. A török kiűzése

Az újabb oszmán hadjárat kudarc, Bécs 1683-as sikertelen ostroma. Jelentős európai összefogás, magyar mozgósítás. A visszafoglaló háború megindulása, a második tizenöt éves háború. A háború első szakasza, Esztergom (1683), Érsekújvár, Visegrád, Vác, Pest, Szolnok (1685) és Buda (1686) visszafoglalása. A Szent Liga létrejötte, célok és tagok. Thököly lavírozása, politikai ambíciói. A visszafoglaló háború második periódusa, Pécs, Szeged, Eger (1686), Eger (1687), Belgrád visszavétele (1688), az ország középső területének végleges felszabadulása. A karlócai béke és jelentősége.

9. Gazdaság, társadalom a 16-17. századi Magyarországon.

A Magyar Királyság Európa gazdasági vérkeringésében, a Hódoltsági terület gazdasága. A nagybirtok

jelentősége a korszakban, az iparosodás korlátai és lehetőségei. Erdély gazdasága, a bevételek és sorsuk, a fejedelemség kincstára. A három terület adóztatási rendje, a kettős adóztatás rendszere. A hódoltsági mezővárosok felemelkedése. Kézművesség a 16-17. században, céhek kora, új iparágak megjelenése. Társadalmi csoportok és jellemzőik, Erdély népei.

10. A Rákóczi – szabadságharc

Magyarország a török kiűzése után, az 1687-es pozsonyi országgyűlés jelentősége és törvényei. Kollonich Lipót és az Einrichtungswerk, a vallási türelmetlenség, a közigazgatás átalakításának és a népességek betelepítésének a kora. A kiváltságok korának vége, a hadsereg átalakítása, Erdély és a Diploma Leopoldium. A szabadságharc okai, Rákóczi Ferenc személye, indíttatása, politikai elképzelései. A hadi események és a kuruc állam fokozatos kiépítése. Zászlóvetétel, a szatmári megállapodás történeti jelentősége, „az áruló Károlyi” és „száműzött Rákóczi” a történeti hagyományban.

11. III. Károly és Mária Terézia kora

Magyarország új berendezkedése a 18. században. A népesség, gazdálkodás, társadalom és kultúra megváltozása. A lassú gyarapodás időszaka. III. Károly a magyar trónon, kompromisszumok és reformok. A nőági örökösödés elfogadtatása és ennek ára, rendek megújulása a Habsburg Birodalomban és Magyarországon. Mária Terézia trónra lépése és az osztrák örökösödési háború. Az aacheni béke (1748) az európai hatalmi egyensúly helyreállítása, majd a hétéves háború és következményei. Mária Terézia uralkodásának szakaszai, oktatási, egészségügyi, egyházi, jobbágyügyi reformjai.

12. II. József reformjai

József tevékenysége társcsászárként, személyisége, neveltetése, a felvilágosodás hatása, politikai elgondolásai az uralkodás gyakorlatáról, a hatalom eredetéről. A Gesamtmmonarchie eszméje és gyakorlata, a közigazgatás átszervezése. Türelmi politika, egyház és állam szétválasztása, VI. Pius fordított Canossája. Gazdasági, oktatási reformok, a türelmetlen jozefinizmus politikája, a nyelvrendelet és hatása Magyarországon és a birodalom más tartományaiban. A józsefi uralkodási gyakorlat kudarcának oka, értékelése, megítélése.

Kötelező irodalom:

ÁGOSTON GÁBOR-OBORNI TERÉZ: A tizenhetedik század története. Pannonica. Budapest. 2000.

https://mandadb.hu/tetel/182472/A_tizenhetedik_szazad_tortenete

BARTA JÁNOS: A tizennyolcadik század története. Pannonica. Budapest. 2000.

https://mandadb.hu/tetel/182473/A_tizennyolcadik_szazad_tortenete

PÁLFFY GÉZA: A tizenhatodik század története. Pannonica. Budapest. 1997.

https://mandadb.hu/tetel/182471/A_tizenhatodik_szazad_tortenete

Ajánlott irodalom:

ETÉNYI NÓRA, G. –HORN ILDIKÓ – SZABÓ PÉTER: Koronás fejedelem. Bocskai István és kora General Press, Bp., 2006.

ETÉNYI NÓRA, G. –HORN ILDIKÓ (szerk.): Színlelés és rejtőzködés, a kora újkori magyar politika szerepjátszói. L'Harmattan - Transylvania Emlékeiért Tudományos Egyesület, Bp., 2010. (valamely tetszőleges tanulmány!)

GEBEI SÁNDOR: A Rákóczi-szabadságharc. Kossuth, Budapest, 2012.

H. BALÁZS ÉVA: Bécs és Pest-Buda a régi századvégen. Magvető. Budapest, 1987.

HERMANN RÓBERT (szerk.): Nemzetmentők, vagy megalkuvók? Kollaboránsok a magyar történelemben.

Komp-Press Kiadó-Korunk, Kolozsvár, 2015.

KOSÁRY DOMOKOS: Újjáépítés és polgárosodás 1711–1867. Háttér, Budapest, 1990.

KÖPECZI BÉLA (szerk.): Erdély története I. A kezdetektől 1606-ig Akadémiai, Budapest, 1986.

KÖPECZI BÉLA (szerk.): Erdély története II. 1606-1830-ig. Akadémiai, Budapest, 1986.

PACH ZSIGMOND PÁL (szerk.): Magyarország története 1526-1686. Akadémiai., Budapest. 1985.

PACH ZSIGMOND PÁL (szerk.): Magyarország története 1686-1790. Akadémiai., Budapest. 1989.

PÁLFFY GÉZA: A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században. Akadémiai Kiadó. Budapest, 2010.

R. VÁRKONYI ÁGNES: A Királyi Magyarország 1541-1686. Vince Kiadó., Budapest. 1999.

R. VÁRKONYI ÁGNES: Három évszázad Magyarország történetében 1526-1790. I. kötet. A megosztottság évszázada 1526-1606. Korona Kiad., Budapest. 1999.

SINKOVITS ISTVÁN (szerk.): Magyar történeti szöveggyűjtemény 1526-1790. I-II. Tankönyvkiadó, Budapest. 1986.

STEMLER GYULA (szerk.): Magyar Kódex 3. Szultán és császár birodalmában. Kossuth. Budapest, 2000.

SZAKÁLY FERENC: Virágkor és hanyatlás 1440–1711. Háttér, Budapest, 1990.

SZIJÁRTÓ M. ISTVÁN: A 18. századi Magyarország rendi országgyűlése. Országgyűlés Hivatala. Budapest, 2016.

WELLMANN IMRE (szerk.): Magyar művelődéstörténet IV. Barokk és felvilágosodás. Reprint. Szekszárd, 1991.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy szóbeli vizsgával zárul. A vizsga alól beadandó elkészítésével, és az arra megajánlott jegy elfogadásával lehet mentesülni.

- A dolgozat terjedelme 10-15-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a neve, a tantárgy neve, kódja, , a dolgozat címe, keltezés
- az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék betűtípus: Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es (A tartalomjegyzék és az előlap nem része a terjedelemnek!)
- ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a megadott terjedelem részét,
- a dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni
- dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A dolgozatot a megadott 12 nagyobb témából, azok egy epizódjából, altémájából kell elkészíteni.

Levelező tagozat:

A tantárgy írásbeli kollokviummal zárul, de **a vizsgára bocsájtás feltétele:**

- a félév során egy alkalommal minimum 30 perces, vetítéssel egybekötött **kiselőadás** (az elkészített prezentációt annak előadása után a kurzus moodle oldalára legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napjáig fel kell tölteni)
- A tantárgy szóbeli vizsgával zárul. A vizsga alól beadandó elkészítésével, és az arra megajánlott jegy elfogadásával lehet mentesülni.

- A dolgozat terjedelme 10-15-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a neve, a tantárgy neve, kódja, , a dolgozat címe, keltezés
- az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék betűtípus: Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es (A tartalomjegyzék és az előlap nem része a terjedelemnek!)
- ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a megadott terjedelem részét,
- a dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni
- dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A dolgozatot a megadott 12 nagyobb témából, azok egy epizódjából, altémájából kell elkészíteni.

Pót és –vizsgakurzus:

A kurzus teljesítésének feltétele két, 5-10 oldalas házidolgozat elkészítése az oktatóval a kurzus első hetében egyeztetett, a korszakhoz kapcsolódó téma feldolgozásával.

Távoktatásos tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali és levelező tagozaton:

Az egyes feladatokhoz kapcsolódó értékelési szempontok:

A tanórai kiselőadások értékelési szempontjai:

- logikus felépítés, szakszerű nyelvhasználat 45%
- forrásmegjelölés (képi is!) 20%
- előadásmód 5%
- képi megjelenítés, betűméret, illusztrációk, címek 10%
- tovább vezető történeti kérdések megjelenítése 20%

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

**Tantárgyfelelős: Történelem Tanszék
Oktató(k): Molnár Dániel**

Tantárgy neve: Kora újkori egyetemes történelem		Kreditszáma: 6	Kódja: TR144
Óratípus:	elmélet	Értékelés: vizsga	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>A kurzus célja az európai események és történeti folyamatok áttekintése a nagy földrajzi felfedezésektől a francia forradalom kitöréséig. A tananyagban kronologikusan, a centrumországokra és a meghatározó folyamatokra koncentrálni haladunk. A 16. században a terjeszkedő, késő reneszánsz Európa államalakulatait, gazdaságát és kultúráját, a 17. században az abszolutista kontinentális fejlődést és Anglia sajátos útját, a 18. században a felvilágosodást és hatásait helyezzük a fókuszba a tény-ok-következmény módszertani hármasságát követve. Célunk, hogy a hallgatók a kapcsolódó évközi gyakorlati feladatok szakirodalmi szövegeinek feldolgozása és egy-egy rész témába való elmélyültebb kutatásaik által képesek legyenek az események kronologikus áttekintésén túl a modern Európát megalapozó politikai, gazdasági, társadalmi, vallási, művelődési és életmódbeli folyamatok felismerésére és értelmező, elemző bemutatására.</p> <p>Fontos célunk annak a kutatói szemléletnek a megalapozása, hogy a történelmi események és folyamatok tanulmányozása során nemcsak térben és időben, de szaktudományos vonatkozásban is szükséges a szinkron, szintetizáló munkamódszer, egy-egy probléma (hipotézis) megválaszolására politikatörténeti, diplomáciatörténeti, gazdaság, éghajlat-történeti, művelődés, eszmetörténeti, egyháztörténeti, vagy éppen technikátörténeti ismereteinkre is szükség lehet.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:			
a) tudása:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. ➤ Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait. ➤ Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. ➤ Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. ➤ Tájékozott az egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében. ➤ Ismeri az európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait 			
b) képességei:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Értelmezi a magyar és európai kulturális és történeti jelenségeket és azok történeti beágyazottságát. ➤ Képes átlátni a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális és történeti jelenségeket európai kontextusban értelmezni. ➤ Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. ➤ Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni. ➤ Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, 			

ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére.

- Képes az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően több stílusregiszterben, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.
- Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket.
- Képes megoldási javaslatokat adni a történeti-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezésére, az alapszakon belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására.

c) attitűdje

- Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére.
- Tudatosan képviseli a történettudomány és társterületei szaknyelvi és kommunikációs normáit.
- A történettudomány gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.
- Törekszik az információkat, érveket és elemzéseket különböző szempontok szerint átgondolni és bemutatni.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- Hatékonyan együttműködik a történettudomány szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi közösségekkel.
- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

A tantárgy tartalma:

A félév során a hallgatók megismerkednek a kora újkori Európa meghatározó államalakulataival, államférfijaival, gondolkodóival, a jelentősebb politika -, gazdaság- és kultúrtörténeti változásokhoz kapcsolódó történeti szakkifejezésekkel. Áttekintjük az egyes témákhoz kapcsolódó, a történettudomány historiográfiájában mérföldkönek számító és aktuálisan legizgalmasabb szakirodalmakat és az elmúlt évtizedekben a kutatókat leginkább foglalkoztató kérdéseket.

A tananyagban meghatározó szerepet kap a kapitalizmus létrejöttével és a gyarmati rendszerek kiépülésével meginduló folyamat és következményeinek a tanulmányozása, az európai nagyhatalmi viszonyok változása, az Európán belüli hatalmi viszonyok átalakulásának (nyugat-kelet, észak – dél, centrum-periféria) követése.

Az időben és térben is széles tananyagtartalom miatt a kurzus teljes körű és mélyreható bemutatást nem ígérhet, a perifériákkal csak érintőlegesen foglalkozik, a hallgatók számára a fő cél a az eseménytörténet vázlatos ismertetésén túl egy-egy kiemelkedő, meghatározó szaktörténész által írt munka segítségével a problémaközpontú történeti gondolkodás kialakítása és az önálló kutatómunkára felkészítés.

1. hét: Bevezetés, a korszak szakirodalmának, főbb vitakérdéseinek az áttekintése.

2. hét: Új világ. A nagy földrajzi felfedezések eseményei és következményei. Portugál felfedezők. Ibériaiak Amerikában, a spanyol Amerika létrejötte, jellemzői és hatása a spanyol királyságra. Kereskedelmi

gyarmattelepek. Misszió az Újvilágban. A rabszolgakereskedelem megindulása. A felfedezések harmadik hulláma, kereskedelem és hódítás keleten, hollandok, angolok, oroszok. A világ felosztása. A kapitalizmus „születése”, vállalkozók, gépesítés, népességnövekedés, ár forradalom, a városok Európája.

3. hét: Új hit. Reformáció, ellenreformáció -katolikus megújulás. Előzmények. Luther fellépése és tanai. A reformáció irányzatai. Vallásháború a Német-római Császárságban. A reformáció kulturális hatása. A katolikus univerzalizmus vége. Ellenreformáció és katolikus megújulás. Loyolai Ignác és a jezsuiták. A harcos egyház. A tridentí zsinat. A barokk jelentősége.

4. hét: Spanyolország és Portugália hatalma csúcán. Az egységes Spanyolország létrejötte. I. (V.) Károly és II. Fülöp uralkodása. Az abszolút hatalom és támaszai. Hadseregfejlesztés, a tanácsrendszer kiépítése. A spanyol gazdaság nehézségei. A spanyol inkvizíció. Portugálok az Indiákon. A portugál gyarmatbirodalom kiépülése.

5. hét: Anglia a 16–17. században. Az anglikán egyház létrehozása és VIII. Henrik kora. Az angol aranykor I. Erzsébet uralkodása idején. Anglia tengeri hegemoniájának (1588) és az angol gazdaság megugrásának a kezdete. Az angol gazdaság és társadalom átalakulása és ennek politikai következményei. A skót Stuartok az angol trónon. Abszolutizmus versus parlamentarizmus. Az Egyesült Királyság létrejötte és angol polgárháború. Az alkotmányos monarchia megszületése.

6. hét: Franciaország a 16–17. században. I. Ferenc uralkodása. A gallikán egyház és a királyi biztosok rendszerének kiépítése. Szakhivatalnokok az államapparátusban, a tanácsrendszer. Ferenc a „*reneszánsz fejedeleme*”, mecénatúra és építkezések. A vallásháborúk és a Bourbon konszolidáció. Az abszolutizmus diadala, XIII. és XIV. Lajos kora.

7. hét: A 17. század válságjelenségei és a „nagy” harmincéves háború. A népesedés visszaesése, a mezőgazdasági és ipari termelés növekedésének lanyhulása. Éhínségek, betegségek, járványok. A harmincéves háború kitörése, jellege, szakaszai (cseh, pfalzi, alsószász-dán, svéd, francia). Európa a vesztfáliai béke után, a hatalmi egyensúly létrejötte.

8. hét: Poroszország felemelkedése. A Hohenzollernek és a Német Lovagrend szekularizációja. Poroszország és Brandenburgtól egyesülése. Frigyes Vilmos („*a nagy választó*”) választófejedelem személye és tevékenysége, a fejedelemség területének és az uralkodói hatalomnak a növekedése. Holland kálvinisták, francia hugenották, osztrák zsidók és más vallási okból üldözöttek befogadása. Hadseregfejlesztés. I. Frigyes Vilmos reformjai, takarékoság és iparfejlesztés. II. Nagy Frigyes felvilágosult abszolutizmusa.

9. hét: Anglia a Györgyök uralkodása alatt és az USA létrejötte. Az Egyesítő Törvény (1707) és jelentősége. Az alkotmányos monarchia megszilárdulása, kabinetrendszer és Walpole és Pitt tevékenysége. A mezőgazdaság átalakulása, a textipipar gépesítése, az első ipari forradalom megindulása. Az amerikai függetlenségi háború okai, lefolyása és következményei.

10. hét: Franciaország a 18. században. Az „*ancien régime*” időszaka. XV. Lajos uralkodása, régenesek, kegyencek és a „*miniszteri despotizmus*”. Az állam eladósodása. XVI. Lajos kora. Turgot, Necker és Calonne kísérletei a pénzügyi helyzet megoldására. A francia mezőgazdaság fejlődése, a városok virágzása, a társadalom átalakulása.

11. hét: Oroszország a 16–18. században. A Moszkvai Nagyfejedelemség terjeszkedése, „*az orosz földek gyűjtése*” IV. Iván korában. A származás, rang és szolgálat (rod, csin, szluzsba) elvének megerősödése. A szolgálonemesség (pomescsikek) felemelkedése. Az orosz rendiség kezdetei. Az első Romanovok. Az orosz egyházszakadás. I. Nagy Péter reformjai. Az északi háború. Észak Szemiramisza, II. Katalin és a felvilágosult abszolutizmus.

12. hét: A tudomány „*forradalma*” és a felvilágosodás. Gutenberg, Huygens, Kopernikusz, Tycho Brache, Galilei, Kepler, Newton, Toricelli, Lavoisier, Lomonoszov, William Harvey. Bacon, Descartes, Spinoza,

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: Bevezetés, a korszak szakirodalmának, főbb vitakérdéseinek az áttekintése. Az Új világ. A nagy földrajzi felfedezések eseményei és következményei. Portugál felfedezők. Ibériaiak Amerikában, a spanyol Amerika létrejötte, jellemzői és hatása a spanyol királyságra. Kereskedelmi gyarmattelepek. Misszió az Újvilágban. A rabszolgakereskedelem megindulása. A felfedezések harmadik hulláma, kereskedelem és hódítás keleten, hollandok, angolok, oroszok. A világ felosztása. A kapitalizmus „születése”, vállalkozók, gépesítés, népességnövekedés, ár forradalom, a városok Európája. Új hit. Reformáció, ellenreformáció -katolikus megújulás. Előzmények. Luther fellépése és tanai. A reformáció irányzatai. Vallásháború a Német-római Császárságban. A reformáció kulturális hatása. A katolikus univerzalizmus vége. Ellenreformáció és katolikus megújulás. Loyolai Ignác és a jezsuiták. A harcos egyház. A tridentí zsinat. A barokk jelentősége.

Spanyolország és Portugália hatalma csúcán. Az egységes Spanyolország létrejötte. I. (V.) Károly és II. Fülöp

uralkodása. Az abszolút hatalom és támaszai. Hadseregfejlesztés, a tanácsrendszer kiépítése. A spanyol gazdaság nehézségei. A spanyol inkvizíció. Portugálok az Indiákon. A portugál gyarmatbirodalom kiépülése

2. konzultáció: Anglia a 16–17. században. Az anglikán egyház létrehozása és VIII. Henrik kora. Az angol aranykor I. Erzsébet uralkodása idején. Anglia tengeri hegemoniájának (1588) és az angol gazdaság megugrásának a kezdete. Az angol gazdaság és társadalom átalakulása és ennek politikai következményei. A skót Stuartok az angol trónon. Abszolutizmus versus parlamentarizmus. Az Egyesült Királyság létrejötte és angol polgárháború. Az alkotmányos monarchia megszületése. Franciaország a 16–17. században. I. Ferenc uralkodása. A gallikán egyház és a királyi biztosok rendszerének kiépítése. Szakhivatalnokok az államapparátusban, a tanácsrendszer. Ferenc a „*reneszánsz fejedelem*”, mecénatúra és építkezések. A vallásháborúk és a Bourbon konszolidáció. Az abszolutizmus diadala, XIII. és XIV. Lajos kora. A 17. század válságjelenségei és a „*nagy*” harmincéves háború. A népesedés visszaesése, a mezőgazdasági és ipari termelés növekedésének lanygulása. Éhínségek, betegségek, járványok. A harmincéves háború kitérője, jellege, szakaszai (cseh, pfalzi, alsószász-dán, svéd, francia). Európa a vesztfáliai béke után, a hatalmi egyensúly létrejötte.

3. konzultáció:

Poroszország felemelkedése. A Hohenzollernek és a Német Lovagrend szekularizációja. Poroszország és Brandenburgtól egyesülése. Frigyes Vilmos („*a nagy választó*”) választófejedelem személye és tevékenysége, a fejedelemség területének és az uralkodói hatalomnak a növekedése. Holland kálvinisták, francia hugenották, osztrák zsidók és más vallási okból üldözöttek befogadása. Hadseregfejlesztés. I. Frigyes Vilmos reformjai, takarékoság és iparfejlesztés. II. Nagy Frigyes felvilágosult abszolutizmusa. Anglia a Györgyök uralkodása alatt és az USA létrejötte. Az Egyesítő Törvény (1707) és jelentősége. Az alkotmányos monarchia megszilárdulása, kabinetrendszer és Walpole és Pitt tevékenysége. A mezőgazdaság átalakulása, a textipar gépesítése, az első ipari forradalom megindulása. Az amerikai függetlenségi háború okai, lefolyása és következménye. Franciaország a 18. században. Az „*ancien régime*” időszaka. XV. Lajos uralkodása, régenesek, kegyencsek és a „*miniszteri despotizmus*”. Az állam eladósodása. XVI. Lajos kora. Turgot, Necker és Calonne kísérletei a pénzügyi helyzet megoldására. A francia mezőgazdaság fejlődése, a városok virágzása, a társadalom átalakulása. Oroszország a 16-18. században. A Moszkvai Nagyfejedelemség terjeszkedése, „*az orosz földek gyűjtése*” IV. Iván korában. A származás, rang és szolgálat (rod, csin, szluzsba) elvének megerősödése. A szolgálonemesség (pomescsikke) felemelkedése. Az orosz rendiség kezdetei. Az első Romanovok. Az orosz egyházszakadás. I. Nagy Péter reformjai. Az északi háború. Észak Szemiramisz, II. Katalin és a felvilágosult abszolutizmus.

Előtanulmányi feltételek: -

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy szóbeli vizsgával zárul, de **a vizsgára bocsájtás feltétele:**

- a félév során egy alkalommal minimum 30 perces, vetítéssel egybekötött **kiselőadás** (az elkészített prezentációt annak előadása után a kurzus moodle oldalára legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napjáig fel kell tölteni)

A vizsga alól beadandó elkészítésével, és az arra megajánlott jegy elfogadásával lehet mentesülni.

- A dolgozat terjedelme 10-15-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a neve, a tantárgy neve, kódja, a dolgozat címe, keltezés
- az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék betűtípus: Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es (A tartalomjegyzék és az előlap nem része a terjedelemnek!)
- ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a megadott terjedelem részét,
- a dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni
- dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A dolgozatot a megadott 12 nagyobb témából, azok egy epizódjából, altémájából kell elkészíteni.

Levelező tagozat:

A tantárgy írásbeli kollokviummal zárul, de **a vizsgára bocsájtás feltétele:**

- a félév során egy alkalommal minimum 30 perces, vetítéssel egybekötött **kiselőadás** (az elkészített prezentációt annak előadása után a kurzus moodle oldalára legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napjáig fel kell tölteni)

- A tantárgy szóbeli vizsgával zárul. A vizsga alól beadandó elkészítésével, és az arra megajánlott

jegy elfogadásával lehet mentesülni.

- A dolgozat terjedelme 10-15-A/4 oldal
- a dolgozat szerkesztett legyen
- az előlapon szerepeljen: a neve, a tantárgy neve, kódja, a dolgozat címe, keltezés
- az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék betűtípus: Times New Roman, 12-es betűméret, sortávolság 1,5-es (A tartalomjegyzék és az előlap nem része a terjedelemnek!)
- ábrák, táblázatok a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a megadott terjedelem részét,
- a dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kérem elkészíteni
- dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A dolgozatot a megadott 12 nagyobb témából, azok egy epizódjából, altémájából kell elkészíteni.

Pót és –vizsgakurzus:

A kurzus teljesítésének feltétele két, 5-10 oldalas házidolgozat elkészítése az oktatóval a kurzus első hetében egyeztetett, a korszakhoz kapcsolódó téma feldolgozásával.

Távoktatásos tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali és levelező tagozaton:

Az egyes feladatokhoz kapcsolódó értékelési szempontok:

A tanórai kiselőadások értékelési szempontjai:

- logikus felépítés, szakszerű nyelvhasználat 45%
- forrásmegjelölés (képi is!) 20%
- előadásmód 5%
- képi megjelenítés, betűméret, illusztrációk, címek 10%
- tovább vezető történeti kérdések megjelenítése 20%

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

Oktató: Molnár Dániel

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 180

Tantárgy neve: Muzeológia és néprajztudomány		Kreditszáma: 4	Kódja: TR146
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A tárgy célja, hogy a hallgatók tanulmányaik során korábban megszerzett ismereteik alapján képesek legyenek nyomon követni, értelmezni és feldolgozni a néprajz és a muzeológia kapcsolatrendszerének alakulását befolyásoló történelmi tényezőket, az ezzel kapcsolatos napi aktualitásokat, folyamatokat és változásokat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján): A kurzus kiemelt célja a generikus intellektuális képességek fejlesztése, amely az aktuális kihívások nyomon követésével, az elsődleges forrásokból történő megfelelő információk gyűjtésével a friss információk összegyűjtésének, szintetizálásának és feldolgozásának folyamatát a hallgatók gyakorlatának rutinszerű részévé igyekszik tenni.</p> <p>m) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tájékozott a muzeológia és a néprajztudomány aktuális kérdéseiben, ismeri az ezek megoldására kidolgozott válaszokat. • Összefüggéseiben értelmezi a két tudományterület aktuális fejlődését, működését, a muzeológiai terület szakpolitikai vonatkozásait. • Ismeri a téma tanulmányozásához szükséges szakkifejezéseket, érti az összefüggéseket. • Ismeri azokat a primer forrásokat, honlapokat, ahol információkat tud szerezni a néprajztudomány és a muzeológia összefüggésének aktualitás kérdéseiről. <p>n) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a muzeológia és a néprajz aktuális kérdéseiről az ismeretek önálló megszerzésére, elemzésére, értékelésére és rendszerezésére. • Képes a muzeológia és a néprajztudomány kapcsolódási pontjait illetően az összefüggésekben való látásmódra, az aktualitásokban való eligazodásra, a folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására. <p>o) attitűdjei</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató igényesen és az információk kritikus kezelésével dolgozza fel a muzeológia és a néprajz kapcsolatainak aktualitásaival kapcsolatos információkat. • Törekszik a folyamatos ismeretszerzés igényének, a szakmai hivatástudatnak a kialakítására. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. 			

d) autonómiája és felelőssége

- A tantárgy területén szerzett komplex ismereteit alkalmazza az önművelés és folyamatos ismeretszerzés terén.
- A muzeológia és a néprajz aktualitás kérdései során felmerülő szakmai kérdések megválaszolása kapcsán önállóan véleményt alkot, illetve a másokkal való kooperációja során vállalja az egyéni felelősséget.

A tantárgy tartalma:

A kurzus fő tartalmi eleme a hallgatók megismertetése a muzeológia és a néprajztudomány kapcsolódási pontjaival, aktuális problémáival. A muzeológián belül meghatározza a néprajzi jellegű gyűjtemények helyét és szerepét, mindennek 19–20. századi előzményeit. Bemutatja a néprajzi múzeumok kialakulását, a Magyar Néprajzi Múzeum fejlődését, a magyarországi skanzenek és tájházak létrejöttének történetét és mai helyzetét.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Érvelési technikák fejlesztése, a tantárggyal kapcsolatos fontosabb dokumentumok, honlapok, szakirodalmi tételek bemutatása, az azokról való információszerzés, az ismeretek szintetizálása és az önálló munkavégzés képességének fejlesztése.

Előtanulmányi feltételek:

A tárgy felvétele előzetes BA kurzus teljesítését nem feltételezi.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Nappali tagozat és részidős képzés (pót- és vizsgakurzus):

1. A félév során a tantárgyhoz kapcsolódó, 12–18 kockából álló power-pointos előadás készítése, annak a Moodle-rendszerbe történő feltöltése, az oktatóval előre egyeztetett témából. Az értékelésbe nem csak a téma tartalmi bemutatása – különös tekintettel annak aktualitásaira –, hanem a hallgató személyes véleményének kialakítása, valamint a power-pointos előadás készítésének formai, alaki követelményei is beleszámít. 30%

2. Kollokvium. 70% A kollokviumon egyszerre több – legfeljebb öt – hallgató vizsgázik, akik segíthetik egymást, ha valaki a kurzussal kapcsolatos – annak a Moodle-ra is feltöltött diasorozatán alapuló – kérdésre nem tud válaszolni. Mindenki több rövid kérdést kap, hogy ne a tételhúzás esetlegessége döntsön az érdemjegy megítélésében. Az értékelés a hallgatók helyes válaszainak arányában történik.

Az órai részvétel (max. 3 hiányzás), ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadása;

Ezen feladatok együttes teljesítése adja a félévi érdemjegyet.

Bármelyik részfeladat elégtelenre történő teljesítése, vagy nem teljesítése esetén az indexbe aláírás megtagadva bejegyzés kerül.

Értékelés:

Elészséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150**Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:**

- A muzeológia intézményrendszerének megismerése;
- Forrásgyűjtés, szakirodalom-feldolgozás a prezentációhoz;
- A témára vonatkozó honlapok figyelemmel kísérése;
- Prezentáció elkészítése.

Kötelező irodalom:

Fejős Zoltán: Néprajz és muzeológia. Tudománytörténeti megközelítés. Budapest, L'Harmattan, 2020.

Kemecki Lajos: Néprajz és muzeológia. Az elmélet és gyakorlat alakulása a 20-21. században. Akadémiai doktori értekezés. Pomáz, 2021. http://real-d.mtak.hu/1399/7/dc_1888_21_doktori_mu.pdf<https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/multunk/ahol-a-mult-rejtozik-magyarorszag-legszebb-skanzenjei/>**Ajánlott irodalom:**

Kósa László: A magyar néprajz tudománytörténete. Budapest, Gondolat, 1989.

Bereczki Ibolya: Tájházak Magyarországon. Tájházi Akadémia oktatási anyaga 2009.

http://skanzen.hu/files/01_bereczki_ibolya_tajhazak_magyarorszagon.pdf

Friedrich Waidacher: Az általános muzeológia kézikönyve. Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia. Budapest, ELTE BTK, 2011.

https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/13074/2_1_waidacher.pdf?sequence=-1&isAllowed=y

Hoppál Mihály: Kis magyar néprajz. Budapest, Gondolat, 2018.

Tantárgyfelelős: dr. habil. Ujváry Gábor**Oktató:** dr. habil. Ujváry Gábor

Tantárgy neve: Vallástörténet és vallástudomány		Kreditszáma: 4	Kódja: TR147
Óratípus:	szeminárium	Értékelés: vállalt feladat alapján gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
<p>A tantárgy elsődleges célja tájékozottság megszerzése a világvallások területén, kiemelt tekintettel a történeti Magyarország területén jelentős szerepet játszó kultuszokra. Cél az alapvető ismeretek elsajátításán túl a történelmi vallások kialakulásának, történelmi összefüggéseinek, kapcsolatainak és kulturális hatásainak megismerése. A globalizálódó világban kihívások sorát okozza a különféle eredetű kultuszok szoros egymás mellett élése, miközben sajátos európai tapasztalat a vallási gyökerek fellazulása vagy teljes elvesztése. Cél, hogy a hallgatók eligazodjanak korunk ilyen irányú útvesztőiben, illetve megfelelő magatartást tudjanak megnyilvánítani bizonyos vallási jellegű helyzetekben, környezetben, valamint otthonosan mozogjanak a művészettörténetnek a vallás összefüggésében keletkezett és ma is gyakran előforduló alkotásai esetében. Képesek legyenek általános vallási kérdésekben az ismeretek önálló rendszerezésére, a vallási folyamatok értékelésére, jelenségeinek elemzésére. Felkészüljenek tanulmányaik a mesterképzésben történő folytatására.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
a) tudása			
<ul style="list-style-type: none"> - A hallgató rendelkezik ismeretekkel az emberiség kultúrtörténetéhez tartozó teljesítmények, az e téren lezajlott és zajló élet, a vallásosság jellegzetességeinek átfogó vizsgálati eredményei és különleges, az egyes vallásokat jellemző és meghatározó fejlemények, tulajdonságok megismerése terén. Azaz tájékozott ezen a területen a magyar és egyetemes kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében. - Ismeri a vallás szakterületének legfontosabb történeti és jelen tényeit, szellemi tartalmát és tárgyi jellegzetességeit, – mint a magyar és európai identitás sajátos kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, – mind magyar, mind európai, mind világviszonylatban. - Betekintéssel bír a vallásokra jellemző tevékenységek, történések, szokások, eszközök és szövegek főbb ismérvei és jelentősége tekintetében mind a vallásokon belüli, mind azok összehasonlító és külső értékelése figyelembevételével. - Tájékozott az egyes vallások szakirodalmi feldolgozásai terén. - Tájékozott a magyarországi vallások szervezeti kereteit illetően. 			
b) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> - Képes megkülönböztetni a fontosabb vallások alapvető alaki és tartalmi jellegzetességét jelentő szertartáshelyeket, öltözetet, eszközöket és szertartásokat, imákat, énekeket stb. - Különbséget tud tenni a vallások történeti előfordulása és identitásképző jelen szerepe között, felismeri utóbbiak konfliktusképző jellegzetességeit. - Képes a vallásokról hitelesen beszélni, azok történetiségét bemutatni és szertartásait, szövegeit és szokásait értelmezni. - Képes a jövőben várható egyes vallási történések, jelenségek, fejlemények összefüggéseinek felismerésére, elemzésére, értékelésére és a kezelésére javaslattevésre. 			
c) attitűdje			

- Kialakítja elfogadó hozzáállását a vallási jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározott változó mivolta felé, és a velük való megismerkedés és megbarátkozás irányának képvisellete érdekében való közvetítő türelmes magatartás felé.
- Igényli az Európán kívüli társadalmak vallástörténetének, vallási kultúrájának mind teljesebb megismerését, a tudományos igényű összehasonlító kezelés gyakorlását, mérlegeli a sokoldalú módszertani megközelítés lehetőségét.
- Képviseli a magyar és az európai identitás vallástörténeti és jelen sokszínűségét, és a más vallásúak iránti türelemgyakorlás példázata irányába,
- Nyitott ugyanakkor a vallási tartalmak erkölcsi és egyéb értékeinek a felismerésére, a mai életben való érvényesülésének és alkalmazásának kritikai feldolgozására.
- Így a világbölcsességhez hasonló, világvallási tájékozottságot ér el a vallás terén való ismeretei és képességei alkalmazására mind egyéni életében a különböző találkozások, utazások, látogatások alkalmával, mind munkahelyi feladatok, gazdasági kapcsolatok esetleges felszínes vallási akadályának elhárítására, s eközben további tapasztalatok szerzésére, elmélyítésére, és nem utolsósorban a saját lelki életéhez adalékok begyűjtése, értelmezése végett.

d) autonómiája és felelőssége

- Mindezek során célja a vallási jelenségek, szövegek és tárgyak felismerésének és jelképi és egyéb tartalmi vonatkozásainak az elsajátítása, begyakorlása, vagy legalább elindulás az ehhez vezető úton.
- Mindezzel előrehalad az önművelés, tudatosodás útján és a környezetre fejlesztő hatást gyakorolva a társadalmi önismeret, önnevelés terén.
- Célja, hogy e téren elérjen az önálló tudás és képesség megnyilvánítás szintjéig és a felelősség vállalásig, felelősségteljeséig ezen ismeretei és képességei használata során.

A tantárgy tartalma:

1. Vallástörténet, vallásfilozófia, vallástudomány (alapfogalmak tisztázása)
2. Keleti világvallások
3. A monoteista vallások kialakulása (zsidóság – kereszténység – iszlám)
4. A katolikus egyház szervezeti felépítése
5. Liturgia. Egyházi év és ünnepek, szentkultusz, zarándoklatok.
6. A keresztény szerzetesség történetének áttekintése
7. A hitvilág emlékei a Kárpát-medencében a IV. század végéig, különös tekintettel Pannóniára
8. A magyar ősvallás rekonstrukciójára tett kísérletek áttekintése
9. Keleti és nyugati kereszténység Magyarországon
10. Az iszlám és a keresztény világ történelmi összeütközései
11. Protestantizmus, kiségyházak, szekták
12. A globalizáció kihívásai, modern teológiák, a vallás jövője

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A széleskörű tájékozottsághoz megfelelő adatok és anyagok, ismeretek és összefüggések közvetítése a hallgatók felé a gyakorlat során. Olyan feladatok kijelölése és egyeztetése, amelyek elősegítik a fentebb vázolt cél és eredmény elérését, felhasználva a mai világ adta technikai eszközöket. Figyelve az esetleges hallgatói érzékenységre a különböző vallások eltérő tanításai, állításai, lelki hatása kapcsolatában. Kiemelve a tématerületnek a mai világkörnyezetben fokozott mértékű időszerűvé válását és kezelésének fontosságát.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 60

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Feladatvállalás a tantárgy nagyobb tematikai egységének, új összefüggésének, kérdésének írásos kidolgozására a megadott kötelező, valamint az ajánlott irodalom megfelelő fejezetei segítségével,

és erről további szakirodalom felkutatása, különös tekintettel az online elérhető és a video anyagokra, honlapokra, blogokra: 30 óra

A tantárgy teljesítésének feltételei részidős) képzésben (levelezősök, távoktatásban részesülők számára):

1. 10000 n terjedelmű, beadandó dolgozat készítése március 31-i határidővel valamely nagy keleti világvallásról az ajánlott irodalom és egyéni kutatómunka alapján;
2. Aktív részvétel az április 23-i napon, amikor a gyakorlati órákra sor kerül;
3. 20000 n terjedelmű, beadandó dolgozat készítése május 11-i határidővel a gyakorlati órán megbeszélt témában.

Ha a hallgató a 2. pontnak nem tud megfelelni, feltétlenül vegye fel a kapcsolatot az oktatóval, részint hogy ennek kiváltását megbeszéljék, részint hogy a 3. pontban említett második beadandó dolgozat témájáról egyeztessenek.

IRODALOM

Kötelezően ismerendő forrásszöveg:

Az apostolok cselekedetei (Bármely újszövetségi szentírás fordításból)

Kötelező szakirodalom:

Darai Lajos Mihály: Vallástörténet, vallástermészet I-II. Előadásvázlatok, jegyzetek. Siófok, Budapest, Székesfehérvár, 2008. Kézirat, pdf.
Mircea Eliade: A szent és a profán. Európa, Bp., 1996.
Helmuth von Glasenapp: Az öt világvallás. Gondolat, Bp., 1980.
Pierre A. Sigal: Isten vándorai, Gondolat, Bp., 1989

Ajánlott irodalom:

1. Általános bevezetés

A vallás titkai. Világirodalmi antológia. Kossuth, Bp., 1960.
A világ vallásai. Medicina, Bp., 1994.
John Bowker: Isten. Az örök igazság fürkészése. Magyar Könyvklub, Bp., 2004
Gerhard J. Bellinger: Nagy valláskalauz. Akadémiai, Bp., 1993.
Czakó Jenő - Czeglédy Sándor: A vallás története. H.n., 1941. (Reprint: Laude, Bp., é.n.)
Georges Dumézil: Mítosz és eposz. Bp., 1986.
Mircea Eliade: Vallási hiedelmek és eszmék története. I-III. Osiris, Bp., 1995-95.
Gecse Gusztáv: Vallástörténet. Kossuth, Bp., 1981.
Gecse Gusztáv: Kérdések a vallásról. Móra, Bp., 1985.
Gergely J.—Kardos J.—Rottler F.: Az egyházak Magyarországon. Korona, Bp., 1997.
Kühár Flóris: Egyetemes vallástörténet I-II. Szent István Társulat, Bp., 1936.
Hahn István: Hitvilág és történelem. Tanulm.-k ókori vallások köréből. Kossuth, Bp., 1982.
Hahn István: Istenek és népek (Népek vallásai, Istenek és népek). Minerva, Bp., 1980.
Láng János: Lélek és isten. A vallás alapvető fogalmainak kialakulása. Gondolat, Bp., 1974.
Malcolm B. Hamilton: Vallás, ember, társadalom. Vallásszociológia. AduPrint, Bp., 1998.
Carl Gustav Jung: Gondolatok a vallásról és a kereszténységről. Bp., 1996.
John Locke: Levél a vallási türelemről. Akadémiai, Bp., 1963.
Gerardus Van der Leeuw: A vallás fenomenológiája, Bp., 2001.
Rudolf Otto: A szent. Az isteni irracionális és viszonya a racionálishoz. Osiris, Bp. 1997.
Tarnay Brúnó: Vallástörténet keresztény szemmel. Bencés, Pannonhalma, 1995.
Vallástörténeti kislexikon. Kossuth, Bp., 1971.
Vallási ismeretek, szakrális terek. Keresk-i és Idegenforgalmi Továbbképző, Bp., 1991.

2. Nagy világvallások – ajánlott irodalom az első beadandó dolgozathoz

Brahmanizmus, hinduizmus:

A jógacsára filozófiája. Farkas Lőrinc Imre, H.n., 1997.
A magasztos szózata. Bhagavad-Gita. Bp., 1987.

Judy Ananda: Kozmo-jóga. A testi-lelki boldogság kalauza. Vízöntő, Bp., 1991.
Baktay Ervin: India bölcsessége. Bp., 1943.
G. M. Bongard-Levin – E. N. Grantovszkij: Szkíthiától Indiáig. Bp., 1981.
A. K. Coomaraswamy: Hinduizmus és Buddhizmus. Európa, Bp., 1989.
Indiai regék és mondák. Bp., 1964.
Mahábhárata. Rámájana. Bp., 1964.
Dzsaváharlál Nehru: India felfedezése. Európa, Bp., 1981.
Puskás Ildikó: Istenek tánca. Rövid áttekintés az indiai vallásokról. Gondolat, Bp., 1984.
Ph. Rawson: Az indiai civilizáció. Bp., 1983.
Stein Aurél: Ósi ösvényeken Ázsiában I-II. Bp., é. n.
Titkos tanítások. Válogatás az Upanisádokból. Bp., 1987.
Wojtilla Gyula: A mesés India. A legrégebbi magaskultúrától a 18. sz.-ig. Gondolat, Bp., 1988.

Buddhizmus:

Alexander Cannon: Kelet mágusai. Tibet misztikája és csodái. Viktória, Bp., 1990.
Kőrösi Csoma Sándor: Buddha élete és tanításai. Kriterion, Bukarest. 1972.
Miklós Pál: A zen és a művészet. Magvető, Bp. 1978.
Schmidt József: Buddha élete, tana és egyháza. Farkas Lőrinc Imre, Bp., 1995.
Téchy Olivér: Buddha. Gondolat, Bp., 1986.
Alan W. Watts: A zen útja. Polgár, h.n. 1997.
E. Fromm–D.T.Suzuki: Zen–buddhizmus és pszichoanalízis. Helikon, Bp., 1989.
Héjjas István: A modern tudomány és a keleti bölcsélet. Orient Press, Bp., 1990.

Kínai univerzizmus:

Csuang Ce bölcsessége. Farkas Lőrinc Imre, Bp., 1991.
Ji King. A Változások Könyve. A Richard Wilhelm változat. Orient, Bp., 1992.
Lao-ce: Az út és erény könyve. Bp., 1958.
I. Sz. Vasziljev: Kultuszok, vallások és hagyományok Kínában. Gondolat, Bp., 1977.
Kínai filozófia. Ókor. I-III. Akadémiai, Bp., 1980.
H. Maspero: Az ókori Kína. Bp., 1978.

Antik görög és római vallás:

Az antik Róma napjai. Tankönyvkiadó, Bp., 1984
Görög vallás – görög istenek. Gondolat, Bp., 1974.
Robert Graves: A görög mítoszok. Európa, Bp., 1981.
Hahn István: Róma istenei. Gondolat, Bp., 1975.
Kerényi Imre: Görög mitológia. Gondolat, Bp., 1977.
Mitológiai ABC. Bp., 1973.
Római regék és mondák. Móra, Bp., 1974.
Tótfalusi István: Ki kicsoda az antik mítoszokban? Móra, Bp., 1993.

3. További ajánlott irodalom – órai munkához, második beadandó dolgozathoz

Magyar ősvallás:

A Tejút fiai. Tanulmányok a finnugor népek hitvilágáról. Európa, Bp., 1980.
Az ősi magyar hitvilág. Gondolat, Bp., 1971.
Deér József: Pogány magyarság, keresztény magyarság. Egy. Nyomda, Bp., 1938. (Reprint: Holnap, Bp., 1993)
Diószegi Vilmos: A pogány magyarok hitvilága. Akadémiai, Bp., 1978.
Erdődi József: Uráli csillagnevek és mitológiai magyarázatok. Bp., 1970.
Ipolyi Arnold: Magyar Mythologia. Heckenast, Pest, 1854. (Reprint: Európa, Bp., 1987.)
Róheim Géza: Magyar néphit és népszokások, Atheneum, Bp., 1925. (Reprint: Universum, Szeged, 1990.)

Monoteista vallások kialakulása

Zsidóság

I. D. Amuszin: A Holt-tengeri tekercek és a qumráni közösség. Gondolat, Bp., 1986.
Karen Armstrong: Isten története. Judaizmus, kereszténység, iszlám. Európa, Bp., 1996
Karen Armstrong: Jeruzsálem. Egy város – három vallás. Bp., 1997.
John Bright: Izrael története. Kálvin, Bp., 1993.
Simon Dubnov: A zsidóság története. Gondolat-Bethlen, Bp., 1995.
Sigmund Freud: Mózes. Európa, Bp., 1987.

Farkas Henrik: A Biblia rejtélyei. Móra, Bp., 1988.
Gecse Gusztáv: Bibliai történetek. Kossuth, Bp., 1981.
Fernando Joannes: A zsidó vallás. Gondolat, Bp., 1990.
Naftali Kraus: Mózes öt könyve a haszid folklór tükrében. Akadémiai, Bp., 1995.
Magnus Magnusson: Ásóval a Biblia nyomában. Bp., 1985.
Ponori Thewrewk Aurél: Bibliai csodák. Gondolat, Bp., 1965.
Schreiber Sándor: Folklór és tárgytörténet. Magyar Izraeliták, Bp., 1977.
Tótfalusi István: Ki kicsoda a Bibliában? Móra, Bp., 1995.
Tóth Kálmán: A régészet és a Biblia. Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Bp., 1982.

Kereszténység (kialakulás és korai századok)

Artner Edgár: Az ősegyház kommunizmusa. Bp., 1923.
Peter Brown: A szentkultusz. Atlantisz, Bp., 1993
Henri Daniel-Rops: Az apostolok és vértanúk egyháza I-II. Ecclesia, Bp., 1990
A. Hamman: Így éltek az első keresztények. Szent István Társulat, Bp., 1990
Hermann Ipoly László: Ókeresztény irodalomtörténet. Bp., 1947.
Hubert Jedin: A zsinatok története, Ecclesia, Bp., 1988.
Lukács József: Istenek útjai. A kereszténység előzményei. Kossuth, Bp., 1979.
Paul Poupard: A katolikus hit. Szent István Társulat, Bp., 1987.
Renan: Jézus élete. Európa, Bp., 1991.
Irina Szvencickaja: Az első keresztény gyülekezetektől az egyházig. Kossuth, Bp., 1987.
Vanyó László: Az ókeresztény egyház irodalma. Szent István Társulat, Bp., 1980.
Vermes Géza: A zsidó Jézus. Osiris, Bp., 1991.
Vermes Géza: Jézus és a judaizmus világa, Osiris, Bp., 1983.
Vermes Géza: Jézus változó arcai, Osiris, Bp., 2001.

Iszlám

Karen Armstrong: Mohamed. Az iszlám nyugati szemmel. Európa, Bp., 1998.
C. Cahen: Az iszlám a kezdetektől az Oszmán Birodalom létrejöttéig. Bp., 1989.
A Korán. Helikon, Bp., 1987.
B. D. Petrov: Ibn Szína. Avicenna. Medicina, Bp., 1982.
Rostoványi Zsolt: Mit kell tudni az iszlámról? Kossuth, Bp., 1983.
Simon Róbert: Az iszlám keletkezése. Gondolat, Bp., 1967.
Simon Róbert: A Korán világa. Helikon, Bp., 1987.

A kereszténység története

Összegző egyháztörténeti áttekintések

Adriányi Gábor: Az egyháztörténet kézikönyve, Aurora, München, 1975.
(John Briggs et al.): A kereszténység története. Liliput, Bp., 1996.
(Uwe Brindstein et al.): A kereszténység krónikája. Officina Nova, Bp., 1998.
Karácsonyi János: Magyarország egyháztörténete: 970-1900. Könyvért., Bp., 1985.
Hermann Egyed: A katolikus egyház Magyarországon 1914-ig, Aurora, München, 1970.
Szántó Konrád: A magyar katolikus egyház története. I-III. Ecclesia, Bp., 1983.
Szilas László: Kis magyar egyháztörténet, Róma, 1982.

Szerzetességtörténet:

Puskely Mária: A keresztény szerzetesség. Történelmi kalauz. I-II. Bencés, Pannonhalma, 1995.
Puskely Mária: Szerzetesek. Zrínyi, Bp., 1990.
Szebeni András—Lukács László: Boldogok, akik házadban laknak. Szerzetesrendek Magyarországon. Corvina, Bp., 1988.
Török József: Szerzetes- és lovagrendek Magyarországon. Panorama, Bp., 1996.
George Zarnecki: Kolostorok, szerzetesek, barátok, Bp., 1986.

Ortodoxia:

Alceste Santini: Ezeréves az orosz egyház. Kossuth, Bp., 1985.
Az orthodox kereszténység. Magyar Orthodox Adminisztrátúra, Bp., 1984.
Berki Feriz et al.: Az orthodox kereszténység. Budapest, 1984.
Kulcsár Zsuzsa: Rejtélyek és botrányok a középkorban. Gondolat, Bp., 1984.
Viktor N. Lazarev: Bizánci festészet. Magyar Helikon, Bp., 1979.
Roman Myz: Keleti egyházak. Szeged, 1999.
Ókeresztény írók. Apostoli atyák. Szent István Társulat, Bp., 1980.

Római katolicizmus:

A II. vatikáni zsinat tanítása. Szent István Társulat, Bp., 1986.

Bolberitz Pál—Gál Ferenc: Aquinói Szent Tamás teológiája. Ecclesia, Bp., 1987.

Teilhard de Chardin: Az emberi jelenség. Gondolat, Bp., 1980.

Teilhard de Chardin: Út az Ómega felé. Szent István Társulat, Bp., 1980.

George Duby: A lovag, a nő és a pap. Bp., 1987.

George Duby: A katedrálisok kora. Bp., 1984.

Barna Gábor: Búcsújáró és kegyhelyek Magyarországon. Panoráma, Bp., 1990.

Bitskey István: Pázmány Péter. Gondolat, Bp., 1986.

Gergely Jenő, Katolikus egyház, magyar társadalom 1890-1986, Bp., 1989.

Gergely Jenő: A katolikus egyház története Magyarországon 1919-1945. ELTE, Bp., 1997

Györffy Rózsa: Új magyar legendárium. Szent Magyarok története. A szerző, Bp., 1988.

Kamarás István: Bensőséges bázisok. Katolikus kisközösségek M.o.-on. OKI, Bp., 1994.

Karl Rahner: A hit alapjai. Szent István Társulat, Bp., 1983.

Karl Rahner – Herbert Vorgrimler: Teológiai Kiszótár. Szent István Társulat, Bp., 1980.

R. W. Southern: A nyugati társadalom és az egyház a középkorban. Gondolat, Bp., 1987.

Kristin E. White: Szentek kislexikona. Maecenas, Bp., 1993.

Uniós mozgalmak:

Pirigyi István: A görögkatolikus magyarság története. Ikva, Bp., 1991

Pirigyi István: A magyarországi görögkatolikusok története, Nyíregyháza, 1990.

A reformáció és protestáns egyházak

A magyar protestantizmus 1918-48. Tanulmányok. Kossuth, Bp., 1987.

A mo.-i református egyház 1867–1978 közötti története. Ref. Zsin. Ir. Sajtóo., Bp., 1983.

Bitskey István: Hitviták tüzeiben, Bp., 1978.

Botta István: Melius Péter. Mo.-i reform. lutheri és helvét irányai. Akadémiai, Bp., 1978.

Owen Chadwick: A reformáció, Osiris, Bp., 1998.

Egyháztörténeti Lexikon. Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Bp., 1977.

Fabinyi Tibor: A Magyarországi Evangélikus Egyház rövid története, Bp., 1997,

Richard Friedenthal: Luther élete és kora. Gondolat, Bp., 1983.

Heinrich Heine: Vallás és filozófia németországi történetéhez. Magy. Helikon, Bp., 1967.

Kálvin János: Válogatás műveiből. Bp., 1980.

Keresztyén Bibliai Lexikon. Kálvin, Bp., 1993.

Kónya István: Tanulmányok a kálvinizmusról. Akadémiai, Bp., 1975.

Lendvai L. Ferenc: Protestantizmus, forradalom, magyarság. Akadémiai, Bp., 1986.

Luther Márton: A keresztény ember szabadságáról. Bp., 1937.

Négyszáz év: 1568–1968. Emlékkönyv az Unitárius Egyház alapításának négyszázadik évfordulója alkalmából, Kolozsvár, 1968.

Poór József: Századunk és a protestantizmus. Kossuth, Bp., 1981.

Andrei Otețea: A reneszánsz és a reformáció. Gondolat, Bp., 1974.

Szebeni Olivér: Anabaptisták. H.n. 1980.

Szigeti Jenő: „És emlékezzél meg az útról...” Tanulmányok a magyarországi szabadegyházak történetéből. Szabadegyházak Tanácsa, Bp., 1981.

Zoványi Jenő: A reformáció Magyarországon 1565-ig. Áll. Könyvterj. Váll., Bp., 1986.

Szekták

Kamarás István: Kis magyar religiógráfia, Pro Pannonia, Bp., 2003. 189–301.

Tarnay Brúnó: Katolicizmus és kultuszok, Bencés, Pannonhalma, 1994.

Tantárgyfelelős:

Oktató: Földvári Katalin

5.félév:

Tantárgy neve: Bevezetés a könyvtár-és információtudományba		Kreditszáma: 5	Kódja: KN459
Óratípus: Előadás: Szeminárium: Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A hallgató sokoldalú, részletes képet nyer a könyvtárról, a könyvtári munkafolyamatokról. A tárgy részletesen, lépésről lépésre világítja meg, hogy mi mindennek kell történnie egy könyvtárban ahhoz, hogy a megfelelő információ eljusson a felhasználóig. A könyvtári sok gyakorlatias ismeretet kíván meg, a gyakorlatiasság mellett azonban fontos a szemléletet adó, a figyelmet a célokra és az összefüggésekre irányító elméleti megalapozás.</p> <p>A tárgy fő célja annak bemutatása, hogy miként alakult ki az adat- vagy információsükséglet okozta mechanizmusok következtében az információt gyűjtő, tároló, feldolgozó és szolgáltató intézmény, a könyvtár, illetve melyek lényegi és változó vonásai.</p>			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
Tudása:			
<ul style="list-style-type: none">• Ismeri és érti a könyvtári szakma rendszerszintű tagozódását, intézményi és szervezeti kereteit, jogi környezetét.• Ismeri és érti a könyvtári rendszer folyamatait, és szükségleteit, befolyásoló tényezőit.• Ismeri és érti az adat- vagy információsükséglet okozta mechanizmusokat, az információt gyűjtő, tároló, feldolgozó és szolgáltató intézmény, a könyvtár, lényegi feladatait.			
Képességei:			
<ul style="list-style-type: none">• Képes eligazodni a terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között.• Képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni.• Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a terület célkitűzéseit, problémáit, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.• Felkészült a szakmai csapatmunkára, a félév során tovább fejlődik a hallgatók saját kutatásra, értékelésre és prezentálásra való képessége.			
Attitűdje:			
<ul style="list-style-type: none">• Érzékeny és nyitott a könyvtári szakma célkitűzéseire és feladatainak megoldására, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és ügye mellett.• Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékkezősség mellett.			
Autonómiája és felelőssége:			
<ul style="list-style-type: none">• Munkáját minden körülmények között felelősen, a könyvtári szakma értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.• Munkája során törekszik az önálló gondolkodásra a kritika és-véleményformálásra			
A tantárgy tartalma:			
<ul style="list-style-type: none">• 1. Az adat, az információ és a könyvtár fogalma.			

- 2. A könyvtárak kialakulása és a könyvtár, mint intézmény történelmi szerepváltásai.
- 3. A könyvtártudomány és az információtudomány fogalma és azok értelmezései.
- 4. A könyvtárak fajtái – tulajdonjog, állományméret, hozzáférhetőség és gyűjtőkör szerint. A könyvtártípusok rövid áttekintése.
- 5. A könyvtári rendszer fogalma, célja. Magyarország könyvtárügye: irányítás, felügyelet.
- 6. A könyvtárak jogi szabályozása. Az 1997. évi CXL törvény. Információs társadalom és könyvtárak – NIF program, koncepciók a könyvtárak fejlesztésére. Országos könyvtárfejlesztési stratégia: 2008-2013.
- 7. Központi szolgáltatások a magyar könyvtári rendszerben. Könyvtárosképzés Magyarországon, magyar és nemzetközi szakmai szervezetek és a szaksajtó.
- 8. Az Országos Széchényi Könyvtár története, gyűjteménye. A nemzeti bibliográfiai tevékenység.
- 9. A könyvtári rendszer központi szolgáltatásait biztosító egyéb szakmai szervezetek.
- 10. Az egyes könyvtártípusok helye és szerepe a könyvtári rendszerben. A közkönyvtár, az iskolai könyvtár.
- 11. Az egyes könyvtártípusok helye és szerepe a könyvtári rendszerben. A felsőoktatási könyvtárak, a tudományos és szakkönyvtárak, az egyházi könyvtárak.
- 12. Elektronikus könyvtár – virtuális könyvtár: Magyar Elektronikus Könyvtár, NAVA, MANDA. A dokumentumok életjelenségei – tudományometriai, bibliometriai alapfogalmak: a szakirodalom, a szakirodalom növekedése, szóródás.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció:

Az adat, az információ és a könyvtár fogalma. A könyvtárak kialakulása és a könyvtár, mint intézmény történelmi szerepváltásai. A könyvtártudomány és az információtudomány fogalma és azok értelmezései. A könyvtárak fajtái – tulajdonjog, állományméret, hozzáférhetőség és gyűjtőkör szerint. A könyvtártípusok rövid áttekintése. A könyvtári rendszer fogalma, célja. Magyarország könyvtárügye: irányítás, felügyelet.

2. konzultáció:

A könyvtárak jogi szabályozása. Az 1997. évi CXL törvény. Információs társadalom és könyvtárak – NIF program, koncepciók a könyvtárak fejlesztésére. Országos könyvtárfejlesztési stratégia: 2008-2013.

Központi szolgáltatások a magyar könyvtári rendszerben. Könyvtárosképzés Magyarországon, magyar és nemzetközi szakmai szervezetek és a szaksajtó.

Az Országos Széchényi Könyvtár története, gyűjteménye. A nemzeti bibliográfiai tevékenység.

3. konzultáció:

A könyvtári rendszer központi szolgáltatásait biztosító egyéb szakmai szervezetek.

Az egyes könyvtártípusok helye és szerepe a könyvtári rendszerben. A közkönyvtár, az iskolai könyvtár. Az egyes könyvtártípusok helye és szerepe a könyvtári rendszerben. A felsőoktatási könyvtárak, a tudományos és szakkönyvtárak, az egyházi könyvtárak. Elektronikus könyvtár – virtuális könyvtár: Magyar Elektronikus Könyvtár, NAVA, MANDA. A dokumentumok életjelenségei – tudományometriai, bibliometriai alapfogalmak: a szakirodalom, a szakirodalom növekedése, szóródás.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

Komplex érdemjegy. Összetevői: zárhelyi dolgozat, továbbá a foglalkozásokon való aktív közreműködés, ill. a kiadott feladatok prezentációval történő feldolgozása (referátumok). A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása.

A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli Zh a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéshez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

Komplex érdemjegy. Összetevői: zárthelyi dolgozat, továbbá a foglalkozásokon való aktív közreműködés, ill. a kiadott feladatok prezentációval történő feldolgozása (referátumok). A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása.

A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. Az írásbeli Zh a lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést igénylő esszéfeladatokat is tartalmaznak. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéshez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus

A vállalt referátumok írásban történő benyújtása (határidő: a félév utolsó előtti órája), továbbá kisebb (kutatást és utánajárást igénylő) projektfeladatok és beszámolók leadása.

A hallgatók személyre szabott, elemző jellegű prezentációk során adnak számot a tananyag egyes specifikus elemeivel kapcsolatos felkészültségükről. A prezentációk kötelező melléklete a prezentáció elkészítéshez felhasznált szakirodalom, dokumentumok megjelölése.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. A könyvtárak fajtái – tulajdonjog, állományméret, hozzáférhetőség és gyűjtőkör szerint. A könyvtártípusok rövid áttekintése. A könyvtári rendszer fogalma, célja.

II. Az egyes könyvtártípusok helye és szerepe a könyvtári rendszerben. A közkönyvtár, az iskolai könyvtár. Az egyes könyvtártípusok helye és szerepe a könyvtári rendszerben. A felsőoktatási könyvtárak, a tudományos és szakkönyvtárak, az egyházi könyvtárak. Elektronikus könyvtár – virtuális könyvtár: Magyar Elektronikus Könyvtár, NAVA, MANDA.

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házipolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házipolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

1. 1997. évi CXL törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről. – In: Magyar Közlöny, 1997. 112. sz. – 8639-8393. pp.
2. Bevezetés a könyvtár- és információtudományba Horváth Tibor átdolgozó: Verók Attila, Médiainformatikai Kiadványok, EKF, Eger, 2011.
www.tankonyvtar.hu
0005_02_bev_konyvtar_es_inf tudomany_pdf-2
3. Kőfalvi Tamás- Mészáros Márta – Ónodi Márta: Közgyűjteményi ismeretek. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 2007.
4. Töredékes gondolatok a magyar írásbeliség ezer évéről: Bényei Miklós. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2000. 12. sz. 45-49.

Ajánlott irodalom:

1. Könyvtárosok kézikönyve I-V. köt. – Bp., Osiris, 1999-2004.
2. A hazai könyvtárügy az ezredfordulón / Skaliczki Judit. – Bp., Könyvtári Intézet, 2002.
3. A szellemi munka technikája: Szakirodalmi információ keresése: Hogyan készítsünk hivatkozásokat és bibliográfiát a dolgozathoz? Tóvári Judit: – Nyíregyháza: 1999.
4. A könyvtárak a művelődés rendszerében: Bényei Miklós. In: Könyvtáros, 1982. 2. sz. 61-67.

Tantárgyfelelős: Dr. Csurgai Horváth József PhD. főiskolai tanár

Oktató(k): Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Tantárgy neve: Könyvtár		Kreditszáma: 5	Kódja:
(gyűjteményszervezés, állománygondozás, könyvtári szolgáltatások, könyvtárpolitika, könyvtárvezetés)			KN460
Óratípus:	Értékelés:		
<u>Előadás</u>	<u>Kollokvium</u>		
<u>Szeminárium</u>	Gyakorlati jegy		
Gyakorlat	Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja:			
A könyvtári rendszer, a gyűjtött dokumentumtípusok, a gyűjteményszervezés alapjainak és a könyvtári szabályzatok, szolgáltatások megismerése. A napi könyvtári munkafolyamatok gyakorlati elsajátítása és azok elemzése.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):			
p) tudása (lásd tematika szerint)			
<ul style="list-style-type: none"> ismeri a könyvtári gyűjteményszervezés (apasztás és gyarapítás) alapjait, az állománygondozás (raktározás és könyvtári terek elrendezése) elveit, illetve a könyvtári szolgáltatások rendszerét; elgazodik a könyvtárügy és a könyvtárpolitika világában (jogszabályokat, stratégiákat, szakirodalmi forrásokat ismer) 			
q) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> képes a gyűjteményszervezés alapelvei alapján egy önálló könyvtár gyűjteményét gondozni; képes új szolgáltatásokat tervezni jó gyakorlatok és könyvtári marketing alapján; képes a könyvtári szolgáltatások működtetésére; képes a munkájához szükséges információk rendszerezésére és feldolgozására. 			
r) attitűdjei			
<ul style="list-style-type: none"> alkalmas a szakképzettségének megfelelő munkakör ellátására, a könyvtári szolgáltatások biztosítására és tevékenységek végzésére 			
d) autonómiája és felelőssége			
<ul style="list-style-type: none"> munkáját a Könyvtárosok Etikai Kódexe előírásai alapján legjobb tudása és képességei szerint végzi 			
A tantárgy tartalma:			
<ul style="list-style-type: none"> A könyvtári rendszer felépítése; Könyvtárügy, annak szervei és intézményei, szakmai szervezetek; A könyvtári területen hatályos jogszabályok és törvények; Könyvtári szabványok, szervezeti dokumentumok (SZMSZ, Gyűjtőköri Szabályzat, Könyvtárhasználati Szabályzat, ISBN, ISSN), etika és protokoll; Dokumentumtipológia; A gyűjteményszervezés helye a könyvtári rendszerben: állománygyarapítás, állományapasztás, 			

raktározás, nyilvántartások fajtái, állomány ellenőrzése, leltározása, állományvédelem.

- A könyvtári szolgáltatások (dokumentumszolgáltatások: tartalom- és információszolgáltatás, helyben használat, kölcsönzés – könyvtárközi kölcsönzés)
- Könyvtári tervezés, gazdálkodás; könyvtármarketing.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Előadás, interaktivitáson alapuló gyakorlati feladatok, kompetenciák elsajátíttatása.

Előtanulmányi feltételek:

Bevezetés a könyvtár- és információtudományba

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Órák látogatása és azokon való aktivitás; beadandó készítése; otthoni feladat (teszt) megírása.

Értékelés:

Az órai feladatok teljesítése és a teszt alapján áll össze a megajánlott jegy. A feladatok teljesítése hiányában szóbeli vizsgára is lehetőség van.

Elégséges:

A kontaktórákon passzív részvétel hozzászólás vagy megjegyzés nélkül, csak értő figyelemmel. A terminológia pontatlan használata vagy kerülése, nehézkes kommunikáció. Az órai feladatok többszöri nekifutásra történő megoldása, a teszt minimum 60%-os, maximum 70%-os kitöltése. Értékelendő a tanulási szándék.

Közepes:

A kontaktórákon passzív részvétel, néha egy-egy építő hozzászólás. A terminológia inkább pontatlan használata vagy kerülése, nehézkes kommunikáció. Az órai feladatok többszöri nekifutásra történő megoldása, a teszt minimum 70%-os, maximum 80%-os kitöltése.

Jó:

A kontaktórákon aktív részvétel, építő megjegyzések. A szakkifejezések pontos használata, megfelelő kommunikáció írásban és szóban. Az órai feladatok segítséggel történő megoldása, a teszt minimum 80%-os, maximum 90%-os kitöltése.

Jeles:

A kontaktórákon aktív figyelem és hozzászólások, építő megjegyzések. A szakkifejezések pontos használata, lényegre törő és pontos kommunikáció írásban és szóban. A feladatok és a teszt minimum 90%-os elvégzése/kitöltése.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccel): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

1. Beadandó elkészítése
2. Felmérő teszt kitöltése

A feladatok elvégzése minimum 1, maximum 3 óra munkát igényel.

Kötelező irodalom:

-Ferenczy Endréné: Gyűjteményszervezés. Budapest: OSZK, 1998.

<http://www.mek.oszk.hu/01700/01743/01743.pdf>

- Horváth Tibor - Papp István (szerk.): Könyvtárosok kézikönyve 1. Budapest: Osiris, 1999. In: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/horvath-tibor-papp-istvan-szerk-konyvtarosok-kezikonyve-1-alapvetes-osiris-kezikonyvek-1999/?query=k%C3%B6nyvt%C3%A1rosok&pg=0>

- Horváth Tibor - Papp István (szerk.): Könyvtárosok kézikönyve 3. Budapest: Osiris, 2003. In: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/horvath-tibor-papp-istvan-szerk-konyvtarosok-kezikonyve-3-a->

konyvtarak-rendszere-osiris-kezikonyvek-2001/?pg=0&layout=s

- Horváth Tibor - Papp István (szerk.): Könyvtárosok kézikönyve 5. Budapest: Osiris, 2003. In: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/horvath-tibor-papp-istvan-szerk-konyvtarosok-kezikonyve-5-segedletek-osiris-kezikonyvek-2003/?pg=6&layout=s>
- az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről. In: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700140.TV

Ajánlott irodalom:

- Cselényi Imre (gond.): Könyvtári raktározási táblázatok. Budapest, Könyvtári Intézet, 2001. In: https://ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/rakt_tabla_2001.pdf
- Kis-Tóthné Tóvik Krisztina –Miklós Andrea: Gyűjteménymenedzsment. Eger, EKF, 2011.
- A magyar könyvtárosság etikai kódexe In: <http://ilex.efc.hu/texthu/kodex.pdf>
- Simon Zoltán - Poprády Géza: Állománygondozás, raktározás, állományvédelem. Budapest, Könyvtári Intézet, 2001.

Tantárgyfelelős: Csurgai-Horváth József

Oktatók: Tanyi Éva

Tantárgy neve: A könyvtári menedzsment alapjai, a könyvtár minőségbiztosítása		Kreditszáma: 5	Kódja: KN461
Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A kurzus célja a könyvtári minőségszemlélet és minőségorientált vezetés alapelveinek, módszereinek megismertetése, továbbá a megvalósítás emberi, szervezeti és kulturális feltételeinek bemutatása. A tárgy elsajátítása közben az előadásokon való aktív részvétel mellett a hallgatók otthoni munkája is szükséges. A hallgatók az elmülethez tartozó szakirodalom feldolgozásával elméleti ismereteket szerezhetnek a minőségügy területén. Az oktatás interaktív módon történik. A kurzus során a hallgatók kutatómódszertani ismeretei és készségei is fejlődnek, amely hozzájárul a problémafeltáró, -elemző, -megoldó képességük, valamint érvelési-vitatkozási technikáik és kommunikációs képességeik fejlesztéséhez is. Cél, hogy a minőségüggyel kapcsolatos szemléletmódjuk fejlődése mellett a munkahelyi szemléletük és attitűdjük is pozitív irányban változzon. A tantárgy tanítása során a hallgatók olyan elméleti alapokat szereznek, melyek segítségével képesek minőségügyi ismereteiket a munkahelyükön is megfelelően alkalmazni. Szakmai és pedagógiai törekvés a korszerű szemléletmód kialakítása, amely bármely probléma kapcsán elősegíti a komplex megközelítést, a pontos fogalomrendszer alkalmazását, az információk kommunikációs technológia alkalmazását és a hatékony együttműködést. Cél, hogy a hallgatók teoretikus tudásának alkalmazása során ismerjék meg a munkahelyi gyakorlatokat, legyenek képesek az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolatok megfigyelésére, az intézményrendszer működési mechanizmusainak azonosítására. Cél, hogy a hallgató legyen képes egy adott intézmény minőségügyi rendszerének a dokumentálására és szóbeli bemutatására.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciátlája alapján): szakirodalom feldolgozása, minőségügyi szemlélet kialakítása, lényegkiemelő képesség fejlesztése, problémamegoldó készség fejlesztése, analízis, szintetizálás, kommunikációs készség fejlesztése, munkahelyi gyakorlat azonosítása, az önértékelési módszerek gyakorlása.			
A tantárgy tartalma: Minőségmenedzsment a könyvtárban Minőségirányítási dokumentumok tartalma Önértékelési rendszer alkalmazása			
Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek: frontális és egyéni munka, prezentáció, kommunikáció, önértékelés, csoportértékelés.			
Előtanulmányi feltételek: -			
Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tétel felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):			

Egy könyvtár önértékelési rendszerének a bemutatását tartalmazó dokumentum készítése.
Tartalom: 6-10 oldal.

Értékelés:

elégtelen: Nem képes az elméleti tananyag legalább felét megfelelően alkalmazni. A fórumokon és az órákon nem vesz részt aktívan.

elégséges: Az elméleti tananyag legalább felét megfelelően alkalmazza. A tanult fogalmakat definíciószerűen ismerteti. Alapvető adatokat, egyszerű példákat ismertet, de ezek nem alkotnak rendszert. Komplex értelmezés nem valósul meg.

közepes: Szakmai kommunikáció során átlagos szinten képes felhasználni az elsajátított nomenklatúrát, érti az egyes fogalmak mögött húzódó tartalmat, megfelelő példákkal, adatokkal támasztja alá a tárgyalt jelenségeket, az összefüggések bemutatása hiányos, nem alkotnak komplex rendszert.

jó: Képes önállóan, logikusan felépített módon számot adni az elméleti ismeretekkel kapcsolatos tudásáról, fogalomhasználata megfelelő, példái, adatai helytállóak. A rendszerek értelmezésében, a teoretikus ismeretek gyakorlati alkalmazásában bizonytalan.

jeles: Magas szinten ad számot az elméleti ismeretek alkalmazásáról, képes az összefüggések megláttatására, szakmai kommunikációja gördülékeny, a leírt megállapításokat releváns adatokkal és példákkal támasztja alá.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórák kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Minőségügyi irodalom tanulmányozása: 50 óra

Könyvtári folyamatok feltérképezése 20 óra

Vezetői interjú készítése 10 óra

Dolgozat szerkezetének kialakítása 10 óra

Dolgozathoz szükséges információ gyűjtése, rendszerezése 30 óra

Dolgozat tartalmának kialakítása 30 óra

Kötelező irodalom:

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kultúráért Felelős Államtitkársága: Ajánlás a könyvtári minőségirányítás bevezetésére. Online:

https://ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/ajanlas_uj_nyomt_honlapra_vegl-2.pdf

Skaliczki Judit (2018): A teljes körű minőségirányítás (TQM) könyvtári kialakítása és fejlesztése Magyarországon (1993-2017). Könyvtári Figyelő. 64. évf. 2. sz. 201-218.

Ajánlott irodalom:

33/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról.

Online:

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1700033.EMM>

Czegledi László (2011): A teljes körű minőségirányítás és minőségellenőrzés eszközei.

Online:

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0005_42_minosegmenedzsment_scom_06/index.html

Skaliczki Judit (é. n.): A könyvtárak korszerű irányítási és szolgáltatási rendszere: a minőségmenedzsment.

Online: http://olvasas.opkm.hu/Plugins/Interactive/Media/521/media/skaliczki_minmentanulmany.pdf

Könyvtári Intézet (2019): Könyvtárak minőségi működésének értékelési rendszere. Online:

https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/kmer_atdolg.pdf

Tantárgyfelelős: Dr. Csurgai Horváth József

Oktatók: Dr. Dancsó Tünde

Tantárgy neve: A nemzetközi kapcsolatok története 1815-1989	Kreditszáma: 4	Kódja: NE102
Óratípus: <u>Előadás</u> <u>Szeminárium</u>	Értékelés: <u>Kollokvium</u> <u>Gyakorlati jegy</u>	

Gyakorlat	Aláírás
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
<p>A tantárgy célja: A tantárgy alapvető célja, hogy a politika-, diplomácia-, alkotmány- és jogtörténet eredményeit felhasználva bevezesse a hallgatókat a külpolitikai események és nemzetközi kapcsolatok összefüggéseibe, s megismertesse őket az államközi kapcsolatok kialakulásának és működésének elméletitörténetével és fejlődéstörténetével. Bemutatja, hogy miként változtak a nemzetközi kapcsolatok a bécsi kongresszustól a rendszerváltásig, és miként változott a nemzetközi kapcsolatokról alkotott felfogás. Térben és időben vizsgálja az államok közti interakciókat, eszközöket, módszereket, viszonyrendszereket, s összességében a nemzetközi kapcsolatokat. Bemutatja, hogy mióta létezik, és mit jelent a nemzetközi kapcsolatok rendszere, miként változott a nemzetközi rendszer eszköztára, a nagyhatalmi struktúrák rendszere és szerkezete, s hogy milyen egyensúly-teremtési kísérletek, egyensúlyi változások, és új struktúrák jöttek létre a 19. század elejétől, a 20. század végéig s egyúttal megismerteti a hallgatókat a nemzetközi kapcsolatok történetének főbb eseményeivel és trendjeivel a bécsi kongresszustól a bipoláris világrend felbomlásáig.</p>	
<p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Tudása: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a nemzetközi kapcsolatok legfontosabb összefüggéseit, tájékozott a nemzetközi kapcsolatok 19-20. századi folyamataiban, érti azok összefüggéseit. • Ismeri a nemzetközi kapcsolatok folyamatainak változásait, 19-20. századi eseményeit. • Ismeri a nemzetközi kapcsolatokhoz kapcsolódó fogalomkészlet fontosabb elemeit. Képességei: <ul style="list-style-type: none"> • Képes a megszerzett ismeretek birtokában önálló álláspont kialakítására a nemzetközi kapcsolatok megítélésében. • Képes a nemzetközi kapcsolatok folyamatait annak összefüggésrendszerében elhelyezni. • Képes használni a nemzetközi kapcsolatok rendszeréhez kapcsolódó fogalmakat. • Képes a nemzetközi kapcsolatok történelmi, diplomáciai, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdéseiben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. • Képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel a nemzetközi kapcsolatokhoz kapcsolódó fogalomkészletre. • Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására. • Képes a nemzetközi, európai és regionális együttműködésekben megjelenő feladatok ellátására. Attitűdjei: <ul style="list-style-type: none"> • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történelmi tudásának folyamatos fejlesztésére. Autonómiája és felelőssége: <ul style="list-style-type: none"> • Szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza és folyamatosan fejleszti, bővíti. • Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel. • Ismeri és felelősen alkalmazza szakterülete etikai normáit és szabályait. • Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét. </p>	
<p>A tantárgy tartalma: Az előadásra és forrásfeltárára, épülő előadásból és szemináriumból álló kurzus a 19–20. század nemzetközi eseményein keresztül kíséri végig a nemzetközi kapcsolatokban bekövetkezett legfontosabb fordulatokat, a békeszerződések, békerendszerek, hatalmi rendszerek létrejöttét, valamint a nemzetközi események alakításában aktívan résztvevők körét. A kurzus során a veszfíliai békerend</p>	

Európájának nemzetközi rendjéből kiindulva kerülnek elemzésre a békerendszerek, s mindegyikkel kapcsolatosan különös hangsúlyt fektet a kurzus a diplomaták személyének, a küldő nagyhatalmak céljainak, a tárgyalási metódusoknak, helyszíneknek és körülményeknek a vizsgálatára és elemzésére. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik ez egyes háborúk, függetlenségi mozgalmak és forradalmak nemzetközi előzményeit, hátterét, a háborúkat lezáró béketárgyalásokat és rendezési terveket, a béketárgyalások módszereit, de emellett a békekorszakok diplomáciáját is nyomon követik. A tárgy részletesen foglalkozik a Bécsi kongresszus és a Szent Szövetség rendszerével, a 19. század második felének nagyhatalmi politikájával, a Berliini Kongresszus és a századforduló nemzetközi kapcsolatrendszerével. Bemutatja a nemzetközi diplomácia szerepét a katonai szövetségek kialakulásában és az I. világháború időszakában. Ismerteti a nagyhatalmi és nemzetállami diplomácia és kapcsolatok jellegzetességeit a versaillesi békerendszer kialakítását, működését, a 20. századi nemzetközi kapcsolatokat és diplomáciai törekvéseket. Különös hangsúlyt fektet a nagyhatalmi politika és diplomácia jellegzetességeinek a két világháború közötti bemutatására. Elemzés tárgyává teszi az 1945 utáni nemzetközi kapcsolatok alakulásának trendjeit, annak alakulását, jellegzetességeit a bipoláris világ időszakában. Jellemzi az 1985 után kibontakozó új típusú nemzetközi kapcsolatokat, bemutatja annak jellegzetességeit, a megváltozó világ új nemzetközi kapcsolatrendszerét. Végül kitekint az ezredforduló időszakának új törekvéseire, a nemzetközi kapcsolatok új dimenzióira, az új évezred kihívásaira.

A tantárgy tartalma kontakt órák szerinti lebontásban:

1. Bevezetés, tantárgyi tematika ismertetése, feladatok, határidők megbeszélése. A nemzetközi kapcsolatok 17-18. századi előzményei, a vesztfáliai békerend jellemzői, annak válságai.
2. Bécsi Kongresszus, mint a modern kort meghatározó diplomáciai esemény. A kongresszusok kora (1815-1856)
3. A nemzeti átrendeződés Európában (1856-1871)
4. A nemzetközi kapcsolatok új dimenziói (1871-1914)
5. A nemzetközi viszonyok újragondolása és rögzítése a versailles-i békekonferencián.
6. A nemzetközi kapcsolatok jellemzői az új nemzetközi rendben (1920-1929)
7. A nemzetközi kapcsolatok és viszonyok alakulása 1929 és 1939 között.
8. A nemzetközi kapcsolatok alakulása a második világháború alatt és után 1941 és 1947 között
9. A hidegháború korának nemzetközi kapcsolatai (1947-1956)
10. Az enyhülés időszakának nemzetközi viszonyai (1957-1975)
11. Az enyhülés megtorpanásának és kis hidegháború időszakának hatása a nemzetközi kapcsolatokra (1975-1985)
12. Az új nemzetközi rendszer megszületése. Gondok, problémák, konfliktusok, kihívások és dilemmák a nemzetközi kapcsolatok új rendszerében.

Nappali tagozaton a szemináriumok tematikái az előadás témaköreihez kapcsolódnak.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A témakörök nappali tagozaton előadás és szemináriumi formában kerülnek megvitatásra, melynek keretében lehetőség nyílik interaktív kommunikációra, az egyes kérdések megvitatására, azoknak a korábbi tanulmányokkal történő összekapcsolására. Az előadásokon elsősorban az oktató általi információ átadására kerül sor, melynek során az oktató vitára, a hallgatói észrevételek, felvetések megtárgyalására ösztönzi a hallgatókat. A szemináriumokon egyrészt a problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, az összefüggések átlátására, felismerésére, másrészt pedig a megvizsgált nemzetközi eseményeknek napjaink történéseire és eseményeire vonatkoztatható gyakorlati tapasztalatok levonására törekszünk.

Levelező és távoktatási tagozaton a konzultációs előadások és gyakorlatok (Skype for business) során a legjellemzőbb és legmeghatározóbb nemzetközi események vizsgálatára, elemzésére helyeződik a hangsúly, amelyeknek a segítségével a hallgatók elsajátíthatják a nemzetközi kapcsolatok elemzésének módszertanát, s ennek segítségével képessé válnak nemzetközi kapcsolatok eseményeinek önálló elemzésére.

Előtanulmányi feltételek:

mintatanterv szerint

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Követelmények nappali tagozaton:

A kurzus kollokviumi jeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei a következők:

Az előadásokon és a szemináriumokon való aktív részvétel. (TVSZ előírásai szerint)

Az oktatóval az első órán egyeztetett és a nemzetközi kapcsolatok története tárgyköréből választott, egyéni kutatásra épülő szemináriumi kiselőadás elkészítése, annak szemináriumon történő előadása, prezentálása, és a prezentáció, valamint a témából készített 8-10 oldal terjedelmű tanulmány elkészítése és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfóliójába történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

Szemináriumi aktivitás: 10%

A nemzetközi kapcsolatok története tárgyköréből készített kiselőadás és prezentáció: 20%

A nemzetközi kapcsolatok története tárgyköréből készített tanulmány elkészítése: 20%

Szóbeli kollokvium: 50%

A prezentáció formai követelményei

- Az elvárt terjedelem 10-15 slide.
- Az előlap, és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 10-15 slide részét.
- Az első oldalon szerepeljen a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés;
- A prezentáció legyen informatív, képekkel, ábrákkal, táblázatokkal gazdagon színesített, s csak azokat a legfontosabb, releváns információkat tartalmazza, amelyeknek az alapján a hallgató önállóan – a slide-okon található szöveget nem felolvasva! – tudja prezentálni a témát. Igazolva ezzel is az önálló kutató munkát.
- A prezentáció végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A tanulmány formai követelményei

- A feltöltendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- Az elvárt terjedelem 8-10-A/4 oldal.
- A dolgozat szerkesztett legyen.
- Az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés.
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok stb. a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kell elkészíteni. **A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**
- A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.
- Az esettanulmányról készített dolgozat tudományos feltárás: problémafelvetéssel, a témaválasztás indoklásával kezdődjön, s a téma tárgyalása, a szükséges elemzések elvégzése után összegzéssel, valamint a felhasznált irodalom jegyzékével végződjön.

Követelmények levelező és távoktatás tagozaton:

A kurzus kollokviumi jeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei a következők:

Az oktatóval az első konzultáción vagy a MOODLE fórumban egyeztetett és a nemzetközi kapcsolatok története tárgyköréből választott, egyéni kutatásra épülő téma prezentáció formában történő elkészítése, és a prezentáció, valamint a témából készített 8-10 oldal terjedelmű tanulmány elkészítése és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfóliójába történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

A nemzetközi kapcsolatok története tárgyköréből készített prezentáció elkészítése: 20%

A nemzetközi kapcsolatok története tárgyköréből készített tanulmány elkészítése: 20%

Szöbéli kollokvium: 60%

A prezentáció és a tanulmány elkészítésének formai követelményei megegyeznek a nappali tagozat esetében ismertetekkel. (lásd fentebb)

Követelmények pótkurzus esetén (nappali, levelező és távoktatás tagozaton egyaránt):

A pótkurzus kollokviumi jeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei azonosak a levelező és távoktatás tagozaton ismertetekkel.

Értékelés:

Elégséges: A hallgató csak minimális szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok viszonyrendszerét, nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Prezentációja és az elkészített tanulmánya alapján képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan a nemzetközi kapcsolatok fogalmi rendszerében és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módzatait. Prezentációja és az elkészített tanulmánya több helyen is tanári korrekcióra szorul. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató csupán kisebb hiányosságokkal rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok fogalmi rendszerének tekintetében és az események terén, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a nemzetközi események, helyek, tendenciák, személyek vonatkozásában, az erre vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, képes a források és a szakirodalom felhasználására, tanári irányítással képes önálló munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Prezentációja és az elkészített tanulmánya csak néhány helyen igényel tanári korrekciót. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdés, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Gyakorlati elemzés szintjén elsajátította a nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó alapfogalmakat, ismeri a folyamatok sajátosságait, ismeri a nemzetközi kapcsolatok színtereit, szereplőit, használja a szakkifejezéseket. Térben és időben magabiztosan tájékozódik. Bizonyítja jártasságát az elemzési és értelmezési módszerekben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkát alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a prezentációján és az elkészített tanulmányán. Jegyzetapparátusa pontos, korrekt. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 120

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A nemzetközi kapcsolatok története témakörből prezentáció elkészítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 30 óra) 25%

A nemzetközi kapcsolatok története témakörből tanulmány elkészítése (max. 30 óra) 25%

Szöbéli vizsgára történő felkészülés (max. 60 óra) 50%

Kötelező irodalom:

1. Diószegi István (1997): A hatalmi politika másfél évszázada 1789-1939. História – MTA Történettudományi Intézete, Budapest.
2. Harald Kleinschmidt (2001): A nemzetközi kapcsolatok története. Athenaeum Kiadó, Budapest.
3. Horváth Jenő – Paragi Beáta – Csicsmann László (2014): Nemzetközi kapcsolatok története 1941-1991. Tudásközpont Tanműhely, Budapest.

Ajánlott irodalom:

1. Henry Kissinger (1996): Diplomácia. PANEM–McGRAW–HILL–GRAFO.
2. Mingst, Karen A. (2011): A nemzetközi kapcsolatok alapjai. Napvilág Kiadó, Budapest.
3. Ormos Mária – Majoros István (2003): Európa a nemzetközi küzdőtéren. Felemelkedés és hanyatlás, 1814–1945. Osiris Kiadó, Budapest.
4. Kennedy, Paul (1992): A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Akadémiai Kiadó, Budapest.
5. Vizi László Tamás (2012): Duna-völgyi együttműködési kísérletek az 1930-as évek első felében. Fejezetek a közép-európai integrációs törekvések történetéből. In: Civil társadalom és érdekképviselés Közép-Európában. Szerk.: Simon János. L'Harmattan CEPoliti Kiadó, Budapest. pp. 17-33.
6. Vizi László Tamás (2007): Birodalmak és nagyhatalmak hatása a 19-20. századi közép-európai egyensúlypolitikára. In: Közép-és Kelet-Európa integrálódása az egységes európai térségbe. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár. Szerk. Beszteri Béla, Vizi László Tamás. pp. 24-35.

Ezen kívül a hallgatók a MOODLE rendszerbe feltöltött részletes bibliográfiát, forrás- és irodalomjegyzéket kapnak, amely a tárgy részleteibe elmélyülni kívánó hallgatók számára nyújt további tájékozási lehetőséget.

Tantárgyfelelős: Dr. Vizi László Tamás, PhD, főiskolai tanár
Oktató: Dr. Vizi László Tamás, PhD, főiskolai tanár

Tantárgy neve: Infokommunikáció		Kreditszáma: 6/5	Kódja: KO776, KO771
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: Az internetnek, mint radikálisan új médiumnak és az interaktivitáson, részvételen alapuló (web 2.0, social media) kommunikáció sajátosságainak megismertetése a hallgatókkal. Az információs társadalom megértésének, és az abba való beilleszkedésnek az elősegítése.</p> <p>Az informatika és az infokommunikáció célorientált megismerése, a hallgatók elsajátítják és begyakorolják, hogy a kommunikációs és a média szakma különböző területein a gyakran előforduló feladatokhoz milyen infokommunikációs eszközöket és módszereket kell célszerűen, hatékonyan és szabályszerűen alkalmazni.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények:</p> <p>s) tudása Ismeri a társadalomtudomány, azon belül az internetes kommunikáció fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom és a társadalmi kommunikáció szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.</p> <p>Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.</p> <p>Alkalmazásorientált ismeretekkel és gyakorlati tapasztalattal rendelkezik a televíziós műsorkészítés egyes részei, továbbá az adott művészeti ág és más művészeti ágak, illetve más szakterületek közötti kapcsolódási pontokról.</p> <p>t) képességei Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.</p> <p>Képes szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozni. Magabiztosan kezeli a nyomtatott és a digitális szakirodalmi forrásokat, a társadalomtudományi és médiatudományi adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.</p> <p>Képes a televíziós műsorkészítés feladatainak megoldására, a szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, alkalmazására.</p> <p>u) attitűdjei Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.</p> <p>Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.</p> <p>Képes kommunikációs készségek elsajátítására és ezek folyamatos fejlesztésére, önreflexióra e területen mutatott képességeivel kapcsolatban.</p> <p>Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.</p> <p>Együttműködésre törekszik a televíziós műsorkészítés és más szakterületek szereplőivel.</p>			

Az audiovizuális eszközöket alapszinten használja a mozgókép és a média területén.

d) autonómiája és felelőssége

Egy szakmai munkaközösségbe kerülve képes az ottani szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására.

Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Szakmai együttműködések során tisztában van kompetenciájának határaival.

A munkahelyi elvárásoknak megfelelően önállóan végzi munkáját.

A tantárgy tartalma:

1. Bevezetés: az internet helye a kommunikációs technológiák történetében. Az internet, a world wide web és a különböző platformok kialakulása. - Az alapvető infokommunikációs alkalmazások bemutatása, a kommunikációs és a médiaszakmában előforduló gyakori feladatok áttekintése. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
2. A digitális kompetenciák – Europass, a netes megjelenés, a digitális lábnyom feltérképezése és kontrollálása. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
3. Az információs társadalom szerkezete és kommunikációja – A saját infokommunikációs környezet feltérképezése, a felhasználási célok leírása. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
4. Az információs társadalom kommunikációs technológiájának történeti áttekintése - A saját eszközök és alkalmazások kockázatelemzése. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
5. Információbiztonság, kiberbiztonság – Kiberbiztonsági szabályzat kidolgozása. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
6. Az internetes kommunikáció jellegzetességei, anonimitás, virtualitás, prosumer kultúra. – Álhírek és valódi hírek az interneten, forráskritika. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
7. Másodlagos írásbeliség, szóbeliség. A világháló nyelve, az internetkorszak kommunikációja. - Szövegszerkesztés 1. Főbb irodai programokkal végrehajtható feladatok. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
8. Korai kommunikációs műfajok és stílusok az interneten - Szövegszerkesztés 2. Szövegformázási eljárások. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
9. Prosumer tartalmak, közösségi média. A közösségi média elterjedtsége, használati céljai, módjai. Magán, céges, hivatalos oldalak. A közösségi média használati stratégiái. Információmegosztás, online média és közösségi média. Adatmegosztás, biztonság, zaklatás, álhírek, identitás. – Írásos és multimédiás, hipertextuális tartalmak megalkotása. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok.
10. A web és a webes újságírás professzionális típusai. Médiakonvergencia. - A webes újságírás során használatos adatkeresési, adatrendezési eljárások. Táblázatkészítési eljárások 1., kereszttáblák, függvények. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
11. Adatvizualizáció. Multimedialitás és interaktivitás. – Táblázatkészítési eljárások 2., diagramok és grafikonok, összetett táblázatok.
12. A vizualizációval, szemléltetéssel kiegészített nyilvános előadás retorikai környezetet, az előadói magatartás - Prezentálás. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
13. Nyelvtechnológia, mesterséges intelligencia, neurális hálók – A mesterséges intelligencián alapuló technológiák gyakorlati alkalmazási lehetőségei. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
14. Webergonómia - Webes felületre optimalizált, ergonomikus szövegek alkotása. A témához kapcsolódó gyakorlati feladatok végrehajtása.
15. Félévzárás, beszámolók, értékelés

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Csoportos és egyéni elemző-értékelő munka, egyéni és csoportos feladatmegoldás tanári támogatással. Tanári demonstráció és előadás

Előtanulmányi feltételek:

A középiskolában elsajátítható alapszintű felhasználó és informatikai ismeretek.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Zárhelyi dolgozat az előadások és a szakirodalom anyagából. Prezentáció elkészítése és bemutatása a félév második felében az előadásokkal kapcsolatos, egyénileg kidolgozott témából.

Biztonsági szabályzat elkészítése.

Hivatalos levél megszerkesztése a gyakorlatvezető által megadott témáról.

Komplex szöveg készítése (formázott szöveget, grafikont, képet, hivatkozásokat, indexet tartalmazó szöveg készítése).

Táblázat és grafikon vagy diagram készítése a gyakorlatvezető által megadott témáról.

Prezentáció készítése szöveges, képes, grafikonos eszközök használatával.

A feladatokat a témába vágó órákkal összhangban, a félév során folyamatosan, elektronikus formában a Moodle ePortfólióba feltöltve kell beadni.

Az aláírás feltétele az előadáson és a szemináriumon kiadott félévközi feladatok végrehajtása. A hallgatók a kurzus végén, órai teljesítményük és az egyéb kiosztott feladatok elvégzésének függvényében megajánlott jegyet kapnak, a megajánlott jegy elfogadásának hiányában kollokviumot kell tenniük. A kollokviumi jegy magában foglalja a félévközi feladatok értékét és a szóbeli kollokvium értékét. A szóbeli kollokvium vizsgatételei az órai előadásokra és a kötelező irodalomra épülnek, tételei:

1. Az internet, a world wide web és a különböző platformok kialakulása
2. Az információs társadalom szerkezete és kommunikációja
3. Információbiztonság, kiberbiztonság, kockázatelemzés
4. Az internetes kommunikáció jellegzetességei, anonimitás, virtualitás, prosumer kultúra
5. Másodlagos írásbeliség, szóbeliség. A világháló nyelve
6. A web és a webes újságírás professzionális típusai. Médiakonvergencia
7. Prosumer tartalmak, közösségi média
8. Nyelvtechnológia, mesterséges intelligencia, neurális hálók
9. Webergonómia

Az előadások és a szemináriumok látogatása kötelező. Három alkalomnál több hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után. A félévközi feladatok elkészítése kötelező.

A szemináriumi feladatok értékelésénél fő szempont az előre kiadott tartalmi és formai kritériumok betartása, itt a hangsúlyt az eszközök szabályos használatára, az áttekinthetőségre, az olvashatóságra, a nyelvhelyességre, a logikus szerkesztésre helyezzük. Az egyes feladatok pontos kritériumait a feladatkielöléskor közöljük.

Értékelés:

- **ELÉGTELEN (1).** Elégtelen az érdemjegy abban az esetben, ha az évközi feladatok vagy a vizsga során elért összesített teljesítmény nem éri el az **50 %-ot**. A hallgató tárgyi tudása hiányos, nem látja az összefüggéseket, alapvető fogalmakkal nincs tisztában.
- **ELÉGSÉGES (2).** Elégséges érdemjegy esetén az évközi feladatok vagy a vizsga során elért összesített teljesítmény **50-62%**. A hallgató tudása elegendő ahhoz, hogy az egyes fogalmakat definíciószerűen ismertesse, alapvető adatokkal, egyszerű példákkal alátámassza, de sem a folyamatok, sem az összefüggések tekintetében nem képes a téma komplex értelmezésére.
- **KÖZEPES (3).** Közepes az érdemjegy abban az esetben, ha az évközi feladatok vagy a vizsga során elért összesített teljesítmény **63-74%** közé esik. A hallgató érti az egyes fogalmak mögött húzódó tartalmat, megfelelő példákkal, adatokkal támasztja alá a tárgyaltakat, de az összefüggések értelmezése nehézkes.
- **JÓ (4).** Jó az érdemjegy abban az esetben, ha az évközi feladatok vagy a vizsga során elért összesített teljesítmény **75-87 %** közé esik. A hallgató tárgyi tudása megfelelő, példái helytállóak, az órákon aktív, interaktív. Bizonytalanság érződik azonban a teoretikus ismeretek gyakorlatba történő átültetésében.

- JELES (5). **88-100 %** között jelessel zárul a félév. A hallgató tárgyi tudása széleskörű, megfelelő rendszerszemlélet és a kapcsolódási pontok biztos ismerete jellemzi. Szakmai kommunikációja gördülékeny, az órákon aktív, interaktív.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- 30 óra önálló anyaggyűjtés és készülés a zárthelyi dolgozatokra és a prezentációra
- 30 óra önálló munkával s szemináriumokon kiadott feladatok végrehajtása
- (30 óra készülés a kollokviumi tételekre)

Kötelező irodalom:

Balázs Géza – Bódi Zoltán szerk. 2005. Az internetkorszak kommunikációja. Gondolat Kiadó, Budapest.
Bódi Zoltán, A világháló nyelve, Internetező és internetes nyelvhasználat a magyar társadalomban, Gondolat Kiadó, Budapest, 2004.

Bódi Zoltán: A közösségi hálózatok szerepe az identitás formálódásában. Ephemeris Hungarologica 2021. (1. évfolyam) 1. szám, 5-18. oldal <https://doi.org/10.53644/EH.2021.1.5> DOI: 10.53644/EH.2021.1.5

Ajánlott irodalom:

Bódi Zoltán: Digitális identitás – nyelvi identitás – digitális kommunikációs környezet. Információs Társadalom, társadalomtudományi folyóirat 2020 (20. évfolyam), 3. szám, 7-26. oldal DOI: <https://doi.org/10.22503/inftars.XX.2020.3.1>

Krug, Steve (2008) Ne törd a fejem! Felhasználóbarát webdizájn. Budapest, HVG könyvek
Manovich, Lev (2008) Az új média nyelve: Mi az újmédia? In: Gerencsér Péter (szerk.) Új, média, művészet. Szeged, Universitas Szeged.

Oktató: Dr. Bódi Zoltán

Tantárgy neve: Tartalomkategóriák (előadás)		Kreditszáma: 6/5	Kódja: KO774, KO772
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja: A cél, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> • megismerjék a sajtóműfajokat, médiatartalmakat, • magabiztosan eligazodjanak a műfajok között, • alkalmazni tudják az egyes műfajokat a mindennapi feladatok elvégzésekor, • megértsék a sajtó- és tartalomipar működésének alapelveit, • képesek legyenek standard színvonalon tartalmat előállítani, és • a tartalmat a közönség elvárásaihoz igazítani. <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények: A hallgató megtanulja alkalmazni a szakmai eljárásokat. Képes lesz a rendelkezésre álló információkból kiválasztani, és megfelelő sorrendbe állítani a legfontosabbakat. Megtanulja értelmezni és történetbe helyezni az információkat. Megismerni az alapvető elméleti irodalmat. Fejleszti szövegalkotási készségét.</p> <p>a) tudása: - A kommunikáció és médiatudomány által vizsgált társadalmi jelenségek és alrendszerük működési mechanizmusait, az újságírói műfajokat ismeri és érti. - Magabiztos módszertani tudással rendelkezik.</p> <p>b) képességei - Képes eligazodni az újságírói műfajok, és a konkrét problémák, és azok lehetséges megoldásai között. - Ismeri és magabiztosan használja a szakmai szókincset. - Képes az új ismereteket hatékonyan feldolgozni.</p> <p>c) attitűdje - Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra. - Képes az új készségek elsajátítására, a folyamatos fejlődésre és az önreflexióra. - Tudatosan képviseli a szakmai módszereket, és elfogadja más tudományágak módszertani sajátosságait.</p> <p>d) autonómiája és felelőssége - Szakmai közegében olyan koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását. - Szakmai munkaközösségben képes az ottani elvárásoknak megfelelő, összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására.</p> <p>A tantárgy részletes tartalma: A sajtóműfajok megismerése és megértése. A különböző műfajok alkalmazása a hagyományos (print és elektronikus), illetve az online felületeken. A közösségi média, mint platform, információforrás és promóciós felület.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mi a hír? Miért számít az újságírás alapműfajának. A hír szerkezete. A hír forrásai. A hírérték tényezői. Hogyan szelektálunk? Hogyan állítjuk elő a hírt print/online, rádiós, illetve mozgóképes platformra? Mi a hard news? Mi a soft news? 2. Mi a tudósítás? Hogyan hitelesíti a hírt a tudósító beszámolója? Hogyan lehet egy tudósítás, egy helyszíni beszámoló objektív, semleges, mégis személyes? 3. Mi az interjú? Munkaeszköz vagy műfaj? Mire van szükség az eredményes interjúhoz? Hogyan használja az interjút a szerző és mainstream, és hogyan használja az infotainment? 4. Mi a riport? A helyszín a riport elengedhetetlen eszköze? A riport, mint a részletek és az ábrázolás műfaja. Riport a print/online felületeken, a rádióban, a tévében. Riporteri attitűdök. A hangvétel: személyesség, vagy távolságtartó semlegesség? Alámerülés: a riporter inkognitóban. A riportkészítés buktatói: hogyan értsünk meg egy közösséget és problémáit 3 óra alatt? 			

5. Mi a feature? Műfaj-e a feature? Miben különbözik a riporttól? Mi a soft news szerepe a feature kialakulásában? Milyen jelenségeket mutat be a feature? A feature lehet a riport jövője?
6. Mik a véleményközlő műfajok? Miért fontosak? Mi a szerepük a modern tömegtájékoztatásban? A kommentár, a vezércikk, a publicisztika mint identitásképző erő, és az olvasók megtartásának eszköze.
7. Mi a véleményközlő műfajok jövője? A szubjektivitás szerepe a médiában. A véleményközlő műfajok és a közösségi média. Szükséges-e a vélemények sokszínűsége?

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Közvetlen szemléltetés, egyéni projektmunka, gyakorlás és annak szóbeli értékelése.

Előtanulmányi feltételek:

Középiskolai tanulmányok.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Az előadások látogatása. Az órai aktivitás. A projektmunka elvégzése. A szakirodalom ismerete. Tételek:

1. Mi a hír?
2. A hír szerkezete.
3. Mik a hír forrásai?
4. Mik a hírérték tényezői?
5. Mi a tudósítás?
6. Mi az interjú?
7. Mi a riport?
8. Mi a feature?
9. Miben különbözik a feature a riporttól?
10. Mik a véleményközlő műfajok?
11. Mi a véleményközlő műfajok szerepe?

Értékelés:

Az aláírás feltétele az előadások látogatása. A vizsgajegyet a szóbeli vizsgán nyújtott teljesítmény, illetve a gyakorlati feladatok, projektmunkák színvonala határozza meg.

Elégtelen:

A hallgató nincs tisztában a szakirodalommal, az előadáson elhangzott alapfogalmakkal. Nem végezte el a projektmunkát, nem járt előadásokra.

Elégséges:

A hallgató csak a legalapvetőbb terminológiával van tisztában, elméleti tudása hiányos, azokat alkalmazni, vagy azokból következtetéseket levonni nem képes.

Közepes:

A hallgató tisztában van a fontosabb műfaji és formai kritériumokkal, ám ismeretei hiányosak, nem mélyült el az irodalomban és a tárgyban.

Jó:

A hallgató a szóbeli elemzést színvonalasan, csak apróbb értelmezési problémák tapasztalhatók, amelyek nem érintenek igazán alapvető szakmai kérdéseket. Megismerte és feldolgozta a kötelező irodalmat, az ajánlott irodalmat azonban nem vagy csak kevésbé ismeri.

Jeles:

A hallgató szóbeli előadása magas színvonalú, válaszai teljeseek, tárgyi tudását kreatívan alkalmazza. Megismerte és feldolgozta a kötelező és az ajánlott irodalmat is.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra: 180

Kötelező irodalom:

Bernáth László (szerk.): Bevezetés a műfajismeretbe (Dialóg Campus - MÚOSZ, 2008): 47-134. o.; 160-167. o.; 192-214. o.

Ajánlott irodalom:

A Granta legjobb riportjai (Osiris, 1996.)

Tantárgyfelelős: Makai József

Oktató: Makai József

Tantárgy neve: Újkori egyetemes történelem (1789 -1918)	Kreditszáma: 6	Kódja: TR046
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A tantárgy alapvető célja, hogy a hallgatók megismerjék az újkori egyetemes történelem főbb eseményeit, azok egymásra való hatását, ok-okozati összefüggéseit, az 1789 és 1918 közötti korszak esemény- és politikatörténeti, hadügyi, gazdasági, társadalmi és kulturális hatásait. A kurzus elsősorban nem a hallgató lexikai ismereteit bővíti, hanem sokkal inkább a történelmi folyamatokra helyezi hangsúlyt, s célja, hogy a hallgató képes legyen rálátni az összefüggésekre és azokat kezelni tudja. Cél, hogy a hallgatók képesek legyenek az újkori egyetemes történelem folyamatainak komplex látásmódjára, tanulságainak értékelésére és a napjaink eseményeivel való kapcsolat megtalálására. A kurzus a folyamat-szemléletmód kialakítására törekszik, s ezzel a hallgatókat megismerteti a korszak esemény- és politikatörténeti, hadügyi, gazdasági, társadalmi és kulturális sajátosságaival. A hallgatók ezáltal megértik a hatalom természetének és megosztásának társadalmi, gazdasági, jogi, történelmi és kulturális kontextusait, illetve e területek egymáshoz kapcsolódását. A kurzus hozzájárul a történelmi tudat- és szemléletformáláshoz és a politikai-történelmi-társadalmi elemzés során felmerülő problémák értelmezési készségének kialakításához. A kurzus kapcsán az ismeretszerzés a forrás-feltárással kezdődik, ám az átfogó kép kialakítása, és bizonyos jelenségek mélyebb elemzése egyaránt elvárt feladat. A hallgatók minta-feldolgozások alapján képesek lesznek a közelmúlt történelmi folyamatait, jelenségeit, összefüggéseit és személyiségeit önállóan elemezni. Mindez hozzásegíti a hallgatókat az elemző-készségük fejlesztéséhez és a modern politikai-társadalmi folyamatok megértéséhez.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Tudása: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az újkor legfontosabb történeti, politikai, diplomáciai, gazdasági és kulturális változásait, eseményeit, tájékozott a korszak folyamataiban, érti azok összefüggéseit. • Ismeri az újkor folyamatainak változásait. • Ismeri az újkor történetéhez kapcsolódó fogalomkészlet fontosabb elemeit. Képességei: <ul style="list-style-type: none"> • Képes az újkort a maga komplexitásában látni. • Képes a megszerzett ismeretek birtokában a korszakkal kapcsolatos összefüggések önálló megfogalmazására és önálló álláspont kialakítására. • Képes a politika- és a társadalomtörténet perspektívájából lényeges változásokat, fejleményeket felismerni. • Képes az újkor folyamatait annak összefüggésrendszerében elhelyezni. • Képes használni az újkorhoz kapcsolódó fogalmakat. • Képes az újkor történelmi, diplomáciai, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdéseiben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. • Képes eligazodni a szakirodalmakban, különös tekintettel az újkorhoz kapcsolódó fogalomkészletre. • Képes az újkori összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására. Attitűdjei: <ul style="list-style-type: none"> • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. </p>		

- Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.

Autonómiája és felelőssége:

- Szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza és folyamatosan fejlessze, bővítsse.
- Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel.
- Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait.
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét.

A tantárgy tartalma:

A kurzus bemutatja a 19. században lezajló, a modern nemzetté válás folyamatát, a polgári társadalmak kialakulását, valamint ezek ellentmondásos összefonódását és a nagyhatalmi politika klasszikus korszakát Európában. Hangsúlyosan esik szó a két forradalmi korszakról, valamint a restaurációról, amelynek fél évszázada alatt mélyreható gazdasági, társadalmi és a művelődést érintő forradalmi változások mentek végbe. A kurzus során bemutatjuk a napóleoni háborúk koalíciós politikáját, a nemzeti mozgalmakat, kongresszusi politikát, az európai koncert rendszerét, a modern nacionalizmusokat és az 1848-as forradalmakat, valamint a gazdasági növekedés elméleteit és pályáit. A kurzus bemutatja a korszak során formálódó és megerősödő európai nagyhatalmak (Franciaország, Nagy Britannia, Poroszország, Habsburg Monarchia, Oroszország) és az Európán kívüli világ történetét, a határokon átívelő nemzetközi eseményeket és folyamatokat. Ismerteti a jellemző művészettörténeti korstílusokat (klasszicizmus, romantika) és a főbb technikai változásokat. A politika hullámmásával szemben jól elkülönülő tematikus egységben tárgyaljuk a gazdasági fejlődés – leginkább földrajzi kisugárzásként megragadott – menetét. Az európai kontinens történetét ellenpontozza a kor-újkor gyarmati rendszer felbomlásának és átalakulásának ismertetése. Külön foglalkozik a kurzus a kolonizációval, az amerikai fejlődéssel, valamint az „alternatív” fejlődési utakkal (Kína, Japán, Dél-Amerika). A kurzus vizsgálja a tömegtársadalmak kialakulását, valamint a posztklasszikus nemzetközi politika robbanékony rendszerét. Mindkettő szempontjából egyes folyamatok kiteljesedését jelzi az első világháború, amelynek ismertetése a háború szociológiájának és had-, valamint diplomáciatörténetének kombinációja révén történik.

A törzsanyag megértését segítik a forrás-feldolgozásra épülő szemináriumok, melyek lehetővé teszik a hallgató kritikai forrásfeldolgozó készségének fejlesztését.

A tantárgy tartalma kontakt órák szerinti lebontásban:

1. Bevezetés, a szakirodalmak, a historiográfia áttekintése.
2. A francia forradalom menete, szakaszai a forradalom politikai és kormányzati struktúrája.
3. A francia forradalom és Európa. A francia háborúk és hatásai. Magyarország és a francia háborúk.
4. A Bécsi Kongresszus és a Szent Szövetség európai rendszere. Franciaország 1815-1848.
5. Az 1830-31-es európai válság. A belga és lengyel kérdés. Repedések a Szent Szövetség rendszerén. Nagyhatalmi álláspontok.
6. Az 1848-as forradalmi hullám Európában. Követelések, sikerek, eredmények, kudarcok.
7. Franciaország és Nagy-Britannia a nemzeti átrendeződés időszakában.
8. Németország és az Osztrák-Magyar Monarchia belpolitikai helyzete, és a német egység.
9. Oroszország és a Balkán a 19. század második felében.
10. Gazdasági, és társadalmi átalakulások, modernizációs folyamatok a 19. században Európában és a tengerentúlon.
11. A gyarmatosítás és hatásai
12. Az első háború kirobbanása, szakaszai, a hadviselő felek hadicélja, legfontosabb politikai és katonai összefüggései.

Nappali tagozaton a szemináriumok tematikái az előadás témaköreihez kapcsolódnak.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A témakörök nappali tagozaton előadás és szemináriumi formában kerülnek megvitatásra, melynek keretében lehetőség nyílik interaktív kommunikációra, az egyes kérdések megvitatására, azoknak a korábbi tanulmányokkal történő összekapcsolására. Az előadásokon elsősorban az oktató általi információ átadására kerül sor, melynek során az oktató vitára, a hallgatói észrevételek, felvetések megtárgyalására ösztönzi a hallgatókat. A szemináriumokon egyrészt a problémamegoldásra, az érvek-

ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, az összefüggések átlátására, felismerésére, másrészt pedig a megvizsgált újkori egyetemes történeti eseményeknek napjaink történéseire és eseményeire vonatkozatható gyakorlati tapasztalatok levonására törekszünk.

Levelező és távoktatási tagozaton a konzultációs előadások és gyakorlatok (Skype for business) során az újkori egyetemes történelem legjellemzőbb és legmeghatározóbb eseményeinek vizsgálatára, elemzésére helyeződik a hangsúly, amelyeknek a segítségével a hallgatók elsajátíthatják az újkori egyetemes történeti események megismerésének és elemzésének a módszertanát, s ennek segítségével képessé válnak az új és jelenkori egyetemes történeti események önálló elemzésére.

Előtanulmányi feltételek:
mintatanterv szerint

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Követelmények nappali tagozaton:

A kurzus kollokviumi jeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei a következők:

Az előadásokon és a szemináriumokon való aktív részvétel. (TVSZ előírásai szerint)

Az oktatóval az első órán egyeztetett és az újkori egyetemes történelem tárgyköréből választott, egyéni kutatásra épülő szemináriumi kiselőadás elkészítése, annak szemináriumon történő előadása, prezentálása, és a prezentáció, valamint a témából készített 8-10 oldal terjedelmű tanulmány elkészítése és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfóliójába történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

Szemináriumi aktivitás: 10%

Az újkori egyetemes történelem tárgyköréből készített kiselőadás és prezentáció: 20%

Az újkori egyetemes történelem tárgyköréből készített tanulmány elkészítése: 20%

Szóbeli kollokvium: 50%

A prezentáció formai követelményei

- Az elvárt terjedelem 10-15 slide.
- Az előlap, és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 10-15 slide részét.
- Az első oldalon szerepeljen a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés;
- A prezentáció legyen informatív, képekkel, ábrákkal, táblázatokkal gazdagon színesített, s csak azokat a legfontosabb, releváns információkat tartalmazza, amelyeknek az alapján a hallgató önállóan – a slide-okon található szöveget nem felolvasva! – tudja prezentálni a témát. Igazolva ezzel is az önálló kutató munkát.
- A prezentáció végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomatott és internetes) szakirodalmat.

A tanulmány formai követelményei

- A feltöltendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- Az elvárt terjedelem 8-10-A/4 oldal.
- A dolgozat szerkesztett legyen.
- Az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés.
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok stb. a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kell elkészíteni. **A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**
- A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomatott és internetes) szakirodalmat.
- Az esettanulmányról készített dolgozat tudományos feltárás: problémafelvetéssel, a témaválasztás

indoklásával kezdődjön, s a téma tárgyalása, a szükséges elemzések elvégzése után összegzéssel, valamint a felhasznált irodalom jegyzékével végződjön.

Követelmények levelező és távoktatás tagozaton:

A kurzus kollokviumi jeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei a következők:

Az oktatóval az első konzultáción vagy a MOODLE fórumban egyeztetett az újkori egyetemes történelem tárgyköréből választott, egyéni kutatásra épülő téma prezentáció formában történő elkészítése, és a prezentáció, valamint a témából készített 8-10 oldal terjedelmű tanulmány elkészítése és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfóliójába történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

Az újkori egyetemes történelem tárgyköréből készített prezentáció elkészítése: 20%

Az újkori egyetemes történelem tárgyköréből készített tanulmány elkészítése: 20%

Szóbeli kollokvium: 60%

A prezentáció és a tanulmány elkészítésének formai követelményei megegyeznek a nappali tagozat esetében ismertettekkel. (lásd fentebb)

Követelmények pótkurzus esetén (nappali, levelező és távoktatás tagozaton egyaránt):

A pótkurzus kollokviumi jeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei azonosak a levelező és távoktatás tagozaton ismertettekkel.

Értékelés:

Elégséges: A hallgató csak minimális szinten ismeri az újkori egyetemes történelem viszonyrendszerét, nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Prezentációja és az elkészített tanulmánya alapján képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan az újkori egyetemes történelem fogalmi rendszerében és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, érték közvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módzatait. Prezentációja és az elkészített tanulmánya több helyen is tanári korrekcióra szorul. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató csupán kisebb hiányosságokkal rendelkezik az újkori egyetemes történelem fogalmi rendszerének tekintetében és az események terén, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a nemzetközi események, helyek, tendenciák, személyek vonatkozásában, az erre vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, képes a források és a szakirodalom felhasználására, tanári irányítással képes önálló munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Prezentációja és az elkészített tanulmánya csak néhány helyen igényel tanári korrekciót. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdés, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Gyakorlati elemzés szintjén elsajátította az új és jelenkori egyetemes történelemre vonatkozó alapfogalmakat, ismeri a folyamatok sajátosságait, ismeri a nemzetközi kapcsolatok színtereit, szereplőit, használja a szak kifejezéseket. Térben és időben magabiztosan tájékozódik. Bizonyítja jártasságát az elemzési és értelmezési módszerekben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkát alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a prezentációján és az elkészített tanulmányán. Jegyzetapparátusa pontos, korrekt. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Az újkori egyetemes történelem témakörből prezentáció elkészítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 37 óra) 25%

Az újkori egyetemes történelem témakörből tanulmány elkészítése (max. 38 óra) 25%

Szóbeli vizsgára történő felkészülés (max. 75óra) 50%

Kötelező irodalom:

1. Vadász Sándor szerk. (2011): 19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Európa és az Európán kívüli országok. Osiris Kiadó, Budapest,
2. Diószegi István (szerk.) (2001): Egyetemes történelmi szöveggyűjtemény 1789-1914. Korona Kiadó, Budapest.
3. Diószegi István (1997): A hatalmi politika másfél évszázada 1789-1939. Budapest, História – MTA Történettudományi Intézete. pp. 13-264.

Ajánlott irodalom:

1. Fernández-Armesto, Felipe (2001): Az újkor története. Alternatív világtörténet 3/2. Ford. Károlyi Júlia, Göbolyös Magdolna. Athenaeum 2000 Kft. – Pannonica Kiadó, Budapest.
2. Vizi László Tamás (2015): A magyar nemesség negyedszázados történelmi konfliktusa a forradalmi, majd császári Franciaországgal a 18–19. század fordulóján. In. Nemzeti és etnikai konfliktusok – megbékélési lehetőségek. Szerk.: Bordás Sándor, Glavanovics Andrea. Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár. pp. 97-159.
<http://www.kodolanyi.hu/images/tartalom/File/kiadvanyok/nemzeti-es-etnikai-konfliktusok-megbekelesi-lehetosegek.pdf>
3. Vizi László Tamás (2011): Illíria a francia nagyhatalmi politikában a 19. század elején. In. Közép-Európai Közlemények. IV. évf. 2. szám. 2011/2. No. 13. pp. 7-20.
4. Hahner Péter (2006): A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest. pp. 375-444.
5. Walter Pohl– Karl Vocelka (1995): Habsburgok. Egy európai dinasztia története. Gulliver Kiadó, Budapest.

Ezen kívül a hallgatók a MOODLE rendszerbe feltöltött részletes bibliográfiát, forrás- és irodalomjegyzéket kapnak, amely a tárgy részleteiben elmélyülni kívánó hallgatók számára nyújt további tájékoztató lehetőséget.

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Ujváry Gábor CSc. főiskolai tanár

Oktató: Dr. habil. Ujváry Gábor CSc. főiskolai tanár

Tantárgy neve: Újkori magyar történelem (1790-1918)	Kreditszáma: 5	Kódja: NE097 TR150
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat		
Értékelés: Kollokvium , a gyakorlati munka érdemjegyének beszámításával		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A humán fejlődés, a társadalmi rendszer, a társadalmi tagozódás, intézmények és szervezetek, a társadalmi-gazdasági fejlődés ismerete, a társadalomra vonatkozó főbb elméletek ismerete. A kurzus végén a hallgatók önálló elemzéseket is végeznek, saját kutatásokról számolhatnak be egy-egy témával kapcsolatosan. Ennek során a kurzus alapvetően épít a hallgatói aktivitásra, önálló gondolatalkotásra, elemző-képességre. Célunk, hogy a hallgatók az előadásokon hallottak, a kötelező irodalom és az önálló munkájuk alapján képesek legyenek a társadalmi, politikatörténeti folyamatok és jelenségek önálló elemzésére. Cél, hogy az ismeretszerzés a forrás-feltárással kezdődjön, ám az átfogó kép kialakítása, és bizonyos jelenségek mélyebb elemzése egyaránt elvárt feladat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>v) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait. • Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. • Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. • Ismeri a latin nyelv alapjait. • Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára. <p>w) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. • Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni. • Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. <p>x) attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak. • Képviselet a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. • Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére. 		

- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a társadalmi, politikai változások alapvető történeti eseményeivel. Kiemelten a magyar társadalom és gazdaság fejlődésének főbb szakaszival, az 1790-től-1918-ig tartó történelmi eseményekkel, összefüggésekkel. Az egyes korszakokra vonatkozóan a hallgatók megismerkednek a legfrissebb hazai szakirodalom eredményeivel, az egyes eseményekkel, személyiségekkel és fejlődéssel kapcsolatos szakmai vitákkal és különböző értékelésekkel.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

1. hét: Bevezető. A tantárgy teljesítésének követelményei, irodalom áttekintése.

2. hét: A nemzeti ébredés és kora 1790-1848. Reformkor. Reformprogram. A polgári átalakulás konfliktusai és eredményei.

3. hét. A forradalom és átalakulás. Az utolsó rendi országgyűlés és az európai forradalmak. Pozsony és Pest márciusa. A törvényesített forradalom - az áprilisi törvények rendszere.

4. hét. A Batthyány – kormány működése. 1848. április 11.- szeptember 11. A kormány. A kormány belpolitikája. A kormány külpolitikája. A kormány katonapolitikája. A nemzetiségek mozgalmi.

5. hét: Az önvédelmi háború. Jelačić támadása. A katonai ellenforradalom és az ellenállás megszervezése. Az Országos Honvédelmi Bizottmány működése. Windisch-Grätz támadása.

6. hét: A függetlenségi háború. 1849 tavasza. A Szemere-kormány működése. Az orosz intervenció. Az emigráció és a megtorlás.

7. hét: A dualizmus kialakulása és intézményrendszere. Az önkényuralom és az ellenállás 1849 után. A kiegyezés előkészítése. Deák Ferenc szerepe. A kiegyezés és hatása.

8. hét: A dualista rendszer felépítése és működése. Politikai pártok és érdekképviseltek a Monarchiában. Társadalmi, gazdasági változások a dualizmusban.

9. hét: Szövetségi rendszerek a világháború előtt. A háború kitörése.

10. hét: A Monarchia az első világháborúban.

11. hét: A háborús hátsország.

12. hét: A háború mérlege.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: Bevezető. A tantárgy teljesítésének követelményei, irodalom áttekintése. A nemzeti ébredés és kora 1790-1848. Reformkor. Reformprogram. A polgári átalakulás konfliktusai és eredményei. A forradalom és átalakulás. Az utolsó rendi országgyűlés és az európai forradalmak. Pozsony és Pest márciusa. A törvényesített forradalom - az áprilisi törvények rendszere.

2. konzultáció: A Batthyány – kormány működése. 1848. április 11.- szeptember 11. A kormány. A kormány belpolitikája. A kormány külpolitikája. A kormány katonapolitikája.

A nemzetiségek mozgalmái. Az önvédelmi háború. Jellacic támadása. A katonai ellenforradalom és az ellenállás megszervezése. Az Országos Honvédelmi Bizottmány működése. Windisch-Grätz támadása. A függetlenségi háború. 1849 tavasza. A Szemere-kormány működése. Az orosz intervenció. Az emigráció és a megtorlás.

3. konzultáció: A dualizmus kialakulása és intézményrendszere. Az önkényuralom és az ellenállás 1849 után. A kiegyezés előkészítése. Deák Ferenc szerepe. A kiegyezés és hatása. A dualista rendszer felépítése és működése. Politikai pártok és érdekképviseletek a Monarchiában. Társadalmi, gazdasági változások a dualizmusban. Szövetségi rendszerek a világháború előtt. A háború kitörése. A Monarchia az első világháborúban. A háborús háttér. A háború mérlege.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából kiselőadást készítenek és prezentálnak. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából prezentációt készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével. A feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett témából beadandót készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével lábjegyzetben és irodalomjegyzékben. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. Készítsen dolgozatot a megadott feltételek szerint! Téma: Fejtse ki a magyar reformmozgalom lényegét, Széchenyi István főbb tevékenységét!

II. Készítsen dolgozatot, a témája: Rajzolja meg Deák Ferenc politikai portréját!

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házi dolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házidolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

Kötelező irodalom:

- GERGELY ANDRÁS: A nemzeti ébredés kora 1790-1848. Kossuth Kiadó. 2009.
HERMANN RÓBERT: Forradalom és szabadságharc 1848-1849. Kossuth Kiadó. 2009.
APOR BALÁZS: XX. századi magyar politikatörténet. KJF, Távközlési Intézet, online jegyzet, 2010. (1849-1918)
VELIKY JÁNOS: *A polgárosodás hajnala*. ADAMS Kiadó. 1993.
KOSÁRY DOMOKOS: *Újjáépítés és polgárosodás 1711-1867. Magyarok Európában III*. Háttér Lap-és Könyvkiadó. Budapest, 1990.175-433.p.

Ajánlott irodalom:

- CSORBA LÁSZLÓ: *Széchenyi István*. Budapest, 1991.
GALÁNTAI JÓZSEF: *Magyarország az I. világháborúban 1914-1918*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974.
GERGELY ANDRÁS: (szerk). *19. századi magyar történelem 1790-1918*. Korona Kiadó. Budapest, 1998.
GRATZ GUSZTÁV: *A dualizmus kora I-II*. Budapest, 1934 és reprint.
KOZÁRI MONIKA: *A dualizmus kora*. (E-könyv), Kossuth Kiadó, 2013.
SIMÁNDI IRÉN: *Száz évvel ezelőtt épült a csepeli adó*. In: Székesfehérvár, Magyarország és a Nagy Háború. (szerk.) Szakály Sándor. L'Harmattan Kiadó, 2015. 125-139.p.
SOMOGYI ÉVA: *Abszolutizmus és kiegyezés 1849-1867*. Gondolat. 1981.
SZABÓ DÁNIEL: (szerk.) *Az első világháború – nemzet és emlékezet*. Osiris Kiadó, 2009.
SZENTE ZOLTÁN: *Kormányzás a dualizmus korában*. [Atlantisz Könyvkiadó](#), 2011. 452 p.
TAKÁCS PÉTER: *Deák Ferenc politikai pályája 1849-1865*. Budapest, 1991.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Oktató: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Tantárgy neve:
Újkori magyar történelem (1790-1918)

Kreditszáma: 4

Kódja:
TR151

Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>gyakorlati jegy</u>
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint	
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint	
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:	
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint	
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező	
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/	
<p>A tantárgy célja: A humán fejlődés, a társadalmi rendszer, a társadalmi tagozódás, intézmények és szervezetek, a társadalmi-gazdasági fejlődés ismerete, a társadalomra vonatkozó főbb elméletek ismerete. A kurzus végén a hallgatók önálló elemzéseket is végeznek, saját kutatásokról számolhatnak be egy-egy témával kapcsolatosan. Ennek során a kurzus alapvetően épít a hallgatói aktivitásra, önálló gondolataalkotásra, elemző-képességre. Célunk, hogy a hallgatók az előadásokon hallottak, a kötelező irodalom és az önálló munkájuk alapján képesek legyenek a társadalmi, politikatörténeti folyamatok és jelenségek önálló elemzésére. Cél, hogy az ismeretszerzés a forrás-feltárással kezdődjön, ám az átfogó kép kialakítása, és bizonyos jelenségek mélyebb elemzése egyaránt elvárt feladat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>y) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait. • Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. • Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. • Ismeri a latin nyelv alapjait. • Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára. <p>z) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. • Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni. • Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. <p>aa) attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak. • Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. • Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére. • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik. 	

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a társadalmi, politikai változások alapvető történeti eseményeivel. Kiemelten a magyar társadalom és gazdaság fejlődésének főbb szakaszaival, az 1790-től-1918-ig tartó történelmi eseményekkel, összefüggésekkel. Az egyes korszakokra vonatkozóan a hallgatók megismerkednek a legfrissebb hazai szakirodalom eredményeivel, az egyes eseményekkel, személyiségekkel és fejlődéssel kapcsolatos szakmai vitákkal és különböző értékelésekkel.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

- 1. hét:** Bevezető. A tantárgy teljesítésének követelményei, irodalom áttekintése.
- 2. hét:** A nemzeti ébredés és kora 1790-1848. Reformkor. Reformprogram. A polgári átalakulás konfliktusai és eredményei.
- 3. hét:** A forradalom és átalakulás. Az utolsó rendi országgyűlés és az európai forradalmak. Pozsony és Pest márciusa. A törvényesített forradalom - az áprilisi törvények rendszere.
- 4. hét:** A Batthyány – kormány működése. 1848. április 11.- szeptember 11. A kormány. A kormány belpolitikája. A kormány külpolitikája. A kormány katonapolitikája. A nemzetiségek mozgalmi.
- 5. hét:** Az önvédelmi háború. Jelačić támadása. A katonai ellenforradalom és az ellenállás megszervezése. Az Országos Honvédelmi Bizottmány működése. Windisch-Grätz támadása.
- 6. hét:** A függetlenségi háború. 1849 tavasza. A Szemere-kormány működése. Az orosz intervenció. Az emigráció és a megtorlás.
- 7. hét:** A dualizmus kialakulása és intézményrendszere. Az önkényuralom és az ellenállás 1849 után. A kiegyezés előkészítése. Deák Ferenc szerepe. A kiegyezés és hatása.
- 8. hét:** A dualista rendszer felépítése és működése. Politikai pártok és érdekképviseltek a Monarchiában. Társadalmi, gazdasági változások a dualizmusban.
- 9. hét:** Szövetségi rendszerek a világháború előtt. A háború kitörése.
- 10. hét:** A Monarchia az első világháborúban.
- 11. hét:** A háborús hátszág.
- 12. hét:** A háború mérlege.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: Bevezető. A tantárgy teljesítésének követelményei, irodalom áttekintése. A nemzeti ébredés és kora 1790-1848. Reformkor. Reformprogram. A polgári átalakulás konfliktusai és eredményei. A forradalom és átalakulás. Az utolsó rendi országgyűlés és az európai forradalmak. Pozsony és Pest márciusa. A törvényesített forradalom - az áprilisi törvények rendszere.

2. konzultáció: A Batthyány – kormány működése. 1848. április 11.- szeptember 11. A kormány. A kormány belpolitikája. A kormány külpolitikája. A kormány katonapolitikája. A nemzetiségek mozgalmi. Az önvédelmi háború. Jellačić támadása. A katonai ellenforradalom és az ellenállás megszervezése. Az Országos Honvédelmi Bizottmány működése. Windisch-Grätz támadása. A függetlenségi háború. 1849 tavasza. A Szemere-kormány működése. Az orosz intervenció. Az emigráció és a megtorlás.

3. konzultáció: A dualizmus kialakulása és intézményrendszere. Az önkényuralom és az ellenállás 1849 után. A kiegyezés előkészítése. Deák Ferenc szerepe. A kiegyezés és hatása. A dualista rendszer felépítése és működése. Politikai pártok és érdekképviselők a Monarchiában. Társadalmi, gazdasági változások a dualizmusban. Szövetségi rendszerek a világháború előtt. A háború kitörése. A Monarchia az első világháborúban. A háborús háttér. A háború mérlege.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából kiselőadást készítenek és prezentálnak. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából prezentációt készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével. A feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett témából beadandót készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével lábjegyzetben és irodalomjegyzékben. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. Készítsen dolgozatot a megadott feltételek szerint! Téma: Fejtse ki a magyar reformmozgalom lényegét, Széchenyi István főbb tevékenységét!

II. Készítsen dolgozatot, a témája: Rajzolja meg Deák Ferenc politikai portréját!

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házi dolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házidolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételekre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádja ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

Kötelező irodalom:

- GERGELY ANDRÁS: A nemzeti ébredés kora 1790-1848. Kossuth Kiadó. 2009.
HERMANN RÓBERT: Forradalom és szabadságharc 1848-1849. Kossuth Kiadó. 2009.
APOR BALÁZS: XX. századi magyar politikatörténet. KJF, Távoktatási Intézet, online jegyzet, 2010. (1849-1918)
VELIKY JÁNOS: *A polgárosodás hajnala*. ADAMS Kiadó. 1993.
KOSÁRY DOMOKOS: *Újjáépítés és polgárosodás 1711-1867. Magyarok Európában III.* Háttér Lap-és Könyvkiadó. Budapest, 1990.175-433.p.

Ajánlott irodalom:

- CSORBA LÁSZLÓ: *Széchenyi István*. Budapest, 1991.
GALÁNTAI JÓZSEF: *Magyarország az I. világháborúban 1914-1918*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974.
GERGELY ANDRÁS: (szerk). *19. századi magyar történelem 1790-1918*. Korona Kiadó. Budapest, 1998.
GRATZ GUSZTÁV: *A dualizmus kora I-II*. Budapest, 1934 és reprint.
KOZÁRI MONIKA: *A dualizmus kora*. (E-könyv), Kossuth Kiadó, 2013.
SIMÁNDI IRÉN: *Száz évvel ezelőtt épült a csepeli adó*. In: Székesfehérvár, Magyarország és a Nagy Háború. (szerk.) Szakály Sándor. L'Harmattan Kiadó, 2015. 125-139.p.
SOMOGYI ÉVA: *Abszolútizmus és kiegyezés 1849-1867*. Gondolat. 1981.
SZABÓ DÁNIEL: (szerk.) *Az első világháború – nemzet és emlékezet*. Osiris Kiadó, 2009.
SZENTE ZOLTÁN: *Kormányzás a dualizmus korában*. [Atlantisz Könyvkiadó](#), 2011. 452 p.
TAKÁCS PÉTER: *Deák Ferenc politikai pályája 1849-1865*. Budapest, 1991.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Oktató: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Tantárgy neve: Hálózati ismeretek	Kreditszáma: 5	Kódja: NE140, KN563
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): szabadon választható		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A tárgy általános célja a számítógépes hálózatok alapjainak megismertetése a hallgatókkal. A munkájukhoz és a mindennapi életben használt hálózati szolgáltatások, technikák alapismereteinek, fogalmainak elsajátítása. A magyarországi, főként az akadémiai, oktatási Internet hálózat kialakulásával, szolgáltatásaival való megismerkedés. Az Internet hálózat főbb alkalmazásai, az e-mail és a WWW-vel kapcsolatos ismeretek rendezett áttekintése, a fontosabb fogalmak értelmezése.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenci táblája alapján):</p> <p>a) tudása (lásd tematika szerint)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megismeri a számítógépes hálózatok lényegét, fajtáit, típusait, fontosabb fogalmait. • Tisztában van az Internet lényegében, jelentésével, alapfogalmaival, főbb építőelemeivel. Van vázlatos ismerete a magyarországi Internet létrejöttéről, kialakulásáról, különös tekintettel a közgyűjteményi szférában. • Ismeri a főbb alkalmazási rétegeket, szolgáltatásokat, azok alapelemeit, fogalmait. <p>b) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes utánajárni az ismeretlen fogalmaknak, dolgoknak. • Képes kritikusan kezelni a digitális világtengernyi információját, azokat képes szűrni, értékelni. • Képes nyomon követni a folyamatosan változó technológiákat, látja a hálózat technológiai elemeinek hatását, kapcsolatát a könyvtári szakmához, a tágabb társadalmi folyamatokhoz. <p>c) attitűdjei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kíváncsi, utánanéző az ismeretlen, de őt érdeklő dolgoknak. • Problémamegoldó attitűddel rendelkezik, a meglévő ismereteket képes innovatív módon felhasználni, alkalmazni. • Együttműködő, a problémák megoldásában képes segítséget kérni és adni szükség esetén. <p>d) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes önállóan tájékozódni az Internet világában. <p>A tantárgy tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A számítógépes hálózatok fogalma, típusai, csoportosítása. Az Internet létrejötte és szolgáltatásai. Az Internet hazai elterjedése, az NIIF-től a KIFÜ-ig. 2. Az Internet főbb alkalmazási szintű szolgáltatásai. Az FTP rövid bemutatása. Az elektronikus levelezés; alapok, eszközök, alkalmazások, jelszógenerálás. Egyidejű kommunikációs eszközök. 3. A World Wide Web alapjai. A böngészők kezelése, szolgáltatásai. Röviden a webarchiválásról. A szemantikus web. 		

Felhő alapú szolgáltatások.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A tananyag bemutatása, ismertetése, néhány példa gyakorlása a helyi számítógépeken.

Előtanulmányi feltételek: -

Alapvető számítógéphasználati és hálózati ismeretek.

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Házi dolgozat.

Értékelés:

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Jól-léti Társadalom Intézet/Nemzetközi Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Kötelező irodalom:

Hálózatok - Informatikai tananyag

<https://informatika.gtportal.eu/index.php?f0=halozatok>

A web- Informatikai tananyag

http://informatika.gtportal.eu/index.php?f0=intrenet_www

Ajánlott irodalom:

Kónya László: Számítógép-hálózatok

<http://www.szabilinux.hu/konya/indul.htm>

Mészáros Kornélia: A web hatása a könyvtárakra

<https://mek.oszk.hu/09400/09473>

Networkshop konferencia kiadványok

https://mek.oszk.hu/kereses.mhtml?dc_title=networkshop

Kornhoffer Mónika: A világhálón található információk gyűjtésének és megőrzésének hazai és nemzetközi áttekintése

<https://mek.oszk.hu/10400/10424>

Tantárgyfelelős:
Oktató: Moldován István

Tantárgy neve: Nemzetközi kapcsolatok az új világrendben		Kreditszáma: 5	Tantárgy kódja: NE133
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium, szóbeli vizsga, évközi zh Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye: 3. félév			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: tavaszi félév + vizsgakurzus			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a nemzetközi kapcsolatok tárgykörben a világban történő folyamatok megértéséhez és elemzéséhez szükséges alapvető ismereteket adjon át. A hallgatók az órákon megismerkednek a nemzetközi kapcsolatok alapfogalmaival, az ezzel foglalkozó tudományág nagy iskoláival és elemzési eszközeivel, a geopolitika megközelítési módjával, fogalomkészletével, ennek az elemzési keretnek az előnyeivel és kritikájával, az új világrend működésével és jelenlegi válságával. Az órákon foglalkozunk a legfontosabb globális kihívásokkal, a klímaválsággal, a Kelet-Nyugat szembenállás megerősödésével, a nukleáris proliferáció kérdéseivel és fenyegetésével, a migráció kihívásával és a világjárványok okozta problémákkal.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján): A tantárgy céljai közt szerepel a nemzetközi tanulmányokhoz kapcsolódó generikus képességek fejlesztése, így napjaink jelenségeinek értelmezési képessége. A generikus intellektuális képességeket növeli az elsődleges forrásokból történő megfelelő információk gyűjtésére, szervezésére, elrendezésére, kritikai szemléletű elemzésére irányuló prezentációk készítése a az egyes globális kihívások tematikus feldolgozásán keresztül. Ennek során a probléma azonosítás, vizsgálat és elemzés, a mondandó megformálásához és bemutatásához szükséges készségek is fejlődnek. Az elméleti tananyag megismertetése mellett a tantárgy erősíti a gyakorlati ismereteket és képességeket, ennek megfelelően, a hallgatói aktivitást a kötelező prezentációs feladatok facilitálják.. Az ajánlott irodalom tartalmaz idegen nyelvű jogi olvasmányt, amelyen keresztül fejleszhető az idegen nyelvű kommunikáció, a szakszókincs elsajátítása, továbbá elsődleges források használatára biztat, ami a tudományos megközelítés alapkészségeit fejleszti. Az idegen nyelvű forrásokat használó vagy idegen nyelvű prezentációk készítésének előnyben részesítése, pót- és vizsgakurzus esetén ennek kötelező jellege szintén az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztését szolgálja. A nemzetközi kapcsolatok viszonyrendszerének gyakorlat orientált megismerése, az egyes elemzési eszközök alapjellemezőinek megismerése, főbb jellemzőinek bemutatása elősegíti a széles látókör kialakulását, a globális problémák iránti érzékenységet és a kritikai látásmódot.			
bb) tudása			
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elemzési eszközeit, azok döntéshozatali mechanizmusát, - Ismeri a Közösség intézményeinek és jogának tanulmányozásához szükséges szakkifejezéseket, az EU fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. - Tisztában van a nemzetközi kapcsolatok elemzéséhez szükséges elméletekkel és módszerekkel. - Ismeri a világrend működésének elveit, fennmaradásának feltételeit és felbomlásának kockázatait, elsajátítja az ehhez kapcsolódó megfelelő tényanyagot. 			
cc) képességei			
<ul style="list-style-type: none"> - Képes a világrend működésének összefüggésekben való látásmódjára, a folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására. - Képes a nemzetközi kapcsolatok elemzéséhez szükséges elméletek és módszerek használatára, melynek módszere az önálló gondolkodási struktúra, szemléletmód kialakítása az egyes kihívások elemzésén keresztül. - Képes az egyes kihívások leírására, azok összekapcsolására, elemzésére és a folyamatok és az okok megértésére. - Képes a vonatkozó szakirodalom tanulmányozására, elemzésére és feldolgozására. 			

dd) attitűdjei

- A hallgató igényessé válik a nemzetközi kapcsolatokról szóló információk kritikus elemzésével, feldolgozásával és bemutatásával kapcsolatosan.
- Törekszik a világrend működésére vonatkozó releváns ismeretek folyamatos megismerésére.
- Érti a világrendben bekövetkező változásokat és azok okait.

d) autonómiája és felelőssége

- A nemzetközi kapcsolatok területén szerzett komplex ismereteit alkalmazza az önművelés és folyamatos ismeretszerzés terén.
- A tárgy kapcsán felmerülő szakmai kérdések megválaszolása kapcsán önállóan véleményt alkot, illetve a másokkal való kooperációja során vállalja az egyéni felelősséget.
- Szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza a folyamatos önművelésében, önismeretében.

A tantárgy tartalma:

A kurzus bemutatja hogy a nemzetközi kapcsolatok tárgykörben a világban történő folyamatok megértéséhez és elemzéséhez szükséges alapvető ismereteket. A hallgatók az órákon megismerkednek a nemzetközi kapcsolatok alapfogalmaival, az ezzel foglalkozó tudományág nagy iskoláival, úgymint a realista iskola, az idealista iskola és a marxista megközelítés alapfogalmaival és elemzési eszközeivel, a geopolitika megközelítési módjával, fogalomkészletével, ennek az elemzési keretnek az előnyeivel és kritikájával, az új világrend működésével és jelenlegi válságával. A tárgy célja annak bemutatása, hogy a nemzeti érdek hogyan értelmezhető a nemzetközi kapcsolatokban, az érdek és érték dichotómia vitája, a szuverenitáselméletek szerepe a külpolitikában. Az órákon foglalkozunk a legfontosabb globális kihívásokkal, a klímaválsággal, a Kelet-Nyugat szembenállás megerősödésével, a nukleáris proliferáció kérdéseivel és fenyegetésével, a migráció kihívásával és a világválságok okozta problémákkal.

- 1.) Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok világába, alapfogalmak.
- 2.) A nemzetközi kapcsolatok kutatási terület nagy iskolái és módszertani keretei.
- 3.) Mi a világrend? Ennek történetisége, fogalmi készlete
- 4.) Az új világrend, a hidegháború vége. A történelem véget ért?
- 5.) Válságtünetek, revizionista hatalmak. Mi jöhet ezután?
- 6.) Geopolitika. Fogalmi készlet, elemzési eszköz, kritikai bemutatás.
- 7.) A világrendet érő nagy kihívások: Globalizáció
- 8.) A Kelet-Nyugat szembenállás visszatérése
- 9.) Nukleáris proliferáció veszélyei
- 10.) Klímaválság és migráció
- 11.) Világválságok, egészségügyi és demográfiai válság.
- 12.) Digitalizáció, automatizáció, digitális diktatúrák lehetősége.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

- aktív tanulás;
- önálló- és csoportmunka;
- interaktív oktatás,
- gyakorlatközpontú ismeretátadás
- Desk research felkészülés,;
- problémaközpontú tanulás;
- egyéni kutatáson alapuló prezentáció;
- problémamegoldás;
- korszerű információs technológia használata, kommunikációs és prezentációs kultúrája;
- kontroverzív szemléletű oktatás, melynek során ellentétes vélemények, koncepciók, nézőpontok, szempontok, gondolkodási struktúrák, érvek megjelenésére és ütköztetésére mód nyílik;

Előtanulmányi feltételek: --**Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):****Nappali tagozaton:**

A számonkérés módja: írásbeli vizsga, ahol a kurzus során elsajátított lexikális ismeretek mellett analitikus megközelítést szóbeli prezentáció benyújtott ppt alapján. A tárgy érdemjegye a kollokvium

eredményéből és a személyre szabott, elemző jellegű prezentációkból, valamint az órán mutatott aktivitásból tevődik össze

Értékelés:

Elésés: A hallgató minimális szinten ismeri az alapfogalmakat és a folyamatokat, kialakulásuk történelmi összefüggéseit, képes a szakmai problémák azonosítására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására, alkalmas a csoportmunkára. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (minimum az órák 60 %-án részvétel), távoktatáson részt vesz az on-line és a személyes konzultációkon.

Közepes: Tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szakmai és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, érték közvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait, ismeretanyagaira alapozva képes a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézist felállítani, Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (minimum az órák 75 %-án részvétel), távoktatáson részt vesz az on-line és a személyes konzultációkon.

Jó: Történelmi, alapvető külpolitikai ismeretei, nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, magabiztos a szaknyelvben és képes alkalmazni az elsajátított elemzési módszereket. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, távoktatáson részt vesz az on-line és a személyes konzultációkon. A hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdez, felel, véleményez).

Jeles: A gyakorlati elemzés szintjén elsajátította azaz előadott ismereteket, érti a folyamatok azok mozgatórugóit és következményeit, az uniós intézmények működési mechanizmusait. Tájékozott a nemzetközi kapcsolatok rendszereinek és jelenségeinek világában, ismeri aktuális kérdéseit. Bizonyítja jártasságát a társadalomtudományi elemzési és értelmezési módszerekben, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejezni, Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, távoktatáson részt vesz az on-line és a személyes konzultációkon. A hallgató ezeken aktívan szerepel.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):
150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

- a kötelező és ajánlott olvasmányok feldolgozása
- forrásgyűjtés, szakirodalom-feldolgozás a prezentációkhoz, beadandókhoz
- prezentációk, beadandók elkészítése, vizsgafelkészülés

Kötelező irodalom:

- Henry Kissinger: *Világrend*. Antall József Tudásközpont, Budapest, 2015.
- Szent-Iványi István: *Quo vadis Hungaria?* Kalligram, Budapest, 2018
- *Az új világrend kialakulása*. Szerk. Ágh Attila, Noran Libro Kiadó, Budapest, 2022.
- Tim Marshall: *A földrajz fogságában*. Park Könyvkiadó, Budapest, 2022.

Ajánlott irodalom:

- Zbigniew Brzezinski: *Stratégiai vízió*. Antall József Tudásközpont, Budapest, 2013.
- Zbigniew Brzezinski: *The Grand Chessboard*. Basic Books, New York, 1997.
- Robert Kagan: *Made in America*. Antall József Tudásközpont. Budapest, 2015.
- Robert Kagan: *The Jungle Grows Back*. Alfred Knopf, New York, 2018
- Fareed Zakaria: *The Post-American World*. Norton Company, New York-London, 2009.

Tantárgyfelelős: dr. Szent-Iványi István, tanszékvezető
Oktatók: dr. Szent-Iványi István, tanszékvezető

Tantárgy neve: Helytörténet és családfakutatás		Kreditszáma: 5	Kódja: TR160
Óratípus: <u>Előadás</u> Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: A helytörténet kutatás egy adott település egészének (vagy egy részének), illetve települések egy csoportjának, kisebb-nagyobb tájegységnek múltjának feldolgozása. Módszerei ebből kifolyólag azonosak a történettudományával (beleértve annak segéd- és rokottudományait is). A források segítségével, illetve a történeti események, jelenségsorozatok helyi tényezőit, sajátosságait mutatja be. A helytörténet egy település, egy megye, egy táj, egy városrész stb. múltját, vagy valamely intézménye, üzeme stb.) tanulmányozza a források segítségével, illetve a történeti események, jelenségsorozatok helyi tényezőit, sajátosságait tárja fel. A kurzus célja, hogy a hallgató ismereteket szerezzen a köztörténet és a lokális történet kapcsolatrendszeréről, a forrásbázisok kezeléséről. Képes legyen eligazodni a kutatási módszerek és források világában. Képesse váljon a feltárt adatok rendszerezésére, tárgyilagos elemzésére, önálló kutatások végzésére. Megismerjen egyes régiók, települések hagyományait, sajátosságait. A hallgató a forráselemző tevékenység során megismeri a primér és szekunder forrásokat. Azok kritikai használatára is képesse válik. A források és adatbázisok komplex kezelése			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciátlábján): Történelmi tudat- és szemléletformálás; kronológiai készségek fejlesztése; forráskritika. A félév során a hallgatóban tudatosul az egyes irányzatok és iskolák interdependenciája és egymásra épülése. A hallgató képes lesz a történetírás történelmi, gazdasági és társadalmi háttérének vizsgálatára, az ok-okozati összefüggések feltárására, s komplex történelmi látásmódja alakulhat ki. A kurzus megismerteti továbbá a hallgatót a kutatás általános szabályaival és folyamatával, bemutatja a legfontosabb módszertani szakirodalmat. Így a hallgató képes lesz a források csoportosítására, használatára és módszertani segítséget kap a diplomamunka megírásához. Képesse válik az összegyűjtött információk kritikus kezelésére és az etikus felhasználás elsajátítására, valamint dolgozatok, tudományos munkák önálló megírására, szóbeli prezentációk megtartására, ezen munkák bibliográfiájának és hivatkozásainak pontos elkészítésére, a hivatkozások különböző fajtáinak helyes alkalmazására. tudása: A kurzus révén a hallgatók megismerik és értelmezik a történettudomány alapvető szakkifejezéseit. Megismeri a szakterminológiát. A kurzus hozzájárul a történelmi tudat- és szemléletformáláshoz, valamint az identitás erősítéséhez. képességei: A hallgató képesse válik a történelmi tér multiperspektivikus szemléletére. A hallgató a kurzus elvégzésével rendelkezik a problémák elméleti és gyakorlati feltárásához szükséges források feldolgozásának képességével. Ismeretanyagára építve képes a tények			

vizsgálatára irányuló munkahipotézis felállítására.

attitűdjei: mérlegeli a módszertani megközelítések lehetőségeit, törekszik tudásának folyamatos fejlesztésére, az információk, adatok kritikus elemzésére és feldolgozására.

autonómiája és felelőssége: tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaknyelvi tudását és választékos szóbeli, valamint írásbeli nyelvi képességeit; átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait.

A tantárgy tartalma:

1. A történeti segédtudományok és a genealógia. A genealógia historiográfiai áttekintése. A genealógia kialakulása és fejlődése, kapcsolatai a történeti segédtudományokkal. A nemesi családok genealógiájától a családi genealógiáig.
2. A forrás őrző intézmények bemutatása, azok sajátosságai (levéltárak, ezen belül levéltártípusok, múzeumok, könyvtárak, képtárak, stb. A családtörténet kutatómódszertana.
3. A családtörténet forrásai. A városi polgárság genealógiai kutatása. A kutatás legfontosabb forrásainak bemutatása, a forrás típusok elemzése. Forrástípusok: anyakönyvek, családi iratok, telekkönyvek, polgárkönyvek, népszámlálások, adókönyvek, árvaszéki iratok, végrendeletek, tanácsi iratok, szerződések, választásra jogosultak névjegyzékei, stb.
4. Családfakutatás és az internet, az egyházi levéltárak és az online kutatás bemutatása. Az adatbázisok használata: Budapest Főváros Levéltárának adatbázisai, címtárak, lakónévjegyzékek stb. Magyar Levéltári Portál (archivportal.hu) adatbázisainak bemutatása. A családfakutatás egyik bázisa: familysearch.org
5. A helytörténet kutatás kezdetei. A helytörténetkutatás intézményei (levéltárak, történeti és régészeti egyesületek, városszépítő egyletek, könyvtárak, múzeum.)
6. A dualizmus korának helytörténetírása (országos kezdemények, megyei és települési keretek, monografikus művek létrejötte. A helytörténetkutatás eredményei a két világháború között. A helytörténetkutatás és a levéltárak.
7. A helytörténeti kutatás feladata, módszertana. Helytörténet és történeti földrajz. A helytörténetírás és a történeti segédtudományok kapcsolata. A településtípusok forrásadottságai, az eltérő forrásbázisok bemutatása.
8. A helytörténetírás forrásai, levéltári források szerkezete. A források bemutatása és értékelése, a lokálisan eltérő forrásadottságok bemutatása.
9. Történeti település leírások, statisztikai források bemutatása (Evlia Cselebi, Bél Mátyás, Palugyai Imre, Lipszky János, stb). A helytörténetkutatás online lehetőségei, levéltári és múzeumi adatbázisok bemutatása.
10. A várostörténet-írás új irányzata (New Urban History). A kutatómunka technikája, gyakorlata, prezentáció.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

frontális és egyéni munka, prezentáció, kommunikáció

Előtanulmányi feltételek: –

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is): választott témában 8-10 oldal terjedelmű dolgozat készítése és órai kiselőadás tartása.

Értékelés:

Elégséges: ha a hallgató különösen nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában, ha a kollokviumon vagy a zárthelyi dolgozat során a kérdések 51-70%-ára ad megfelelő választ.

Közepes: ha bizonytalan a fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, ha teljesítménye 71-80% közé esik.

Jó: ha a hallgató kisebb hiányosságokat mutat a fogalmak és az elméletek ismeretében, képes számot adni az órán tanultakról, teljesítménye 81-90%-ot mutat.

Jeles: ha a hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a kollokviumon, teljesítménye 91-100% közötti.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Szakirodalom tanulmányozása, dolgozat, ppt szerkezetének kialakítása, dolgozat, ppt megírásához szükséges szakirodalom gyűjtése, rendszerezése, tanulmányozása, dolgozat, ppt megírása.

Kötelező irodalom: Irodalom:

Szerk.: Kollega Tarsoly István – Kovács Eleonóra – Pandula Attila - Vitek Gábor: A történelem segédtudományai I. Genealógia 1. Tarsoly Kiadó, Bp., 2012. 1-270. pp.

Szerk.: Kollega Tarsoly István – Kovács Eleonóra – Pandula Attila - Vitek Gábor: A történelem segédtudományai II. Genealógia 2. Tarsoly Kiadó, Bp., 2013. 1-196. pp.

Pandula Attila: Genealógia. In: A történelem segédtudományai. Osiris, Bp., 2006. (Szerk.: Bertényi Iván) 11-26. pp.

Gyáni Gábor (szerk.): A modern várostörténet-írás dilemmái. Csokonai Kiadó, Debrecen, 1995.

Komoróczy György (szerk.): A helytörténetírás levéltári forrásai. I-II. köt. Debrecen, 1972.

Szabad György: A helytörténet és az országos történet viszonyáról. In: Levéltári Szemle 1973. 1. szám. 34-39. pp.

Degré Alajos: A helytörténet és a történeti kritika kezdetei Zala megyében. In: Levéltári Szemle 1973. 1. szám. 53-56. pp.

Stier Miklós: Legújabbkori helytörténetírásunk elvi-módszertani kérdéseire. In: Századok. 1974. 4. szám. 941-954. pp.

Deák Ernő: Magyar várostörténet 1780-1918. Összehasonlító adatok alkalmazása a városfejlődés kutatásában. Urbs. Magyar várostörténeti évkönyv VIII. 2013. 249-268. pp.

Ajánlott irodalom:

Kállay István: Genealógia. In: A történelem segédtudományai (Kállay István (szerk.) Bp., 1986. 102-123. pp.

Magyarország kistájainak katasztere I-II. MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1990.

Lénárd Ödön: Újkori településtörténetünk feladatai. In: Történetírás 1937. 1. szám. 34-51. pp.

Deák Ernő: Várostörténeti kutatások intézményi keretei és feltételei Ausztriában II. Urbs. Magyar várostörténeti évkönyv XII. 2017. 333-344. pp.

Hungler József: A veszprémi helytörténetírás és kutatás kialakulása II. In: Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei 17. köt. Veszprém, 1986.

Tantárgyfelelős:

Oktató: dr. Csurgai Horváth József

Tantárgy neve: Osztályozási rendszerek, Kreditszáma: 5 információkereső nyelvek, tartalmi feltárás		Kódja: KN253 KN462
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): második félév		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: félévente		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: -		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
A tantárgy célja:		
<p>A tárgy általános célja a könyvtári osztályozási rendszerek, információkereső nyelvek megismertetése a hallgatókkal.</p> <p>A hallgatók átfogó képet kapnak a különböző típusú osztályozási rendszerekről, azok fejlődéséről.</p> <p>Gyakorlatban is elsajátítják az ETO-val, illetve a tárgyszavazással történő tartalmi feltárás módszereit. Megismerkednek a teaurusz szerkezetével is.</p>		
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak kompetenciatáblája alapján):		
<p>ee) tudása (lásd tematika szerint)</p> <ul style="list-style-type: none"> ismeri a tartalmi feltárás menetét a könyvtári munkafolyamatban; ismeri az osztályozási rendszereket, a tárgyszórendszereket és a teaurusz fogalomrendszerét. 		
<p>ff) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> képes elsajátítani a könyvtári osztályozás két leggyakoribb típusát, az ETO-val történő szakozást, illetve a tárgyszavazás módszereit; képessé válik önállóan tájékozódni a tárgyi katalógusokban; képes a felhasználói kérdések, kérések alapján keresőprofil összeállítani; képes mind az eseti, mind a folyamatos témára irányuló tájékoztatást megvalósítani. 		
<p>gg) attitűdjei</p> <ul style="list-style-type: none"> alkalmas a szakképzettségének megfelelő munkakör ellátására, a könyvtári tartalmi feltárás tevékenységének végzésére; 		
<p>d) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> munkáját a Könyvtárosok Etikai Kódexe előírásai alapján legjobb tudása és képessége szerint végzi. <p>.....</p>		

A tantárgy tartalma:

A fogalom. Az osztály. Osztályba sorolás és osztályalkotás. Alapvető logikai és halmazelméleti ismeretek. Az osztályozási rendszerek, információkereső nyelvek meghatározása, típusaik ismertetése.

A tudományfelosztáson alapuló osztályozási rendszerek kialakulása, rövid ismertetése. Az ETO részletes bemutatása. Jelzetek visszakeresése és jelzetalkotás az Egyetemes Tizedes Osztályozás segítségével. Az ETO felépítése: főtáblázatok, segéd táblázatok. Főtáblázati számok, önálló és nem önálló általánosan közös alosztások, korlátozottan közös alosztások használata, jelzetek összekapcsolásának módszerei. Jelzetek képzése.

Az információkereső nyelvek nyelvészeti irányzata. A nyelvi szabályozás szintjei. A természetes nyelven alapuló információkereső nyelvek típusai. A tárgyszavas osztályozás részletes bemutatása. A tárgyszavazáson alapuló információtárak: tárgyszókatalógusok, bibliográfiák, adatbázisok, online böngészők. A tárgyszókatalógus szerkesztése. A tárgyszavazás munkafolyamatainak komplex gyakorlása.

A tezauszok felépítése. A deskriptorok és a köztük lévő relációk ismertetése. A tezausz használata.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Előadás, interaktivitáson alapuló gyakorlati feladatok, kompetenciák elsajátíttatása.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Órák látogatása és azokon való aktivitás, otthoni feladatok elvégzése és megküldése. Zárthelyi feladat készítése.

Értékelés:

Minden esetben **elégtelen** osztályzat jár plagizált dolgozat esetén. Ha a vizsgafeladat megadott határidőre nem érkezik meg. A feladatot nem értette meg a hallgató és rossz megoldást küldött.

Elégséges:

Erősen hiányos, téves megoldás, az elérhető pontszám 37-52% közötti.

Közepes:

A feladatok nagyobb részét helyesen oldja meg a hallgató, a többit tévesen vagy egyáltalán nem. A pontszám a maximumnak 53-69%-a.

Jó:

a feladat megoldása kisebb hiányosságokat, pontatlanságokat, tévesztéseket tartalmaz, de a feladatok jelentős része helyes. A pontszám az elérhető maximum 70-86%-a.

Jeles:

A feladat megoldásánál maximum apróbb tévedések, hibák találhatóak. A pontszám az elérhető maximális pontszám 86%-nál magasabb.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Kulturális Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

Gyakorlati feladatok megoldása otthon, az interneten fellelhető források, valamint az Egyetemes Tizedes Osztályozás kötetei alapján és segítségével: kb. 3 munkaóra.

.....

Kötelező irodalom:

- Prókai Margit: Tartalmi feltárás – könyvtári osztályozás. Osztályozási rendszerek és információkereső nyelvek. Gödöllő, Szent István Egyetem, 2012.
- Barátné Hajdu Ágnes: A tartalmi feltárás alapjai. Budapest, Könyvtári Intézet, 2001.
- Barátné Hajdu Ágnes- Babiczky Béla: Bevezetés az információkereső nyelvek elméletébe és gyakorlatába. Budapest, Universitas, 1998. In: https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdf-viewer-master/external/pdfjs-2.1.266-dist/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/47506/Osztalyozas_Baratne_konyv.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Horváth Tibor - Papp István (szerk.): Könyvtárosok kézikönyve. 2. kötet. Budapest, Osiris Kiadó, 2001. In: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/horvath-tibor-papp-istvan-szerk-konyvtarosok-kezikonyve-2-felturas-es-visszakereses-osiris-kezikonyvek-2001/?pg=0&layout=s>
- Ungváry Rudolf – Vajda Erik: Könyvtári információkeresés. Budapest, Typotex, 2002. In: <http://mek.oszk.hu/05000/05030/05030.pdf>
- Ungváry Rudolf: Az ETO szükségessége. In: Iskolakultúra, 2000. (10. évf.) 4. sz. 27-31. old. In: http://real.mtak.hu/61411/1/EPA00011_iskolakultura_2000_04_027-031.pdf

Ajánlott irodalom:

- Fejős László: Az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) rendszerének Magyarországi gondozása, a szomszédos kiadások konkordanciája, a változások hatása a szakrendi dokumentumtárolásra. In: <https://nws.niif.hu/ncd2008/docs/ehu/069.pdf>
- Ungváry Rudolf – Orbán Éva: Osztályozás és információkeresés: kommentált szöveggyűjtemény. Bp.: OSZK, 2001. 1. köt. Az osztályozás és elmélete. In: <http://mek.oszk.hu/01600/01683/pdf/01683-1.pdf>; 2. köt. Az információkeresés és elmélete. In: <http://mek.oszk.hu/01600/01683/pdf/01683-2.pdf>
- Szalóki Gabriella: A tárgyszavazás gyakorlata az Országos Széchényi Könyvtárban. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2005. (14. évf.) 3. sz. 24-28. old. In: <http://epa.oszk.hu/01300/01367/00063/pdf/03muhelykerdesek.pdf>
- Prokné Palik Mária: Google vs. ETO. Információkeresés a weben és a könyvtári katalógusban. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 2013. (60. évf.) 6. sz. In: <http://tmt.omikk.bme.hu/tmt/article/view/587/10546>

Tantárgyfelelős: Csurgai- Horváth József

Oktatók: Tanyi Éva

Tantárgy neve: Jelenkori egyetemes történelem	Kreditszáma: 6	Kódja: TR 154
Óratípus: Előadás <u>Szeminárium</u> Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A tantárgy célja az újkori egyetemes történelmi kurzus szerves folytatásaként a modernitás és a későmodernitás szerteágazó problémáinak bemutatása. A hallgató korábbi ismeretei alapján képes lesz a politika- és a társadalomtörténet szempontjából lényeges változások, jelentősebb trendek felismerésére és elemzésére, valamint a nemzeti, illetve Európa-centrikus látásmód és a globális szemlélet közötti egyensúly megtalálására. Az előadások keretében feldolgozandó témák és dokumentumok elmélyítik a hallgatók ismereteit, ezáltal fejlődik forrás-feldolgozási és önálló munkavégzési készségük, saját kutatások végzésére is alkalmassá válnak. Az előadások a békeszerződésekből kiindulva az új világrendet alkotó államok fejlődési pályáit hasonlítják össze, különös tekintettel a zsákutcás demokratizálódási folyamatok és a totalitárius rendszer összefüggéseire. A második világháború utáni események fókuszában a hidegháború és a világ nyugati felén kibontakozó demokratikus újjáépítés összefüggései állnak, míg ezek ellenpontját a keleti blokk és a többi baloldali modernizációs kísérlet alkotja. Utóbbiakhoz kapcsolódik számos szállal a dekolonizáció és a hidegháborús rekolonizáció, valamint a globalizáció posztkolonializmusa, amelyek a harmadik világ történetének vezérfonalát alkotják. Mindezt kiegészítik olyan, az előadások során elhangzó témák, mint az új diktatúrák tipológiája, a holokauszt, a hidegháborús világrend előzményei és születése, a keleti blokk államainak társadalmi-gazdasági fejlődése, valamint a világgazdasági rendszer jellegzetességei és problémái a posztindusztriális korban.</p>		
<p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elsajátítja a modern kor történetének alapjait, megérti annak fontosabb összefüggéseit. • Ismeri az egyetemes történelmet 1918-tól meghatározó politikai, társadalmi és kulturális folyamatok fontos tényezőit. • Képes tájékozódni az egyetemes történelmet különböző szempontból értékelő szakirodalomban, ismeri fogalomkészletének lényeges elemeit. <p>Képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egyetemes történelemről szerzett új ismereteit hatékonyan alkalmazza. • Eligazodik a kérdés meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmában, annak vitáiban. • Képes rá, hogy a 20. század történetét ne elszigetelten, kizárólag nemzeti vagy európai nézőpontból, hanem a nemzetközi folyamatokba ágyazva szemlélje. <p>Attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elfogadja a történelmi kérdésekben való gondolkodás sokszínűségét, módszertani megközelítési lehetőségeinek sokoldalúságát. • A 20. századi egyetemes történelemről szerzett ismeretei révén történelmi-politológiai tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik. • Elfogadja és következetesen vállalja a történettudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli ennek szemléleti alapjait. <p>Autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megszerzett ismereteit mindennapi munkájában folyamatosan alkalmazza és bővíti. 		

- Szakterülete szabályait és etikai normáit szigorúan betartja, képessé válik a kulturált vitára.
- Fejleszti íráskészségét, szövegalkotó képességét.

A tantárgy tartalma:

A tantárgy az első világháború a történetének bemutatásával kezdődik. Ezt követően feldolgozásra kerülnek a Párizs környéki békék, azok létrejöttének folyamatai és elemzésre kerülnek politikai, gazdasági területi hatásai. Külön foglalkozik a kurzus az 1920-as és 30-as évek nemzetállamainak, a második világháborúhoz vezető útjával, majd a háború menetének, a hidegháború korának, a dekolonizáció időszakának általános történetét mutatja be. Végül áttekinti a rendszerváltáshoz vezető utat, valamint a bipoláris világrend felszámolása utáni időszakot. A kurzus alapvetően épít a hallgatói aktivitásra, önálló gondolataalkotásra, elemző-képességre.

A tantárgy tartalma kontakt órák szerinti lebontásban:

1. Mérlegen az első világháború és a békerendszer. Forradalmi hullám az első világháború alatt és után.
2. A nyugati demokráciák belpolitikai útkeresései a két világháború között. Nagy-Britannia és Franciaország.
3. A weimari Németország. A világgazdasági válság és következményei. Adolf Hitler és a nemzetiszocialista párt hatalomra jutása. A nemzetiszocializmus jellemzői. A Harmadik Birodalom 1933-1939.
4. Az olasz fasizmus és jellemzői. Közép-Kelet-Európa kis államainak „nyomorúsága” a két világháború között.
5. Az amerikai demokrácia válasza az 1929-es nagy gazdasági világválságra.
6. A sztálini Szovjetunió az 1920-30-as években. A leninizmus-sztálinizmus jellemzői.
7. A második világháború teherterhelései, gazdasági-társadalmi hatásai. A bipoláris világ, valamint az Észak – Dél ellentét kialakulása.
8. A demokratikus Európa újjászületése: a nyugati blokk országai a második világháború után. A Marshall-terv, a 68-as nemzedék és a demokratikus ipari társadalmak a hidegháború idején.
9. Az „ázsiai diktatúra” kísérlete: a szovjet érdekszféra és a Szovjetunió fejlődési jellemzői a hidegháborúban.
10. Ázsia felemelkedése és szerepe a XX. század második felében (Kína, Japán, India)
11. A rendszerváltás a világpolitikában. A kommunizmus bukásának társadalmi-gazdasági következményei. Az új típusú demokratikus rendszerek kiépülése Kelet-Európában 1989 után.
12. A jelen világának politikai, társadalmi és gazdasági kihívásai.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A témakörök nappali, levelező és távoktatási tagozaton előadások formájában kerülnek megvitatásra, melynek keretében lehetőség nyílik interaktív kommunikációra, az egyes kérdések megvitatására, a korábbi tanulmányokkal történő összekapcsolására. Az előadások a problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, az összefüggések átlátására, felismerésére fókuszálnak, másrészt pedig a megvizsgált jelenkori egyetemes történeti esetekből napjaink történéseire és eseményeire vonatkozatható gyakorlati tapasztalatok levonására is készítetnek. Az előadások alkalmával a hallgatók elsajátíthatják a jelenkori egyetemes történeti események elemzésének módszertanát, amelynek segítségével képessé válnak a jelenkorra vonatkozóan önálló elemzésre.

Előtanulmányi feltételek:

mintatanterv szerint

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Követelmények nappali tagozaton:

A kurzus kollokviumi jeggyel zárul, amely megszerezhető megajánlott jegy és vizsgajegy formájában egyaránt.

A megajánlott jegy megszerzési feltételei a következők:

Az előadásokon való aktív részvétel.

Az oktatóval az első órán egyeztetett jelenkori egyetemes történeti esemény feldolgozása prezentáció, valamint egy 8-10 oldal terjedelmű tanulmány formájában és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfólióba történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga

után.

A kurzus során két zárthelyi dolgozat írására kerül sor, melynek eredményei beleszámítanak a féléves osztályzatba. Mindkét zárthelyi dolgozat eredményes megírása kritériumkövetelmény.

A kollokviumi megajánlott jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

A jelenkori egyetemes történeti esemény prezentációszerű feldolgozása: 15 %

A jelenkori egyetemes történeti esemény tanulmány jellegű elkészítése: 25 %

Első zárthelyi dolgozat eredménye: 30 %

Második zárthelyi dolgozat eredménye: 30 %

A vizsgajegy megszerzési feltételei a következők:

Az előadásokon való aktív részvétel.

Az oktatóval az első órán egyeztetett jelenkori egyetemes történeti esemény feldolgozása prezentáció, valamint egy 8-10 oldal terjedelmű tanulmány formájában és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfólióba történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

A jelenkori egyetemes történeti esemény prezentációszerű feldolgozása: 15 %

A jelenkori egyetemes történeti esemény tanulmány jellegű elkészítése: 25 %

Vizsga 60%

A prezentáció formai követelményei

- Az elvárt terjedelem 10-15 slide.
- Az előlap, és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 10-15 slide részét.
- Az első oldalon szerepeljen a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés;
- A prezentáció legyen informatív, képekkel, ábrákkal, táblázatokkal gazdagon színesített, s csak azokat a legfontosabb, releváns információkat tartalmazza, amelyeknek az alapján a hallgató önállóan – a slide-okon található szöveget nem felolvasva! – tudja prezentálni a témát. Igazolva ezzel is az önálló kutató munkát.
- A prezentáció végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A tanulmány formai követelményei

- A feltöltendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- Az elvárt terjedelem 8-10-A/4 oldal.
- A dolgozat szerkesztett legyen.
- Az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés.
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok stb. a mellékletben elhelyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kell elkészíteni. **A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**
- A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.
- A magyar külpolitikai eseményről készített dolgozat tudományos feltárás: problémafelvetéssel, a témaválasztás indoklásával kezdődjön, s a téma tárgyalása, a szükséges elemzések elvégzése után összeggzéssel, valamint a felhasznált irodalom jegyzékével végződjön.

Követelmények levelező és távoktatás tagozaton:

A kurzus vizsgajeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei a következők:

Az oktatóval a szemeszter elején egyeztetett jelenkori egyetemes történeti esemény feldolgozása prezentáció, valamint egy 8-10 oldal terjedelmű tanulmány formájában és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfólióba történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést

von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

A jelenkori egyetemes történeti esemény prezentációszerű feldolgoása: 15 %

A jelenkori egyetemes történeti esemény tanulmány jellegű elkészítése: 25 %

Vizsga 60%

A prezentáció és a tanulmány elkészítésének formai követelményei megegyeznek a nappali tagozat esetében ismertekkel. (lásd fentebb)

Követelmények pótkurzus esetén (nappali, levelező és távoktatás tagozaton egyaránt):

A pótkurzus vizsgajeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei azonosak a levelező és távoktatás tagozaton ismertekkel.

Értékelés:

Elésleges: A hallgató csak minimális szinten ismeri a jelenkori egyetemes történeti eseményeket, nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Prezentációja és az elkészített tanulmánya alapján képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább elégséges szinten abszolválja. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan a jelenkori egyetemes történethez kapcsolódó fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait. Prezentációja és az elkészített tanulmánya több helyen is tanári korrekcióra szorul. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább közepes szinten abszolválja. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató csupán kisebb hiányosságokkal rendelkezik a jelenkori egyetemes történelemmel összefüggő fogalmak és események terén, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a jelenkori egyetemes történeti események, helyek, tendenciák, személyek vonatkozásában, az erre vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, képes a források és a szakirodalom felhasználására, tanári irányítással képes önálló munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Prezentációja és az elkészített tanulmánya csak néhány helyen igényel tanári korrekciót. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább jó szinten abszolválja. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdés, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum az órák 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembe vételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Gyakorlati elemzés szintjén elsajátította a jelenkori egyetemes történelem alapfogalmait, ismeri a folyamatok sajátosságait, ismeri a jelenkori egyetemes történelem színtereit, szereplőit, használja a külpolitikában használatos szakkifejezéseket. Térben és időben magabiztosan tájékozódik. Bizonyítja jártasságát az elemzési és értelmezési módszerekben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkát alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a prezentációján és az elkészített tanulmányán. Jegyzetapparátusa pontos, korrekt. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább jeles szinten abszolválja. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok és Történelem Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A jelenkori egyetemes történelem tárgykörében prezentáció elkészítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 30 óra) 20%

A jelenkori egyetemes történelem tárgykörében tanulmány formában történő elkészítése (max. 30 óra) 20%

Zárthelyi dolgozatokra vagy vizsgára történő készülés (max. 90 óra) 60 %

Kötelező irodalom:

1. Németh István szerk.. 20. századi egyetemes történet. I–II. kötet.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_a_20_szazad_egytort_1/adatok.html
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_a_20_szazad_egytort_2/adatok.html
2. Johnson, Paul (2016): A modern kor. A huszadik század igazi arca. XX. Század Intézet, Budapest.
3. Romsics Gergely: Új- és jelenkori egyetemes történelem. Távoktatásos tananyag. KJF, Székesfehérvár, 2008.

Ajánlott irodalom:

1. Hobsbawm, Eric J. (1998): A szélsőségek kora. A rövid 20. század története 1914–1991. Pannonica Kiadó, Budapest
2. Romsics Ignác (2011): A 20. század rövid története. Rubicon-Ház-Bt. Budapest.
3. Fischer Ferenc (2014): A kétpólusú világ: 1945–1989. Tankönyv és Atlasz. Nordex Kft.– Dialóg Campus Kiadó, Budapest.
4. Vizi László Tamás (2009): Attempts at Cooperation in the Danube-Basin in the First Half of the 1930s. In: Közép-Európa: Transzfer és dialógus. A Budapest Fórum Nemzetközi konferenciája Fürstenfeld, 2006. szeptember 30. Szerk. Glavanovics Andrea, Dr. Szele Bálint. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár. pp. 341-351.
5. Vizi László Tamás (2007): Birodalmak és nagyhatalmak hatása a 19-20. századi közép-európai egyensúlypolitikára. In: Közép-és Kelet-Európa integrálódása az egységes európai térségbe. Szerk. Beszteri Béla, Vizi László Tamás. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár. pp. 24-35.

Ezen kívül a hallgatók a MOODLE rendszerbe feltöltött részletes bibliográfiát, forrás- és irodalomjegyzéket kapnak, amely a tárgy részleteiben elmélyülni kívánó hallgatók számára nyújt további tájékozási lehetőséget.

Tantárgyfelelős: Dr. habil. Ujváry Gábor CSc. főiskolai tanár

Oktató: Dr. habil. Ujváry Gábor CSc. főiskolai tanár

Tantárgy neve: A magyar külpolitika története	Kreditszáma: 5	Kódja: NE139
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: <u>Kollokvium</u> Gyakorlati jegy Aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
<p>A tantárgy célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse a magyar külpolitika modernkori genezisével, fejlődéstörténetével, az egyes korszakokban mutatkozó mozgásterével, alternatíváival, az önálló magyar államiság 1918-as kikiáltásától a magyar külpolitikának a szovjet politikai rendszerbe történt betagozódásán át a rendszerváltás és az azt követő időszak külpolitikai viszonyrendszerébe. Cél, hogy a hallgatók képesek legyenek a magyarság külpolitikai fejlődését a politológia, a történettudomány és a társtudományok eddigi eredményei alapján tényszerűen értékelni; a feltárt történések elemzése során a jelenre vonatkozóan is történeti, politikai következtetéseket levonni.</p> <p>A tantárgy célja továbbá, hogy a hallgatók minta-feldolgozások alapján képesek legyenek a közelmúlt külpolitikai folyamatainak, jelenségeinek és személyiségeinek önálló elemzésére. Cél, hogy az ismeretszerzés mellett az önálló gondolatalkotás, elemzés és rendszerszintű gondolkodás kompetenciái fejlődjenek. A specializált ismeretek terén a hallgató váljon képessé komplex problémák tanulmányozására, nem kiszámítható körülmények között is. A kurzus járuljon hozzá a közpolitikai és szakpolitikai elemzési kompetenciák fejlesztéséhez.</p>		
<p>Fejlesztendő kompetenciaterületek: Tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a magyar külpolitikai hagyományokat, tájékozott a magyar külpolitika 20. századi folyamataiban, érti azok összefüggéseit. • Ismeri a magyar külpolitika mozgásterének változásait, a magyar külpolitika 20. századi eseményeit. • Ismeri a magyar külpolitikához kapcsolódó fogalomkészlet fontosabb elemeit. <p>Képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a magyar külpolitika folyamatait a nemzetközi összefüggésrendszerben elhelyezni. • Képes használni a magyar külpolitikához kapcsolódó fogalmakat. • Képes a magyar külpolitika történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdéseiben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. • Képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a magyar külpolitikához kapcsolódó fogalomkészletre. • Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására. <p>Attitűdjei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét. • Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. <p>Autonómiája és felelőssége:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza és folyamatosan fejleszti, bővíti. • Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel. • Ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait. • Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét. 		
<p>A tantárgy tartalma: A tárgy egy bevezető órát követően – amelynek során vázlatosan áttekintésre kerülnek a magyar</p>		

külpolitikai hagyományok a honfoglalástól az 1918-as összeomlásig – az első világháború végétől kíséri végig a magyar külpolitika és diplomácia történetét a 20. század végéig. Kiemelt cél a történelmi fordulópontok elemzése, a magyar és európai események közötti összefüggések feltárása. Megismerteti a hallgatókat az önálló magyar külpolitika létrejöttével, annak döntéshozatali és végrehajtási mechanizmusaival, eszközrendszerével, a külpolitikai szervezettel. Bemutatásra kerülnek a magyar külpolitika azon törekvései, melynek célja az 1920-as években a külpolitikai elszigeteltségből való kitörés. Kiemelten kezeli Magyarország és kisantant országok, valamint Magyarország és a nagyhatalmak közötti viszonyt. Vizsgálja a magyar külpolitikában az 1930-as évek elejétől bekövetkezett orientációváltás okait és következményeit, bemutatja a revíziós politika alakulását. Elemzi az ország második világháborúba sodródásának okait, a háborús részvétel nemzetközi vonatkozásait a hadba lépéstől a kiugrási kísérleteken át a fegyverszüneti szerződések megkötéséig. Bemutatja a magyar külpolitika 1945 utáni mozgásterét, az új koalíciós kormány külpolitikáját, az 1947-es párizsi békeszerződés létrejöttének körülményeit. Tárgyalja Magyarország helyét a szovjet blokk nemzetközi kapcsolatrendszerében, vizsgálja az 1953 utáni külpolitikai mozgástér megváltozásának okait és következményeit, valamint az 1956-os forradalom nemzetközi összefüggéseit. Elemzés tárgyává teszi a Kádár-korszak külpolitikájának főbb szakaszait, az egyes szakaszok jellemzőit, a külpolitikai mozgástér változásait. Kitér a rendszerváltás időszakának nemzetközi körülményeire, s benne a magyar diplomácia szerepére. A kurzus végül bemutatja az 1990 utáni magyar külpolitika fő prioritásait, az új biztonságpolitikai kihívásokat, az erre adott magyar külpolitikai válaszokat, és külpolitikai dilemmákat.

A tantárgy tartalma kontakt órák szerinti lebontásban:

1. Bevezetés, a korszak szakirodalmának, főbb vitakérdéseinek áttekintése. Az önálló magyar külpolitika történelmi előzményei (1848-1918), az Osztrák-Magyar Monarchia közös külpolitikájában való magyar szerepvállalás.
2. A történelmi Magyarország felbomlásának külpolitikai háttere; Az 1918-19-es forradalmak külpolitikai törekvései, a Károlyi-kormány külpolitikai próbálkozásai és kudarcai. A Tanácsköztársaság külpolitikai esélyei.
3. A berendezkedő ellenforradalom nemzetközi helyzete, a trianoni békediktátum és a revizionizmus ideológiája. Magyarország külpolitikai mozgástere az 1920-as években: az önálló magyar külpolitika szervezeti és személyi alapjainak kialakítása; kitörés a külpolitikai elszigeteltségből. A népszövetségi kölcsön felvétele. A magyar-szovjet, a magyar-jugoszláv és a magyar-olasz kapcsolatok alakulása. Az 1927. évi magyar-olasz örökbarátsági egyezmény.
4. Külpolitikai fordulat az 1930-as években: a magyar – olasz – osztrák politikai és gazdasági együttműködési törekvések, az 1934. évi római jegyzőkönyvekhez vezető út. A magyar-jugoszláv viszony. A Marseille-i merénylet és nemzetközi háttere. A német-orientáció és alternatívái.
5. A két világháború közötti magyar külpolitika kiemelkedő alakjai. A revíziós sikerek háttere. Magyarország fegyverkezési egyenjogúsága, a kisantant antirevíziós programja. Az 1938. évi kiel-i találkozó és a bledi megállapodás. A müncheni négyhatalmi döntések. Magyar-csehszlovák tárgyalások és az első bécsi döntés. A kárpátukrajnai akció.
6. A magyar külpolitika és a második világháború: a magyar mozgástér az ország hadba lépéséig. (1939-1941); az 1940. évi decemberi magyar-jugoszláv örökbarátsági szerződés. Jugoszlávia felbomlása és a magyar magatartás. Magyarország háborúba sodródásának és részvételének külpolitikai összefüggései (1941-1943). Az ország külpolitikai helyzete és próbálkozásai a háborúból való kilépésre (1944-1945): a Kállay-kormány béketapogatózásai, Szegedy-Maszák Aladár memoranduma; az ország német megszállása. Az 1944. október 15-i sikertelen kiugrási kísérlet.
7. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány külügyi mozgástere és lehetőségei. Az 1945. januári moszkvai fegyverszüneti megállapodás. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság és Magyarország. Az új magyar külügyminisztérium béke-előkészítő tevékenysége. A koalíciós kormányok külpolitikája. Az új magyar diplomáciai struktúra kiépülése és a külföldi missziók magyarországi tevékenysége. A magyar-csehszlovák lakosságcsere, a németek kitelepítése, a román-magyar határvita és a nagyhatalmak Erdéllyel kapcsolatos álláspontja. A párizsi magyar békeszerződés.
8. A hidegháborús fordulat hatása a magyar külpolitikára. A Marshall-segély és Magyarország. A magyar külpolitika betagozódása a szovjet politikai-katonai tömb szövetségi rendszerébe. Sztálin Magyarország-politikája, hazánk helye a szovjet tömbben. Az 1949–53 közötti magyar-szovjet viszony. Sztálin halálának következményei. Az osztrák államszerződés létrejötte és a

Varsói Szerződés megszületése.

9. Az 1956-os forradalom. Eltérő jövőkép-elképzelések. A forradalom nemzetközi visszhangja. A semlegességi-nyilatkozat értelmezése. Döntés a Kremlben. A tartózkodó amerikai magatartás. A magyar-kérdés az ENSZ-ben. A Kádár-rendszer külpolitikájának fő vonásai. Az Apostoli Szentszékekkel való 1964. évi megállapodáshoz vezető út, a megállapodás lényegi elemei. Hruscsov 1964. évi bukása és a magyar külpolitika. A magyar gazdaság átformálására irányuló törekvések. Az 1968. évi csehszlovák válság és a magyar magatartás.
10. A magyar külpolitika alakulása az 1970-es 80-as években. A magyar külpolitika a brezsnyevi politika árnyékában. A külpolitikai fordulat előtti évek, 1985-1988.
11. A magyar külpolitika és a rendszerváltás 1988-1989. Az 1988-as külpolitikai nyitás, és az 1989-es csodák éve.
12. A magyar külpolitika a rendszerváltást követő három évtizedben. 1990-2010. Szomszédságpolitika, magyarságpolitika, nemzetpolitika, euroatlanti integráció, nagyhatalmi kapcsolati háló stb.

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

A témakörök nappali, levelező és távoktatási tagozaton előadások formájában kerülnek megvitatásra, melynek keretében lehetőség nyílik interaktív kommunikációra, az egyes kérdések megvitatására, a korábbi tanulmányokkal történő összekapcsolására. Az előadások a problémamegoldásra, az érvek-ellenérvek felsorakoztatására, a tények szelektálására, az összefüggések átlátására, felismerésére fókuszálnak, másrészt pedig a megvizsgált külpolitikai esetekből napjaink történéseire és eseményeire vonatkoztatható gyakorlati tapasztalatok levonására is készítetnek. Az előadások alkalmával a hallgatók elsajátíthatják a külpolitikai események elemzésének módszertanát, amelynek segítségével képessé válnak önálló külpolitikai elemzésre.

Előtanulmányi feltételek:

mintatanterv szerint

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Követelmények nappali tagozaton:

A kurzus kollokviumi jeggyel zárul, amely megszerzhető megajánlott jegy és vizsgajegy formájában egyaránt.

A megajánlott jegy megszerzési feltételei a következők:

Az előadásokon való aktív részvétel.

Az oktatóval az első órán egyeztetett magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. feldolgozása prezentáció, valamint egy 8-10 oldal terjedelmű tanulmány formájában és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfólióba történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kurzus során két zárthelyi dolgozat írására kerül sor, melynek eredményei beleszámítanak a féléves osztályzatba. Mindkét zárthelyi dolgozat eredményes megírása kritériumkövetelmény.

A kollokviumi megajánlott jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

Magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. prezentációszerű feldolgozása: 15 %

Magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. tanulmány jellegű elkészítése: 25 %

Első zárthelyi dolgozat eredménye: 30 %

Második zárthelyi dolgozat eredménye: 30 %

A vizsgajegy megszerzési feltételei a következők:

Az előadásokon való aktív részvétel.

Az oktatóval az első órán egyeztetett magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. feldolgozása prezentáció, valamint egy 8-10 oldal terjedelmű tanulmány formájában és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfólióba történő feltöltése a szorgalmi

időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

Magyar külpolitikai esemény prezentációszerű feldolgozása: 15 %

Magyar külpolitikai esemény tanulmány jellegű elkészítése: 25 %

Vizsga 60%

A prezentáció formai követelményei

- Az elvárt terjedelem 10-15 slide.
- Az előlap és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 10-15 slide részét.
- Az első oldalon szerepeljen a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés;
- A prezentáció legyen informatív, képekkel, ábrákkal, táblázatokkal gazdagon színesített, s csak azokat a legfontosabb, releváns információkat tartalmazza, amelyeknek az alapján a hallgató önállóan – a slide-okon található szöveget nem felolvasva! – tudja prezentálni a témát. Igazolva ezzel is az önálló kutatómunkát.
- A prezentáció végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.

A tanulmány formai követelményei

- A feltöltendő feladat kizárólag számítógéppel készülhet.
- Az elvárt terjedelem 8-10-A/4 oldal.
- A dolgozat szerkesztett legyen.
- Az előlapon szerepeljen: a hallgató neve, a tantárgy neve, kódja, az oktató neve, a dolgozat címe, keltezés.
- Az előlapot követő oldalon szerepeljen tartalomjegyzék.
- Az előlap, a tartalomjegyzék és a felhasznált irodalom jegyzéke nem képezi a 8-10 oldal részét.
- Ábrák, táblázatok stb. a mellékletben helyezhetők, de nem képezik a 8-10 oldal részét.
- A beküldendő feladat egy tudományos elemzés. A tudományos tanulmányoknak megfelelően folyó szöveg Times New Roman, 12-es betűméret, címek-fejezetek kiemelve félkövér betűvel; 1,5 sortáv; körben 2,5-ös margó; sorkizárt forma.
- A dolgozatot lábjegyzettel ellátva, a pontos forrásokat megjelölve kell elkészíteni. **A jegyzeteket és a felhasznált irodalmat nem tartalmazó dolgozatokat a Tanszék nem fogad el!**
- A dolgozat végén abc sorrendben feltétlenül fel kell tüntetni a felhasznált (nyomtatott és internetes) szakirodalmat.
- A magyar külpolitikai eseményről készített dolgozat tudományos feltárás: problémafelvetéssel, a témaválasztás indoklásával kezdődjön, s a téma tárgyalása, a szükséges elemzések elvégzése után összegzéssel, valamint a felhasznált irodalom jegyzékével végződjön.

Követelmények levelező és távoktatás tagozaton:

A kurzus vizsgajeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei a következők:

Az oktatóval a szemeszter elején egyeztetett magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. feldolgozása prezentáció, valamint egy 8-10 oldal terjedelmű tanulmány formájában és mindkettőnek a MOODLE rendszer egyéni portfólióba történő feltöltése a szorgalmi időszak 14. hetéig. Mindegyik feladat megoldása kritériumkövetelmény, bármely feladat megoldásának hiánya aláírás megtagadva bejegyzést von maga után.

A kollokviumi jegy az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

Magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. prezentációszerű feldolgozása: 15 %

Magyar külpolitikai esemény vagy a magyar külpolitika történetében meghatározó diplomata diplomáciai/külpolitikai tevékenységének, emlékiratának, visszaemlékezésének stb. tanulmány jellegű elkészítése: 25 %

Vizsga 60%

A prezentáció és a tanulmány elkészítésének formai követelményei megegyeznek a nappali tagozat esetében ismertettekkel. (lásd fentebb)

Követelmények pótkurzus esetén (nappali, levelező és távoktatás tagozaton egyaránt):

A pótkurzus vizsgajeggyel zárul, melynek megszerzési feltételei azonosak a levelező és távoktatás tagozaton ismertettekkel.

Értékelés:

Elésleges: A hallgató csak minimális szinten ismeri a magyar külpolitikai eseményeket, nagy hiányosságokat mutat a fogalmak és összefüggések használatában. Prezentációja és az elkészített tanulmánya alapján képes a szakmai problémák elemi szintű azonosítására. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább elégséges szinten abszolválja. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum 75 %-án).

Közepes: Kissé bizonytalan a magyar külpolitikához kapcsolódó fogalmak és az összefüggések használatában, de képes arról számot adni, tudatosan képviseli a szakma nyelvi és kommunikációs normáit; folyamatosan fejleszti saját szaktárgyi és szaknyelvi tudását, átlátja és képviseli a független, értékközvetítő elemző gondolkodás-mintáit és módozatait. Prezentációja és az elkészített tanulmánya több helyen is tanári korrekcióra szorul. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább közepes szinten abszolválja. Nappali tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 75 %-án).

Jó: A hallgató csupán kisebb hiányosságokkal rendelkezik a magyar külpolitikával összefüggő fogalmak és események terén, nem csak képes számot adni az órán tanultakról, hanem azokat képes integrálni más ismeretekkel. Magabiztos, jól tájékozódik a magyar külpolitikai események, helyek, tendenciák, személyek vonatkozásában, az erre vonatkozó módszertani felkészültsége alapos, képes a források és a szakirodalom felhasználására, tanári irányítással képes önálló munka végzésére, ismeretei célzott bővítésére. Prezentációja és az elkészített tanulmánya csak néhány helyen igényel tanári korrekciót. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább jó szinten abszolválja. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja, a hallgató ezeken aktívan szerepel (kérdez, felel, véleményez) (részvétel az órák minimum az órák 80 %-án).

Jeles: A hallgató árnyaltan és több szempont figyelembevételével képes, megfelelően alkalmazni a stúdiumon szerzett ismereteit. Gyakorlati elemzés szintjén elsajátította a magyar külpolitika alapfogalmait, ismeri a folyamatok sajátosságait, ismeri a magyar külpolitika színtereit, szereplőit, használja a külpolitikában használatos szakkifejezéseket. Térben és időben magabiztosan tájékozódik. Bizonyítja jártasságát az elemzési és értelmezési módszerekben, tudományos vitákban, önállóan képes szóbeli hipotéziseket megfogalmazni, a lehetséges válaszokat kifejteni, és erre alapozva írásbeli tudományos munkát alkotni. Értelmezni tudja a kötelező irodalomban olvasottakat és az órán elhangzottakat, kritikai gondolkodása megmutatkozik a prezentációján és az elkészített tanulmányán. Jegyzetapparátusa pontos, korrekt. Nappali tagozaton zárthelyi dolgozatait legalább jeles szinten abszolválja. Nappali és levelező tagozaton a hallgató az órákat rendszeresen látogatja (részvétel az órák minimum az órák 85 %-án).

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

Nemzetközi Tanulmányok Tanszék

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 150

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszámja és részletezése:

A magyar külpolitika tárgykörében prezentáció elkészítése, az elkészítéshez szükséges szakirodalom feldolgozásával együtt (max. 30 óra) 20%

A magyar külpolitika tárgykörében tanulmány formában történő elkészítése (max. 30 óra) 20%

Zárthelyi dolgozatokra vagy vizsgára történő készülés (max. 90 óra) 60 %

Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc – Kiss J. László (szerk.) (2004): Magyar külpolitika a 20. században. Tanulmányok. Zrínyi Kiadó, Budapest.
2. Györi Szabó Róbert (2011): A magyar külpolitika története 1848-tól napjainkig. Helikon Kiadó, Budapest.
3. Romsics Ignác szerk. (1995): Magyarország és a nagyhatalmak a 20. században. Teleki László Alapítvány, Budapest.
4. Vizi László Tamás (2016): A sérelmi politizálástól a nemzeti összetartozásig. Trianon, revízió, határkérdés, nemzetegyesítés (1920-2010) CEPOLITI Kiadó, Budapest.
5. Magyar külpolitika. Távoktatási tananyag. Kodolányi János Egyetem.

Ajánlott irodalom:

1. Galló Béla (2011): Nemzeti mozgástér, magyar külpolitika In.: Simon János (szerk.) Húsz éve szabadon Közép-Európában (Demokrácia, politika, jog) MPE – KAS Kiadása Budapest. 311-320. o.
2. Gazdag Ferenc (szerk.) (2014): A magyar külpolitika 1989-2014. Nemzeti Közszerológati Egyetem, Nemzetközi Intézet, Budapest.
3. Gulyás László (2012-2018): A Horthy-korszak külpolitikája 1-5. (1919-1940) ATTRAKTOR Kiadó, Máriabesnyő.
4. Jeszenszky Géza (2016): Kísérlet a trianoni trauma orvoslására. Magyarország szomszédügyi politikája a rendszerváltás éveiben. Osiris Kiadó, Budapest.
5. Johancsik János (2010): Magyarország külpolitikája 1918-1999. L'Harmattan – ZSKF, Budapest.
6. Pritz Pál – Sipos Balázs – Zeidler Miklós (szerk.) (2006): Magyar külpolitikai gondolkodás a 20. században. Budapest. Magyar Történelmi Társulat.

Ezen kívül a hallgatók a MOODLE rendszerbe feltöltött részletes bibliográfiát, forrás- és irodalomjegyzéket kapnak, amely a tárgy részleteiben elmélyülni kívánó hallgatók számára nyújt további tájékozódási lehetőséget.

Tantárgyfelelős: Dr. Vizi László Tamás, PhD, főiskolai tanár

Oktató: Dr. Vizi László Tamás, PhD, főiskolai tanár

Tantárgy neve: XX. századi magyar politikatörténet		Kreditszáma: 5	Kód: TR066
Óratípus: Előadás Szeminárium		Értékelés: Kollokvium, a gyakorlati munka érdemjegyének beszámításával	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tantárgy célja:</p> <p>A tárgy politikatörténeti alapot ad a Történelem Szak hallgatóinak. Elmélyíti a hallgatók ismereteit és megismerteti őket Magyarország XX. századi politikatörténetének legfontosabb kérdéseivel. A hallgató képes lesz a magyarság történelmének utolsó száz évét a történettudomány és a társtudományok eddigi eredményei alapján tényszerűen értékelni, s a múlt század politikai történéseinek elemzése során a jelenre vonatkozóan is történeti, politikai következtetéseket tud levonni.</p> <p>Célunk, hogy a hallgatók minta-feldolgozások alapján képesek legyenek a közelmúlt politikai folyamatainak, jelenségeinek és személyiségeinek önálló elemzésére.</p> <p>A kurzus jellegéből fakadóan az előadás mellett gyakorlati órára is sor kerül, melyben a hallgatók önálló elemzéseket végezhetnek, saját kutatásokról számolhatnak be egy-egy témával kapcsolatosan, illetve szakmai vita keretében egyes részkérdéseket lehet részleteibe menően áttekinteni. Ennek során a kurzus alapvetően épít a hallgatói aktivitásra, önálló gondolatalkotásra, elemző-képességre.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciaterületek:</p> <p>a) tudása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Átlátja a magyar szakmai szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait. • Tisztában van a történettudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. • Ismeri a szélesen értelmezett történettudomány alapvető szakkifejezéseit. • Ismeri a latin nyelv alapjait. • Egy modern idegen nyelven képes eligazodni a szakirodalomban, különös tekintettel a szakterminológiára. <p>b) képességei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. • Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a történettudomány jelenségeit értelmezni. • Képes összefüggő szövegek, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, vizuális szövegek (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok) megértésére, értelmezésére. • Képes hatékonyan kommunikálni írásban és szóban, valamint megérti a történettudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket. <p>c) attitűdje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak. 			

- Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli társadalmak történelmének és kultúrájának megismerésére.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

d) autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal anyanyelvű és idegen nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- A történelem területén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a történettudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.

A tantárgy tartalma:

A félév során a hallgatók megismerkedhetnek Magyarország modernkori politikatörténeti fejlődésének csomópontjaival. Az első világháború után kialakult helyzettől egészen a rendszerváltásig és az euro-atlanti integrációig terjed az elemzendő korszak, mely során a főbb történelmi személyiségek, állam- és kormányfők, vezető politikusok és diplomaták életútja is áttekintésre kerül. Az egyes korszakokra vonatkozóan a hallgatók megismerkednek a legfrissebb hazai szakirodalom eredményeivel, az egyes eseményekkel, személyiségekkel és fejlődéssel kapcsolatos szakmai vitákkal és különböző értékelésekkel. A rendszerváltás után eltelt két évtized vizsgálata különösen érdekes a közelmúltban megjelent visszatekintő források összegyűjtésével és elemzésével.

Nappali tagozaton:

A gyakorlat az előadás témaköreihez kapcsolódik.

1. hét: Bevezetés, a korszak szakirodalmának, főbb vitakérdéseinek áttekintése. A magyar történetírás a rendszerváltás után.

2. hét: Az első világháborút követő forradalmi időszak és az ellenforradalmi rendszer berendezkedése. Tisza István és Károlyi Mihály megítélése, a Tanácsköztársaság értékelése, vörös és fehérterror, az „ellenforradalmi rendszer” politikai alapjai.

3. hét: Trianon, a békeszerződés magyar aláírói (Benárd Ágoston és Drasche-Lázár Alfréd), Teleki Pál kormányzása, a politikai közhangulat alakulása Magyarországon az 1920-as években és a „bethleni konszolidáció”.

4. hét: A két világháború közötti ellenforradalmi rendszer sajátosságai: a politikai rendszer (állam, államfő, törvényhozás, kormány, önkormányzatok) a Horthy korszakban. Politika az 1930-as években: a Gömbös-, Darányi-, Imrédy- és Teleki-kormányok törekvései és mozgásteret. A gazdasági világválság hatása.

5. hét: A magyar revizionizmus sikerei. A Bárdossy- és Kállay-kormány időszak: Magyarország szerepe a második világháborúban. Magyarország a német és a szovjet megszállás időszakában a második világháború végén.

6. hét: A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front, az Ideiglenes Nemzetgyűlés és az Ideiglenes Nemzeti Kormány működése. A második világháború utáni koalíciós időszak.

7. hét: Az ország szovjetizálása: a parlamentarizmus felszámolása és az egypártrendszer kialakítása (1947–1949).

8. hét: A Rákosi-diktatúra működése a mindennapokban, titkosszolgálatok és politikai kirakatpercek. Nagy Imre új kormányprogramja. Az 1955-ös visszarendeződés eseményei.

9. hét: 1956-os forradalom és szabadságharc. Nagy Imre politikusi portréja, kísérlet a többpártrendszer helyreállítására. A magyar állam mozgásteret és politikai lehetőségei.

10. hét: A Kádár-diktatúra: megtorlások, restauráció és konszolidáció (1956–1963). A konszolidált Kádár-korszak társadalma, gazdasága, reformjai 1963–1979 között: a „gulyáskommunizmus” kiépítése

11. hét: A késő Kádár-kor stagnálása és válsága. „A legvidámabb barakk” társadalmpolitikája. Az ellenzéki mozgalmak kibontakozása Magyarországon.

12. hét: A rendszerváltoztatás folyamata, politikai alkufolyamatok és a modern köztársaság alapjainak megteremtése. A rendszerváltoztatás óta eltelt két évtized gazdasági, politikai és társadalmi változásai: Magyarország és az euro-atlanti integráció.

Levelező tagozaton:

1. konzultáció: Bevezetés, a korszak szakirodalmának, főbb vitakérdéseinek áttekintése. Az első világháborút követő forradalmi időszak és az ellenforradalmi rendszer berendezkedése. Trianon, az 1920-as évek és a „bethleni konszolidáció”. A gazdasági világválság hatása.

2. konzultáció: A két világháború közötti ellenforradalmi rendszer sajátosságai: a politikai rendszer (állam, államfő, törvényhozás, kormány, önkormányzatok) a Horthy korszakban. Politika az 1930-as években: a Gömbös-, Darányi-, Imrédy- és Teleki-kormányok törekvései és mozgástere. A magyar revizionizmus sikerei. A Bárdossy- és Kállay-kormány időszak: Magyarország szerepe a második világháborúban. Magyarország a német és a szovjet megszállás időszakában a második világháború végén. A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front, az Ideiglenes Nemzetgyűlés és az Ideiglenes Nemzeti Kormány működése. A második világháború utáni koalíciós időszak.

3. konzultáció: Az ország szovjetizálásának folyamata: a parlamentarizmus felszámolása és az egypártrendszer kialakítása (1947–1949). A Rákosi-diktatúra. 1956-os forradalom és szabadságharc. A Kádár-diktatúra: restauráció és konszolidáció (1956–1963). A konszolidált Kádár-korszak társadalma, gazdasága, reformjai 1963–1979 között. A késő Kádár-kor stagnálása és válsága. Az ellenzéki mozgalmak kibontakozása Magyarországon. A rendszerváltoztatás folyamata, politikai alkufolyamatok és a modern köztársaság alapjainak megteremtése. A rendszerváltoztatás óta eltelt másfél évtized gazdasági, politikai és társadalmi változásai: Magyarország és az euro-atlanti integráció.

Előtanulmányi feltételek: --

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei:

Nappali tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók egy előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából kiselőadást készítenek és prezentálnak. Az egyéni szóbeli beszámoló tartalmazza a felkészüléshez használt források megjelölését. Ezen alapulva a hallgatók elkészítik egy megadott téma bibliográfiáját. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót (kiselőadás és bibliográfia) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Levelező tagozat:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett, közösen kiválasztott témából prezentációt készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével. A feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A hallgatók kötelesek a két beadandót a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába

legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni! A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

Pót- és vizsgakurzus:

A tantárgy jellegéből fakadóan a kurzus félév végi kollokviummal zárul. Ugyanakkor a jegy felét a gyakorlati órákon tanúsított hallgatói aktivitás és az ehhez kapcsolódó feladat alapján állapítja meg az oktató. Ehhez a hallgatók két előre egyeztetett témából beadandót készítenek, képekkel, táblázatokkal, ábrákkal és a források megjelölésével lábjegyzetben és irodalomjegyzékben. A két feladatra kapott jegyből alakítható ki a gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy.

A beadandók előfeltételei a félévi aláírásnak, azaz az írásbeli vizsgán való részvételnek!

A pót- és vizsgakurzus félévi feladata:

I. Mutassa be részletesen Magyarország szovjetizálásának folyamatát!

II. Mutassa be a rendszerváltoztatás előtti ellenzéki társadalmi csoportokat, formálódó politikai erőket!

A hallgatók kötelesek a két beadandó elemzést (házipolgozat) a moodle-rendszer tantárgyhoz tartozó e-portfóliójába legkésőbb a félév 12. hetéig feltölteni!

Távoktatási tagozat:

Távoktatásban részt vevő hallgatók a tantárgyat az adott félévben aktuális tutori tevékenységet ellátó oktató által meghirdetett feltételek szerint teljesítik.

Értékelés:

Nappali tagozaton:

A gyakorlati jegy összetevői: 50% - kiselőadás, 25% - bibliográfia, 25% - órai munka.

A gyakorlati jegy mellett a kollokvium során nyújtott teljesítményből adódik az egységes félév végi jegy (50% kollokvium, 50% gyakorlati jegy).

Levelező, pót- és vizsgakurzus:

A tanári értékelés az írásbeli munka (prezentáció, házipolgozat) kapcsán méri az elemzési készségek elsajátítását, a precíz forráskezelést, a kritikai látásmódot és önálló véleményalkotást, az ésszerű érvelés képességét és a konklúziók levonásának készségét.

Ennek során a mérés az alábbi tételre terjed ki: A cím; A probléma körülhatárolása; A szakirodalom feldolgozása és elemzése; Összefoglalás, következtetések; Hivatkozások, stílus, bibliográfia.

Fontos! Értékelésre nem bocsátható az a dolgozat, amely nem hivatkozik szakszerűen forrásaira, nem jelöli meg adatainak és gondolatmenetének forrását: amelyet tehát a plágium vádjá ér.

A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék

Kötelező irodalom:

- APOR BALÁZS: XX. századi magyar politikatörténet. KJF, Távoktatási Intézet, online jegyzet, 2010.
- ROMSICS IGNÁC: Magyar történeti szöveggyűjtemény 1914-1999. I-II. Osiris Kiadó, Bp., 2000.
- ROMSICS IGNÁC: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Bp., 2000.

Ajánlott irodalom:

- FEJTŐ FERENC: *A népi demokráciák története*. I-II. Magvető – Magyar Füzetek, Budapest–Párizs, 1991.
- GYÁNI GÁBOR - KÖVÉR GYÖRGY: *Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig*. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- KORNAI JÁNOS: *A szocialista rendszer. Kritikai politikai gazdaságtan*. HVG,

Budapest, 1993.

- LOSONCZ MIKLÓS: *Magyarország tíz éve az EU-ban – mekkora volt a mozgástér?* Közgazdasági Szemle, LXI. évf., 2014. ÁPRILIS 486-492. p.
- ROMSICS IGNÁC: *A trianoni békeszerződés.* Osiris Kiadó, Budapest, 2001.
- ROMSICS IGNÁC: *Az 1947-es párizsi békeszerződés.* Osiris Kiadó, Budapest, 2006.
- ROMSICS IGNÁC: *Volt egyszer egy rendszerváltás.* Rubicon – Könyvek, Budapest, 2003.
- SIMÁNDI IRÉN: *Gazdasági világválság hatása és válságkezelés Magyarországon 1931-1933.* In: Társadalmi válságok, konfliktusok a jól-lét kontextusában. Hervainé, Szabó Gyöngyvér, Folmeg, Márta (szerk.) Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2014. 203-228. p.
- SIMÁNDI IRÉN: *Politika, társadalom, gazdaság a Magyar Rádióban 1953-1956.* Budapest, Gondolat Kiadó, 2016. 494 p.
- SIMÁNDI IRÉN: *A "prágai tavasz" a magyar éterben.* Múltunk, 2018. 168-196. p.
- SIMÁNDI IRÉN: *Magyarország.* In: KARDOS JÓZSEF, SIMÁNDI IRÉN: Európai politikai rendszerek. (szerk.) Osiris Kiadó, Budapest, 2004. 475-505. p.
- TÖKÉS RUDOLF: *A kialakított forradalom. Gazdasági reform, társadalmi átalakulás és politikai hatalomutódlás 1957-1990.* Kossuth Kiadó, Budapest, 1998.
- VALUCH TIBOR: *Hétköznapi élet Kádár János Korában.* Corvina Kiadó, 2012. 192 p.
- VALUCH TIBOR: *Magyarország Társadalomtörténete a XX. század második felében.* Osiris Kiadó, 2005. 390 p.
- VIZI LÁSZLÓ TAMÁS: *A sérelmi politizálástól a nemzeti összetartozásig. Trianon, revízió, határkérdés, nemzetegyesítés (1920-2010).* CEPoliti Review Kft, Budapest, 303 p.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Oktatók: Prof. Dr. Simándi Irén egyetemi tanár

Tantárgy neve: Kultúra, sport munkahelyi jóllét Sportfoglalkozások 1-4.		Kreditszáma 1	Kódja: SK001, SK002, SK003, SK004
Óratípus:		Értékelés:	
Előadás <input type="checkbox"/>		Kollokvium <input type="checkbox"/>	
Szeminárium		Gyakorlati jegy	
Gyakorlat <input checked="" type="checkbox"/>	X	Aláírás	X
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
A tantárgy célja: Az egészséges életvitel kialakítása és az ellene ható akadályok lebontása (fizikai egészség, mentális egészség, emocionális jólét), a jólét forrasszükségeinek előteremtése. Megalapozza a hallgatók társadalomismereteinek gyakorlat- és eredményközpontú kialakítását.			
A rekreáció érdekében végzett minden olyan kulturális, társas, játékos és mozgásos tevékenység megismerése, melyet a napi fő elfoglaltság által okozott fáradtság, feszültség feloldása, a testi-lelki-szellemi teljesítőképesség helyreállítása, fokozása érdekében tenni tudnak a hallgatók. Fizikai és mentális egészséghez szükséges technikák elsajátítása.			
A tárgy alkalmas arra, hogy a hallgatók társadalmi jólét projekt keretében megismerkedjenek a társadalmi haladás napjainkban fontos kérdéseivel, képesek legyenek a felelős állampolgár, közösségi polgár, szervezeti polgár viselkedések kialakítására. A hallgatók szakterületük viselkedési és szakmai jellemzőit is képesek a társadalmi haladás nézőpontjába állítani, tudatosan alakíthatják a szakmai területeket, az életpálya legfőbb jellemzőit.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek, tanulási eredmények (a szak KKK-ja alapján):			
Tudás: Megfelelő tudással rendelkezik az egészséges emberi szervezet alapvető testi, lelki működéséről és a helytelen életmódból fakadó egészségkárosító tényezőkről. Elsajátítja a sportolás hosszú távú fejlesztésének elveit, módszereit. Ismeri az egyéni képességfejlesztéshez kapcsolódó módszereket, technikákat. Ismeri a sportban, illetve a sportágakban jellemző baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási alapvető szabályokat és eljárásokat. Ismeri az egészséges munkavégzés, munkakultúra, ergonómiai, mentálhigiénés és szervezeti kultúrával való összefüggéseit, fejlesztési módszereit.			
Képesség: Képes az egészségfejlesztés és a mentálhigiénés kultúra feltételeinek kialakítására az őt alkalmazó szervezetekben. Képes az előforduló balesetek esetén elsősegélynyújtásra. Képes a fizikai állapotának megfelelő edzés program összeállítására és szakszerű végrehajtására. Képes a sportfoglalkozásokon együttműködni társaival az adott sportág szabályai szerint.			
Attitűd:			

Igénye van a sportágak kipróbálására és az egészséges életmód kialakítására
Elfogadja, hogy a társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségek és a sport összefüggésben állnak, saját erejétől függően próbálja pozitívan befolyásolni ezeket.
Értéknek tekinti a sportot, az egészséges életmódot és életminőséget, valamint rendelkezik az egészségtudatos ember szemléletével, nézeteit sportolói és ismerősi körében terjeszti.
Képviseli, a sport által közvetített erkölcsi értékeket, fontosnak tartja ezt a személyiség- és közösségfejlesztő szempontjából.

Autonómia és felelősség:

A testi-lelki egészségről koherens egyéni álláspontot alakít ki, azt személyével képviseli, illetve ezek szerint alakítja környezetét.

Kooperatív és kreatív együttműködés kialakítására törekszik a testkulturális területen működő szervezetekkel, érintettekkel.

Rendelkezik személyes és szociális kompetenciákkal: a másokhoz való alkalmazkodás és a másokkal való együttműködés képességével.

Képes emberi kapcsolataikban humánus és etikus viszonyulásra, felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Minden esetben a fair play szellemében és értékeit közvetítve tevékenykedik, magatartásával mintát ad teljes környezetének.

Az elsajátítandó általános kompetenciák:

Ismeri az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulást, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát.

Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére.

Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti az egészséges életmóddal kapcsolatos tudását.

Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.

Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

Rendelkezik azokkal a tudásokkal, képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

A tantárgy tartalma:

Kondicionálás, labdarúgás.

Heti egy alkalommal 60 perces felépített egyéni, illetve edző által vezetett sportórán kell részt venni az egyetem valamennyi képzési helyszínén lévő sportlétesítményben. A félév teljesítéséhez minimum 10 sportolási alkalom szükséges.

Szemeszterenként 1 sportnapi aktivitás, valamint gyalogos és kerékpáros túrák támogatják a teljesítés lehetőségét.

Online oktatás idején a hallgatók önállóan sportolnak, és applikációkon keresztül igazolják a tantárgyi portfólióba feltöltve az alkalmakat.

Emellett online, mindenki által elérhető csoportos edzéseket is biztosít az egyetem heti rendszerességgel.

A tantárgyért felelős szervezeti egység:

KJE Jól-léti Kabinet, Sportiroda

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal): 30 óra

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése:

Kurzusonként eltérő, szemeszterek elején oktatók meghatározott

Kötelező irodalom (5 db): Kurzusonként eltérő

Ajánlott irodalom (5 db): Kurzusonként eltérő.

Tantárgyfelelős: Kass László

Oktatók: Butor Klára, Kass László, Kádár Miki

Tantárgy neve: Mentori óra 1-6.	Kreditszáma: kredit nélküli kritérium-követelmény	Kódja: TR128,135,141,148,152,155
Óratípus: gyakorlat	Értékelés: aláírás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint		
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint		
Az oktatás nyelve, ha nem magyar:		
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint		
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható):		
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/		
Ismeretanyag		
<p>A mentori óra célja a nem tantárgyiasítható általános kompetenciák fejlesztése. A hallgatók megismerik a felsőoktatási lét jellemzőit, tanulási és önismereti technikákat, az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, valamint a tanulóközösségek működésének kapcsolatát. Rendelkeznek információval a választott szak tipikus munkaköreiről, megismerik a szakterület etikai normáit és szabályait, a sikeres munkakeresés technikáit (portfólió, CV, LinkedIn).</p> <p>A mentori óra tartalmát a mentortanár és a mentorált csoport hallgatói közösen alakítják ki a fentiek tükrében minden félévben. Az órák sok esetben az iskolán kívül kerülnek megtartásra (közösségépítő programok, céglátogatások, konferencia-részvétel pl.), a csoport és a mentortanár a félév elején a csoportra és egyénre szabottan tervezi meg a konkrét programot. Az órák látogatása minden hónapban legalább egy alkalommal kötelező. A portfóliós feladatokat a Moodle rendszerbe kell feltölteni.</p>		
Kompetenciák		
hh) tudása		
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit. - Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, - Ismeri az állampolgári részvétel formáit és lehetőségeit, a közösség (település) megismerésének közösségi alapú feltáró módszereit. - Ismeri az önkéntesség fogalmát és a hozzá kapcsolódó jogszabályi háttérrel, valamint az önkéntes tevékenységek típusait, nemzetgazdasági jelentőségét hazai és nemzetközi viszonylatban, az önkéntes tevékenységében rejlő tanulási és fejlesztési lehetőségeket. - Ismeri a pályorientáció és karriertervezés alapjait, az álláskeresés hatékony és naprakész módszereit, az életvezetési, a mediálási és a karrier-tanácsadó irodák működését és tevékenységét. - Ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az info-kommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához. 		
ii) képességei		
<ul style="list-style-type: none"> - Képes a tanuló szervezet működtetésében való támogató részvételre, irányítás mellett. - Képes önállóan, önkritikára épülő tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva. - Képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását. - Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat 		
jj) attitűdje		
<ul style="list-style-type: none"> - Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére. A folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi. - Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak. 		

- Képvisei a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.
- Igénye van a sportágak kipróbálására és az egészséges életmód kialakítására
- A folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.
- Nyitott a magyar és más kultúrák háttérére.

kk) autonómia és felelőssége

- Rendelkezik személyes és szociális kompetenciákkal: a másokhoz való alkalmazkodás és a másokkal való együttműködés képességével.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat
- Portfóliós feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegértési és szövegproduktív készségét, önállóan készít írásos elemzéseket, elvégzett feladatait szakmai közönség előtt bemutatja szóban és írásban.

A tantárgy tartalma:

Az alkalmazott felsőoktatás-pedagógiai módszerek:

Követelmények, a tanegység teljesítésének feltételei (kollokvium esetén a tételek felsorolása és a vizsga értékelési szempontjai is):

Értékelés:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges átlagos hallgatói munkaóra (kreditszám szorozva harminccal):

Kontaktórán kívül elvégzendő feladatok óraszám és részletezése:

Kötelező irodalom:

A mentor és mentorált közötti megállapodás rögzíti az adott félév elején.

Ajánlott irodalom:

A mentor és mentorált közötti megállapodás rögzíti az adott félév elején.

Tantárgyfelelős: KJE Oktatási Rektorhelyettes, Jól-léti Kabinetvezető

Oktató(k): KJE Intézetvezetők és tanszékvezetők által félévenként kijelölt oktatók

Tantárgy neve: Tematikus hét 1-6.		Kreditszáma: -	Kódja: TR167,168, 169,170,171,172
Óratípus: Előadás Szeminárium Gyakorlat	Értékelés: Kollokvium Gyakorlati jegy Aláírás		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): mintatanterv szerint			
A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: mintatanterv szerint			
Az oktatás nyelve, ha nem magyar: -			
A tantárgy előtanulmányi követelményei: mintatanterv szerint			
A tantárgy besorolása: (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható): kötelező			
A tantárgy órarendi beosztása: http://www.kodolanyi.hu/neptun/			
<p>A tematikus hét teljesítése nappali tagozaton kötelező.</p> <p>A tematikus hét keretében minden szemeszterben többféle program közül választhatnak a hallgatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minden félévben egy adott téma köré felfűzött központi egyetemi programokon, előadásokon vehetnek részt a hallgatók (hazai és nemzetközi előadókkal) - illetve az adott szakhoz kapcsolódóan a tanszék is szervez szakmai programokat, beszélgetéseket, workshopokat, filmvetítéseket stb. Ezeket az oktatók, mentorok és hallgatók aktív közreműködésével tervezzük, neves gyakorlati szakemberek meghívásával, bevonásával. <p>A tematikus hetek aktuális menetéről, a teljesítés feltételeiről a Moodle felületen tájékozódhatnak.</p> <p>A tantárgyért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék</p>			
Tantárgyfelelős: az adott évfolyam mentora			

